

Πάνος Κολιόπουλος

Ενωμοτάρχης Κουτσολέρας

Ο Θρύλος της Χωροφυλακής

P. Coliopoulos
22

Midnight Publishing

Κέρκυρα 2022

Ενωμοτάρχης Κουτσοιέρας

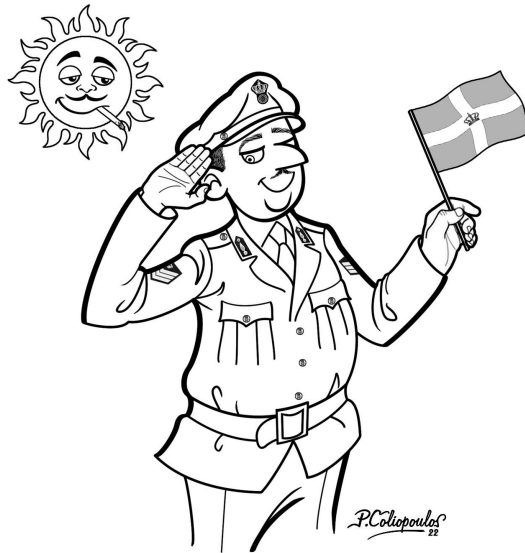
Ο Θρύλος της Χωροφυλακής

Πάνος Κολιόπουλος

Ενωμοτάρχης Κουτσοθέρας

Ο Θρύλος της Χωροφυλακής

Εικονογράφηση: Πάνος Κολιόπουλος

MIDNIGHT PUBLISHING

Κέρκυρα 2022

Εννοείται ότι όλα τα πρόσωπα και οι καταστάσεις που αναφέρονται εδώ είναι εντελώς φανταστικά και ουδεμία σχέση έχουν με την πραγματικότητα. Τώρα, όποιος πιστέψει ότι αναγνωρίζει εαυτόν... τι να πω;... άξιος της τύχης του.

Copyright © 2022 Panos Coliopoulos
Σοφοκλέους Δούσμανη 44
49100 Κέρκυρα

email: panflynn@otenet.gr

Οι Άθλοι

Σε δουλειά να βρισκόμαστε.....	9
Με το Δεξί!... (πάντα).....	15
Οι Λαθραίοι.....	31
Η Ατυχία.....	43
Σφύρα το, ρε καριόλη!.....	59
Η Ώρα η Κακιά.....	71
Τα Ύστερα του Κόσμου.....	83
Ους ο Θεός.....	97
Διακεκριμένες Κλοπές.....	109
Κατσικοκλέφτες.....	127
Άντε πάλι τα Κομμούνια!.....	139
Μπούρμπουλας, Πολιτευτής.....	153
Αναταραχή.....	165
Ευτυχώς Σωθήκαμε!.....	181
Από Χωρίου εις Χωρίον.....	195
Ησυχία-Τάξις-Ασφάλεια.....	211
Η Δευτέρα Παρουσία.....	227
Η Αρχή του Τέλους.....	237
Τετέλεσται – Η Καταστροφή.....	251

Σε δουλειά να Βρισκόμαστε...

Aπό τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου τούτη εδώ η χώρα «διέρχεται κρίσιμη περίοδο». Οι αιρετοί αφέντες-φεουδάρχες μας, που προεκλογικά είχαν υποσχεθεί πράγματα και θαύματα και πάνω απ' όλα ότι θα μας σώσουν, μετεκλογικά, αν μεν είχαν χάσει την εξουσία παρέδιδαν στους νικητές «καμένη γη» και «άδεια ταμεία», αν δε είχαν ξαναβγεί μας ανακοίνωναν πως όλα θα φτιάξουν, «αν βάλουμε πλάτη», εμείς, οι δουλοπάροικοι δηλαδή, κι αν κι εφόσον δεν έχουμε παράλογες απαιτήσεις... Πότε; Μα όταν ολοκληρωνόταν το μεγαλεπήβολο πρόγραμμά τους, σε κάμποσα τέρμινα –προσεχώς.

Ως τότε υπακουή στην εξουσία και... υπεμονή, καθόσον η πατρίδα «διέρχεται κρίσιμους στιγμές», με τον εξωτερικό κίνδυνο να ελοχεύει και με ολόκληρο τον πλανήτη εναντίον μας, διότι, ως γνωστόν, οι απολίτιστοι βάρβαροι πάντα ζήλευαν κι επιβουλεύονταν τους πεπολιτισμένους Έλληνες κι ως εκ τούτου μας εμποδίζουν να προκόψουμε. Αν μας άφηναν ο κόσμος σίγουρα θα ήταν αλλιώτικος κι ολόκληρη η υφήλιος θα χόρευε μόνο συρτάκι και θα 'τρωγε μόνον mouzaka, tzatziki και souvlaki.

Σε μια απ' αυτές τις δύσκολες περιόδους των ισχνών αγελάδων λοιπόν –προσφάτως– επισκέφθηκα τον εκδότη άρπα-κόλλα, που μου συνέστησε με τα θερμότερα λόγια φίλος και γνωστό λαμόγιο, να δω μήπως και υπήρχε καμιά μετάφραση να κάνω, να πορευτώ όπως-όπως, μέχρι να κερδίσω το λαχείο ή το τζόκερ, που είναι και η μοναδική ελπί-

δα (και ανηλεώς διαφημιζόμενη) όλων των μη βολεμένων συμπατριωτών μου.

Ο εκδότης, ένας απίστευτος αλεπουδιάρης, στον οποίο δεν θα εμπιστευόσουν ούτε τον πυρετό σου, γιατί θα έβρισκε τρόπο να τον πουλήσει (ρίχνοντάς σε στη μοιρασιά), έσκασε στα γέλια ακούγοντας το δίκιο αίτημά μου.

—Μεταφράσεις σ' αυτή την κρίση; αναφώνησε. Να 'σαι καλά, ρε φιλάρα, μ' έκανες να γελάσω. Καλά... πού ζεις εσύ; Δεν έχεις πάρει πρέφα ότι στην αγορά δεν κουνιέται φύλλο;

—Έλεγα μήπως και...

—Να μη λες. Στεναχωρούμαι και μόνο που το ακούω. Το βιβλίο, κύριέ μου, περνάει μεγάλη κρίση. Σιγά μην πλερώνουμε και για μεταφράσεις τώρα! Να μου 'λεγες ότι γράφεις τίποτις πιασάρικα του τύπου Λένα Μαντά και Χρυσήδα Δημουλίδου να το κουβεντιάζαμε. Γράφεις τίποτις τέτοια εσύ;

—Δεν το νομίζω..., είπα σεμνά.

—Και να 'γραφες πάλι δεν θα μας έκαναν, είπε σκεπτικός ο εκδότης. Εμείς οι άντρηδοι δεν το κατέχουμε το σπορ. Όσοι το επιχειρήσαν μια τρύπα στο νερό έκαναν. Πρέπει να είσαι γυναίκα για ν' αγγίζεις τις ευαίσθητες χορδές του αναγνωστικού κοινού —που αποτελείται, ως γνωστόν, κατά 99% από θήλεα. Έχεις εσύ καμιά θειά, καμιά ξαδέρφη, κουνιάδα, γκόμενα, γνωστή έστω... που να γράφει;

—Δυστυχώς...

Ο εκδότης αναστέναξε.

—Τότε τι να σου κάμω; είπε. Έχασες. Μακάρι να μπορούσα να σ' εξυπερετήσω, αλλά πλην όμως... είπαμε, δεν είπαμε;... η κρίση! Δεν κουνιέται φύλλο!

Τζίφος το λοιπόν και σηκώθηκα να φύγω. Φτάνοντας στην πόρτα άκουσα τον εκδότη να με φωνάζει, όπως ο αλήστου μνήμης υπαστυνόμος Κολόμπο, στην ομώνυμη αρχαία τηλεοπτική σειρά.

—Για μια στιγμή...

Στράφηκα βαριεστημένα, μην κρύβοντας την απογοήτευσή μου από το άδειασμα που είχα υποστεί, και τον είδα να συμβουλευεται το τετρασέλιδο πυκνογραμμμένο βιογραφικό που είχα προσκομίσει και που ούτε το είχε κοιτάξει ως τώρα.

—Εδώ λέει ότι έχεις κάνει και επιμέλεια εντύπων, μου λέει χτυπώντας με το χοντροδάχτυλό του την πρώτη σελίδα.

—Άμα το λέει, έτσι θα 'ναι, είπα ανόρεχτα.

—Δηλαδή; Για σπάστα μου, να καταλάβω...

—Από διόρθωση, σουλούπωμα κι επεξεργασία του αρχικού χειρογράφου, μέχρι το τελικό του φορμάρισμα, έτοιμο για εκτύπωση, εξήγησα.

Το πρόσωπο του αλεπουδιάρη φωτίστηκε. Πήγε σ' ένα ράφι, κατέβασε ένα ογκώδες πακέτο, τυλιγμένο με στρατσόχαρτο και δεμένο με σπάγκο και το βρόντηξε θεαματικά στο γραφείο του, σηκώνοντας ένα σύννεφο σκόνης.

—Αυτό! είπε με έμφαση. Είσαι;

Αν ήμανε λέει!; Με χίλια! Αλλά να κρατήσουμε και τα προσχήματα.

—Τι είναι; ρωτάω. Γιατί αν πρόκειται για συνταγές μαγειρικής δεν υπάρχει περίπτωση—σκυλοβαριέμαι.

—Αυτό εδώ είναι ένα φοβερό ντοκουμέντο, μου λέει με στόμφο ο τυπάκος. Το 'χω και μαζώνει σκόνη πολύ καιρό, γιατί κανείς δεν έχει το κουράγιο να το κοιτάξει. Τι λες;

—Τι να πω; είπα. Εξαρτάται από το τι ακριβώς χρειάζεται να κάνω.

—Τα πάντα όλα, με πληροφορεί ο καλός άνθρωπος. Θα το βάνεις σε σειρά, θα το διορθώσεις, θα το κάμεις σένιο κι ωραίο και θα μου το παραδώσεις έτοιμο για το τυπογραφείο. Είσαι;

—Για τι είδος μιλάμε; ρωτάω.

—Απομνημονεύματα, μου λέει. Αλλά εσύ θα το φτιάξεις έτσι που να διαβάζεται σαν μυθιστόρημα, αλλιώς ο πελάτης βαριέται. Και πού 'σαι;... Μην σκεφτείς να μου κάνεις καμιά λαδιά, καθόσον το έχω όλο φωτοτυπημένο κι επίσημα κατατεθειμένο σε συμβολαιογράφο. Στο λέω γιατί οι μέρες είναι πονηρές και να μην έχουμε μετά τραβήγματα...

—Για το οικονομικό δεν άκουσα..., του λέω.

Ο εκδότης γέλασε.

—Ξεκίνα το εσύ και θα τα βρούμε, μου λέει. Δεν πρόκειται να χαλάσουμε τις καρδιές μας... Αλίμονο!

Βγάζει από την τσέπη του ένα χοντρό μασούρι με πενηντάευρα, ξεχωρίζει τέσσερα και μου τα δίνει (η «κρίση» που λέγαμε).

—Έτσι, για αρχή, μου λέει. Κάτσε μόνο να φτιάξουμε μια απόδειξη—για την τάξη.

Κάθεται, γράφει σ' ένα στρασί κάμποσες γραμμές, το σφραγίζει επίσημα και μου δίνει το μπικ να υπογράψω.

—Βάλε μια τζίφρα στο «έλαβον», μου λέει.

Κοιτάω το χαρτί...

—Εδώ λέει 1500..., παρατηρώ.

Ο αλεπουδιάρης γέλασε.

—Τυπικά είναι αυτά, μου λέει. Για την Εφορία... Τα άλλα θα πέσουν μαύρα, έτσι; Δεν θα κάνουμε εμείς το κράτος πλούσιο!

Αυτό να μου πεις!

* * *

Το ίδιο βράδυ επέστρεφα με την τελευταία πτήση στην Κέρκυρα, ικανοποιημένος που το ταξίδι στην Αθήνα δεν πήγε εντελώς χαμένο (λέμε τώρα...).

Άνοιξα το πακέτο την επομένη το πρωί και κόντεψε να μου φύγει η κούπα του καφέ από το χέρι.

Βρισκόμουν μπροστά σε μια στοίβα από τα πιο ετερόκλητα χαρτιά, πάχους τουλάχιστον είκοσι εκατοστών. Παλαιού τύπου χαρτιά αλληλογραφίας, διαγραμμισμένα, κόλλες αναφοράς, φύλλα από τετράδιο, λαδόκολλες μαγειρικής, μέχρι και χασαπόχαρτα... γραμμένα από άκρου εις άκρον με κάτι απίστευτα ορνιθοσκαλίσματα, αλλού με μολύβι, αλλού με μπικ, αλλού με κοντυλοφόρο... υπήρχαν και κάμποσες σελίδες στη γραφομηχανή. Μια απελπισία!

Ο γραφικός χαρακτήρας ήταν ένας εφιάλτης! Κι όπως δεν υπήρχε αρίθμηση των σελίδων προβλέπονταν γλέντια τρελά για να μπουν σε μια σειρά. Καταλάβαινα τώρα γιατί ο αλεπουδιάρης, ο εκδότης, μου ανέθεσε τόσο εύκολα και πρόθυμα το τιτάνιο αυτό έργο. Ποιο άλλο κορόϊδο θα το αναλάμβανε;

Πρώτα απ' όλα θα έπρεπε να αποκρυπτογραφήσω τα κολυβογράμματα, αλλιώς θα ήταν αδύνατον να ταξινομήσω τις σελίδες. Προς τιμή μου, αυτό μου πήρε μόνο τρεις βδομάδες σκληρής δουλειάς. Αμέσως μετά καταπιάστηκα με την αρίθμηση των σελίδων. Όπως το φοβόμουν δεν ήταν τοποθετημένες με τη χρονική τους σειρά. Αυτό μου πήρε δυο μήνες.

Στο τέλος μπόρεσα να στρωθώ, να διαβάσω το τακτοποιημένο χειρόγραφο, δουλειά που κράτησε τρεις μήνες, στο τέλος των οποίων είχα ξεχάσει κι αυτά τα λίγα που ήξερα.

Όμως τώρα είχα πλέον ξεκάθαρη εικόνα του έπους.

Το οποίο είχε συγγράψει ένας χωροφύλακας του παλιού καλού καιρού, απόφοιτος της Τετάρτης Δημοτικού, προκειμένου να κληροδοτήσει στις επερχόμενες γενεές τον συναρπαστικό βίο και πολιτεία αυτού του ιδίου.

Σε τι γλώσσα, με τι ορθογραφία και τι σύνταξη είχε στηθεί αυτό το λογοτέχνημα αφήνω τον καθένα να το φα-

νταστεί. Το τι τράβηξα για να το σουλουπώσω, διατηρώντας ωστόσο το ιδιόμορφο ύφος (και πνεύμα) του συγγραφέα θα μου έπαιρνε ένα ακόμη βιβλίο για να περιγράψω. Το σημαντικό είναι ότι τα κατάφερα.¹

Διατήρησα, μετά κόπων και βασάνων, τη δομή του αρχικού πονήματος, χωρίζοντάς το σε κεφάλαια, σύμφωνα με τα επεισόδια που περιγράφονται, γιατί στο αρχικό κείμενο τέτοιος διαχωρισμός φυσικά δεν υπήρχε.

Επίσης κράτησα τον τίτλο, όπως ακριβώς τον είχε αναγράψει, με τεράστια γράμματα, πάνω σε στρατσόχαρτο ο αείμνηστος συγγραφέας:

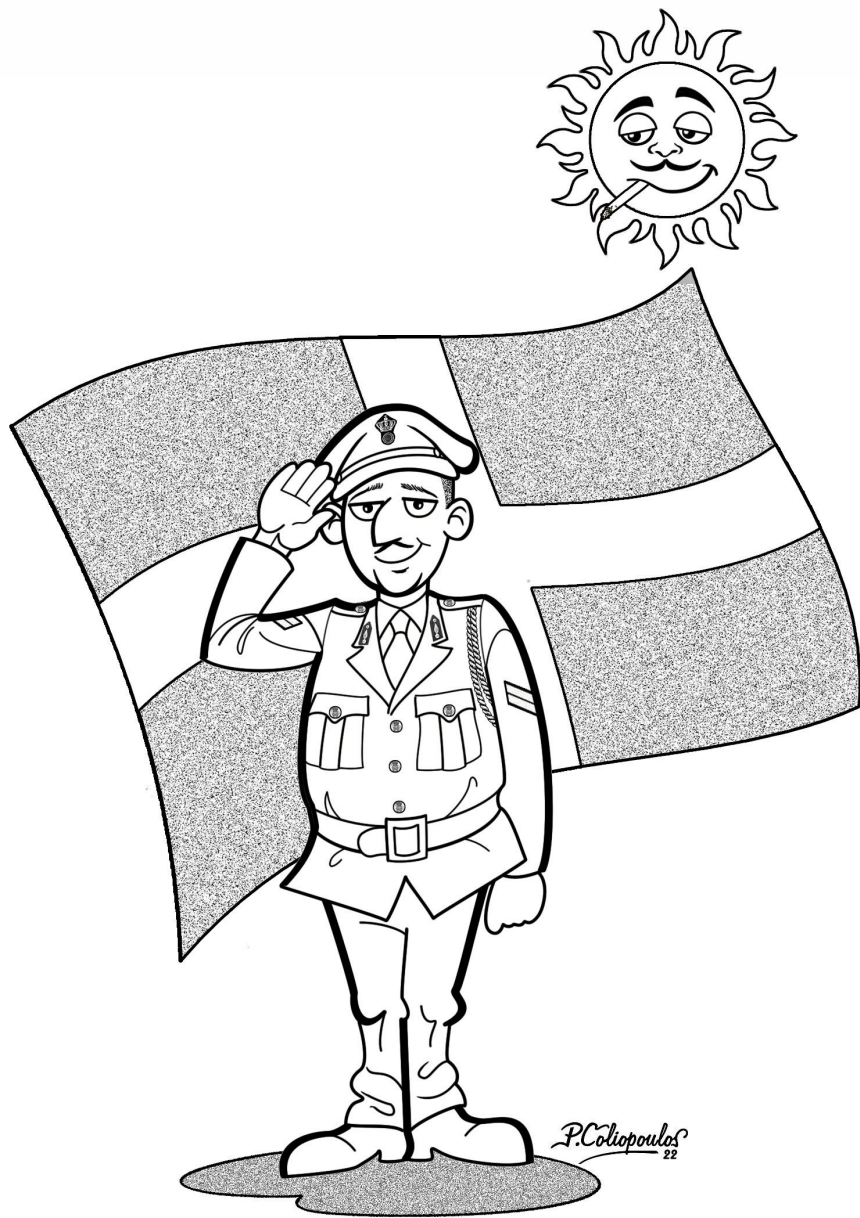
**«Ενωμοτάρχης Κουτσολέρας!!!
Ο Θρύλος της Χωροφυλακής!»**

Αφαίρεσα μόνο τα θαυμαστικά (ίσως κάπως αυθαίρετα).

Αυτά είναι όλα όσα είχα να σας πω. Δεν περιγράφω άλλο.

Υ.Γ. Όταν ολοκλήρωσα το τιτάνιο έργο μου πληροφορήθηκα ότι ο αλεπουδιάρης εκδότης που μου το ανέθεσε είχε κηρύξει πτώχευση και την είχε κάνει στη Λατινική Αμερική φεσώνοντας το Δημόσιο κάμποσα εκατομμύρια και τους υπαλλήλους του μισθά ενός έτους και βάλε, που το φυσάνε (αμφότεροι) και δεν κρυώνει.

1 Και καθώς αποκρυπτογραφούσα το δύσκολο αυτό χειρόγραφο είδα να εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια μου η ιστορία τεσσάρων δεκαετιών αυτής της ταλαιπώρης χώρας, όχι όπως θα περιγραφόταν από κάποιον περί δια γραμμάτου λόγιο ειδικό, αλλά όπως τη βίωναν οι συνηθισμένοι άνθρωποι της διπλανής πόρτας –και δη σε θέση εξουσίας– μέρα με τη μέρα, χωρίς να υποψιάζονται καν πως ήταν οι ίδιοι πρόσωπα μιας όπερας μπούφας, που διαδραματιζόταν σ' ένα απέραντο θέατρο του παραλόγου, που ήταν τότε και πάντα ο κόσμος που τους περιέβαλε (καθόλου στοργικά).

Με το Δεξί!... (πάντα)

Στην Ελλάδα κυβερνά, ελέω Θεού και Βασιλέως, η κλίκα του Στρατηγού Πλαστήρα, του «Μαύρου Καβαλάρη».

Εντωμεταξύ στον υπόλοιπο κόσμο:

Ο βασιλεύς Γεώργιος VI της Αγγλίας πεθαίνει και τον διαδέχεται η κόρη του Ελισάβετ.

Στην Αργεντινή πεθαίνει η (Αγία) Εβίτα Περόν.

Στο Ελσίνκι διεξάγονται οι 15οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Ο Χουσεΐν ανεβαίνει στο θρόνο της Ιορδανίας, ενώ ο Φαρούκ της Αιγύπτου παραιτείται.

Στις ΗΠΑ ο Αϊζενχάουερ κερδίζει τις προεδρικές εκλογές.

Οι Γάλλοι έχουν βρει τον διάολό τους από τους Βιετ-Μινχ στην Ινδοκίνα.

Στην Κορέα γίνεται ο κακός χαμός.

Στην Κένυα ξεκινούν οι ταραχές με τους Μάου-Μάου.

Ονομάζομαι Κουτσολέρας Αθανάσιος, του Περικλέα και της Ασπασίας, το γένος Τσεκούρα, και εγεννήθην εις την ιστορικήν και ηρωϊκήν Βερδικούσιαν Λαρίσης, προπολεμικώς.

Απεφοίτησα με «Σχεδόν Καλώς» και διαγωγή «Κοσμιωτάτην» από την Τετάρτην Δημοτικού του χωρίου μου και μέχρι το 18ον έτος της ηλικίας μου ησχολούμην να υποβοηθώ τον σεβαστόν μου πατέραν εις διαφόρους γεωργικάς εργασίας καθώς και εις το καφενείον «Το Έθνικόν», που διατηρούσε εις την πλατείαν εξαπανέκαθεν.

Κατόπιν ο εν λόγω πατήρ μου ενήργησεν αρμοδίως και κατόπιν μεσολαβήσεως του σεβαστού μας βουλευτού Μπαρτζώκα, εδιορίσθην, αριστίνδην, εις την ένδοξον Βασι-

λικήν Χωροφυλακήν, εις την οποίαν έκτοτε ενδαιτώ μετά χαρακτηριστικής επιτυχίας.

Ο διορισμός μου ούτος κατέστη δυνατός λόγω της θητείας του πατρός μου Περικλέους εις τας διασήμους εθνικάς ομάδας του διασήμου και αμέμπτου εθνικόφρονος Σούρλα,² τώσον κατά την Γερμανικήν Διοίκησιν της χώρας όσον και μετέπειτα, όταν οι αδίστακτοι κομμουνισταί, εκ Σοβιετίας υποκινούμενοι, ηπέιλησαν να μετατρέψουν την πατρίδαν εις έν απέραντον κολχόζ.

Το λέγω τούτο προκειμένου να καταδείξω περιτράνως ότι εις την οικογένειάν μας εμφορόμεθα αενάως από εθνικά φρονήματα και διατελούμε ακοίμητοι θεματοφύλακες του τριπτύχου «Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια».

Ας μου επιτραπεί εις το σημείον αυτό όπως αναφωνήσω μετ' ενθουσιασμού και πατριωτικής ανατάσεως ένα βροντερόν:

«Ζήτω το Έθνος!»

«Ζήτω ο Βασιλεύς!»

«Ζήτω η ένδοξος Βασιλική Χωροφυλακή!»

2 Η συμμορία του Γρηγόρη Σούρλα συστάθηκε τον Μάρτιο του 1944 από τους Γερμανούς στα πλαίσια μιας οργάνωσης που έφερε το όνομα ΕΑΣΑΔ (Εθνικός Αγροτικός Σύνδεσμος Αντικομμουνιστικής Δράσης). Έδρασε στα χωριά της Θεσσαλίας και συγκρούστηκε με τις αντάρτικες δυνάμεις του ΕΛΑΣ. Έδρα της συμμορίας του Σούρλα ήταν το χωριό Δεμερλί (Σταυρός). Η συμμορία είχε αδειάσει κυριολεκτικά, το χωριό από τους κατοίκους του, καθώς πλιατσικολόγησε τις σοδειές, τα ζώα και τις αποθήκες του. Οι κάτοικοί του το εγκατέλειψαν φοβούμενοι για τις ζωές τους. Η συμμορία του Σούρλα στρατολογήσε δια της βίας φτωχούς αγρότες. Τον Σεπτέμβριο του 1944 αριθμούσε 250 περίπου άνδρες. Για την ενίσχυση των θέσεων τους στη Δεμερλί οι Γερμανοί είχαν τοποθετήσει και άλλα δύο τμήματα στρατού τους στην περιοχή, κοντά στα λημέρια του Σούρλα. Κατά τον Εμφύλιο Οι Σουρλάδες στρατολόγησαν με απειλές και βασανιστήρια πολλούς νέους από διάφορα χωριά και διάλεξαν για λημέρι τους το χωριό Γσουλάρ (Μελία), καθώς διέθετε σταθμό σιδηρόδρομου, κοντά στο Τοπουζιάρ (Πλατύκαμπο). Φέρονται να δολοφόνησαν αδιακρίτως πολλά στελέχη του ΕΑΜ κι όποιον θεωρούσαν ως «αντιφρονούντα». Το συχνότερο ήταν ότι βάφτιζαν κάποιον κομμουνιστή, για προσωπικούς τους λόγους, και μετά ξεκλήριζαν την οικογένεια και το βιός του.

Η πρώτη μου τοποθέτηση από την Υπερσία ήτο εις το χωρίον Καπνοχώρι του Αγρινίου.

Διοικητής μου ο υπενωματάρχης Ζυγούρης Ευτύχιος, εκ Λεχαινών Ηλείας, ο οποίος με συμπάθησε αμέσως και ακαριαίως.

—Τι είσαι εσύ; με ρώτησε όταν του παρουσιάστηκα.

—Χωροφύλαξ Κουτσολέρας Αθανάσιος, του Περικλέα και της Ασπασίας, κύριε Διοικητά, αναφέρθηκα εγώ ευπειθώς.

Ο κύριος Διοικητής με κοίταξε ασκαρδαμυκτί.

—Από πούθε κρατάει η σκούφια σου, ρε Κουτσολέρα; με ρωτάει.

—Από την ένδοξον και ηρωικήν Βερδικούσιαν, απαντώ εγώ ευπειθώς.

—Βλάχος είσαι, ρε; με ρωτάει ξανά.

—Καραγκούννης αυθεντικός, κύριε Διοικητά, του αναφέρω εγώ.

—Μπα, μου κάνει αυτός. Ούλοι πάνω από το Αυλάκι βλάχοι εισάστενε.

Τσιμουδιά εγώ. Ήξερα ότι με τους ανωτέρους καλύτερα να το πάει κανείς «πετάει ο γαΐδαρος, πετάει». Ανάβει τσιγάρο ο ανώτερος... δεν μου προσφέρει... δεν υπήρχε ακόμα η οικειότητα.

—Αυτό που φοράς στην κεφάλια σου, Κουτσολέρα, ξέρεις τι είναι; με ρωτάει έξαφνα.

—Καπέλο είναι, κύριε Διοικητά, του απαντάω εγώ ετοιμόλογα.

—Το μάτι σου το αλλήθωρο, μου κάνει ο υπενωματάρχης. Αυτό πάνω στο καπέλο λέω, ρε βούρλο.

Σάστισα εγώ τώρα. Νέος ο φουκαράς, πού να ξέρω;

—Σήμα; του κάνω διστακτικά.

Άστραψε και βρόντηξε ο Διοικητής.

—Τον κακό σου τον καιρό! Μου φωνάζει. Άκου... «σήμα»!... Σιγά μην είναι και ταμπέλα! Αυτό που έχεις στην κεφαλα σου την άδεια, Κουτσολέρα, είναι το στέμμα του Βασιλέως. Να σ' ακούσω... Τι είναι;...

—Το στέμμα του Βασιλέως, κύριε Διοικητά.

—Α, μπράβο! Και τι θα πει αυτό, Κουτσολέρα, ξέρεις;

Κώλωσα πάλι εγώ. Πού να 'ξερα ο καψερός τι θα πει το στέμμα;

—Θα πει, συνέχισε ο ανώτερος, ότι ο Βασιλέας σου κάνει την τιμή να φοράς το στέμμα του στο πηλήκιο σου, Κουτσολέρα.

—Μάλιστα, κύριε Διοικητά.

—Παναπέι ότι είσαι, κι εσύ κι εγώ και ούλοι μας όσοι το φοράμε, στην υπερεσία του Μεγαλειότατου. Αν έρθει ο Βασιλέας και σου πει “Κουτσολέρα, πέσε στον γκρεμό” εσύ τι θα κάνεις; Θα πέσεις, Κουτσολέρα, αυτό θα κάνεις. Το λέει και το όνομα: «Βασιλική Χωροφυλακή»! Δηλαδή ανήκουμε στον Βασιλέα και σε κανέναν άλλο κιαρατά. Κατάλαβες, χωροφύλαξ;

—Μάλιστα, κύριε Διοικητά.

—Και τι λέμε τώρα;...

—Τι λέμε, κύριε Διοικητά;

—«Ζήτω ο Βασιλεύς!» λέμε, αυτό λέμε.

—Ζήτω!

—Ζήτω το Έθνος!

—Ζήτω!

Ο Διοικητής ευχαριστήθηκε.

—Καλώς, είπε. Θα τα πάμε καλά εμείς οι δυο. Εγώ θα διατάζω κι εσύ θα εκτελείς. Συνεννοηθήκαμε;

—Μάλιστα, κύριε Διοικητά.

—Ωραία. Να σε ρωτήσω και κάτι ακόμα, για να δούμε πόσο κατατοπισμένος είσαι... Ξέρεις ποια είναι τα καθήκοντά σου στην Υπερεσία, Κουτσολέρα;

—Μάλιστα, κύριε Διοικητά.

—Για πε...

—Να επιβάλουμε τον Νόμο και την Τάξη και να συλλαμβάνουμε τα κακοποιά στοιχεία, του λέω εγώ, που είχα μάθει το ποίημα απόξω.

Κούνησε το κεφάλι του ο κύριος Διοικητής.

—Ανυπερθέτως, μου λέει. Πολύ σωστά και εύγε. Να επιβάλουμε τον Νόμο και την Τάξη –και με το καμουτσίκι όταν χρειαστεί, που λέει ο λόγος. Και σε αρωτώ τώρα εγώ... Ποιοί επιβουλεύονται τον Νόμο και την Τάξη και βάνουν φυτιλιές στον κοσμάκη, να ξεσηκώνεται κι αντίς για «πάρε», ως οφείλει, στο καλό μας το κράτος, που μας φροντίζει ούλους πατρικά, να απαιτεί «δώσε»;

Εδώ μπερδεύτηκα. Κάτι είχε στο μυαλό του σίγουρα ο καλός μου ο Διοικητής, που δεν μπόραγα εγώ, ο άπειρος, να καταλάβω.

—Οι... κακοποιοί; του λέω δισταχτικά.

Θύμωσε ο Ζυγούρης.

—Μωρέ ποιος τους χέζει τους κακοποιούς!..., φωνάζει. Οι κακοποιοί θα κάνουν την κουτσοκέλα τους, θα τους πιάσουμε, θα τους δώσουμε ένα μπερντάχι, θα τους κλείσουμε σε μια μπουντρούμα, για να βάλουν μυαλό, και νετάραμε. Άλλοι είναι το μεγάλο πρόβλημα. Που δεν καταλαβαίνουν ούτε από ξύλο, ούτε από μπουντρούμια, ούτε καν από ντουφέκισμα. Αυτοί, εκεί... τη ζημιά τους θα την κάνουν. “Πες «ήμαρτον», ρε κερατά”... Τίποτις αυτός.

“Βροντάει ο Όλυμπος, αστράφτει η Γκιώνα...” —Θε μου σχώρα με. Κατάλαβες για ποια σκουλούκια μιλάω, Κουτσολέρα;

Πού να καταλάβω εγώ, ο δόλιος; Σάματις ήμανε και χθες χωροφύλακας;

—Οι κομμουνιστάι! αστράφτει και βροντάει ο κύριος Διοικητής. Αυτό το μίασμα του Έθνους! Αυτή η κατάρα! Η κόκκινη πανούκλα, Κουτσολέρα. Οι κατσαπλιάδες, οι εθνοπροδότες και οι εαμοβούλγαροι. Πού δεν ξέρουν ούτε από πατρίδα, ούτε από Θεό, ούτε από Βασιλέα. Δεν έχουν ιερό και όσιο. Θέλουν να μας στείλουν ούλους σκλάβους στα κολχόζ. Να καταργήσουν το τρίπτυχο Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια, την ιδεολογία που υπερασπίστηκαν, με αίμα και ιδρώτα, οι πρόγονοί μας στις Θερμοπύλες, στο Μαραθώνα, στον Γράμμο και το Βίτσι. Αλλά δεν θα τους την κάνουμε τη χάρη... Ακούς, Κουτσολέρα; Ακούω να λες. Όπου τους βρούμε θα τους πατάμε καταή, όπως πατάμε τα φίδια.

Πήρε μια βαθιά ανάσα και κατέληξε.

—Εμείς ειμάστενε η ελπίδα του Έθνους, Κουτσολέρα. Η Πατρίς στηρίζεται απάνω μας. Γι' αυτό φοράμε και το στέμμα. Να το βλέπουν τα κομμούνια και να χέζονται πάνω τους. Κατάλαβες τώρα;

—Μάλιστα, κύριε Διοικητά, του λέω εγώ, που τα 'χα ακούσει αυτά κι από τον πατέρα μου, αλλά τότες δεν έδινα σημασία, γιατί τόσο μου 'κοβε.

Κι έτσι κατάλαβα ποια ήτουμε η αποστολή και το χρέος μας στην πατρίδα. Θα κυνηγούσαμε την κόκκινη λαίλαπα μέχρι να την εξαφανίσουμε ολοσχερώς. Κανένα έλεος! Τα κομμούνια ήτουμε ο κίνδυνος, οι κακοποιοί μπορούσαν να περιμένουν.

* * *

Ο Σταθμός της Χωροφυλακής στεγαζόταν σ' ένα στενό δίπατο παλαιό σπίτι που έβλεπε στην πλατεία του χωριού.

Στο πάνω πάτωμα ήτουμε το γραφείο της υπερεσίας, όπου πάνω από το τραπέζι του υπενωματάρχη ήσαντε κρεμασμένες οι φωτογραφίες του Βασιλέως και της Βασίλισσας, ενώ στον απέναντι τοίχο είχαμε τον πρωθυπουργό μας, στρατηγό Πλαστήρα, τον επιλεγόμενο και «Μαύρο Καβαλάρη».

Παραπλεύρως ήτο το δωμάτιο όπου φυλάγαμε τον οπλισμό και τα άλλα εργαλεία της δουλειάς μας και υπήρχε περιπλέον μια σιδερένια διπλή κουκέτα, σαν αυτές που έχουν στον στρατό. Στην κάτω τακτοποιήθηκα εγώ, ενώ η απάνω παρέμεινε κενή, καθώς ο Διοικητής διέμενε σε μιανής κουμπάρας του, που ο άντρας της θαλασσοδερόταν στα παπόρια και φοβόταν να μένει μόνη της η γυναίκα.

Άλλος κανείς δεν υπήρχε. Μόνο εγώ κι ο Διοικητής «να φυλάμε Θερμοπύλες», όπως έλεγε κι ο ίδιος, και να διαφυλάσσουμε την τάξη και την ασφάλεια, που επιβουλεύονται ανελλιπώς οι κομμουνιστάι και τα άλλα παρόμοια κακοποιά στοιχεία.

Η εργασία μου δεν παρουσίαζε δυσκολίας, καθόσον το Καπνοχώρι ήτο ήσυχο μέρος και οι άνθρωποι εκεί δεν δημιουργούσαν προβλήματα, παρά μόνο όταν έπιναν κάνα τσίππο παραπάνω και πιάνονταν στα χέρια. Τότε τους συλλαμβάναμε και τους χώναμε στο κρατητήριο, που είχαμε στο ισόγειο του Σταθμού, ενώ αν ο παραπτωματίας ήτουμε κανείς που ο Διοικητής δεν χώνευε μ' έβαζε να κάνω αναφορά, υπερεσιακώς, και να τη διαβιβάσω στα Κεντρικά, όπου αν δεν τον είχαν φακελωμένο ως κομμουνιστή (πράμα σπάνιο, γιατί οι περισσότεροι από δαύτους είχαν αποσταλεί στα ξερονήσια, να βάνουν μυαλό), μας έγγραφαν κανονικά, οπότεν μετά από λίγο τον αμολούσαμε «με αυστηράς συστάσεις» και το επεισόδιο θεωρείτο λήξαν.

Καμιά φορά οι χωριάτες τσακώνονταν για το πότισμα ή για τα ζα που μπαίναν στα χωράφια του άλλου, αλλά αυτά τα παραπτώματα εμπίπτουν στη δικαιοδοσία της

Αγροφυλακής, οπότε αν αναλάμβανε ο Μπούρκας, ο εν λόγω αγροφύλακας, κι ας έκανε αυτός καλά.

Γενικώς τον περισσότερο καιρό τον περνούσαμε αραχτοί στο καφενείο του Τζουβάρα, παίζοντας ξερή και τάβλι, όπου ο Διοικητής πάντα κέρδαγε, αλλά μη νομίζεις... συγχρόνως επιτελούσαμε και το καθήκον μας.

Διότι ο υπενωματάρχης με είχε κατατοπίσει αρμοδίως.

—Ο καφενές, Κουτσολέρα, μου είπε, είναι το ανώτερο κέντρο πληροφοριών. Καθόσον, αν έχεις τ' αυτιά σου ανοιχτά, ακούς τα πάντα όλα κι επίσης αυτά που δεν ακούς έρχονται και σου τα προλαβαίνουν οι ρουφιάνοι. Κατάλαβες γιατί ξημεροβραδιαζόμαστε εκεί;

Κατάλαβα ότι στη δουλειά μας η πληροφορία ήτουνε το άπαν κι άπαξες και είχες την πληροφορία ήσανε ένα βήμα μπροστά από τον παραπτωματούχο.

Παράδειγμα...

Μια μέρα, εκεί που παίζαμε τάβλι με τον Διοικητή κι έχανα —ένα μυστήριο πράμα!—, έρχεται και κάθεται στο τραπέζι ο Κώτσο ο Πατσούρας.

—Τί γίνεται, ρε Κώτσο, πώς πάει; του λέει ο δικός μου.

—Ας τα λέμε καλά, καπετάνιο, απαντάει ο Κώτσο. Αν δεν υπήρχαν κάτι μούτρα σαν τον Γιώργη τον Μπούρμπερη θα ήτουνε καλύτερα.

—Γιατί, ρε Κώτσο, το λες αυτό; ρώτηξε με υπερεσιακό ενδιαφέρον ο υπενωματάρχης.

Χαμήλωσε τη φωνή ο Κώτσο.

—Ξέρεις τι είπα προφές, που είχαμε μια συζήτηση, το ακάθαρμα; μας λέει.

—Για πε...

—Είπε... “Τι Πλαστήρας, τι Παπάγος;”, κυρ-υπενωματάρχη μας. Αυτό είπα. Ακούς; Ακούω να λες.

—Τον άκουσες εσύ να λέει τέτοιο πράμα, ρε Κώτσο;

—Με τα ίδια μου τ' αυτιά. Τι, θα έλεγα αλλιώς;...

Κούνησε το κεφάλι του ο Διοικητής και γύρισε σε μένα.

—Όργανο, μου λέει. Για πετάξου μέχρι το μαγαζί αυτουνού του λέχρου, να του πεις να περάσει από το Σταθμό, να τον κεράσουμε καφέ.

Μετέβην το λοιπόν κι εγώ ευπειθώς στο μαραγκούδικο του εν λόγω και του αναγγέλλω τα καθέκαστα.

—Γιατί; απορεί ο λέχρος. Τι έκανα;

—Α, εγώ δεν ξέρω τίποτις, εκτελώ διαταγάς, του λέω.

—Αυτά λέγαν κι οι Γερμανοί όταν τους δίκασαν στη Νυρεμβέργη, μουρμούρισε ο ατάσθαλος (ο οποίος, όπως ούλοι οι κουκουέδες, ήτουνε διαβασμένος).

—Ναι, δεν ξέραμε να λέμε αυτά που μας δασκαλεύει η Μόσχα, του κάνω αυστηρά. Άϊντε, ξεκουνήσου, γιατί έχουμε κι άλλες δουλειές, δεν θ' ασχολιόμαστε με τα μούτρα σου ούλη μέρα.

Στον Σταθμό ο κύριος Διοικητής του έκανε θερμή υποδοχή.

—Βρε, καλώς τον Γιώργη! του κάνει. Πώς και μας θυμήθηκες, βρε ψυχή;... χρόνια και ζαμάνια!... Κάτσε... Να παραγγείλω καφέ;

—Μόλις ήπια, μουρμούρισε σκουντούφλικά ο μαραγκός.

—Καλώς, του λέει ο δικός μου και βγάζει τα τσιγάρα του. Τσιγαράκι;

—Μπα, το 'κοψα, του λέει ο κρατούμενος. Κάνει κακό στην υγεία.

—Και πολύ καλά έκανες, του λέει ο Διοικητής ανάβοντας ο ίδιος ένα. Το τσιγάρο βλάπτει την υγεία. Συμφωνείς, ρε Γιώργη;

Ο προσαχθείς έκανε τον φόφιο κοριό. Ήτουμε φαίνεται από τους μουλωχτούς κουκουέδες, όχι από εκείνους που χάλαν τον κόσμο για τα δίκια που τους καταπατάμε —δήθεν— μην χέσω μέσα!

—Βέβαια, συνέχισε ο Διοικητής. Είναι κι άλλα πολλά που πειράζουν την υγεία. Οι κακές παρέες, για παράδειγμα... Ε, Γιώργη;...

—Εγώ τηράω τη δουλειά μου, μουρμούρισε ο Γιώργης. Δεν έχω παρέες.

—Κάνεις τη δουλειά σου, αλλά κάνεις και τον ντελάλη, του πέταξε το καρφί ο υπενωματάρχης.

Απόρεσε ο κρατούμενος.

—Τον ντελάλη, εγώ; είπε. Πότε;

—Ε, πώς;..., του κάνει ο ανακριτής. Δεν θυμάσαι; Προψές, στο καφενείο του Ντούλα... δεν είπες “Τι Πλαστήρας, τι Παπάγος”;

Ζεματίστηκε ο παραπτωματίας.

—Δηλαδή, εγώ..., ξεκίνησε να λέει, αλλά δεν τον αφήκε ο Διοικητής.

—Το είπες ή δεν το είπες, ρε; του φωνάζει.

—Ναι, αλλά...

—Δεν έχει «αλλά». Το είπες και πάει τέλειωσε.

Γυρίζει σε μένα.

—Γράψε, χωροφύλαξ..., μου λέει. «Ερωτηθείς υπ’ εμού αυτοπροσώπως, ο ύποπτος κομμουνιστής, παρεδέρχθη αυτοβούλως ότι εξεφράζετο δημοσίως με κομμουνιστικά συνθήματα...».

Διαμαρτυρήθηκε ο ύποπτος κομμουνιστής.

—Τι συνθήματα, κυρ-Διοικητά; λέει του Διοικητή. Εγώ δεν είπα κανένα σύνθημα.

—Ε, πώς;... Δεν είπες “Τι Πλαστήρας τι Παπάγος”;

Δαγκώθηκε ο αντεθνικός κατσαπλιάς. Τι να ’λεγε τώρα που τον πιάκαμε με τη γίδα στον ώμο; Όμως, είπαμε... τα κομμούνια είναι διαβασμένα, για να ξεγλιστράνε σαν χέλια, όχι σαν εμάς, που πάμε με τον σταυρό στο χέρι. Άλλο ο σταυρός κι άλλο το σφυροδρέπανο.

—Με την καλή έννοια το είπα, ο καφερός, λέει. Δηλαδή, αφόσον ούλοι οι εθνικόφρονες θα ψηφίσουμε ή Πλαστήρα ή Παπάγο δεν υπάρχει κίνδυνος να πέσει η πατρίδα σε λάθος χέρια. Έτσι το είπα.

Ο Διοικητής, παλιά αλουπού, έκανε ότι το σκεφτόταν.

—Α, έτσι το είπες; του κάνει. Εμ, πού να το φανταστώ; Εγώ νόμισα ότι το είπες όπως το λεν οι κουκουέδες...

—Εγώ κουκουές, κύριε Διοικητά; διαμαρτυρήθηκε ο πονηρός. Απαπαπά! Εγώ ό,τι πει ο Βασιλέας!... Πάνε ρώτα όποιον θες...

—Χμμμ..., έκανε ο Διοικητής.

—Νά, μά την Παναγία! Τι, θα ορκιζόμαστε αν ήμανε κομμούνι;

—Το οποίον... παρεξήγηση...

—Εμ, τι λέμε;...

Κούνησε το κεφάλι του ο υπενωματάρχης.

—Να σ’ αφήνω δηλαδή;...

—Αφόσον είμαι αθώος;!... Δεν είπαμε;...

Γέλασε ο Διοικητής.

—Αθώος δεν είναι κανένας, Γιώργη, του λέει. Ούλοι είναι ένοχοι μέχρι ν’ αποδείξουν ότι δεν είναι. Κι εγώ ο ίδιος είμαι ύποπτος, που λέει ο λόγος.

—Μα αφόσον σου είπα, κυρ-Διοικητά...

—Κι εγώ σε πίστεψα... από την καλή μου την καρδιά.

Αλλά μην τυχόν κι ακούσω τίποτις άλλο που θα με στεναχωρέσει...

—Όχι, κυρ-Διοικητά... Τι λέμε τώρα; Παιδιά ειμιάστενε;

Εκεί ο Διοικητής άλλαξε κουβέντα. Άρχισε να λέει για το τραπέζι, που ήθελε μαστόρεμα, για τα παραθυρόφυλλα, που δεν έκλειναν καλά, για κάτι συρτάρια που χρειαζόμασταν κι άλλα τέτοια. Προθύμως ο Γιώργης προσφέρθηκε να έρθει να τα φτιάξει —τζάμπα εννοείται— κι έτσι τον αφήσαμε να φύγει.

—Είδες, χωροφύλαξ, πώς ανακρίνουμε τον ύποπτο που έχουμε συλλήψει; μου λέει ο Διοικητής όταν μείναμε μόνοι. Με το γάντι! Με το σεις και με το σας.

—Κι αν δεν μας τα πει καλά; ρωτάω εγώ, πάντα φιλομαθής.

—Ε, τότες αλλάζουμε μέθοδο. Όμως, να το θυμάσαι... Είτε έτσι, είτε αλλιώς, στο τέλος όλοι ομολογάνε. Ο Νόμος πάντα νικάει. Και να σου πω γιατί; Διότι τον Νόμο τον φτιάχνουμε εμείς, όπως μας βολεύει. Ο κοσμάκης είναι χαμένος από χέρι. Σχύβει το κεφάλι, δουλεύει και πλερώνει. Ξέρει ότι έτσι και κουνηθεί λίγο... μαύρο φίδι κολοβό που τον έφαγε!

—Είναι όμως δίκιο αυτό, κύριε Διοικητά; αποτολμώ εγώ.

Γέλασε ο μέγας φιλόσοφος της Χωροφυλακής.

—Και το δίκιο ποιος το ορίζει, ρε Κουτσολέρα; μου λέει. Εμείς δεν το ορίζουμε; Οπότεν... είναι ποτές δυνατόν να έχουμε άδικο; Έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τ' αφήσουμε. Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια. Άντε πετάξου τώρα στης χήρας, να μου πάρεις τσιγάρα, γιατί μου τέλειωσαν. Να τα γράψει πε της.

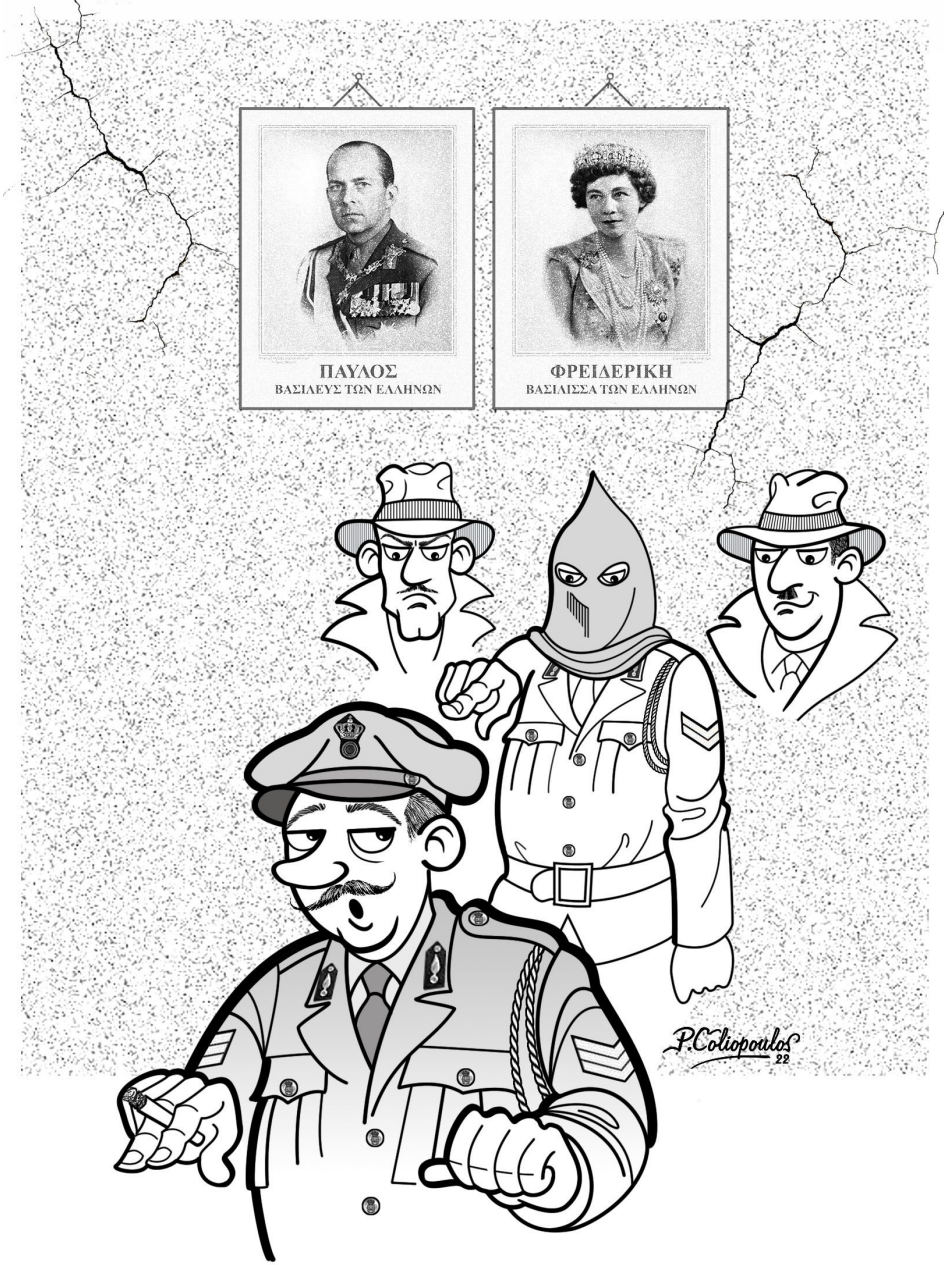
* * *

Τον Νοέμβριο είχαμε εκλογές. Τις οποίες κέρδισε αριστίνδην ο λαοπρόβλητος Στρατάρχης Παπάγος. Στο Καπνοχώρι φροντίσαμε να μην υπάρχει ούτε μία ψήφος αριστερά.

Το κάδρο της φωτογραφίας του Μαύρου Καβαλάρη αντικαταστάθηκε μ' αυτό του Στρατάρχη μας. Ευτυχώς τίποτις άλλο δεν θα άλλαζε στην ωραία μας πατρίδα.

Οι Λαθραίοι

Τώρα πλέον σωτήρας της πατρίδας έχει αναλάβει ο Στρατάρχης Αλέξανδρος Παπάγος.

Στον κόσμο:

Ξαφνικός θάνατος του Στάλιν στη Σοβιετία. Τον διαδέχεται ο Κρούτσεφ. Ο φοβερός και τρομερός Μπέρια, το δεξί χέρι του μακαρίτη, εκτελείται ως προδότης.

Στις ΗΠΑ το ζεύγος Ρόζεμπεργκ εκτελείται με την κατηγορία της κατασκοπίας για λογαριασμό της ΕΣΣΔ.

Στην Κορέα συνεχίζεται το πάρτυ. Το ίδιο και στην Κένυα.

Τις εφημερίδες στο Καπνοχώρι τις έφερνε το ΚΤΕΛ. Με κάνα-δυο μέρες καθυστέρηση βέβαια κι όχι όλες... «Ακρόπολις», «Ελευθερία» και «Καθημερινή» επιτρέπονταν μόνο, και μη νομίζεις... από δυο-τρία φύλλα η καθεμιά, γιατί σάματι ποιος ήξερε να διαβάσει εδώ πέρα εξόν από τον παπά, τον δάσκαλο, κάνα-δυο συνταξιούχους του Δημοσίου και φυσικά εμάς, τις Αρχές του τόπου. Τις έφερνε το λοιπόν ο εισπράκτορας στο Σταθμό κι αφού τις ελέγχαμε, μην τυχόν είχαν ξεγλιστρήσει τίποτις αντεθνικές ειδήσεις, που θα ήσαντε επιβλαβείς για το ηθικό των πολιτών, φωνάζαμε τον Μήτσο τον Βάβουρα, τον ψιλικατζή, που έκανε χρέη περιπτερά στο χωριό, να έρθει να τις περιλάβει.

Με το που ανοίξαμε το δέμα κείνη τη μέρα ο υπενωμάρχης Ζυγούρης έβγαλε μια φωνή σαν εκείνη που βγάζει ο παπάς στο «Χριστός Ανέστη». Νά, το θυμάμαι και μου σηκώνεται η τρίχα!

—Κουτσολέρα! φώναξε. Ψόφησε ο Στάλιν!

Κοιτάζω τις εφημερίδες εγώ και τι να δω;! Φάτσα-

-μόστρα με κάτι γράμματα νάαα... μετά συγχωρήσεως... η χαρμόσυνη είδηση για κάθε εθνικόφρονα και υγιώς σκεπτόμενο άνθρωπο, απανταχού της οικουμένης:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ "Ἡ Ἑλλάς εἶναι δημοκρατία"

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΑΥΣ Β. ΚΟΚΚΑΣ
ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ
Κ. ΔΑΝΔΕΛΑΚΗΣ ΠΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΤΡΑΤΟΣ Α.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΤΗ ΕΘΝΟΦΡΟΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α', ΚΑΤΕΦΟΙΤΑ ΚΑΙ ΑΝΕΠΕΡΟΔΟΣ 87 ΑΡ. 3282 ΤΕΛΟΣ 2000

ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΕΞ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗΣ ΔΙΜΟΡΡΑΓΙΑΣ

Ο ΣΤΑΛΙΝ ΕΠΑΥΣΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΗ

Τίθεται όξύτατον τὸ πρόβλημα τῆς διαδοχῆς

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΟΤΙ Ο ΣΤΑΛΙΝ ΑΠΕΘΑΝΕΝ ΗΨΗ ΑΛΛΑ Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΝΑΠΤΕΛΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΕΙ ΜΕΧΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ

ΑΘΗΝΑΙΝΑΙ, 4. ΕΠΙ. 3282. — Ἡ κομμουνιστικὴ τὴν εἰδήσει ἀπὸ τῆς κομμουνιστικῆς πηγῆς τῆς Μόσχας, ὅτι ὁ Στάλιν ἀπέθανεν ἡΨη ἀλλὰ ἡ ἐπίσημος ἀναπτέλις καθυστερεῖ μεχρὶ ρυθμισέως τῆς διαδοχῆς.

Ἡ ἐπίσημος ἀναπτέλις καθυστερεῖ μεχρὶ ρυθμισέως τῆς διαδοχῆς. Ἡ ἐπίσημος ἀναπτέλις καθυστερεῖ μεχρὶ ρυθμισέως τῆς διαδοχῆς.

ΒΑΘΕΙΑΝ ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΗΧΗΣΙΝ ΕΙΧΕΝ Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΑΛΙΝ

Ἡ βαθεῖαν διεθνή ἀπήχησιν εἶχεν ἡ χθεσινὴ ἀναγγεῖλια τῆς Μόσχας διὰ τὸν Στάλιν.

ΦΟΒΟΙ ΑΝΑΡΧΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤῆΝ ΠΕΡΙΑΝ ΚΑΙ ΤῆΝ ΒΥΡΜΑΝΙΑΝ ΟΤΙΣΙΝ ΟΙ ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ Ο ΣΤΑΛΙΝ

Ἡ ἀναγγεῖλια τῆς Μόσχας ὅτι ὁ Στάλιν ἀπέθανεν ἡΨη ἀλλὰ ἡ ἐπίσημος ἀναπτέλις καθυστερεῖ μεχρὶ ρυθμισέως τῆς διαδοχῆς.

ΟΤΙ ΖΗΤΕΣΤΑΙ ΟΥΡΕΥΝΕΤΑΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ

Ἡ ἀναγγεῖλια τῆς Μόσχας ὅτι ὁ Στάλιν ἀπέθανεν ἡΨη ἀλλὰ ἡ ἐπίσημος ἀναπτέλις καθυστερεῖ μεχρὶ ρυθμισέως τῆς διαδοχῆς.

ΠΩΣ ΗΚΟΝΘΕΝ Η ΕΙΔΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΣΧΑΝ

—Δόξα τω Θεώ! Ανέκραξε ο Διοικητής σταυροκοπούμενος ευλαβικά. Νά κι ένα καλό νέο! Αυτό ήτουνε! Γλιτώσαμε από τον μπαμπούλα! Πίσα στα κόκαλα του Αντίχριστου!

—Δόξα σοι ο Θεός, κύριε Διοικητά, είπα κι εγώ και σταυροκοπήθηκα.

Γέλασε τρανταχτά ο Διοικητής.

—Φαντάζομαι τα μούτρα που θα κάνουν τα κομμούνια! είπε. Μείναν ορφανά! Τώρα ποιος θα τους στέλνει οδηγίες, τι να πουν και τι να κάνουν από τη Μόσχα; Εμ, ας πρόσεχαν!

Τώρα εγώ έβλεπα τις ανακοινώσεις και απορούσα, γιατί η αλήθεια είναι ότι ακόμα τότες πιτσιρικής ήμανε, από πολιτικά και τέτοια δεν σκάμπαζα πολλά.

—Ιωσήφ τον λέγανε; απόρεσα. Τι, Οβριός ήτουνε;

—Αμ τι θα ήτουνε; Και κομμούνι και Οβριός, βρυχήθηκε ο Διοικητής. Χειρότερα δεν γένεται... γένεται; Πάει, ξε-

βρώμισε ο τόπος! Τρέχα, ρε Κουτσολέρα, στον παπά και πε του να βαρέσει τις καμπάνες χαρμόсуνα. Έχουμε γιορτή σήμερα!

Η αλήθεια είναι ότι στο χωριό ο ψόφος του αρχικατσαπλιά, του Οβριού, στη Σοβιετία δεν έκανε αίσθηση, γιατί οι περισσότεροι –αγράμματοι και στούρνοι άνθρωποι– ούτε που ξέραν ποιος ήτουνε ο Στάλιν. Κι εδώ που τα λέμε κανέννας σωστός εθνικόφρων δεν είχε δουλειά να ξέρει, μόνο τα κομμούνια, αλλά αυτά τα είχαμε μαζώξει ούλα και τα στείλαμε στα ξερονήσια, για καθαρό αέρα. Αν μας είχε ξεφύγει και κανέννας, στη ζούλα, αυτός λούφαζε, ξέροντας ότι αργά ή γρήγορα θα τον πιάναμε και δαύτον.

Γιατί κείνα τα χρόνια δεν γλίτωνες. Λούστρος να ήθελες να γένεις χρειαζόσουν πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων. Κι αυτό δεν το λάβαινες έτσι εύκολα. Σε εξέταζε η Υπερεσία, ξεσκονίζαμε τον φάκελο σου στην Ασφάλεια κι έτσι και είχες κάνει καμιά στραβή σε τυλίγαμε σε μια κόλλα χαρτί και σε ξαποστέλναμε αρμοδίως δια τα περαιτέρω.

—Για έλα εδώ, κύριος... Πού ήσανε, για να 'χουμε το καλό ρώτημα, επί Κατοχής ελόου σου;

—Στο βουνό, κυρ-χωροφύλαξ.

—Και τι έκαμες στο βουνό, ρε; Μάζωνες πικραλίδες;

—Όχι, κυρ-χωροφύλαξ. Πολέμαγα τον οχτρό.

—Α, μπα, τι μου λες;! Πολέμαγες τον Νόμο και την Τάξη δηλαδή;

—Όχι... τον Γερμανό.

—Με ποιους, ρε; Με τα κομμούνια;

—Αφού αυτοί πολέμαγαν, κυρ-χωροφύλαξ. Τι να 'κανα;

—Να καθόσαν στο σπίτι σου, ρε. Σαν καλός νοικοκυραίος. Ή αν ήθελες να βοηθήσεις την πατρίδα, να πάγαινες στα Τάγματα Ασφαλείας, όπως κάναν οι σωστοί και εθνι-

κόφρονες πολίτες. Εμείς δηλαδή τι, κοροΐδα ημάστενε κι εσύ ο ξύπνιος;

—Μα...

—Για πέρανα από την Ασφάλεια, για ένα καφεδάκι.

Ή το άλλο...

—Όπα της!... Τι γλέπω εδώ; Ο μπατζανάκης του ξαδέρφου του θειού σου του Απόστολου έκανε εξορία επί Μεταξά;

—Κατά λάθος, κυρ-χωροφύλαξ...

—Κατά λάθος λέει εδώ ότι: «εξύβρισεν σκαιώς τον εξοχώτατον κύριον πρωθυπουργόν και ανεφέρθη υποτιμητικώς δια την κυβέρνησιν της 4ης Αυγούστου»;

—Πρόκειται περί παρεξήγησις, κυρ-χωροφύλαξ...

—Καμία παρεξήγηση. Ό,τι γράφει η Υπερεσία είναι το ευαγγέλιο. Πάει και τελείωσε.

—Κι εγώ τι φταίω;

—Εσύ μπορεί να μην φταις, αλλά με οικογένεια που έχει τέτοιο μουτζουρωμένο μητρώο δεν φαντάζομαι να πιστεύεις ότι θα σου δώσουμε πιστοποιητικό νομιμοφροσύνης; Να βάλουμε τον λύκο στο μαντρί δηλαδή;

—Μα... πώς θα ζήσω;

—Α, δεν ξέρω... Να τα σκεφτόταν αυτά ο συγγενής σου όταν πάγαινε να μπλέξει με αντεθνικά στοιχεία. Τώρα κόψε το λαιμό σου.

Καθόσον η δουλειά η δικιά μας είναι να διαφυλάξουμε την κοινωνία από την ύπουλη διάβρωση της κόκκινης λαίλαπας. Κανένας δεν ξεφεύγει κι αν —ο μη γένοιτο— ξεφύγει προσωρινώς θα τον πιάσουμε παρακάτω, αργά ή γρήγορα.

Οπόταν ποιος να πάει να βαφτεί κουκουές; ειδικά στα χωριά, όπου ξέρουμε ο καθένας και τι σώβρακο φοράει, που λέει ο λόγος.

Σιγά μην στεναχωρηθούν τώρα οι Καπνοχωριάτες που ψόφησε ο Στάλιν, που δεν τον ξέρουν κιόλα!

Εξόν από τον δάσκαλο, τον Καρδάρα, βέβαια, που σαν να μην μας τα λέει καλά.

—Η αλήθεια είναι ότι μη ο συχωρεμένος, να σταματήσει τον Γερμανό, εμείς σήμερα μπορεί να μιλάγαμε άλλη γλώσσα, είπε στο καφενείο, όπως διάβαζε την εφημερίδα.

—Δεν μας τα λες καλά, δάσκαλε, του λέει ο υπενωμολάττης. Τα κομμούνια τον σταμάτησαν τον Γερμανό για εμείς, οι Ιγγλέζοι και οι Αμερικάνοι;

—Βεβαίως και οι σύμμαχοι έπραξαν το χρέος τους, απάντησε ο δάσκαλος. Όμως το μεγάλο στραπάτσο ο Γερμανός το έπαθε στη Ρωσία.

—Και τι θα γίνει τώρα, ορέ δάσκαλε; αναφώνησε ο Διοικητής. Θα πάμε ν' ανάψουμε κεριά στα κομμούνια, επειδή έριξαν εκεί δυο ντουφεκιές; Θα τους πούμε κι ευχαριστώ από πάνω;

—Δεν λέω...

—Το καλό που σου θέλω... Να μη λες.

Τον δάσκαλο τον είχαμε στα υπόψη βέβαια. Γιατί με τους γραμματιζόμενους δεν ξέρεις ποτέ. Δεν είναι να τους εμπιστεύεσαι με ούλα αυτούνα που διαβάζουν. Στο τέλος χαλάει το μυαλό και παίρνουν τον κακό δρόμο. Τι, λίγα ακούμε;

* * *

Το Καπνοχώρι, όπως δείχνει και τ' όνομά του ήτουνε ένα καπνοχώρι, όπως τόσα και τόσα στο Αγρίνιο. Μόνο καπνά καλλιεργούσαν εδώ, τίποτις άλλο. Οι χωριάτες, όπως όλοι οι χωριάτες, παραπονιόντανε ότι δύσκολα τα 'βγαζαν πέρα... μεροδούλι-μεροφάϊ... ακρίβεια, ο Τιμάρηθος, χαμηλές οι τιμές που πούλαγαν το προϊόν τους στον έμπορα... ψεύτικη η κενωνία κι αδικία παντού για τον λαουτζίκο, που δεν είχε στον ήλιο μοίρα... Τα γνωστά.

Είχαν φτιάξει κι έναν συνεταιρισμό, είχαν και λογιστή που τους κράταγε τα βιβλία... τόσα βγάλαμε... τόσα δώκαμε... τόσα η Εφορία... τόσα η Τράπεζα... τα λιπάσματα... τι μένει; Τίποτις δεν μένει!

Εμένα όμως, που το μάτι μου έκοβε, άλλα έγλεπα.

Τους εμπόρους τους ξέραμε. Έρχονταν, περιλάβαιναν τα καπνά, τα φόρτωναν σε φορτηγά, πλερώναν ντάγκα-ντάγκα ή με συναλλαγματικές, και πάγαιναν στην ευχή του Χριστού και της Παναγίας. Κάθε τόσο όμως έρχονταν και κάτι άλλοι, που δεν τους ξέραμε, με φορτηγά κι αυτοί, αλλά νύχτα, κάτι έκαναν, κάτι έλεγαν με τους ντόπιους και πάλι φεύγαν, πάλι νύχτα.

Μου μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά κι όπως επιτάσσει το καθήκον το ανέφερα στον ανώτερο.

—Αντελήφθην υπόπτους νυχτερινάς κινήσεις, του λέω. Υποπτα άτομα έρχονται νύκτωρ στο χωριό, με φορτηγά, κάτι φορτώνουν και φεύγουν, πάλι νύκτωρ και νυχοποδητί.

Στραβομουτσούνιασε ο Διοικητής.

—Και τι θες τώρα, ρε Κουτσολέρα; μου λέει. Να συλλήψουμε όποιον έρχεται στο χωριό μετά τη δύση του ήλιου;

—Είπα μήπως είναι τίποτις ύποπτο, του λέω εγώ.

—Να κοιτάς τη δουλειά σου, χωροφύλαξ, με αποπαίρνει ο ανώτερος. Και ν' αφήσεις τις υποψίες και τις φαντασίες κατά μέρος. Άντε... μην βρεθείς σε κάνα Σουφλί στα καλά του καθουμένου... Κατάλαβες;

Δεν κατάλαβα κι εκπλάγηκα από την αντίδραση του ανωτέρου, ο οποίος, αντί να με συγχαρεί για το υποδειγματικό μου ζήλον, με αποπήρε, αλλά δεν είπα τίποτις, καθόσον όταν ο προϊστάμενος αναφέρεται στο Σουφλί τα πράγματα είναι σοβαρά και καλό είναι οι υφιστάμενοι να κάνουν το κορόϊδο, γιατί όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος.

Αλλά μου μπήκαν φύλλοι στ' αυτιά.

Τα μάτια μου τα άνοιξε, όλως τυχαίως, ο Καρκατσούλιας.

Ο Καρκατσούλιας ήτο ένα σκατόψυχο γερόντιο, που ζούσε στην ανέχεια, με μια αγροτική σύνταξη, και μισούσε όλο τον κόσμο και την κοινωνία, που πίστευε ότι τον είχε αδικήσει. Καλή κουβέντα δεν είχε πει ποτέ για άνθρωπο κι όταν κατέβαζε κάνα-δυο καρτούτσα κελαϊδούσε σαν καρδερίνα. Όρεξη να 'χες να τον ακούς και να μαθαίνεις. Εγώ τώρα, λόγω επαγγέλματος και ιδιοσυγκρασίας, υπήρξα εξαπανέκαθεν φιλομαθής.

—Α, αυτοίνοι είναι οι λαθραίοι, μου εξήγησε.

—Δηλαδή; απόρεσα εγώ.

Με κατατόπισε.

Οι παραγωγοί δηλώνουν κάθε χρόνο την ποσότητα της παραγωγής τους σε καπνά στην Εφορία. Αυτή την ποσότητα πουλάνε στον έμπορα, γι' αυτήν κόβουν τιμολόγια και φορολογούνται. Όμως... και σε ερωτώ... συμφέρει, κύριε, να μου φεύγει εμένα ο πάτος στη δουλειά για να τα μοιράζομαι εγώ μετά με τον Μαρχεζίνη, που κάθεται άνετος και κουστουμαρισμένος στο ωραίο του το γραφείο και εισπράττει; Όχι, να μου πεις...

Δεν συμφέρει. Καθόσον εγώ έχω στόματα να θρέψω, υποχρεώσεις, δάνεια στην Τράπεζα, γραμμάτια που λήγουν... ποιος θα μου τα πλερώσει; Σε περικαλώ. Οπότεν τι κάνω; Φροντίζω το συμφέρον μου, αυτό κάνω. Στα μουλωχτά, όμορφα κι ωραία. Πάω και βρίσκω εμπόρους που δεν δουλεύουν με τιμολόγια και τον σταυρό στο χέρι... εις υγείαν των κοροϊδών.

—Έχω μια άλφα ποσότη από τόσους τόνους, του λέω.

—Φέρτα, μου λέει αυτός.

Και μου σκάει το παραδάκι... νταν... νταν..., ούτε πα-

ραστατικά, φορτωτικές, τιμολόγια... ούτε τίποτις. Εισερχόμενα και μη εξερχόμενα. Πλερώνομαι τον κόπο μου, κύριε, όπως μου αξίζει κι άσε τον νταβατζή –το Κράτος– να χτυπιέται. “Θες λεφτά, κύριε Κράτος; Πάνε δούλεψε.”. Εμ τι; Η αλουπού εκατό, το αλεπουδάκι εκατόν ένα.

—Και καλά, λέω του Καρκατσούλια. Ο υπενωματάρχης αυτά δεν τα ξέρει;

Γέλασε ο χάλιας.

—Αν τα ξέρει λέει! μου κάνει. Χαρτί και καλαμάρι τα ξέρει, αλλά... τι νομίζεις... με τον ψωρομισθό που σας δίνουν πορεύεται;

Αυτό με εξέπληξε ομολογώ αρνητικώς. Διότι, εντάξει... λαμβάνεις το κατιτίς σου... δεν σου λέμε να μην το λαμβάνεις... όμως... να πεις και σε μας, τα φτωχαδάκια, που φυτοζωούμε και κάνουμε οικονομία κι από το φαγητό ακόμα, που λέει ο λόγος... “Έλα ’δώ, ρε Κουτσολέρα... λάβε κι εσύ δυο κατοστάρικα, να πούμε, να πεις μια μπύρα στην υγεία μου”. Έτσι κάνει όποιος έχει τσίπα και φιλότιμο. Αλλά πού!...

Βεβαίως εγώ τώρα έπρεπε να πράξω το καθήκον μου. Διότι δεν μπορεί ο κάθε Ζυγούρης να σπιλώνει την υπόληψις του Σώματος και να μην λέμε τίποτις.

Οπότε, την επόμενη φορά που βρέθηκα στο Αγρίνιο, δι’ υπερεσιακούς λόγους, πάω μια και δυο στην Ασφάλεια κι εξηγώ στα παιδιά εκεί πώς έχουν τα καθέχαστα.

—Το και το, τους λέω. Αυτά συμβαίνουν στο Καπνοχώρι και λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι ο προϊστάμενός μου, υπενωματάρχης Ζυγούρης Ευτύχιος, ευρίσκεται αναμειγμένος εις την όλην απατεωνιά, ήτις στερεί το Κράτος από πολύτιμα έσοδα.

—Είσαι σίγουρος, ρε χωροφύλαξ; με ρωτάνε.

—Όπως σας γλέπω και με γλέπετε, τους λέω.

—Καλώς, μου λένε. Άσε και θα επιληφθούμε αρμοδίως.

Σε δυο βδομάδες μέσα ο κύριος Διοικητής, ο χαραμοφάης και μοναχοφάης, έπαιρνε φύσημα για τη Ροδόπη κι εν αναμονή του αντικαταστάτη του βρέθηκα ο ίδιος Διοικητής του Σταθμού Καπνοχωρίου.

Θα μου πεις τώρα με τους λαθραίους τι γένηκε;

Τίποτις δεν γένηκε. Δεν υπήρχαν στοιχεία, ούτε —για να λέμε την αλήθεια— το ’φαξε κανείς εις βάθος. Απλώς, το επίδομα που εισέπραττε ο κατάπτυστος προϊστάμενος περιήλθε εις εμέ. Επίσης μετακόμισα στην κουμπάρας του Ζυγούρη, η οποία προσφέρθηκε ευγενώς να μου νοικιάσει μια κάμαρη, διότι εφοβήτο να μένει μόνη της, μια αδύναμη και ανυπεράσπιστη γυναίκα, με τον σύζυγο ξενιτεμένο.

Τουτέστιν όλα έβαιναν πλέον καλώς.

Η ΑΤΥΧΙΑ

Μεγάλος σεισμός 7.0 Ρίχτερ στη Θεσσαλία. Μεγάλες καταστροφές στα χωριά του κάμπου.

Μεγάλη διαδήλωση στην Αθήνα υπέρ της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. 78 τραυματίες.

Στον υπόλοιπο κόσμο:

Στις ΗΠΑ συνεχίζονται οι προγραφές «υπόπτων για Αντιαμερικανικές πράξεις» από την Επιτροπή Μακάρθου.

Ο Νάσερ καταλαμβάνει με πραξικόπημα την εξουσία στην Αίγυπτο.

Οι Γάλλοι κατατροπώνονται στο Ντιεν Μπιεν Φου από τους Βιέτ-Μινχ κι αυτό σηματοδοτεί το τέλος του πολέμου της Ινδοκίνας.

Δυστυχώς η παντοκρατορία μου εις Καπνοχώρι δεν κράτησε πολύ, διότι περί τας αρχάς του 1954 έλαβα μετάθεσιν εις Σοφάδας Καρδίτσης, που ήτο μεν ευνοϊκή, καθόσον ευρισκόμην και πάλιν εις Θεσσαλίαν και πλησίον της γενέτειράς μου, όμως η αλήθεια είναι ότι είχα βολευτεί στο Καπνοχώρι, ποικιλοτρόπως, και κάπως μου κακοφάνηκε.

Εις Σοφάδας Διοικητής ήτο ο ενωματάρχης Βούρδουλας Θεόδωρος, εκ Καλαμών, ένα γερόντιο, που ανέμενε συνταξιοδότηση και που πέραγα το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας στο καφενείο, παίζοντας τάβλι με τον παπά και τον δάσκαλο κι άφηγε τους υφισταμένους του, δηλαδή εμένα, να διεκπεραιώνουν τα υπερεσιακά, οπότε και πάλι αφεντικό ήμανε, κατά κάποιον τρόπο.

Ο Διοικητής διέμενε, μετά της κυρίας του, εις οικίαν που του είχε παραχωρήσει η κοινότης, ενώ εγώ, όπως αρχικώς εν Καπνοχωρίω, εις τον Σταθμόν της Χωροφυλακής, σε ένα ράντζο της συμφοράς, που είχαμε στην αποθήκη. Αυτό

ήτο καλό, διότι γλίτωνα το νοίκι και με τον μισθό που λαμβάναμε τότε (1.300.000 παλαιάς δραχμάς, τουτέστιν 1.300 νέας) αυτό ήτο μια σοβαρά οικονομία, πλην όμως τελευταίως αλλιώς είχα συνηθίσει στο Καπνοχώρι και κάπως το έφερνα βαρέως.

Όμως ο άνθρωπος είναι μεγάλο θηρίο και σε όλα συνηθίζει, έτσι κι εγώ τακτοποιήθηκα και είπα και «δόξα σοι ο Θεός».

Κρατητήριο στο Σταθμό δεν υπήρχε, και γιατί να υπάρχει εφόσον απουσίαζε εδώ παντελώς το έγκλημα. Και πώς να μην απουσιάζει αφού από τα κομμούνια φρόντηξαν να μας απαλλάξουν οι Σουρλάδες, κι αυτά που απόμειναν τα ξαποστείλαμε συστημένα για διακοπές στα ξερονήσια. Θα μου πεις... τίποτις κλοπές, τίποτις λωποδυσίες, τίποτις καυγάδες δεν υπήρχαν; Υπήρχαν βεβαίως, πλην τούτο δεν αποτελεί απειλή για το Έθνος, όπως οι κομμουνιστάι, οπότε... ε, κάναμε κι εμείς κάπως τα στραβά μάτια και το πράμα διορθωνόταν από μονάχο του.

Γι' αυτό λέω ότι το έγκλημα ήτο μηδέν. Που θα πει ότι εμείς, τα όργανα του Νόμου και της Τάξης, δεν είχαμε να κάνουμε τίποτις και μας είχαν εδώ έτσι, για τον φόβο των Ιουδαίων. Καθίστε καλά, ζαγάρια, δηλαδή, διότι το Κράτος είναι παρόν.

Έχων το λοιπόν άπλετον χρόνον εις την διάθεσίν μου και τυγχάνων, λόγω επαγγέλματος και κλίσεως, παρατηρητικός, παρατήρησα ούτως ειπείν την Σούλα.

Και παρατήρησα την Σούλα για δυο λόγους. Αφενός διότι ετύγχανε, πέραν πάσης αμφιβολίας, τροφαντή και ζουμπουρλούδικη, με τα ούλα της –και όλοι είχαν να το λένε ποικιλοτρόπως, νέοι γέροι και παιδιά– και αφεδύο διότι, ως επληροφορήθην υπερεσιακώς, ελάμβανε μεγάλην προίκαν... τουτέστιν ένα διώροφο σπίτι στην πλατεία και κάμποσα στρέμματα χωράφια (για μετρητά δεν ηξεύρω). Θα μου πεις τώρα... “Δεν εντρέπεσαι να εποφθαλμιάς την προίκαν

του κοριτσιού;” και θα σου απαντήξω “Για έλα εσύ να τα βγάλεις πέρα με τον μισθό του χωροφύλακα, που μόνο ο δάσκαλος παίρνει λιγότερα –δικαίως– και μετά συζητάμε” –και με το δίκιο μου.

Βεβαίως και η Σούλα με παρετήρησε επισταμένως και κάθε φορά που συναντιόμασταν, τυχαίως και μη, με χαιρετούσε δια κλίσεως της κεφαλής και πονηρού μηδιάματος, ενώ τα τσακίρικά της μάτια βλεφάριζαν μετά σημασίας.

Εις μίαν τοιούτην συνάντησιν έλαβον κι εγώ το θάρρος και της είπα μηδιών ασκαρδαμυκτί...

—Δεσποινίς Σούλα, να μου επιτρέψεις να σου επισημάνω ότι ο μπαμπάς σας τυγχάνει ζαχαροπλάστης.

—Όχι καλέ... κτηματίας είναι, απάντησε αυτή.

—Λέγω ζαχαροπλάστης διότι σας έκαμε –με όλο το θάρρος– σωστόν γαλακτομπούρεκον, εξήγησα.

Κακάρισε γελώντας αφθόνως η εν λόγω Σούλα.

—Α, κύριε χωροφύλαξ, πώς τα λέτε!... πώς τα λέτε! μου κάνει.

—Την πάσαν μίαν αλήθειαν, λέγω εγώ, ο τολμητίας.

—Βεβαίως την αλήθειαν, μου λέγει εκείνη μετριοφρόνως. Όμως, αν μας άκουγε κανείς;... οποία η θέση μου εμένα; Θα νόμιζε ότι μου κάνετε κόρτε.

—Μα δεν σας κάνω, ερίτιμος δεσποινίς; απόρρεσα εγώ.

Γέλασε πάλι η ερίτιμος.

—Ναι, μου λέει. Πλην όμως εγώ τυγχάνω μία ανύπαντρη κοπέλα αμέμπτου διαγωγής. Και τι θα πει ο κόσμος;

—Τίποτις δεν θα πει ο κόσμος, διότι όποιος κερατάς πει τον βουτάω και τον μπαγλαρώνω στο άψε-σβήσε στην ψειρού (που δεν έχουμε). Τι διάολο εξουσία ειμάστενε!...

—Πώς τα λέτε!... πώς τα λέτε! χαριεντίστηκε η Σούλα.

—Να ελπίζω δηλαδή; της πετάω εγώ τη σπόντα.

—Να ελπίζετε, γιατί να μην ελπίζετε; μου λέει εκείνη γελώντας τσαχπίνικα. Για μια ελπίδα ζούμε άπαντες, που λέει ο λόγος.

Κι έτσι εγώ ήλπιζα απαρεγκλίτως και πεισματικώς κι όλα θα ήσαντε ωραία και καλά και η εν λόγω νύφη γουρούνι στο σακί, που λέει ο λόγος, αν δεν υπήρχε αυτός ο άθλιος ο Κώτσος Γλίτσας —όνομα και πράμα!

Ο Γλίτσας τύγχανε ο αγροφύλακας του χωριού και το είχε δει «Εξουσία», επειδής τον παρακαλούσαν οι χωριάτες για το νερό, να ποτίσουν τα χωράφια τους —μη χέσω! Ετούτος εδώ, ο βρωμύλος, το λοιπόν είχε κι ελόου του διπλωρώσει τη Σούλα και σουσουσού, μουμουμού... χαχαχού και χαχαχά... χάλαγε τη δουλειά κι έφερνε εμπόδια.

Τον έπιακα το λοιπόν ιδιαιτέρως, υπερεσιακώς.

—Αγροφύλαξ, του λέω με ύφος αυστηρό. Έχω να σου πω δυο κουβέντες υπερεσιακές.

—Για πε..., μου λέει το θρασίμι αναιδώς.

—Έχω να σου πω να πάψεις παρενοχλών την δεσποινίς Σούλα, διότι θα σε μπαγλαρώσω πάραυτα και θα σε αναφέρω αρμοδίως δι' ανάρμοστον συμπεριφοράν εις βάρος αθώων και φιλήσυχων πολιτών, του λέω.

—Μπα;..., μου κάνει αυτός. Γιατί; Απαγορεύεται;

—Απαγορεύεται, του λέω εγώ. Κι αυτό που σου λέω εγώ.

—Μπα;..., μου ξαναλέει ο λέχρος. Και πού το γράφει ότι απαγορεύεται το ψηστήρι, στο ευαγγέλιο;

—Σιγά μην σου δώκουμε και λογαριασμό για τις απαγορεύσεις! του φωνάζω. Εξουσία ειμάστενε κι ό,τι θέμε απαγορεύουμε κι ό,τι θέμε επιτρέπουμε.

—Και σάματις εγώ τι είμαι, δεν είμαι εξουσία; μου αντιμιλάει ο αληθής.

—Τον κακό σου τον καιρό είσαι, αυτό είσαι, του λέω εγώ.

—Άει πάαινε, ρε, μου κάνει αυτός.

—Πάαινε εσύ, του φωνάζω εγώ.

—Όχι, εσύ...

—Εσύ...

Και θα πιανόμασταν στα χέρια, αν δεν επενέβαινε ο παπάς, να μας χωρίσει. Αλλά του το κράτησα του άθλιου δραγάτη και είχα το νου μου, να βρω ευκαιρία, να τον τυλίξω σε μια κόλλα χαρτί, που λέει ο λόγος.

Έπιακα βεβαίως και τη Σούλα ιδιαιτέρως και της έκαμα την παρατήρηση.

—Μ' αυτόν τον Γλίτσα, τον αγροφύλακα, να σου κοπούν τα πολλά-πολλά, της λέω. Καθόσον δεν είναι αυτούνος για σένα.

—Μπα; μου κάνει αυτή. Και τι 'σαι εσύ για να μου λες ποιος κάνει και ποιος δεν κάνει; Πατέρας μου για αδερφός μου;

—Ως χωροφύλαξ σου μιλώ και ως ενδιαφερόμενος, της λέω. Με όλο το θάρρος δηλαδή, που λέει ο λόγος.

—Όταν λέμε «ενδιαφερόμενος» τι εννοούμε, για να 'χουμε το καλό ρώτημα; μου κάνει. Ενδιαφερόμενος υπερεσιακώς ή προσωπικώς;

—Προσωπικώς, της απαντάω εγώ. Διότι, μάθετε, δεσποινίς Σούλα, ότι δι' εσάς έχω καλόν σκοπόν.

—Δηλαδή τι; επιμένει το επίμονο θήλεο.

—Μέχρι και να 'ρθω να σε ζητήξω από τον πατέρα σου, που λέει ο λόγος, μανάρι μου εσύ, της λέω αυθορμητώς.

Γέλασε το μανάρι.

—Να το δω και να μην το πιστέψω, μου κάνει.

—Να το πιστέψεις καθόσον είμαι αποφασισμένος, της λέω. Αρχεί να πεις εσύ το «ναι».

—Α, δεν ξέρω..., μου λέει (δήθεν και τάχαμου). Να το σκεφτώ πρώτα και βλέπουμε.

—Να το σκεφτείς, μανάρι μου, της λέω. Να το σκεφτείς, αλλά μην το καθυστερείς, διότι επείγομαι.

—Α, επείγεσαι κιόλας! γέλασε το άτιμο το θήλεο.

—Εμ, να μην επείγομαι; της λέω εγώ, απλώνοντας συγχρόνως επιδεξιώς, πλην διακριτικώς, τη χερούκλα μου εις την οπίσθιαν πρόσοψιν της εν λόγω.

Χαχαχά... χουχουχού... δεν ενδρέπεσθε;... θα σας μαλώσω... κι άλλα τέτοια, που όμως έδειχναν ότι η υπόθεση βρισκόταν σε καλό δρόμο.

Σε καλό δρόμο μπορεί να βρισκόταν, όμως είχα την αμυδράν υποψίαν ότι κι ο ανεσύστατος Γλίτσας το ίδιο πίστευε για τη δική του υπόθεση. Καθόσον, κάθε φορά που κατάφερα να ξεμοναχιάσω κάπως τη Σούλα, προκειμένου να προωθήσω την επιδίωξή μου ποικιλοτρόπως, ο άθλιος δραγάτης, τσουπ! και ξεφύτρωνε σαν μπάστακας ουρανοκατέβατος και μου το χάλαγε.

Και πάλι έκανα στη Σούλα την παρατήρηση.

—Τι είπαμε; της λέω αυστηρά. Δεν είπαμε ότι τα πολλά-πολλά με τον Γλίτσα κομμένα;

—Μα γιατί; Τι σου έκανε και δεν τον χωνεύεις; απορεί (δήθεν) το άτιμο θήλεο. Στο κάτω-κάτω τι... μια καλησπέρα έχουμε και τίποτις άλλο.

—Και η καλησπέρα πολύ είναι, της λέω εγώ. Εσύ είσαι αθώο πλάσμα και δεν τους ξέρεις τους άντρηδοι, τι κουμάσια είναι. Από καλησπέρα ξεκινούν και πριν το κατάλαβεις καλά-καλά φτάνουν στην καληνύχτα.

—Και τι... κακό είναι;

Τι να της πω τώρα, της αγαθιάρας;

—Την παροιμία που λέει «δώσε θάρρος στον χωριάτη, να σ' ανέβη στο κρεβάτι» της ξέρεις; της λέω.

—Εσύ την άλλη που λέει «όποιος ανακατεύεται με τα πίτουρα των τρων οι κόττες» την ξέρεις; μου αντιμιλάει το αναιδέστατο θήλεο.

—Σούλα, της λέω. Κάτσε καλά. Κάτσε καλά, γιατί θα σε συλλήψω.

—Και για ποιο λόγο θα με συλλήψεις περικαλώ;

—Δια παράβασιν καθήκοντος.

Έμεινε άναυδη η Σούλα.

—Ποιανού καθήκοντος; ρωτάει.

—Του καθήκοντος της σχεδόν αρραβωνιάρας, που οφείλει να είναι σεμνή και χαμηλοβλεπούσα και να φοβήται τον άντρα, που λέει και το ευαγγέλιο, της λέω εγώ ατάραχος.

Η Σούλα έβαλε τα γέλια πάλι... χαχαχά... χουχουχού... χιχιχί... χοχοχό...

—Σιγά τον σχεδόν αρραβωνιάρη, μου λέει μετά. Άπαξες και δεν μ' έχεις ζητήξει δεν έχεις κανένα δικαίωμα.

—Να σε ζητήξω τότες, της λέω.

—Α, δεν ξέρω..., μου κάνει. Δεν το σκέφτηκα ακόμα...

—Και πότε θα το σκεφτείς, βρε Σούλα; της λέω. Όταν θα βγω στη σύνταξη;

—Άσε και θα δούμε..., μου κάνει.

—Την Κυριακή θα 'ρθω να σε ζητήξω, ο κόσμος να χαλάσει, της δηλώνω. Πάει και τελείωσε.

Γέλασε το άτιμο θήλεο.

—Ε, τότες τι να πω;..., μου κάνει. Αφού επείγεσαι ανυπερθέτως... έλα.

Και πήγα.

Να με δει ο πεθερός μου κόντεψε να πάθει συμφόρηση!
Παραλίγο να τον χάναμε τον άνθρωπο!

—Εγώ, κυρ-αστυνόμε, δεν έκανα τίποτας, μου λέει. Άλλοι τα κλέψαν τα πρόβατα του Καραμητσούλια. Ψέματα σου είπαν οι ρουφιάνοι... νά... σου ορκίζομαι στα κόκαλα της μάνας μου.

—'Σύχασε, κυρ-Λάμπη, δεν ήρθα γι' αυτό, τον καθησύχασα.

—Ούτε με τα καπνά τα λαθραία δεν έχω σχέση, να τους πεις χαιρετίσματα στους ρουφιάνοι... Εγώ...

—Ούτε γι' αυτό ήρθα, του λέω. Ήρθα για κάτι πιο σοβαρό.

Αντί για καλύτερα γίνηκε χειρότερα ο πεθερός.

—Τι πιο σοβαρό; μου κάνει. Εμείς... νά, πάνε ρώτα όποιον θες... ειμάστενε εθνικόφρονες από πάππο προς πάππο. Ένας θεός μου υπερέτησε στα Τάγματα Ασφαλείας, δυο ξαδέρφια στους Σουρλάδες... εγώ που με γλέπεις είμαι στα ΤΕΑ.³ Λαμπίκοι ειμάστενε στην οικογένεια. Έχουν να το λένε οι χωριανοί. Ρώτα να σου πουν.

—Ξέρω... ξέρω..., του κάνω. Για τη Σούλα ήρθα...

—Τι έκανε η Σούλα; απόρεσε ο πεθερός.

—Τίποτις δεν έκανε το κορίτσι, τον καθησυχάζω εγώ.
Να το ζητήξω ήρθα.

3 Τάγματα Εθνοφυλακής Αμύνης. Ειδικό παραστρατιωτικό σώμα που συγχροτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 1948, κατά τη διάρκεια του ελληνικού εμφυλίου πολέμου με απόφαση του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ). Τα ΤΕΑ ήταν η συνέχεια των Μονάδων Ασφαλείας Υπαίθρου (ΜΑΥ) και των Μικτών Αποσπασμάτων Διώξεως (ΜΑΔ), που είχαν στελεχωθεί από άντρες δωσιλογικών και ακροδεξιών οργανώσεων, με δράση ήδη από την εποχή της Κατοχής. Τα ΤΕΑ είχαν παρουσία σε όλη την ελληνική επικράτεια —εκτός από τα πιο μεγάλα αστικά κέντρα— και κυρίως στην Βόρεια Ελλάδα για τουλάχιστον τρεις δεκαετίες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ακόμη διαδραμάτισαν ρόλο στις στρατιωτικές και πολιτικές εξελίξεις της περιόδου εφαρμόζοντας τις πολιτικές του ελληνικού κράτους κατά τα μετεμφυλιακά χρόνια. Καταργήθηκαν το 1982 και αντικαταστάθηκαν από την Εθνοφυλακή. (Βικιπαίδεια)

Τότες μόνο ησύχασε ο άνθρωπος.

—Αααα..., έτσι πε μου, ρε παιδάκι μου! μου λέει. Με κοφοχώλιασες!... Κάτσε να πιούμε ένα τσίπρο.

Καθίσαμε να πιούμε ένα τσίπρο, που έφερε η πεθερά μου, με καλό μεζέ... Πήρα θάρρος κι εγώ...

—Κυρ-Λάμπη, του λέω. Όπως ξέρεις στον πάσα μία την σήμεραν ημέραν μια γυναίκα του πέφτει, που λέει ο λόγος. Έτσι κι εγώ, αφού ζύγισα τα πράματα, σωστά και νοικοκυρεμένα, αποφάσισα ότι μου πέφτει η Σούλα. Ήρθα το λοιπό, με όλο το θάρρος, να στη ζητήξω και να μου δώξεις την ευχή σου, να τα συμφωνήσουμε, να τελειώνουμε.

Άναψε τσιγάρο (στριφτό λαθραίο) ο πονηρός Καραγκούνης. Κατάλαβα ότι το σκεφτόταν και του καθόταν καλά το πράμα, διότι... ε, πώς να το κάνουμε;... γαμπρό χωροφύλακα θα έκανε και θα ξεφορτωνόταν κι ένα βάρος από πάνω του. Λες όχι; Δεν λες.

—Μωρέ την ευχή μου στη δίνω, μου λέει στο τέλος. Άλλο τίποτις μη μου ζητήξεις μόνο, γιατί οι καιροί είναι δύσκολοι και με το ζόρι τα φέρνουμε βόλτα.

—Ε, πώς;..., του κάνω εγώ (η κότα έκανε το αυγό ή το αυγό την κότα;). Εγώ έμαθα πως το κορίτσι παίρνει προίκα κείνο το δίπατο στην πλατέα.

—Δίπατο;!!! Τι δίπατο!; διαμαρτυρήθηκε ο πεθερός. Ένα ερείπιο είναι. Πέφτουν οι σοβάδες... Η Καλύβα του Καραγκιόζη μιλάμε! Για να γένει αυτό σπίτι θέλει άλλο ένα σπίτι γιομάτο λεφτά.

—Δεν πειράζει, του λέω. Καλά να ειμάστενε και θα το σενιάρεις εσύ μια χαρά. Την υγεία μας να 'χουμε κι ούλα γέγονται.

—Το παν η υγεία, συμφώνησε ο χωριάτης με μισή καρδιά. Τι να σου πω, ρε παιδάκι μου... Αφού επιμένεις να κάνω κι εγώ μια θυσία, να σε ικανοποιήσω...

—Είναι και κείνα τα χωράφια..., του υπενθυμίζω.

—Ποια χωράφια; Αυτά τα χέρσα;!!! διαμαρτυρήθηκε ο κυρ-Λάμπης. Άχρηστα είναι. Τίποτις δεν φυτρώνει... Τι να τα κάνεις και τι να σπείρεις σε πέντε ψωροστρέμματα;... ούτε τα έξοδα που θα κάνεις...

—Για πενήντα στρέμματα άκουσα εγώ, τον διορθώνω.

—Τι πενήντα;! διαμαρτυρήθηκε ο σπάγκος. Ποιος στο είπες; Ούτε τριάντα δεν είναι... Νά, μά την Παναγία.

Με τα πολλά κλείσαμε στα σαράντα κι αφού δώσαμε τα χέρια φώναξε να 'ρθει μέσα η άμεσα ενδιαφερομένη (που λέει ο λόγος).

—Μαρή, της λέει. Ποιος τη χάρη σου! Μόλις σε λογόδωσα στον Θανάση από 'δώ. Αϊντε και καλά στέφανα.

Έκανε τη δύσκολη η Σούλα.

—Μα πώς; του κάνει. Έτσι, γουρούνι στο σακί; Με ρώτηξες εμένα αν τον θέλω;

Άναψε και κόρωσε ο κυρ-Λάμπης.

—Να σε ρωτήξω;!!! βρυχήθηκε. Αυτό μας έλειπε, να σε ρωτήξουμε κιόλα! Έδωκε τον λόγο του ο πατέρας σου και πάει τελείωσε. Ακόμα αυτό να δούμε... τα θηλυκά να έχουν λόγο ποιον θα πάρουν! Να ρίξει φωτιά ο Θεός, να μας κάψει!

Οπότεν έκλεισε η δουλειά, την επομένη ήρθε κι ο παπάς να ευλογήσει το προικοσύμφωνο, υπογράψαμε και ημάστενε πλέον εντελώς και τυπικώς εντάξει.

Τώρα, ως αρραβωνιάρης και με τη βούλα, μπορούσα να ξεμοναχιάζω τη Σούλα κατά βούλησιν και κατ' εξακολούθησιν, πλην όμως, όταν πήγαινα να το προχωρήσω το πράμα, εκείνη —βράχος ηθικής (και μπράβο της!)— με σταματούσε απαρειγκλίτως.

—Α, ως εδώ και μη παρέχει, μου έλεγε ορθά-κοφτά. Για μια υπόληψις ζούμε. Δεν θα το κάνουμε εδώ μπάτε σκύλοι αλέστε.

—Μα εφόσον νομίμως ενεργώ, ο καφερός, της έλεγα εγώ σκασμένος.

—Νομίμως θα είναι αφού βάλουμε την κουλούρα, απαντούσε η Σούλα, άτεγκτη.

—Και μέχρι τότες τι θα γένει; διαμαρτυρόμουν εγώ.

—Ξέρω κι εγώ;... Τι να σου πω;..., έκανε τις δυσκολίες της η αρραβωνιάρα (και πάλι μπράβο της!).

—Μα... ούτε λίγο; Έτσι... απόξω-απόξω; επέμενα εγώ, που μ' έσφιγγε η ανάγκη.

—Ε, άμα είναι λίγο τότες εντάξει, συμφωνούσε η Σούλα. Όμως πρόσεχε, κακομοίρη μου, μην γένει καμιά στραβή και τρέχουμε μετά...

Οπότεν βουλευτήκαμε με το «ολίγον», όπως όλοι στις περιστάσεις αυτές, κι ούτε γάτα, ούτε ζημιά.

Κι ο Γλίτσας πια να σκάσει από το κακό του! Μ' έγλεπε κι άλλαζε δρόμο. Εμ τι;... θ' αφήναμε τώρα έναν τυχάρ-παστο προικothήρα, να μας πάρει τη γυναίκα; Σε περικαλώ!

Δυστυχώς το ωραίο τούτο ειδύλλιον δεν ήτο γραφτό να έχει αίσιον τέλος, διότι, ολωσδιόλου αναπάντεχα, προέκυψε ο καταστροφικός σεισμός της 30ης Απριλίου, όστις ισοπέδωσε το χωριό —και μαζί, φευ! και το προικώ δίπατο στην πλατέα— ενώ χάσματα στην ύπαιθρο κατάπιαν χωράφια και γαίες —εκ των οποίων, ξαναφεύ! και τα προικώα.

Αντιλαμβάνεται το λοιπόν κανείς το μέγεθος της καταστροφής. Εκεί που είπαμε «δόξα σοι ο Θεός» κι ετοιμαστήκαμε να γενούμε προύχοντες και λεφτάδες, να βρεθούμε με μια αρραβωνιάρα ξεβράκωτη, που λέει ο λόγος, διαμένουσα σε τσαντήρι!

Υπό τας τοιαύτας συνθήκας δεν θα ήτο δυνατόν να αναλάβω τις υποχρεώσεις μου, ζημιώνοντας τα μέγιστα, πλην όμως έκανα μια προσπάθεια να διορθώσω κάπως τα πράματα, διότι αμαρτία από τον Θεό η κακομοίρα να μεί-

νει στο ράφι στα καλά του καθουμένου, λόγω ανωτέρας βίας.

Ρίχνω το λοιπό τα μούτρα μου και πάω και πιάνω τον αγροφύλακα, τον Γλίτσα.

—Αγροφύλαξ, του λέω. Το σκέφτηκα καλά και ποικιλοτρόπως και κατέληξα στο συμπέρασμα ότι κακώς μπήκα εμπόδιο στην ευώδοσιν του ειδυλλίου σας μετά της Σούλας. Τουτέστιν απεφάσισα να αποσυρθώ ακαριαίως και να σου παραχωρήσω την επίζηλον θέσιν μου δια τα περαιτέρω.

Δεν κατάλαβε αμέσως τι του έλεγα ο αγράμματος δραγάτης.

—Δηλαδή; μου κάνει.

—Δηλαδή σου παραχωρώ τη θέση μου, ρε βούρλο, του λέω. Να την πάρεις εσύ τη Σούλα.

Ο λέρας έβαλε τα γέλια.

—Και τι να την κάνω τώρα που δεν έχει δεύτερο βραχί ν' αλλάξει; μου λέει. Εσύ έδωκες λόγο, εσύ να τη ζαλωθείς – χοροϊδάρρα!

Ιδού λοιπόν τα αισθήματα που διακατέχουν τη σημερινή νεολαία! Το συμφέρον και μόνο το συμφέρον! Μωρέ καλά κάνει ο Θεός και μας τιμωρεί! Στάχτη να μας κάνει ούλους, για να βάλουμε μυαλό.

Οπότε... τι να 'κανα;... έβαλα κι εγώ τα μεγάλα μέσα. Έστειλα τον πατέρα μου να πιάκει γνωστούς και φίλους του, που είχαν βουλευτεί σε θέσεις κυβερνητικές, και στο άψε-σβήσε έλαβα τη μετάθεσή μου, για το Τοπουζιάρ τη φορά αυτή, όπου μετέβην νύκτωρ, ενημερώνοντας μόνο τον Διοικητή μου και παραλείποντας να χαιρετήσω τους υπόλοιπους –λόγω ανωτέρας βίας.

Για τη Σούλα δεν έμαθα τι απόγινε, αλλά κάπως θα βολεύτηκε σίγουρα, διότι ο καλός Θεός κανέναν δεν αφήνει να χαθεί.

Ήτο αυτή μια ατυχία, αλλά τι να κάνουμε, όλα μέσα στη ζωή είναι και ποιοι ειμάστενε εμείς, να αμφισβητούμε τις ανεξερεύνητες βουλές του Κυρίου; Άλλωστε τι μας διδάσκει το ευαγγέλιο; «Κάθε εμπόδιο για καλό» δεν μας διδάσκει;⁴

⁴ Ο μεγάλος σεισμός του 1954 στη Θεσσαλία ήταν μεγέθους 7.0 της κλίμακας Ρίχτερ. Είχαμε 25 νεκρούς, 117 τραυματίες, ενώ 6.599 κτίρια κατέρρευσαν.

Σφύρα το, ρε καριόλη!

Ο Παπάγος μας αφήνει χρόνους και ξεκινά η «Χρυσή Εποχή του Καραμανλή».

Στον υπόλοιπο κόσμο:

Ο σοφός Αϊνστάϊν αποδημεί κι αυτός εις Κύριον.

Ο Τζαίημς Ντην σκοτώνεται με το αυτοκίνητό του.

Εμφύλιος ξεσπάει στο Βιετνάμ.

Ιδρύεται το «Σύμφωνο της Βαρσοβίας» σαν αντίβαρο στο ΝΑΤΟ.

Οι ταραχές των Μάου-Μάου συνεχίζονται στην Κένυα.

Γενική απεργία στην Αγγλοκρατούμενη Κύπρο.

Το Τοπουζλάρ, όπως το ξέρουμε και το λέμε εμείς στα μέρη μας, Πλατύκαμπος επισήμως (για να μην ακούγεται Τούρκικο), δεν μπορεί να το πει κανείς μεγαλούπολη, αλλά ούτε και κωλοχώρι του κιαρατά, παρ' όλη τη λασπουριά και την καχομοιριά, που διακρίνει όλη την ελληνική (παρατημένη από τους Αθηναίους) επαρχία. Ένα μεγάλο χωριό είναι, με τα περισσότερα σπίτια πλίθινα, αλλά με εκκλησίες τούβλινες ή πέτρινες και μεγαλοπρεπείς.

Ο Σταθμός της Χωροφυλακής τύγχανε επανδρωμένος από δυο χωροφυλάκους, μαζί με μένα, υπό τη διοίκηση του ενωματάρχη Πατσουρέα Αναστασίου, εκ Μάνης. Ο άλλος συνάδελφος ήτο ένας παλαιός, που θα 'βγαινε σε κάνα-δυο χρόνια στη σύνταξη, ονόματι Τσουκάλης Βασίλειος, από ένα χωριό εκεί κοντά, και γι' αυτό –λόγω αρχαιότητας– όλο καθαρή την έβγαζε με την υπερεσία, που έπεφτε αναπόφευκτα πάνω στον νέο, δηλαδή εμένα.

Κι εδώ θα 'στηνα τσαρδί στο Σταθμό, όπως στους Σο-

φάδες, μόνος μου, καθόσον τόσο ο ενωματάρχης, όσο κι ο κυρ-Βασίλης, είχαν πιάκει κάμαρες στο χωριό και βολεύονταν.

Κι όπως στους Σοφάδες έτσι κι εδώ η υπερεσία ήτο εύκολη και καθόλου κουραστική, αφού δεν κουνιόταν φύλλο κι εμείς αλλάζαμε καρέκλες στα καφενεία και μόνο πού και πού να πάμε να παραδώσουμε «κατ' οίκον» κλητεύσεις για το δικαστήριο, καθόσον, όπως σ' όλα τα χωριά, έτσι κι εδώ, οι χωριάτες μια ζωή τραβιόντουσαν με δίκες –συνήθως για κτηματικές διαφορές ή για κληρονομικά. Κατά συνέπεια οι μισοί δεν μιλιόντανε με τους άλλους μισούς παρά μόνο για να βριστούνε, αλλά δεν κόταγαν να έρθουν και στα χέρια, ένεκα που η παρουσία μας –του Νόμου και της Τάξης– τους απέτρεπε αυτομάτως.

Νά γιατί οι χωροφυλάκοι συχνάζουν στα καφενεία κι όχι επειδής είναι τίποτις τεμπελχανάδες, όπως πιστεύει ο απληροφόρητος κοσμάκης, που παρασύρεται από τους κομμουνιστάς και τους συνοδοιπόρους.

Όταν βλέπεις το όργανο να επαγρυπνεί, ακοίμητος φρουρός και γενικός δερβέναγας, πού να κουνηθείς! Κάθεσαι στ' αυγά σου και κάνεις την πάπια, γιατί έτσι και σε τυλίξει ο Νόμος σε μια κόλλα χαρτί, άντε μετά να ξεμπλέξεις.

Ειμάστενε, όπως είναι φυσικόν και πρέπον, η απόλυτη εξουσία στο χωριό. Κι ο ενωματάρχης μας θεός! Μετά έρχονταν ιεραρχικά ο παπάς κι ο δάσκαλος.

—Νόμος και Τάξις! έλεγε και ξανάλεγε ο Διοικητής μας, κορδωμένος, (για να ψηλώνει, ένεκα που ήτουνε κοιντός). Μόνο έτσι θα πάει το Κράτος μπροστά!

—Ναι... ναι..., συμφωνούσαν χορωδιακά οι χωριάτες.

Και μας κερνούσαν τσίπρα και καφέδες, για ν' αποδείξουν τη νομιμοφροσύνη τους.

Μια μέρα με φωνάζει ο Διοικητής και με καθίζει κάτω, υπερεσιακώς.

—Κουτσολέρα, μου λέει, αντιλαμβάνεσαι ότι, ως νέος εδώ πέρα, ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης επιπίπτει απάνω σου, καθόσον δεν γίνεται να αναθέτω διεκπεραιώσεις στον κυρ-Βασίλη τώρα, γέρο άνθρωπο, που περιμένει πώς και πώς να βγει στη σύνταξη και να αράξει όμορφα κι ωραία, να ησυχάσει και να φυτεύει πούλουδα κι αγγουροντομάτες στον μπαχτσέ του... έτσι;

—Το αντιλαμβάνομαι, πώς δεν το αντιλαμβάνομαι, κύριε Διοικητά, του λέω εγώ.

—Έτσι μπράβο, λεβεντιά! μου λέει αυτός. Νόμος και Τάξις!... τι είπαμε;... Μπάλα ξέρεις;

—Ξέρω, πώς δεν ξέρω, κύριε Διοικητά, του λέω εγώ. Πιτσιρικάς στο χωριό δεν είχα αφήκει τζάμι για τζάμι άσπαστο. Είχαν να το λένε οι γειτόνοι.

—Α, γειάσου! μου κάνει ο Διοικητής. Καθόσον την Κυριακή που μας έρχεται θα σε στείλω στο γήπεδο.

—Τι, να παίζω, κύριε Διοικητά; τον ρωτάω εγώ, κομμάτι ανήσυχος, ένεκα εντελώς απροπόνητος (για να το πω σεμνά).

Γέλασε ο Πατσουρέας.

—Όχι, ρε παιδί... άραξε, μου λέει. Επίβλεψη σε στέλνω να κάνεις.

Καθόσον είχε έρθει, λέει, διαταγή άνωθεν, από τα Κεντρικά στη Λάρσα, ένεκα, λέει, που «*παρατηρήθησαν έκτροπα εις ποδοσφαιρικούς αγώνας προσφάτως, δέον όπως αι κατά τόπους αστυνομικαί αρχαί, αστυνομεύουν εφεξής τοιαύτας εκδηλώσεις, προς γνώσιν και συμμόρφωσιν των ποικιλοτρόπως συμμετεχόντων εις αυτάς*».

Παναπεί θα στέλναμε κάθε Κυριακή εφεξής στο γήπεδο ό,τι αστυνομική δύναμη υπάρχει δια την τήρησιν της τάξεως. Και στην προκειμένη περίπτωση η εν λόγω αστυνομική δύναμη ήτο ο πανταχού παρών και τα πάντα πληρών Κουτσολέρας.

Δεν με πείραζε εδώ που τα λέμε. Στο κάτω-κάτω σιγά το δύσκολο! Θα την άραζα εκεί όμορφα κι ωραία, θα 'βλεπα και μπάλα, θ' αγριοκοίταζα όποιον λέχρο κατέβαζε γαμοσταυρίδια, ένεκα που απαγορεύεται δια νόμου, θα έριχνα και καμιά σφαλιάρα στα πιτσιρίκια, που δεν θα κάθονταν φρόνιμα, κι όλα ωραία και καλά.

Την Κυριακή που μας ερχόταν θα έπαιζε η δική μας τοπική ομαδάρα, ο θρυλικός «Κεραυνός Πλατυκάμπου» με τον ξεφτιλισμένο «Αμπελωνικό», που χάρη σε λοβιτούρες και παλιανθρωπιές χτύπαγε πάλι το πρωτάθλημα των χωριών. Την πρώτη φορά, που παίξαμε στο Καζακλάρ,⁵ φάγαμε επτά τεμάχια και μας έδειραν κι από πάνω, αλλά τώρα που παίξαμε στην έδρα μας θα παίρναμε το αίμα μας πίσω οπωσδήποτε.

Ο Μήτσος ο Γκαντόλας, που τύγχανε, εξόν από Πρόεδρος της Κοινότητας και Πρόεδρος της ομαδάρας, μ' έπιακε ιδιαίτερος και μου πάσαρε, με τρόπο, ένα κατοστάρικο.

—Ένεκα που έχουμε προηγούμενα με τους ξεφτιλισμένους τους Καζακλαριώτες, μου εξήγησε. Άπαξες και πέσουν τίποτις ψιλές εσύ κοιτάς τα πουλάκια που πετούν στον ωραίο ουρανό και δεν γένηκε τίποτις. Μπέσα;

—Μπέσα, αλίμονο, του λέω εγώ τσεπώνοντας το κατοστάρικο. Τι, θ' αφήσουμε τώρα τους μουσαφिरαίοι παραπονεμένους; Δεν θα τους περιποιηθούμε; Ντροπή.

—Αυτός είσαι! ενθουσιάστηκε ο Πρόεδρος και με κέρασε άλλο ένα τσίπρο.

* * *

Το γήπεδο ήτουνε ένα χωράφι ξερό, δίπλα στον δημόσιο δρόμο για την Αγιά. Δεν μιλάμε εδώ για «Αλκαζάρ» (τον ναό!) και τέτοια μεγαλεία βέβαια, αλλά πάλι καλά να λες, άλλοι παίζανε μέσα στη λασπουριά και δεν λέγανε κουβέντα.

5 Καζακλάρ, το Τούρκικο όνομα του Αμπελώνα.

Οι φίλαθλοι έστεκαν όρθιοι γύρω-γύρω από τις γραμμές του ασβέστη, κι άμα διαφωνούσαν έμπαιναν και μέσα, να συνεντεύουν αρμοδίως ρέφερη και μπαλαδόρους. Οπότε οι παιχτούρες φρόντιζαν να είναι Παναγίες και το κοράκι σεμνό και ταπεινό. Καθόσον, έτσι και σου ξέφευγε το πράμα, τι να σου κάνει κι η Χωροφυλακή, να τους συλλήψει ούλους; Και πού να τους βάνει, στον στάβλο του Γκαντόλα; Και μετά τι; Πού να βρεθεί Αυτόφωρο να τους δικάσει, Κυριακάτικα; Αλλά πες ότι βρίσκεται –που δεν βρίσκεται– τι κατηγορία θα απαγγείλει ο κύριος Εισαγγελέας, εφόσον μαρτύροι δεν θα υπάρχουν και κανείς δεν αντελήφθη το παραμικρό; Ίσα η φασαρία δηλαδή και αποτέλεσμα μηδέν.

Οπότεν ήξεραν και οι απόξω και οι από μέσα πως ό,τι και να προκύψει θα λυθεί επιτόπου κι όποιος αντέχει στο ξύλο άντεξε. Νά γιατί δεν φτάναμε συχνά στα άκρα.

Εδώ όμως είχε να κάνει και το φιλότιμο. Καθόσον εφτά γκολάκια είναι ξεφτίλα και πρέπει ο αντίπαλος να λάβει ένα μάθημα. Δεν γένεται να φύγουν οι Καζακλαριώτες από το Τοπουζλάρ χωρίς να έχουν φάει τουλάχιστον πέντε! Αμαρτία! Δεν το θέλει ούτε ο Θεός, ούτε ο Διάολος!

Όμως, με το που ξεκίνησε ο αγώνας φάνηκε ότι τα πράματα δεν θα ήτουνε καθόλου εύκολα. Οι αντίπαλοι αλώνιζαν κι εμείς καθόμασταν και τους κοιτάγαμε. Θα μου πεις... αυτοί πάγαιναν για το πρωτάθλημα ενώ εμείς ημάστενε προτελευταίοι... Ναι, πλην όμως παίζαμε στην έδρα μας, κι όποιος παίζει στην έδρα του απαγορεύεται να μην κερδάει. Για ένα φιλότιμο ζούμε στην κενωνία, ρε γαμώτη μου!

Με το καλημέρα φάγαμε το πρώτο. Μας το 'βαλε ένας ζουμπάς στραβοκάνης, που πιλαλούσε λες και του βάλανε νέφτι, ενώ ο δικός μας ο τερματοφύλακας θαύμαζε τα χαμομήλια.

Τσαντίζεται το φιλαθλο κοινό...

—Παίξτε μπάλα, ρεεε!..., φωνάζουν.

—Κουνηθείτε, ρε ζαγάριααα!...

Κι άλλα που δεν γράφονται.

Ο Πρόεδρος δίπλα μου να σκάσει!...

—Θα μας κάψει αυτή η κουφάλα ο διαιτητής, μου λέει.

—Γιατί; απόρεσα εγώ. Δεν σφούρηξε τίποτις στραβό.

—Ναι, αλλά δεν παίζει έδρα, μου λέει αυτός. Την έδρα το πάσα ένα κοράκι οφείλει να τη σέβεται.

Να τη σέβεται, δεν λέω... αλλά να βοηθάνε και οι μπαλαδόροι. Και οι δικοί μας δεν βόηθαγαν.

Σε δέκα λεφτά είχαμε φάει και δεύτερο και παγαίναμε για το τρίτο —που το φάγαμε από μόνοι μας, γιατί στραβοκλώτσησε το αριστερό μας μπακ και ψώνισε τον τερματοφύλακα.

—Όξωωω παλτό!..., το πλήθος.

—Φτου σου, ξεκωλιάρη!

Κι άλλα ακατάλληλα.

Σε μια στιγμή παίρνει τη μπάλα ένας δικός μας και πάει να μουντάρει στα αντίπαλα καρέ. Πέντε βήματα έκανε και τον κλάδεψε ο σέντερ μπακ των αντίπαλων.

—Μπενάλτυ, ρεεεε!... Μπενάλτυ!

—Σφύρα το, ρε καριόλη!...

Τα γνωστά.

Ο καριόλης ο ρέφερης έκανε τον Κινέζο.

—Ρε πουλημένεεεεε!...

—Ρε ξεφτίλααααα!...

Ξαναπάει να κάνει κάτι ένα δικό μας εξτρέμ... τσάακ!... πάλι ο επίφοβος σέντερ μπακ των Καζακλαριωτών... πάρτο κάτω το καμάρι μας!

Τσαντίζονται οι δικοί μας, πέφτουν κάτι ψιλές, μπου-
κάρουν μέσα και καμπόσοι φιλάθλοι... τρέχω να τους χωρί-
σω... ρίχνω μερικές σφαλιάρες δεξιά κι αριστερά... ηρεμούν
τα πνεύματα.

Πιάνω διακριτικά το κλαδευτήρι σέντερ μπακ ιδιαι-
τέρως.

—Πού 'σαι, μάστορη..., του λέω. Με το μαλακό από
'δω και πέρα, γιατί σε μπαγλαρώνω στο πιτς-φουτίλι.

—Γιατί, κυρ-αστυνόμεις μου λέει αυτός. Τι έκανα;

—Εγώ στην αναφορά μου θα γράψω «επί αδίκω επι-
θέσει», του λέω. Κι άντε να ξεμπλέξεις μετά.

Έχτοτε ο οδοστρωτήρας γένηκε Παναγία. Με το σεις
και με το σας. Είναι να ξέρεις να μιλείς στον παραβάτη και
τον στρώνεις όμορφα κι ωραία.

Μέχρι να τελειώσει το ημίχρονο φάγαμε και το τέταρ-
το. Αν είχε μυαλό ο ρέφερης θα το ακύρωνε, ως οφσάϊντ,
αλλά δεν είχε.

Ο Γκαντόλας μάζωξε τους μπαλαδόρους και τους κα-
τέβαξε καντήλια, υποβοηθούμενος κι από τους θεατές.

—Να μπειτε μέσα, να τους πάρετε τα σώβρακα, ρε! κα-
τέληξε.

Αλλά δεν ήτο εύκολο.

Αυτή η κουφάλα ο ρέφερης μας έκλεισε το σπίτι! Έτσι
να σπρώχναμε λίγο εμείς, σφούραγε, να σου τρυπήσει τ' αυ-
τιά, ενώ τους αντίπαλοι τους είχε στα όπα-όπα, λες και
βγήκαν από Παρθenaγωγείο! Τρία καταφανέστατα μπε-
νάλτνι που μας έκαναν ούτε που τα είδε. Και καλά το ένα...
πες ότι ήτουνε κοντά στη σέντρα... τα άλλα δυο όμως, που
μας είπε ότι οι κυνηγοί μας πέσαν από μονάχοι τους και
μήπως, λέει, ήταν ματιαγμένοι;...

—Σφύρα το, ρε καριόλη! φώναζαν οι φιλάθλοι.

—Ρε πουλημένεεεεεε!...

Τίποτις, ο καριόλης, ο πουλημένος! Δεν ιδρώνε τ' αυτί του.

Οπότεν, υπό τοιαύτας συνθήκας φάγαμε και το πέμπτο, που ήτουνε καθαρό οφσάιντ, και μη μου πεις ότι ο Καζακλαριώτης πιλαλούσε γλήγορα και μας περνούσε σαν σταματημένους, γιατί θα τα πάρω στο κρανίο και θα σου πω ότι από μπάλα δεν έχεις ιδέα και καλύτερα να πας να πουλάς σάμαλι στα πανηγύρια.

Και σε ρωτάω... είχε άδικο το αγανακτισμένο πλήθος που μπούκαρε στο γήπεδο; Εδώ περιμέναμε τους μουσαφίραίοι πώς και πώς, να τους ρίξουμε πέντε, όχι να μας τα βάνουν αυτοί.

Το οποίον μπουκάρω κι εγώ και βουτάω το κοράκι από το αυτί.

—Συλλαμβάνεσαι, του λέω πάραυτα.

—Γιατί; απορεί (δήθεν) ο λέχρος.

—Δια «πρόκλησιν αναταραχής, σποράν ψευδών ειδήσεων και αντίστασιν κατά της Αρχής», του λέω.

—Μα... δεν αντιστάθηκα..., κλαψουρίζει αυτός.

—Θα αντιστεκόσουν, του λέω. Σε είδα εγώ.

Δυστυχώς δεν δικαιωθήκαμε.

Διότι, ναι μεν «εμπιστευόμεθα την ανεξάρτητον και αδέκαστον Ελληνικήν Δικαιοσύνην», αλλά και οι δικαστές άνθρωποι είναι και σφάλλουν. Έτσι απάλλαξαν το κοράκι «λόγω αμφιβολιών», λέει, μη λαμβάνοντας υπόψη ένα ολόκληρο χωριό που ήρθε να καταθέσει την καθαρή αλήθεια, σαν αυτόπτες μαρτύροι.

Και το χειρότερο... ο «Κεραυνός» μηδενίστηκε, ενώ ο «Αμπελωνιακός» (μη χέσω!) πήρε πάλι το πρωτάθλημα.

* * *

Κει πάνω μας αφήκε χρόνους και ο λαοπρόβλητος
Στρατάρχης μας Παπάγος και ο Βασιλεύς έδωκε την εντο-
λή στον Καραμανλή.

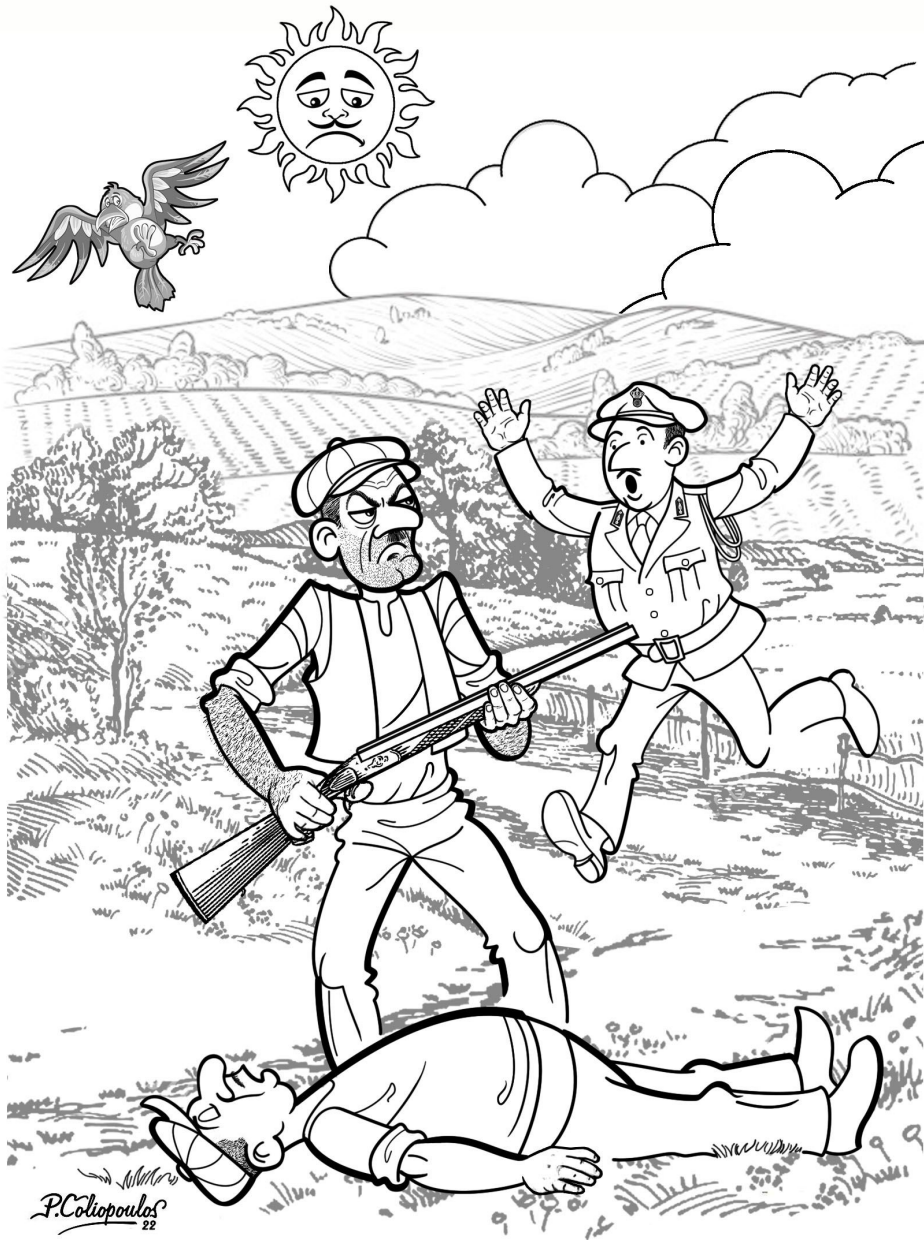
Εγώ δεν τον ήξερα, αλλά τον ήξερε ο Διοικητής.

—Αυτός είναι που μας έκανε δρόμους και μας νοικοκύ-
ρεψε, όταν ήτουμε υποργός, μου λέει. Να μου το θυμηθείς...
θα μας κάνει ανθρώπους.

Και να δεις που είχε δίκιο!

Η Όρα η Κακιά

Πογκρόμ των Ελλήνων στην Πόλη. Η Ελληνική Κυβέρνηση διαμαρτύρεται.

Η ΕΟΚΑ τίθεται εκτός νόμου από τους Άγγλους.

Στην Κύπρο αντάρτες και Βρετανικός στρατός αλληλοσκοτώνονται στην Αμμόχωστο.

Στον κόσμο:

Ο εξοχώτατος Χοσέ Ρεμόν Πρόεδρος του Παναμά δολοφονείται.

Εγκαινία της «Ντίσενϋλαντ» στην Καλιφόρνια.

Ο σερ Άντονι Ήντεν κερδίζει τις εκλογές στην Αγγλία.

Ο Περόν, Πρόεδρος της Αργεντινής πέφτει από πραξικόπημα που οργάνωσε ο στρατηγός Λονάρντι. Μετ' ολίγον ο Λονάρντι πέφτει από πραξικόπημα του στρατηγού Αβουμπόρου.

Η παροιμία που λέει «Όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος» είναι σοφή. Γιατί, όπως ξέρουμε όλοι, αλλά πιο πολύ εμείς, οι αστυνομικοί κι ακόμα πιο πολύ εμείς, οι χωροφυλάκοι, που αν έχουν δει τα μάτια μας πράγματα και θάματα πια, το κακό δεν αργεί να 'ρθει. Εκεί που όλα είναι ωραία και καλά και λέει ο άνθρωπος «δόξα σοι ο Θεός», εκεί τον βρίσκει η ώρα η κακιά κι έρχονται τα πάνω κάτω.

Να πάρουμε την περίπτωση του Αναστάση του Γούλα, για παράδειγμα, που ξεκίνησε ένα ωραίο πρωί να πάει να ποτίσει το μποστάνι του. Ήξερε ο Αναστάσης ότι στα καλά του καθουμένου θα τον έβρισκε τον άνθρωπο το κακό που τον βρήκε; Δεν ήξερε. Γιατί, αν ήξερε, μπορεί, αντί για το μποστάνι, να πάγαινε στο καφενείο, όπως έκανε κάθε μέρα, κι όλα θα ήσαντε ωραία και καλά.

Να πάρουμε όμως τα πράματα με τη σειρά, να δούμε πώς γένηκε ό,τι γένηκε.

* * *

Το προηγούμενο βράδυ το λοιπό εγώ περιπολούσα ενδελεχώς, όχι επειδής ήμανε υπερεσία, αλλά επειδής δεν μου κόλλαγε ύπνος τόσο νωρίς, και σκεφτόμανε ό,τι σκέφτεται ένας χωροφύλαξ. Παναπεί, πότε θα πάρω προαγωγή, να γενώ υπενωματάρχης, με τρία σειρήτια στο μανίκι, πότε θα πάρω αύξηση στο μισθό, πότε θ' απαλλαγώ από τον στιφνό τον Πατσουρέα —και να γένω, κατά προτίμηση, εγώ Διοικητής στη θέση του— πότε θα πάρω άδεια, να πάω στο χωριό μου, να δω τους γέρους, που τους πεθύμησα και τι τυχερός ήμανε που διάλεξα αυτό το ωραίο επάγγελμα, όπου ημάστενε αραχτοί όλη μέρα και μας πλερώνανε γι' αυτό, αλλά κι επειδής ήμανε Εξουσία και κανένας κιαρατάς δεν τόλμαγε να μου βγάλει γλώσσα ή να μου κουνηθεί.

Αυτά τα ωραία σκεφτόμανε και πάγαινα όταν, σε μια στιγμή, κάνω έτσι και γλέπω να έρχεται από απέναντι η Κωσταντία η Ζερμπίλαινα.

Η Κωσταντία, για όσους δεν ξέρουν, τύγχανε συμβία του Θεοδωρή του Ζερμπίλη, που ήτουνε αγωγιάτης, δουλευταράς άξιος και καλό ανθρωπάκι. Ένα ελάττωμα είχε... έπινε κάνα τσίπρο παραπάνω καμιά φορά και μετά έπρεπε να τον κουβαλάμε σπίτι του σηκωτό, αλλά άντρας ήτουνε, δεν δικαιείται δηλαδή να έχει κι ένα ελάττωμα;

Έρχεται κοντά η Κωσταντία...

—Καλησπέρα, με χαιρετάει.

—Καλησπέρα, βρε Κωσταντία, την αντιχαιρετάω εγώ. Τι γένηκε και είσαι τέτοια ώρα όξω; Έπαθε τίποτις ο Θεοδωρής;

—Μπα, μου λέει, τι να πάθει; Έχει πάει αγώι στην Αγιά και θα μείνει απόψε εκεί στην κουμπάρα μας, την Ευανθία. Κι εγώ, μιας και ήμανε μονάχη μου και βαρυόμα-

νες στο σπίτι, λέω “Δεν πάω να μαζώξω τίποτις ραδίκια, να τα κάνω αύριο βραστά;”.

—Τέτοια ώρα, βρε ευλογημένη; απόρεσα εγώ.

—Και μονάχη μου στο σπίτι τι να ’κανα; μου λέει. Ε, καλός καιρός είναι... βγήκα η έρμη, να πάρω αέρα. Καλά δεν έκανα;

—Μωρ’ καλά κι άγια έκανες, της λέω εγώ. Αλλά τώρα... γυναίκα πράμα επιτρέπεται να γκιζερνάς μονάχη σου στις ερημιές;

—Δεν επιτρέπεται; μου κάνει αυτή με νάζι.

—Από αστυνομικής πλευράς επιτρέπεται, της λέω. Αλλά αν σε δει κάνα μάτι;... Τι θα πει ο κόσμος; Γιατί να δίνουμε δικαιώματα στις κακόγλωσσες να κουτσομπολεύουν;

—Α, ο καθαρός ουρανός αστραπές δεν φοβάται, μου λέει αυτή. Αλλά καλά λες... χρωστάει ο κόσμος καλό; Δεν χρωστάει.

—Άντε, να σε πάω συνοδεία, μιας και σε απάντησα, της λέω.

—Μπράβο, μου λέει. Κι εγώ θα σου φτιάξω ένα φασκόμηλο, μην τυχόν κι άρπαξες καμιά πούντα.

—Τώρα που το λες, της λέει, σαν να νιώθω κάτι σαν σύγχρυσ. Λες να την άρπαξα;

—Εμ τι, πολύ θέλει; μου κάνει. Άντε, τυχερός είσαι. Θα σου φτιάξω φασκόμηλο και για καλό και για κακό θα σου κάνω και μια εντριβή με οινόπνευμα, να το προχάνουμε το κρυολόγημα.

Και πράγματι, έτσι γένηκε και δεν μ’ άφηκε να βγω μετά όξω, στο αγιάζι, γιατί ήτουνε πονόψυχη γυναίκα και τον πονούσε τον συνάνθρωπο.

Το πρωί-πρωί, σηκώθηκα νωρίς, η κυρα-Κωσταντία

μου έφτιαξε καφέ και παξιμάδια και με ξεπροβόδισε, από την πίσω πόρτα, γιατί δεν ξέρεις ποτές με τους γειτόνοι κι ο κόσμος, είπαμε, καλό δεν χρωστάει.

Για μεγαλύτερη ασφάλεια κι εγώ δεν κατέβηκα στη δημοσιά, αλλά έκανα ένα γύρο από τα χωράφια, κοντά στο Ασμάκι,⁶ απ' όπου μάλλον δεν θα συναντούσα ψυχή τέτοια ώρα και δεν θα χρειαζόταν να επινοήσω καμιά ιστορία για αγρίους, ένεκα που δεν κάνει να εκθέτουμε τις κυρίες, ειδικά όταν είναι στεφανωμένες κι ο αφέντης λείπει από το σπίτι. Για μια υπόληψις ζούμε... Τι τα φοράμε τα παντελόνια;

Εκεί λοιπόν που έβγαλα να κάνω τσιγάρο ακούω ξαφνικά ένα «μπαμ!» και καπάκι αμέσως κι ένα δεύτερο.

“Τι διάλο!” λέω μέσα μου. “Βγήκαν να χτυπήσουν λαγούς ενώ δεν έχουμε μπει στην κυνηγετική περίοδο;”. Αμέσως μ' έπιασε το υπερεσιακό μου.

Έτσι εισάστενε, ρε ζαγάρια; Και τον Νόμο γιατί τον έχουμε, για μόστρα; Τώρα θα σας δείξω εγώ!...

Οι ντουφεκιές έρχονταν από δίπλα, όπου βρισκόταν το μποστάνι του Γούλα. Πάω το λοιπόν κατά κει και τι να δω;... Τον Γούλα μ' ένα δίκαννο στο χέρι κι έναν άλλο πεσμένο τ' ανάσκελα στο χώμα.

Κοιτάω καλύτερα... ο ανασκελωμένος ήτο ο Χαρίλαος ο Μπουλές, μπατζανάκης του Αναστάση, που κατά πως φαινόταν μας είχε αφήκει χρόνους, να ζήσουμε να τον θυμόμαστε.

—Τι έκανες, βρε αθεόφοβε; βάνω τις φωνές του φονέα.

—Ποιος, εγώ; μου λέει αυτός. Τίποτις. Εκεί που μιλάγαμε ωραία και καλά πήρε φωτιά το τ'φέκι. Από μονάχο του! Νά, μά την Παναγία! Να μην σώσω...

—Από μονάχο του δυο φορές; φωνάζω εγώ.

—Ε, αυτά τα παλιοπράματα του διαόλου δεν είναι; μου

⁶ Ασμάκι, ρέμα στις παρυφές του χωριού.

λέει αυτός. Τι, θα πούμε του διαόλου πώς να κάνει τη δουλειά του τώρα;

—Και τι έκανες όξω τέτοια ώρα με το όπλο του διαόλου; επιμένω εγώ.

—Νά... βγήκα να στήσω καρτέρι σε μια αλουπού, που μου έχει ρημάξει τα λάχανα... Είδα κάτι να κουνιέται στα βάτα και πήγα να σημαδέψω... Πού να ξέρω ότι ήτουνε ο Χαρίλαος εκεί, που έχεζε; Ε, τότε ήτουνε που πήρε το τ'φέκι φωτιά... από μονάχο του!

—Και τρώνε οι αλουπούδες λάχανα, ρε; του κάνω εγώ αυστηρά —γιατί υποπτευόμανε ότι με είχε φλομώσει στα ψέματα.

—Τι, δεν τρώνε; κάνει τον κουτό αυτός.

—Τρώνε, δεν τρώνε, εσύ πάντως τον Χαρίλαο τον έφαγες, του κάνω αυστηρά.

—Ποιος, εγώ; διαμαρτύρεται ο Αναστάσης. Η ώρα η κακιά... δεν είπαμε;

—Θα το δούμε αυτό στην ανάκριση, του λέω. Για πάμε στο Σταθμό, να το ξεκαθαρίσουμε.

—Τι, θα με συλλήψεις δηλαδή, κυρ-χωροφύλακα; Γιατί, τι έκανα;

—Βρε τράβα μπροστά και θα τα βρούμε, του κάνω. Που θα μου πεις εμένα «τι έκανες»!... Σουπιά!... ε, σουπιά!

Στο Σταθμό ο Πατσουρέας μόλις έπινε τον καφέ του, αγουροξυπνημένος.

—Κύριε Διοικητά, του λέω εγώ. Λαμβάνω την τιμή να αναφέρω ότι μόλις σύλληψα τον εν λόγω δράστη του στυγερού εγκλήματος, Γούλαν Αναστάσιον.

Κόντεψε να του πέσει το φλυτζάνι του ενωματάρχη.

—Ποιανού στυγερού εγκλήματος; ρωτάει έκπληκτος.

—Βγήκε, λέει, να κυνηγήσει την αλουπού που του 'τρωγε τα λάχανα, αλλά αντίς για αλουπού ντουφέκισε τον μπατζανάκη του, Μπουλέ Χαρίλαο, που τύγχανε, λέει, χέζων όπισθεν των βάτων, του εξηγώ εγώ.

—Δηλαδής τι;... τον ντουφέκισε πολύ;

—Αχαριαίως, κύριε Διοικητά. Τον άφηκε σέχο τον άνθρωπο!

Γυρνάει ο ενωματάρχης, πυρ και μανία, κατά του φονέως. Δεν είχε προκάνει ούτε τον καφέ του να πει, ο άνθρωπος, και νά που του προέκυψε φόνος!

—Τι μου λέει ο χωροφύλαξ, βρε ρεμάλι; του φωνάζει. Τι ακούω; Ντουφέκισες τον άνθρωπο πρωί-πρωί; Ούτε έναν καφέ δεν μπορούμε να πιούμε με την ησυχία μας, γαμώ την τύχη μου γαμώ!

—Α, δεν ξέρω τι λέει ο χωροφύλαξ, κυρ-νωματάρχη, του απαντάει ψυχραίμως ο φονέας. Εγώ θα πω ότι άλλα σου λέει κι άλλα γένηκαν.

—Δηλαδής;

—Νά... σηκώθηκα νωρίς, να πάω να ποτίσω τα λάχανα, πριν πιάκει η ζέστα και δεν κάνει. Εκεί το λοιπόν που πότιζα ήσυχα κι ωραία, νά σου τον τον συχωρεμένο τον Χαρίλαο, να 'ρχεται φουριόζος, με το τ'φέκι στον ώμο... Δεν ξέρω... μπορεί να ήτουνε και σουρωμένος...

“Τι χαμπέρια, μπατζανάκη;” του λέω.

“Τα χαμπέρια είναι ότι μου κόβεις το νερό από το δικό μου το αυλάκι και δεν μπορώ να ποτίσω το μποστάνι μου” μου λέει τσαντισμένος.

“Ε, πού να ξέρω ότι πότιζες;” του κάνω εγώ. “Στάκα να τελειώσω και στο γυρίζω το νερό”.

“Όχι” μου λέει. “Τώρα θα το γυρίσεις”.

“Όταν νετάρω” του λέω.

“Όχι, τώρα” μου λέει.

»—Ξεχρεμάει το λοιπό το δίκαννο και πάει να μου τη μπουμπουνίσει ύπουλα. Ε, τι να ’κανα, να καθόμανε να ντουφεκιστώ; Κάνω να του το αρπάξω από τα χέρια, μπερδεύεται αυτούνος, πατάει τη σκαντάλη και νά τ’ αποτελέσματα! Θιος σχωρέστον! Μάλλον σουρωμένος ήτουμε, αν με ρωτάς εμένα...

—Σουρωμένος πρωί-πρωί;

—Ε, το ’τσουζε ο συχωρεμένος... Τι, ψέματα να λέμε;

—Ρε κιαρατά!..., του φωνάζω εγώ. Εσύ δεν μου ’πες ότι βγήκες να κυνηγήσεις την αλουπού, που σου ’τρωγε τα λάχανα;

Την κοροίδα ο Αναστάσης.

—Ποιος, εγώ; μου κάνει. Λάθος κατάλαβες, κυρ-χωροφύλακα... Και πρώτον και κύριον... τρώνε οι αλουπούδες λάχανα; Πού ακούστηκες;

Βρε τον παγαπόντη!

—Και το θύμα πού βρίσκεται; ρωτάει ο ενωματάρχης.

—Στο χωράφι του εν λόγω φονέως, τον πληροφορώ.

—Και ήτουμε απονθαμένος εντελώς;

—Φαινόταν πολύ απονθαμένος, τον διαβεβαιώνω.

—Καλά, μου λέει ο ενωματάρχης. Κλείσε τούτον εδώ στο κρατητήριο, να τον ανακρίνουμε αργότερα και πάγαινε να βρεις τον γιατρό να εξετάσει το θύμα.

—Εγώ πάντως είμαι αθώος, δήλωσε ο φονέας.

—Ναι, καλά..., του κάνω συμπρώνοντάς τον στο μπαλαούρο. Ούλες οι φυλακές τίγκα στους αθώοι είναι.

Τον γιατρό δεν τον βρήκα, αλλά βρήκα τον Γρηγόρη τον Δέρτουλα, που τύγχανε κτηνίατρος, οπότεν το ίδιο έκανε. Σιγά τη διάγνωση!... αν ο απονθαμένος είναι απονθα-

μένος! Κι εγώ μπορώ να στο πω, που λέει ο λόγος, κι ας μην έχω πάρει δίπλωμα.

Πάμε το λοιπό παρέα στο μπουστάνι... εκεί ήτουνε ο Μπουλές... πού θα πάγαινε;... τον εξετάζει ο επιστήμων από 'δώ... τον εξετάζει από κει... ταπίστωμα, τ' ανάσκελα... στο τέλος έβγαλε το σοφό συμπέρασμα...

—Να ζήσουμε να τον θυμόμαστε, είπε.

—Καλά που το κατάλαβες! του λέω εγώ.

Κούνησε το σοφό του κεφάλι ο επιστήμων.

—Ότι απόνθανε, απόνθανε, μου λέει. Το ερώτημα είναι... από τι;

—Τι θα πει από τι; διαολίζομαι εγώ. Δεν είπαμε;... Τον ντουφέκισε ο Γούλας.

—Και το αίμα πού είναι;

Εδώ ο Δέρτουλας μας πήρε τα σώβρακα! Δίκιο είχε. Κανονικά το χώμα θα είχε λασπώσει από τα αίματα, πλην όμως όλα ήτουνε στεγνά και μόνο πίσω στο παντελόνι έβλεπε κανείς κάτι λεκέδες... που μπορεί να ήσαντε και λαδιές... ξέρω κι εγώ;...

—Μωρέ σαν να 'χεις δίκιο, του κάνω.

—Αμ έχω... δεν έχω; λέει αυτός. Ότι τον ντουφέκισαν τον συχωρεμένο, τον ντουφέκισαν... αλλά τα σκάγια τον πήραν ξώφαλτσα, στον πεισινό. Πεθαίνεις από σκάγια στον πεισινό; Σε ερωτώ.

—Αμ δεν πεθαίνεις, αναγκάστηκα να συμφωνήσω εγώ.

—Εξόν κι αν τρομάξεις, συμπλήρωσε ο επιστήμων. Και πάθεις συγκοπή.

Έξυσα το κεφάλι μου.

—Από συγκοπή τον χάσαμε δηλαδή τον εκλιπόντα; ρωτάω.

- Εμ, από τι άλλο; Ξέρεις εσύ αν υπόφερε από καρδιά;
- Πού να ξέρω; Σάματις είμαι γιατρός;
- Οπότε... τι κάνουμε;
- Τι να κάνουμε; Ειδοποιάμε τον παπά και τον νεκροθάφτη, να τον πάνε στην εκκλησία, μην τον φάνε τα κοράκια τον άνθρωπο, και βλέπουμε...
- Ο ενωματάρχης, ν' ακούσει τα καθέκαστα γένηκε Τούρκος.
- Δηλαδή, σαν να λέμε, δεν έχουμε φόνο; φωνάζει.
- Έτσι λέει ο επιστήμων.
- Από... καρδιά;...
- Συγκοπή και κάτω.
- Ρε, τι είναι ο άνθρωπος!... Ένα τίποτις... ένα μεδέν!
- Οπότε;...
- Οπότεν τίποτις. Συντάσσεις εκεί μια τυπική αναφορά... *«Περιπολών εις τους αγρούς περιήλθεν εις την αντίληψίν μου χωρικός τις, επί του εδάφους, που υπέστη συγκοπήν καρδιάς καθ' ον χρόνον επιτελούσεν αγροτικάς εργασίας...»* κι όξω από την πόρτα.
- Κι ο κρατούμενος Γούλας με το δίκαννο;
- Δεν λέμε κουβέντα. Τι, θες να μπλέξουμε στα καλά του καθουμένου; Να μας στείλουν κλιμάκιο από τη Λάρσα... έρευνες, πραγματογνωμοσύνες... ανακρίσεις... στο τέλος να μας βγάλουν εμάς άχρηστους και στο τέλος-τέλος, αντί για «μπράβο», να φάμε και καμιά επίπληξη; Άσε με κάτω...
- Και ο... φονεύς;
- Αθώς. Αφού το δήλωσε ο άνθρωπος και αποδείχτηκε. Ουδεμία βιαιοπραγία εσημειώθη... ήτο απλώς η ώρα η κακιά.

—Όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος, ε, κύριε Διοικητά, του κάνω.

Σταυροκοπήθηκε ο Διοικητής.

—Τι είναι ο άνθρωπος, ρε Κουτσολέρα; είπτε. Ένα τίπο-
τις, ένα μεδέν. Ξυπνάς το πρωί και δεν ξέρεις αν θα σε βρει
όρθιο το βράδυ.

* * *

Στεναχωρέθηκα, γιατί εμένα με σύμφερε να ήτο φόνος
και να τον έχω ξεδιαλύνει αυτοπροσώπως, οπότε αν σίγουρα
θα λάβαινα εύφημον μνείαν και ίσως και προαγωγή. Όμως
τι να κάνουμε;... με τον Θεό να τα βάλουμε τώρα; Μπορού-
με; Δεν μπορούμε.

Τα Ύστερα του Κόσμου

Αρχή της «πεφωτισμένης» Καραμανλικής κυριαρχίας.

Εν Ελλάδι οι γυναίκες ψηφίζουν για πρώτη φορά στις εκλογές του 1956.

Στον υπόλοιπο κόσμο:

Το Σουδάν αποκτά την ανεξαρτησία του.

Τα τελευταία Γαλλικά στρατεύματα αποχωρούν από την Ινδοκίνα.

Ο Μακάριος εξορίζεται από τους Άγγλους στις... Σευχέλλες!

Το Ισπανικό Μαρόκο και η Γκάνα γίνονται ανεξάρτητα κράτη.

Ο πρίγκιψ Ραινιέ του Μονακό παντρεύεται την Γκραιήσ Κέλλυ (δόξη και τιμή).

Ο Νάσσερ εκλέγεται (λέμε τώρα) Πρόεδρος της Αιγύπτου.

Οι Ούγγροι ξεσηκώνονται κατά της Σοβιετικής Κηδεμονίας και παθαίνουν τη νίλα του Δράμαλη.

Η κρίση στο Σουέζ. Οι Ισραηλινοί ελέγχουν Γάζα και Σινά.

Στη Μελβούρνη διαξάγεται η 16η Ολυμπιάδα κι ο δικός μας ο Ρουμπάνης έρχεται τρίτος στο επί κοντώ.

Οι εκλογές του 1956 θα μου μείνουν αλησμόνητες, ποικιλοτρόπως, αλλά προ πάντων διότι σηματοδότησαν ευθαρσώς κι ευδιακρίτως την κατοπινή μας κατάντια κι όσα έμελλε να υποφέρει και να υπομείνει – από ηθικής κυρίως απόψεως – η άμοιρη πατρίδα μας. Αυτές ήσαντε οι εκλογές όπου τα θήλεα επιτράπηκε να ψηφίσουν για πρώτη φορά – και προκόψαμε. Διότι άπαξες και η γυνή ξεμυτίσει από το σπίτι κι αποκτήσει δικαιώματα (μη χέσω!) άντε να τη μαζώξεις μετά.

Στην αρχή, όταν λάβαμε την εγκύκλιο δεν το πιστέψαμε.

—Χαχαχά, γέλασε ο κύριος Διοικητής. Κάποιος ξύπνιος χαρτοπόντικας στην Κεντρική Διοίκηση μας κάνει πλάκα. Ψήφο στις γυναίκες! Λες κι έχουμε Πρωταπριλιά!

Ο κυρ-Βασίλης όμως εξέταζε το έγγραφο συνοφρωμένος.

—Μπα, για γνήσιο το γλέπω, μας λέει. Με σφραγίδες, τζίφρες, τα πάντα όλα!

—Και τι, δύσκολο είναι να σουφρώσει τη σφραγίδα κάνας πλακατζής; είπε ο ενωματάρχης.

—Δύσκολο δεν είναι, απαντάει ο κυρ-Βασίλης. Ποιος κοτάει να το κάνει όμως; Διότι άπαξες κι ανακαλυφθεί, μετά θα τραβιέται στον αιώνα τον άπαντα πειθαρχικώς. Ξεχνάμε τον Τσαπαλιούρα, που υπόγραψε για τον Διοικητή του, «αντ' αυτού, κατ' εντολήν του», όπως είπε, διότι αυτούνος απουσίαζε με την γχόμενα κι από ανθύπας βρέθηκε σκέτος χωροφύλακας στο Διδυμότειχο, να κυνηγάει μπεκάτσες; Τόσα παραδείγματα έχουμε.

Αυτό έβαλε τον Διοικητή μας σε σκέψεις.

—Ρε Κουτσολέρα, μου λέει. Κάνε, ρε λεβέντη μου, την παληκαριά και πάρε τη Διοίκηση στη Λάρσα, να δούμε τι σκατά είναι αυτό που λάβαμε; Και με τρόπο, έτσι; Μην εκθέσουμε κάναν συνάδελφο.

Έσπευσα το λοιπόν κι εγώ παραχρήμα να επικοινωνήσω με τη Διοίκηση. Το τηλέφωνο που μας είχε χορηγήσει η υπερεσία ήτουνε απ' αυτά με τη μανιβέλα και σου 'βγαινε η πίστη να πιάκεις γραμμή, αλλά στο τέλος τα κατάφερα — δια της επιμονής και της υπεμονής.

—Έλα, συνάδελφε, λέω του συνάδελφου που του σήκωσε. Λάβαμε μια εγχύκλιο δια τας εκλογάς, που λέει άλλα αντ' άλλα και δεν βγαίνει νόημα. Μήπως μπορείς να μου το διευκρινήσεις αν πρόκειται για πλάκα;

Ο κυρ-Βασίλης με φασκέλωσε σιωπηρώς.

—Τι πλάκα; απόρεσε ο συνάδελφος στη Λάρσα.

—Νά... λέει για ψήφο στις γυναίκες και τέτοια..., του λέω εγώ διακριτικά.

—Ε, ναι..., μου λέει ο άλλος. Τι δεν καταλάβατε;

—Δηλαδή τι;... δεν είναι πλάκα; απορώ εγώ.

Ο κυρ-Βασίλης με ξαναφασκέλωσε.

—Καμιά πλάκα, με διαβεβαίωσε ο συνάδελφος. Η εγκύκλιος μας ήρθε κατευθείαν από το Υπουργείο. Οι γυναίκες ψηφάνε κανονικά, όπως εμείς.

—Τα ύστερα του κόσμου! κατάφερα να ψελλίσω εγώ.

—Ο Θεός να μας λυπηθεί, συμφώνησε κι ο συνάδελφος από την άλλη άκρη της γραμμής.

Δεν χρειαζόταν να μεταφέρω τη συνομιλία στους άλλους δυο, είχαν ακούσει.

—Τα ύστερα του κόσμου!... καλά το είπες, μ' επιδοκίμασε ο Διοικητής σκεφτικός.

Ο κυρ-Βασίλης σταυροκοπήθηκε.

Εμένα μου είχε φύγει πια η μαγκιά. Δικαίωμα ψήφου στα... θήλαα! Δηλαδή μετά τι; Θα φόραγαν παντελόνια, θα κάπνιζαν και θα πάγαιναν στο καφενείο, να πιουν ένα τσίπρο παρέα; Αυτά που γλέπουμε στο σινεμά δηλαδή και γελάμε;

—Άσε, να δούμε τι συμπληρωματικές οδηγίες θα λάβουμε άνωθεν, επιχείρησε να μας παρηγορήσει ο Διοικητής.

Καθόσον, στα μεγάλα και τα ευαίσθητα ζητήματα, άλλα έλεγε η εγκύκλιος γραπτώς κι άλλα –συχνά εντελώς αντίθετα– μας ορμήνευε η Διοίκηση προφορικώς.

Για παράδειγμα:

Ερχόταν γραπτή εντολή να προστατευθεί από τυχόν βιαιοπραγίες αγανακτισμένων πολιτών ο υποψήφιος της ΕΔΑ. Καπάκι έπεφτε το τηλεφώνημα –άνωθεν.

—Μεθαύριο, που θα μιλήσει στην πλατέα αυτό το κομ-
μούνι, εσείς θα εισάστενε εντελώς απόντες. Τόσο απόντες
που θα είναι σαν να μην υπάρχουν. Καθόσον θα μπουκάρουν
κάτι παιδιά δικά μας, με στειλιάρια, να δώκουν ένα μαθη-
ματάκι στους συγκεντρωμένους κατσαπλιάδες. Κι αν τυχόν
γένει καμιά καταγγελία μετά, από τους δαρμένους, εσείς θα
διεξάγετε κανονικά έρευνα και θα διαπιστώσετε ότι «η συ-
μπλοκή έλαβεν χώραν κατόπιν διαφορών των παρισταμένων
ως προς τα ποδοσφαιρικά φρονήματα». Αντιληπτόν;

Αντιληπτότατον!

Κι έτσι κανείς δεν μπόραγε να πει τίποτις. Ορίστε, κύ-
ριε, η διαταγή... γραπτώς... Τώρα, αν συνέβη *αλλού* κάποιο
περιστατικό που απαιτούσε την επέμβαση των οργάνων αυ-
τοπροσώπως... τι να κάνουμε, δεν μπορούμε να γενούμε χί-
λια κομμάτια και να ειμάστενε ταυτόχρονα παντού.
Πάντως εμείς, εν συνεχεία, διεξήγαμεν επισταμένην έρευ-
ναν και συντάξαμε την αναφορά μας. Δια μίαν εισέτι φοράν
η Χωροφυλακή διέπραξε το καθήκον της. Έχετε και πα-
ράπονο; Σε περικαλώ!...

Όμως τώρα συμπληρωματικές οδηγίες δεν έρχονταν κι
εμείς απορούσαμε... και μαζί με μας και ο (με το δικίο του)
σαστισμένος εγχώριος πληθυσμός.

—Μήπως είναι κάτι που θέλαν να γένει τ' Αμερικα-
νάκια; υπέθεσε ο Πρόεδρος Γκαντόλας. Ένα από κείνα τα
τρελά, που τους καρφώνονται στο κεφάλι κάθε λίγο και λι-
γάκι κι εμείς τους λέμε “Ναι, μείνετε ήσυχοι” και κάνουμε
τα δικά μας;...

—Σ' αυτές τις περιπτώσεις όμως δεν στέλνονται εγκύ-
κλιοι, παρατήρησε προβληματισμένος ο Διοικητής μας. Κι
αν μας στείλουν —έτσι, για τα μάτια— μας στέλνουν μετά,
ανεπισήμως, «υπερεσιακό σημείωμα» που αναιρεί το προη-
γούμενο επίσημο. Ε, στην περίπτωση αυτή δεν μας ήρθε
τίποτις επεξηγηματικό.

—Τα ύστερα του κόσμου! είπε ο παπάς και σταυροκοπήθηκε ευλαβικά. Ιδού τα έργα του Τρισκατάρατου!

—Δηλαδή τι, σαν να λέμε..., πετάχτηκε ο καφετζής. Θα πάει σινάμενη και κουνάμενη, να ψηφίσει η κυρα-Φρόσω; Και τι ξέρει —σε ερωτώ— η κυρα-Φρόσω από πολιτική; Και σου απαντώ... την τυφλαμάρα της ξέρει, αυτό ξέρει.

—Τα ύστερα του κόσμου, ψαλμούδιασε ο παπάς.

—Άμα φτάσουμε εκεί ζήτω που καήκαμε! είπε ο Τσάκας που έπαιζε τάβλι με τον Νικόλα τον Μπισλή παραπέρα. Ο σκοπός είναι να το προκάνουμε το κακό πριν γένει.

—Α, ρε, να μου πει εμένα η Γιώργαινα να πάει να ψηφίσει! φώναξε ο Γιώργης ο Τσαπάρας. Α, ρε, πού σε πονεί και πού σε σφάζει!...

—Άμε, κυρά μου, να πλύνεις κάνα πιάτο, σιγοντάρησε επικροτών ολοψύχως ο Στράτος ο Βούρκουνας. Οι αντρικές δουλειές στους άντρηδοι!

—Σιγά μην τις αφήσουμε να μας καβαλήσουν!

Ο Κλέων ο Τσαρούχας, συνταξιούχος δάσκαλος και πρόσωπατο καθ' όλα σεβαστό στο καφενείο, παρατήρησα ότι παρέμενε σκεπτικά σιωπηλός.

—Εσύ, δάσκαλε, τι λες; τον ρωτάω.

Ο δάσκαλος καθάρισε το λαιμό του μ' επισημότητα.

—Εγώ σκέφτομαι, λέει.

—Εμ, δεν το γλέπω; Το γλέπω, του κάνω. Το θέμα είναι τι σκέφτεσαι; Γιατί, όσο να 'ναι, σπουδαγμένος άνθρωπος... κάτι παραπάνω από μας θα ξέρεις.

Ξαναξερόβηξε ο δάσκαλος.

—Αναρωτιέμαι μην και μας συμφέρει τελικώς, είπε μετά.

Η ομήγυρη ξεσηκώθηκε.

—Τι να μας συμφέρει; Να μας βάνουν οι γυναίκες στο βρακί τους; βρυχήθηκε ο Γκαντόλας.

—Ο Χριστός κι ο Απόστολος! σταυροκοπήθηκε ο παπάς.

—Τι λες, ρε δάσκαλε; Το 'χασες;

—Απαπαπαπά!

—Άκου λέει... να με συμφέρει!...

Ο δάσκαλος κούνησε το κεφάλι του.

—Εμείς εδώ όλοι είμαστε νομοταγείς πολίτες κι εθνικόφρονες, είπε. Από τη σωστή πλευρά της Ιστορίας. Έτσι;

Η ομήγυρη έσπευσε να συμφωνήσει.

—Από πάππου προς πάππου.

—Ζήτω το Έθνος!

—Ζήτω ο Βασιλεύς!

—Ζήτω η Χωροφυλακή!

Ο δάσκαλος επικρότησε κατανεύοντας.

—Οπότε, εμείς τουλάχιστον, θα ψηφίσουμε το σωστό και το πρόπον. Και μακάρι να ήσαντε όλοι σαν εμάς και να βγάξουμε Καραμανλή με τα τσαρούχια, όπως του αξίζει, ως αξιου συνεχιστή του συχωρεμένου του Στρατάρχου.

—Θιος χωρέστον!

—Άξιος! Άξιος!

—Καραμανλής και ξερό ψωμί!

—Μας έσωσε ο άνθρωπος!

—Έφτιαξε δρόμους...

—Άνοιξε δουλειές...

—Μάντρωσε τους κουκουέδες...

—Δαγκωτό στον Καραμανλή!

—Μόνο που υπάρχουν και μερικοί, που δεν σκέφτονται σαν εμάς, φρόνιμα και εθνικά, είπε ο Τσαρούχας. Είναι μερικοί που κοιτάζουν όχι το συμφέρον της πατρίδος, αλλά το δικό τους... κι αυτοί πάνε και ψηφίζουν αλλού. Τρόπον τινά αντεθνικώς.

—Που κακός ψόφος να τσ'όρθει!

—Ούξω, τα ζαγάρια του κιαρατά!

—Γιατί δεν τους μαντρώνει η Χωροφυλακή; πέταξε ένας αγανακτισμένος. Τι κάθεται και τους καμαρώνει;

Επενέβην...

—Διότι μας έχουν τα χέρια δεμένα, εξήγησα. Ο νόμος τάδε κι ο νόμος παρατάδε... Τι, αν ήταν δεν ξέραμε εμείς να κάνουμε τη δουλειά μας;

—Νά λοιπόν γιατί σκέφτηκε ο πονηρός Σερραίος να δώκει ψήφο στα θήλεα, είπε ο δάσκαλος.

—Τι... θα πιάκουν αυτούνες τους αντιφρονούντες, εδώ που δεν μπορεί κοτζάμ Χωροφυλακή; απόρεσε ο Γκαντόλας.

Ο δάσκαλος χαμογέλασε.

—Τρόπον τινά..., είπε. Διότι... σας ερωτώ... Τα θήλεα, που δεν έχουν ιδέα από πολιτική, όταν πάνε να ψηφίσουν, σε ποιον θα το ρίξουν; Στον νέο κι ωραίο με τα μεγάλα φρύδια ή στον γέρο καραφλό, τον μυτόγκα τον Παπατζή;

Κοιταχτήκαμε έκπληκτοι! Αυτό δεν το είχαμε σκεφτεί. Κι όμως ήτουμε απλό, απλούστατο!

—Ρε δάσκαλε! ανέκραξε πλήρης θαυμασμού ο Πρόεδρος. Μας βούλωσες τελείως! Αυτό δεν το σκεφτήκαμε. Πώωωω ρε κόλποοο!

—Εμ, έχουν γνώση οι φύλακες, απάντησε γελώντας ευχαριστημένος ο συνταξιούχος. Τι νομίζεις; Έτσι, στην τύχη γίνονται αυτά;

Εγώ πια είχα μείνει άφωνος από τόσο βαθιά φιλοσοφία. Καλά κάνουν και γκρινιάζουν οι μορφωμένοι επειδή οι δασκάλοι έχουν μισθό μικρότερο από τους χωροφυλάκους. Κανονικά θα έπρεπε να έχουμε τον ίδιο –εξόν πια κι αν αυτό είναι κομμουνιστικό, οπότεν καλώς έχουν τα πράματα ως έχουν.

Γιατί, στο κάτω-κάτω, τι θα πει ισότητα; Εγώ κι ο Φούκος, ο ζαβός, που τον πετροβολάνε τα κούτσικα με τις καβαλίνες, ίσα κι όμοια ειμάστενε; Τα ίδια προσφέρουμε στην κενωνία; Σε περικαλώ!...

Ετοιμαζόμανε να μεταδώσω τη θεωρία του Τσαρούχα και στους άλλους συνάδελφους στο Σταθμό –τόση εντύπωση μου είχε κάνει– αλλά με πρόκανε ο Διοικητής.

—Αυτή η κατάσταση με την ψήφο των γυναικώνε δεν είναι κανονική, μας λέει σκυθρωπός.

—Γιατί; ρώτησε ο κυρ-Βασίλης. Δεν λέω ότι είναι κανονική... δεν είναι, αλλά ρωτάω, έτσι, από περιέργεια.

—Την παροιμία που λέει «Δώκε θάρρος στον χωριάτη να σ' ανέβει στο κρεβάτι» την ξέρεις; λέει ο Διοικητής.

—Την ξέρω, πώς δεν την ξέρω...

—Ε, έτσι πάει να γένει και μ' αυτό. Σήμερα είναι η ψήφος... αύριο θα βγαίνουν βουλευτίνες, μεθαύριο θα απαιτήσουν να σπουδάζουν, να γένουν διευθύντριες κι εργοστασιάρχισσες... Και ποιος ξέρει πού θα σταματήσουν –Θε μου σχώρα με!

—Και τι πειράζει; απόρεσε ο αγαθός κυρ-Βασίλης.

Τούρκος γένηκε ο ενωματάρχης.

—Δηλαδή, να σε καβαλήσει εσένα η πάσα μία κυράτσα και να σε διατάζει... κάνε τούτο, κάνε κείνο... κι εσύ να σκύβεις το κεφάλι και να μην λες κουβέντα;

Ξεροκατάπιε ο συνάδελφος.

—Ε, και τώρα έτσι δεν κάνουν οι γυναίκες μας; είπε.

—Άλλο οι γυναίκες μας, βρυχήθηκε ο ανώτερος. Για τις άλλες μιλάμε.

—Ααα!... Τώρα κατάλαβα...

—Πάλι καλά. Δηλαδή να καταργήσουμε τα ιερά και τα όσια; Να τα ισοπεδώσουμε τα πάντα όλα και να γένουμε Σοβιετία;

—Απαπαπαπά!...

—Το Ευαγγέλιο τι λέει; Δεν λέει «η γυνή να φοβήται τον άντρα»; Εμείς δηλαδή τώρα πάμε να καταργήσουμε το Ευαγγέλιο; Να γενούμε μπολσεβίκοι;

—Θεός φυλάξει!

—Οπόταν θα κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας, ασκώντας την εξουσία που μας εμπιστεύθηκε η πατρίδα κι ο Βασιλεύς ώστε, στην περιοχή που διαφεντεύουμε τουλάχιστον, αυτή η ολέθρια αλλαγή να μην περάσει. Και είμαι σίγουρος ότι και οι άλλοι συνάδελφοι, απανταχού της επικράτειας, το ίδιο θα κάνουν.

—Δηλαδή, τι θα κάνουμε, κύριε Διοικητά;

—Θα πιάχετε τις ενδιαφερόμενες και θα τις φοβερίσετε. Θα τους πείτε: “Αυτά είναι κομμουνιστικά τερτίπια και το κάνει το κράτος εξεπίτηδες, για να δει ποιοι είναι οι σωστοί πολίτες και ποιοι οι κουκουέδες”. Θα πιάχετε και τους άντρηδοι και τ’ αδέρφια και τους πατεράδες τους και θα τους πείτε τα ίδια. Κι άμα έρθει καμιά κότα να ψηφίσει μετά, να με χέσεις εμένα.

—Και η εγχύκλιος, κύριε Διοικητά; αποτόλμησα εγώ.

—Την έχω χεσμένη εγώ την εγχύκλιο! Βροντοφώναξε ο Διοικητής. Θα κάνετε αυτό που σας διατάζει ο ανώτερος. Σιγά μην ανοίξουμε και διαλογική συζήτηση —λες και ειμάστενε σε τίποτις σοβιέτ!

Οπότεν τι να κάνουμε... ξαμοληθήκαμε με τον κυρ-Βασίλη κι εκτελέσαμε, κατά γράμμα κι ενδελεχώς, τις εντολές του ανωτέρου.

Το αποτέλεσμα ήτουμε ότι μόνο κάτι μανιές ήρθαν να ρίξουν ψηφοδέλτιο στην κάλπη, κι αυτό τους το είχαν δώσει έτοιμο, από το σπίτι.

Τρεις μέρες μετά τις εκλογές, στις οποίες βγήκε ο Καραμανλής, παρ' όλο που πήρε λιγότερες ψήφους από τον Παπατζή,⁷ βρέθηκα στη Διοίκηση της Λάρσας για υπερασιακούς λόγους.

Καθώς περίμενα να μου δώσουν κάτι έγγραφα βγαίνει από ένα γραφείο ο Μοίραρχος Κατσαδήμας, που με ήξερε από τον γέρο μου, και ήρθε ο άνθρωπος να με χαιρετήσει.

—Ρε Θανασάκη, τι γένεσαι; μου λέει. Τι χαμπέρια;

—Ας τα λέμε καλά, κύριε Μοίραρχε, του λέω. Εντάξει, πνιγόμαστε στη δουλειά στο Τοπουζλάρ, αλλά πάνω απ' όλα το καθήκον. Δεν παραπονιέμαι.

—Μπράβο, μπράβο, μου κάνει αυτός. Και με τις εκλογές πώς τα πήγατε;

—Όλα ρολόι, του λέω. Τον σωστό άνθρωπο βγάλαμε.

Συνοφρυώθηκε ο Μοίραρχος, κοίταξε δεξιά κι αριστερά, μην τυχόν ακούει κανένας και μου έκανε νόημα να τον ακολουθήσω στο γραφείο του.

—Θανασάκη δεν μου τα λες καλά, είπε αφού έκλεισε

7 Το εκλογικό σύστημα του 1956, που έγινε από τη κυβέρνηση Καραμανλή, σκοπό είχε τον περιορισμό της δύναμης της Δημοκρατικής Ένωσης. Στις εκλογικές περιφέρειες όπου η ΕΡΕ ήταν αδύναμη (κυρίως στα αστικά κέντρα) ίσχυε η απλή αναλογική. Στην επαρχία όπου η ΕΡΕ είχε σημαντική δύναμη ίσχυε το πλειοψηφικό. Αποτέλεσμα ήταν η ΕΡΕ με λιγότερες ψήφους πανελλαδικά (στην Ηλεία δεν εξελέγη ούτε ένας βουλευτής από την ΕΡΕ και 2ο κόμμα ήταν το κόμμα του Στεφανόπουλου), να λάβει περισσότερες έδρες στη Βουλή και να σχηματίσει μάλιστα αυτοδύναμη κυβέρνηση. Αποτελέσματα: ΕΡΕ 47,38% και 165 έδρες, ΔΕ 48,15% και 132 έδρες. (Βικιπαίδεια)

την πόρτα πίσω μας. Δεν πιστεύω ν' αλλαξοπίστησες... Μετά από τόσους αγώνες που κάναμε με τον πατέρα σου γι' αυτόν τον τόπο... αυτό είναι το 'φχαριστώ; Ντροπής.

Δεν καταλάβαινα τι μου 'λεγε ο άνθρωπος.

—Τι ν' αλλαξοπιστήσω, κύριε Μοίραρχε; του λέω. Γέγονται αυτά; Πρώτα βγαίνει η ψυχή και μετά το χουϊ.

—Τότες τι μου λες ότι βγάλατε τον «σωστό άνθρωπο»;

—Ε, τι;... Δεν τον βγάλαμε;

—«Σωστός άνθρωπος» ο... Παπατζής, ρε Θανασάκη;

Έμεινα κόκαλο! Τ' αποτελέσματα δεν είχαν φτάκει ακόμα στο χωριό, αλλά υπέθεσα ότι κι εμείς βγάλαμε Καραμανλή, ως οφείλαμε.

—Ο Παπατζής! αναφώνησα με φρίκη. Δεν βγήκε ο ευεργέτης μας, ο Καραμανλής;

—Βγήκε στη χώρα —ευτυχώς. Αλλά στο χωριό σας δεν βγήκε.

Μ' έζωσαν τα φίδια. Τελικά νά που ο συνταξιούχος δάσκαλος είχε δίκιο.

—Κύριε Μοίραρχε, του λέω. Έχω να σου πω κάτι πολύ σοβαρό.

Και κάθισα και του εξιστόρησα, με το νι και με το σίγμα, τα καθέκαστα και τη διαταγή που λάβαμε από τον ανώτερό μας Πατσουρέα, να αποτρέψουμε τα θήλεα από το να ψηφίσουν.

Ο Μοίραρχος με πήρε και με πήγε σ' ένα άλλο γραφείο, όπου επανέλαβα την ιστορία μου σ' έναν πιο ανώτερο, που δεν ξέρω τι βαθμό είχε γιατί φορούσε πολιτικά.

Αυτός, μόλις τελείωσα, φώναξε έναν γραφιά, τον κάθισε στη γραφομηχανή, μ' έβαλε να ξαναπώ τα ίδια και στο τέλος να υπογράψω τα δακτυλογραφημένα χαρτιά, που σφραγίστηκαν πάραυτα.

Μετά με χαιρέτησε δια χειραψίας και με συνεχάρη ασκαρδαμυκτί.

—Παιδί μου, μου λέει. Σε συγχαίρω για το θάρρος και την ευσυνειδησία που επέδειξες. Προσέφερες ανεκτίμητον υπερεσίαν στην Πατρίδα. Σε διαβεβαιώνω ότι θα επιληφθώ προσωπικώς ώστε να ανταμειφθείς δια την αφοσίωσίν σου.

* * *

Σε μια βδομάδα έφτακαν στο Τοπουζλάρ υπερεσιακώς δυο έγγραφα. Το πρώτο ήτο η άμεση μετάθεση του ενωματάρχη Πατσουρέα Αναστασίου σ' ένα χωριό της Ροδόπης. Το δεύτερο ήτο η προαγωγή μου σε υπενωματάρχη και η ανάληψη καθηκόντων Διοικητού εις τον ενθάδε Σταθμόν Χωροφυλακής.

Ιδού λοιπόν η απόδειξη ότι η αξία πάντα ανταμείβεται.

Όυσ ο Θεός...

Ο Νίκος Καζαντζάκης πεθαίνει (αφορισμένος) στο Φράϊμπουργκ της Δυτικής Γερμανίας και κηδεύεται στην Κρήτη.

Στον κόσμο:

Ο Χάρολντ ΜακΜίλλαν εκλέγεται πρωθυπουργός στην Αγγλία.

Ο Αϊζενχάουερ Πρόεδρος στις ΗΠΑ.

Πεθαίνει ο Χάμφρεϋ Μπόγκαρτ και ο Όλιβερ Χάρντυ, ο «Χοντρός» από το δίδυμο «Χοντρός-Λιγνός».

Ιδρύεται η Ευρωπαϊκή Κοινή Αγορά στη Ρώμη.

Ο Παπαντόκ εκλέγεται παμψηφεί Πρόεδρος της Αϊτής.

Οι Ρώσοι στέλνουν τη σκυλίτσα Λάϊκα στο διάστημα.

Τώρα που ο εθνικώς επιζήμιος Πατσουρέας είχε πάρει φύσημα για τα σύνορα, να κάνει κουμάντο στους λύκους και τις αρκούδες, εγώ ήμανε για το Τοπουζιάρ ότι ο Βασιλέας για την Ελλάδα –μην σου πω και παραπάνω, γιατί τον Βασιλέα πότε τον γλέπουμε;... στη χάση και στη φέξη τον γλέπουμε... ενώ εμένα με γλέπανε κάθε μέρα, να τους υπενθυμίζω την παρουσία ενθάδε της Εξουσίας, του Νόμου και της Τάξης.

Μου στείλαν κι έναν πιτσιρικά χωροφύλακα, ονόματι Τσούκα Απόστολο, εκ Συκουρίου, γιατί με τον κυρ-Βασίλη μόνο η υπερεσία δεν έβγαινε. Κι όχι πως είχαμε τίποτις να κάνουμε δηλαδή, αλλά έτσι, για τα μάτια του κόσμου. Όσο περισσότερες στολές γλέπει, τόσο πιο φρόνιμα κάθεται.

Τέλος πάντων καλά περνάγαμε... οι χωριάτες μας είχαν στα όπα-όπα, αστυνομικά συμβάντα υπήρχαν ελάχιστα... άντε να τσακωθούν τίποτις τζομπαναραίοι για τα βο-

σκοτόπια... άντε να βρίσει κάνας μεθυσμένος τον πρωθυπουργό... να παίξουν μαγκουριές στο καφενείο τα γερόντια για την πρέφα και το τάβλι... Με δυο χαστούκια συνέρχονται όλοι... ούτε αναφορές, ούτε μηνύσεις, ούτε τίποτις. Έχω την εντύπωση ότι, μετά τον παπά και τον δάσκαλο, το πιο αραχτό επάγγελμα είναι του χωροφύλακα... εξόν από περίοδο αναταραχής... αλλά κι αυτά δεν κρατάνε πολύ...

Υπήρχε βέβαια και η γραφική εργασία. Αναφορές στην Κεντρική Διοίκηση, «εμπιστευτικά σημειώματα» και τέτοια. Που τα διεκπεραίωνε φυσικά ο νεοφερμένος Αποστόλης, ως απόφοιτος Δημοτικού και με ωραίο γραφικό χαρακτήρα. Ο χειρότερος μπελάς όμως ήταν τα «προς διερεύνησιν», που έρχονταν κάπου-κάπου από την Ασφάλεια της Λάρσας. «*Δέον όπως διερευνήσετε ενδελεχώς το ποιον και τας πολιτικές πεποιθήσεις του (τάδε) κι αναφέρατε λεπτομερώς αποτελέσματα ερεύνης*».

Εννιά φορές στις δέκα ο «προς διερεύνησιν» αποδεικνυόταν εντάξει. Όμως ο ένας που απόμενε μας έβαζε σε μπελάδες. Άντε να τον παρακολουθείς, άντε να ρωτάς δεξιά κι αριστερά... άντε να συντάσσεις αναφορές επί αναφορών... Και καλά, έτσι κι έβγαινε να είναι βαμμένο κομμούνι του κιαρατά, «με ανατρεπτικήν δράσιν», τον βουτάγαμε –προφάσεις, δόξα τω Θεώ, βρίσκαμε όσες θέλαμε– τον στέλναμε για διακοπές στα ξερονήσια και ξενοιάζαμε. Όταν όμως μας έβγαινε απλώς «ύποπτος» τότες έρχονταν εντολές να τον παρακολουθούμε ανελλιπώς και να στέλνουμε αναφορές κάθε τρεις και λίγο στην Ασφάλεια. Γι' αυτό και το αποφεύγαμε, όσο μπορούσαμε. Τον δηλώναμε εκεί σεσημασμένο κι άστον να αποδείξει ότι δεν είναι ελέφαντας. Τι θα πει «ύποπτος», όλοι ύποπτοι ειμάστενε, μέχρις αποδείξεως του εναντίον. Αν ήταν να μας παρακολουθούμε όλους δεν έφταναν πέντε Χωροφυλακές, όχι μία.

Τώρα, αυτή την περίοδο έτυχε να έχουμε ησυχία, κι αυτό για τον χωροφύλακα είναι ότι καλύτερο.

Έλα όμως που όλα τα ωραία έχουν ένα τέλος και που ο Διάολος, που δεν έχει δουλειά και βαριέται, δεν σ' αφήνει να ησυχάσεις!

Πλησίαζε Πάσχα και με τον Μήτσο τον Γκαντόλα, τον Πρόεδρο, που είχαμε γένει φίλοι, πίναμε ένα τσίπρο στου Γκανιάτσα. Τον είδα τον Μήτσο σαν στεναχωρημένο, σαν προβληματισμένο, και μ' όλο το θάρρος τον ρώτηξα.

—Τι τρέχει, ρε Πρόεδρα, πέσαν τα καράβια σου όξω;

Κούνησε το κεφάλι ο Πρόεδρος.

—Άσε με, Θανάση, μου λέει, και πάω να σκάσω...

—Γιατί, ρε; του κάνω. Τι έπαθες;

—Τίποτις..., μурμουράει αυτός. Τίποτις... άσε...

—Καλά, του λέω. Άμα θες μου λες... αν δεν θες δεν μου λες.

Αναστέναξε ο άνθρωπος.

—Τι να σου πω, ρε Θανάση, και τι να καταλάβεις;..., μου κάνει. Άσε που ντρέπουμε κιόλα...

—Η μισή ντροπή δική σου κι η μισή δική μου, του λέω. Μίλα ν' αλαφρώσεις... Τι, ξένοι ειμάστενε;

Το σκεφτόταν ο Γκαντόλας, φώναζα του Γκανιάτσα να μας φέρει άλλο ένα εικοσπεντάρι τσίπρο και μεζέ, ένεκα που οι σοβαρές κουβέντες άνευ καλό πιστί σε αρρωσταίνουν, τσουγκρίσαμε «εβίβα, να πάνε κάτω τα φαρμάκια»... καμιά φορά ο Πρόεδρος το πήρε απόφαση.

—Θανάση, μου λέει. Ό,τι πούμε εδώ μένει συναμετάξυ μας. Κουβέντα πουθενά.

—Ε, τι... παιδιά ειμάστενε; του λέω εγώ. Τάφος!

Αναστέναξε ξανά ο Μήτσος.

—Η Μέλπω..., μου λέει.

—Τι, είναι άρρωστη; ρωτάω εγώ που αμέσως πήγε το μυαλό μου στο κακό.

—Μωρέ μακάρι να ήτουνε, μου λέει. Αλλά πού;!...

—Ε, τότες;

—Θανάση, η Μέλπω μου τα φοράει, λέει ο Πρόεδρος, χαμηλώνοντας τη φωνή του μην τύχει και μας ακούσει κάνας περιέργος.

Έμεινα κάγκελο, γιατί αυτό, νά, μά την Παναγία, δεν περίμενα να το ακούσω. Και δεν το περίμενα γιατί η προεδρίνα ήτουνε τύπος και υπογραμμός. Να φανταστείς ότι στο χωριό, που όλοι έραβαν κοστούμια για τους άλλους, γι' αυτήν δεν είχε ακουστεί ποτέ το παραμικρό. Παρόλο που ήτουνε μια νταρντανογυναίκα με τα ούλα της και ξέρουμε ότι ο κόσμος, που ζηλεύει, δεν χρωστάει καλό για κανέναν.

—Η κυρα-Μέλπω;!!! του λέω. Τι λες, ρε Μήτσο; Είσαι σίγουρος;

Κούνησε την κεφαλα του και κατέβασε μονοκοπανιάς ένα τσίπρο.

—Αμ, άμα και ήμανε σίγουρος εδώ θα καθόμανε, να το κουβεντιάζω; μου λέει. Θα την έσφαζα στο γόνατο, σαν τραγί, την παληοκαριόλα! Το φυλλιάζομαι όμως, κι άπαξες μου μπει εμένα μια ιδέα δεν μου τη βγάνεις ούτε με σκαρπέλο.

—Δηλαδή τι υποψιάζεσαι; τον ρωτάω.

—Ε, νά... τους τελευταίους μήνους ούλο δικαιολογίες είναι για να μην μου κάθεται... Μια τα πόδια την πονάνε... μια το κεφάλι... μια έχει τα ρούχα της... μια είναι νηστεία και δεν κάνει, λέει.. Φως-φανάρι ότι κάτι συμβαίνει.

—'Ντάξει..., του κάνω. Δεν λέω... η συμπεριφορά της είναι μυστήρια, αλλά, ρε Μήτσο, έτσι είναι τα θήλεα... μυστήρια ζουλάπια. Τι, εγώ θα σου το μάθω;

—Μπα... σίγουρα έχει γκόμενο, επιμένει πεισματικά ο κερατάς. Πάω και στοίχημα. Εγώ δεν γελιέμαι.

—Έχεις καμιά υποψία; τον ρωτάω.

Κοιτάζει γύρω διερευνητικά ο Μήτσος και σκύβει προς το μέρος μου εμπιστευτικά.

—Έχω, μου λέει.

—Για πε...

—Ο κουμπάρος μας, που μας στεφάνωσε, μου λέει χαμηλόφωνα. Ο Αλέκος ο Τουλούμπας.

—Μα αυτός είναι ένας λαπάς και μισός! του λέω εγώ. Ούλο με τα αρχαία ασχολιέται και με τους «ενδόξους ημών προγόνους»!... Έχει μυαλό για τέτοια πράγματα;

Ο Αλέκος ο Τουλούμπας ήτουμε γραμματιζούμενος και παρίστανε τον λογιστή σε κάποιους από τους μεγαλοκτηματίες του χωριού. Τη μύτη του την είχε χωμένη στα βιβλία... ένας στραβοσουγιάς ήτουμε, ο λέτσος... ποια γυναίκα θα γύρναγε να τον φτύσει, πόσο μάλλον να τα μπλέξει μαζί του; Άσε που ήτουμε και παντρεμένος με μια Σαλονικιά, μπουκιά και συχώριο!

—Αποκλείεται η κυρα-Μέλπω να του 'χει δώσει δικαιώματα, λέω του Μήτσου. Τι διάολο να λιμπιστεί από δαύτον;

—Εσύ πριν δεν είπες ότι τα θήλεα είναι μυστήρια τραίνα; μου θυμίζει ο Μήτσος. Τρέχα γύρευε τι του βρήκε η δικιά μου!

—Μπα, αποκλείεται, επιμένω εγώ.

—Θα τη σφάξω, την πουτάνα! δήλωσε ο Πρόεδρος, που τον είχε χτυπήσει φαίνεται το τσίπρο κατακέφαλα. Κι αυτόν τον παληόπουστα θα τον ντουφεκίσω ή να μη με λένε Γκαντόλα.

—Τίποτις δεν θα κάνεις, του λέω αυστηρά. Πρώτα θα βεβαιωθούμε. Κι αν δούμε ότι κάτι τρέχει πράγματι τότες θα την χωρίσουμε. Κι ο φταίχτης κουμπάρος θα πάει φυλακή, καθόσον η μοιχεία αποτελεί κακούργημα.

Το σκέφτηχε ο Γκαντόλας.

—Και πώς θα βεβαιωθούμε; μου κάνει. Δεν την ξέρεις καλά τη Μέλπω, τι αλουπού που είναι! Σε πουλάει και σ' αγοράζει και δεν παίρνεις είδηση.

—Θα επιληφθεί αρμοδίως η Χωροφυλακή, του λέω. Μέχρι να σου πω εγώ εσύ θα κάνεις το κορόιδο. Κουβέντα δεν θα της πεις, για να μην υποψιαστεί. Εντάξει;

—Εντάξει, ό,τι πεις εσύ, μουρμούρισε ο Μήτσος και κατέβασε ένα ακόμα τσίπρο.

* * *

Η αλήθεια είναι ότι από αστυνομική άποψη δεν είχα ιδέα πώς να χειριστώ μια τέτοια υπόθεση. Ποια ήτουμε η διαδικασία δηλαδή;

Ήξερε όμως ο κυρ-Βασίλης, ο οποίος, ως πολύ αρχαιότερος, αν και κατώτερος, είχε μεγάλη πείρα σε όλα.

Τον πιάνω λοιπόν ιδιαιτέρως.

—Το και το, του λέω (χωρίς ν' αναφέρω ονόματα). Τι πρέπει να κάνει ο κερατάς ο σύζυγος;

—Να συλλήψει τη μοιχαλίδα επ' αυτοφώρω, μου λέει αυτός, χωρίς δισταγμό.

—Την ποια;..., απορώ εγώ.

—Την αμαρτωλή, επεξηγεί ο κατώτερος. Προς τούτο χρειάζεται ένας φωτογράφος, που θα φωτογραφήσει τους μοιχούς στο κρεβάτι, για να έχουμε αποδεικτικό στοιχείο στο δικαστήριο.

—Α, μάλιστα, λέω εγώ.

—Θα χρειαστούν και δυο μαρτύροι, συνεχίζει αυτός. Εκ των οποίων καλό θα είναι ο ένας να είναι ο παπάς της ενορίας.

—Γιατί ο παπάς; απορώ εγώ.

—Για να χρησιμέψει ως μάρτυρας στην Αρχιεπισκοπή, προκειμένου να βγει το διαζύγιο —και μάλιστα εις βάρος της μοιχαλίδας.

—Της ποιας;...

—Της αμαρτωλής είπαμε... Επίσης είς χωροφύλαξ, προκειμένου το μπουκάρισμα να είναι νομότυπον.

—Ένταλμα εισαγγελέως;...

—Για τις περιπτώσεις αυτές δεν χρειάζεται. Είναι όπως για τα κομμούνια... Μπουκάρουμε κι όλα ωραία και καλά.

—Κι αν δεν τους πιάσουμε στο κρεβάτι;

—Τότες τζίφος η υπόθεση. Οπότεν... «μας συγχωρείτε πολύ... λάθος... καληνύχτα σας».

Τουτέστιν έπρεπε να σιγουρευτούμε ότι θα τους πιάναμε στα πράσα. Αλλά πώς;

Παραδόξως το αίνιγμα μου το 'λυσε ο ίδιος ο κερατάς.

—Εύκολο, μου λέει. Εγώ, όπως ξέρεις, είμαι ψάλτης. Και τώρα με τους Χαιρετισμοί πρέπει να βρίσκομαι με τις ώρες στην εκκλησία. Τι καλύτερη ευκαιρία για να μπάσει η κυρία στο σπίτι τον γχόμενο;

—Πότε με το καλό είσαι υπερεσία; τον ρωτάω.

—Μεθαύριο, μου λέει. Είναι και το τροπάριο της Κασσιανής. Πιο σημαδιακό δεν γίνεται.

Οπότεν ξαμολήθηκα να οργανώσω την έφοδο.

Πρώτα έπιακα ένα ρεμάλι, ονόματι Σάκη Γκόγκα, που έκανε τον φωτογράφο σε γάμους, βαφτίσια και πανηγύρια.

—Δεν μου λες; του λέω. Από μοιχείες ξέρεις;

—Προσωπικώς ή επαγγελματικώς; με ρωτάει αυτός αναιδώς.

—Επαγγελματικώς, του κάνω αυστηρά.

—Τι, θες να σου πω ονόματα;

—Ξέρεις, ρε, για δεν ξέρεις; του βάνω τις φωνές.

—Απταίστως, μου λέει.

—Θα λάβεις κατοστάρικο υπό του ενδιαφερομένου, του λέω. Μεθαύριο βράδυ έσο έτοιμος.

Μετά πιάνω τον παπά-Σωτήρη.

—Παπά μου, του λέω. Μεθαύριο το βράδυ σε χρειάζομαι για μια αποστολή εθνικής σημασίας.

—Μα, τέκνον μου..., μου λέει. Μεθαύριο έχουμε τους Χαιρετισμοί... Το τροπάριον της Κασσιανής!

—Βάλε τον διάκο να λειτουργήσει, του λέω. Κι εγώ σε Κασσιανή θα σε πάω —με το αζημίωτο βέβαια.

Εντωμεταξύ, διακριτικά, όλο και παρακολουθούσα τον κουμπάρο του Μήτσου, την σουπιά, που φαινόταν υπεράνω πάσης υποψίας, αλλά που όλο και βολτάριζε από τη γειτονιά της κουμπάρας. Που θα πει ότι τελικά ο κερατάς είχε δίκιο, ο άνθρωπος. Φως-φανάρι ότι εδώ πέρα κάτι έτρεχε.

Παρασκευή βράδυ το λοιπό... ούλος ο κόσμος στην εκκλησία... η παστρική, η Μέλπω, ήτουνε, λέει, «αδιάθετη» και θα 'μενε στο σπίτι (ορίστε το κόλπο, όπως το περιμέναμε)... κι ο Μήτσος υποτίθεται ότι θα επιτελούσε το ψαλτικό του καθήκον.

Αφήκαμε να περάσει καμιά ώρα και μετά... εγώ, ο Μήτσος, ο παπά-Σωτήρης κι ο Σάκης, με τα φωτογραφικά του συμπράγκαλα, δρόμο παίρνουμε, δρόμο αφήνουμε... νά 'μαστε στο σπίτι της ακολασίας!

Ανοίγει την πόρτα με το κλειδί ο κερατάς... νυχοποδητί εμείς... ακούμε από την κρεβατοκάμαρη χάχανα και κάτι άλλους ήχους, σαν βεντούζες... μπουκάρουμε μέσα... αστράφτει το φλας του Σάκη και... τι να δούμε;!!!...

Πάνω στο κρεβάτι η κυρα-Μέλπω —εν αδαμιαία (Θε μου 'σχώρα με)—, αλλά... όχι με τον κουμπάρο... με την κουμπάρα —επίσης εν αδαμιαία!!!

—Α! κάνουν οι κουμπάρες.

—Α! κάνει ο Μήτσος.

—Α! κάνει κι ο παπάς.

Ενώ ο Σάκης συνέχιζε να φωτογραφίζει αβέρτα κι ευσυνειδήτως.

Κόκαλο εμείς, οι μπουκαδόροι! Άλλα περιμέναμε να βρούμε κι άλλα βρήκαμε.

—Μωρή άτιμη!... φωνάζει ο Μήτσος, κάπως σαστισμένος.

—Μα καλά, εσύ δεν θα 'ψελνες απόψε; απορεί η άλλη Κασσιανή (που τη λέγαν Μέλπω).

—Θα έψελνα, αλλά ξέχασα το ψαλτήρι και ήρθα να το πάρω, της λέει ο Μήτσος.

—Κι αυτούνους τι τους κουβάλησες μαζί; του πετάει με τουπέ η συμβία.

—Τους έφερα για μαρτύρους στις πομπές σου, φωνάζει ο Πρόεδρος.

—Ποιες πομπές, Χριστιανέ μου, είσαι με τα καλά σου; του βάνει τις φωνές η αμαρτωλή. Βλέπεις εσύ τίποτις πομπές;

Βηξ απορία ψάλτου, που λένε. Σάστισε ο ψάλτης.

—Κι αυτή εδώ τι κάνει; λέει δείχνοντας την κουμπάρα.

Η Μέλπω σταυροκοπήθηκε.

—Έλα Χριστέ και Παναγιά! είπε. Τι σκέφτηκε το βρώμικο μυαλό σου! Η κουμπάρα ήτουνε μόνη της, γιατί ο κουμπάρος πήγε ταξίδι στην Ελασσόνα για δουλειές και φοβόταν να κοιμηθεί μονάχη. Γι' αυτό ήρθε. Τι νόμισες δηλαδή;

Σάστισε πιο πολύ ο Μήτσος.

—Έτσι είναι κουμπάρα; ρωτάει την κουμπάρα.

—Εμ πώς να 'ναι, κουμπάρε; του λέει αυτή ξερά.

—Α, τότες καλά...

Μας έσμπρωξε όξω ο παρ' ολίγον κερατάς και ζήτησε συγγνώμη για την αναστάτωση.

—Πού να το φανταστώ, ρε παιδιά; μας λέει. Είναι φορές που βάνει ο νους του ανθρώπου κάτι πράματα!...

Όταν έφυγαν οι άλλοι γύρισε σε μένα.

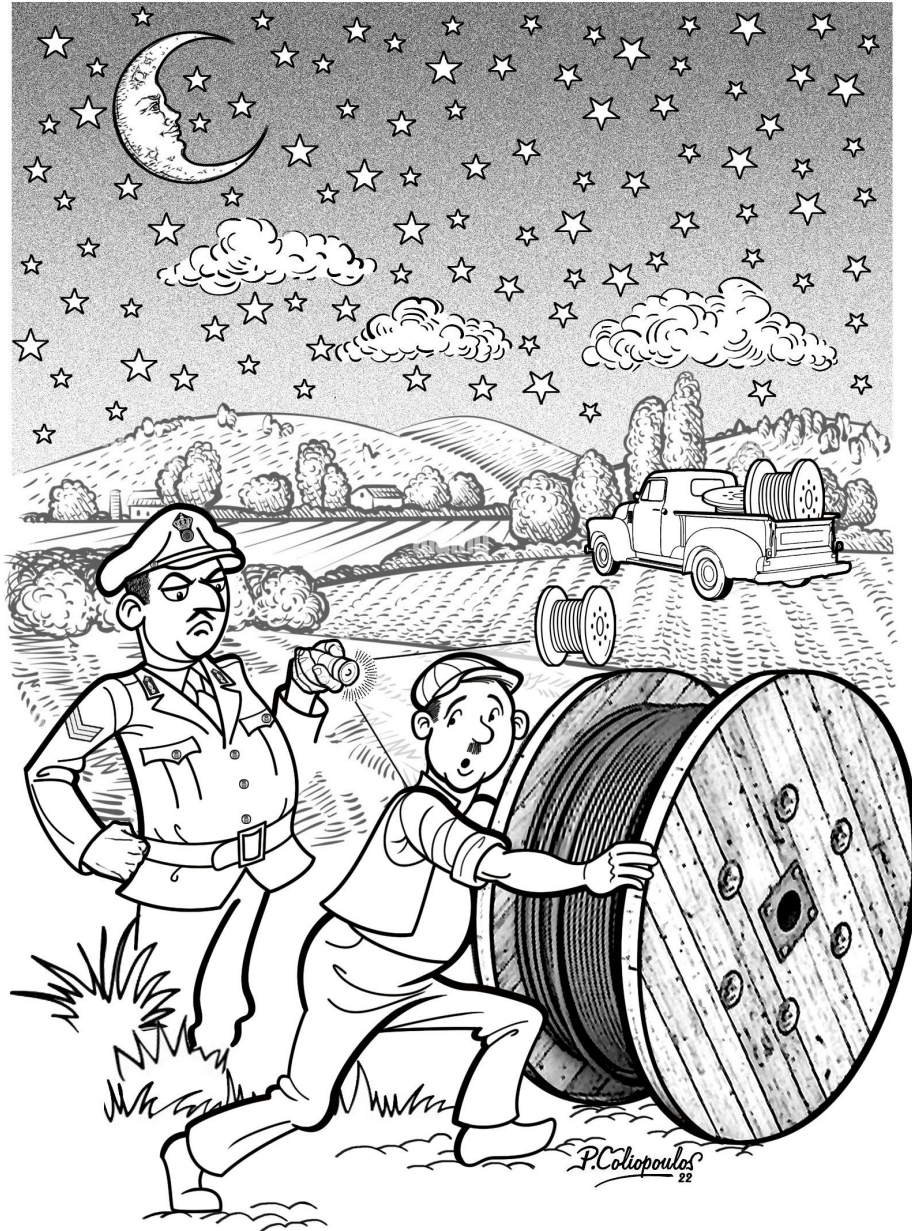
—Δίκιο είχες, ρε Θανάση, που έλεγες ότι η Μέλπω αποκλείεται να με κερατώνει, μου λέει. Ήπρεπε να σ' ακούσω.

—Εμ φαινόταν το πράμα, του λέω.

—Μου 'φυγε ένα βάρος από πάνω μου, βρε παιδί μου! ομολόγησε ο Μήτσος. Δεν θα το άντεχα να είμαι κερατάς.

Τι να του 'λεγα τώρα του ανθρώπου; Αν ήτουνε αυτός ευχαριστημένος εμένα τι λόγος μου 'πεφτε;

Διακεκριμένες Κληπές

Η κυβέρνηση Καραμανλή βρίσκεται στο ζενίθ της κυριαρχίας της –«Ελέω Θεού».

Στην Κύπρο ο Μακάριος εκλέγεται Πρόεδρος.

Στον υπόλοιπο κόσμο:

Ο Ντε Γκωλ εκλέγεται Πρόεδρος της Γαλλίας.

Ο Σαουδάραβας Βασιλιάς Φεϋζάλ δολοφονείται σε πραξικόπημα.

Ιδρύεται στις ΗΠΑ η NASA.

Ο Πάπας Πίος XII μας αφήνει χρόνους. Ακολουθεί κι ο Τάϋρον Πάουερ και λίγο αργότερα ο μεγάλος Έρρολ Φλυν.

Στην Κούβα ο δικτάτορας Μπατίστα ανατρέπεται από τους αντάρτες του Φιντέλ Κάστρο.

Η Χαβάη γίνεται Αμερικάνικη Πολιτεία.

Οι Ρώσοι στέλνουν τον Lunik III γύρω από τη Σελήνη.

Ο Σάχης της Περσίας παντρεύεται την καλλονή Φαράχ Ντιμπά.

 υστυχώς όλα τα ωραία κάποτε τελειώνουν και μόνο τα βάσανα παραμένουν ατελείωτα στη ζωή των ανθρώπων, κι ακόμα περισσότερο των χωροφυλάκων –που ενώ θέλουν ν' αγιάσουν, που λέει ο λόγος, δεν τους αφήνουν οι διάβολοι (ή οι ανώτεροι, που είναι το ίδιο πράγμα και χειρότερα).

Έτσι, στο Τοπουζιάρ έστειλαν για Διοικητή έναν ανθύπα –που σίγουρα είχε τα μέσα– ενώ τον Κουτσολέρα, που πάγαινε πάντα με το Ευαγγέλιο και στηριζόταν στις δικές του δυνάμεις (κι αναμφισβήτητα προσόντα) τον στείλαν με μετάθεση στο Σαρτζιλάρ.⁸ Όπου και πάλι Διοικητής θα ήμανε, αφού άλλος χωροφύλακας από μένα δεν υπήρχε,

⁸ Σαρτζιλάρ: Η νυν Γλαύκη.

αλλά τι τα θες... άλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας.

Το Σαρτζιλάρ βρίσκεται κοντά στο Τοπουζλάρ, στον κάμπο, με καμιά πεντακοσαριά νοματαίοι κάτοικοι, δυο εκκλησίες κι ένα Δημοτικό σχολείο και πολλά που είναι. Τέρμα Θεού μ' άλλα λόγια, αλλά πάλι καλά να λες, γιατί δεν θα είχα κανέναν κερατά πάνω από το κεφάλι μου και θα 'κανα ό,τι μου κάπνιζε, χωρίς να δίνω λόγο πουθενά. Ξεχασμένο ήτουμε το κωλοχώρι έτσι κι αλλιώς.

Ο Σταθμός της Χωροφυλακής ήτουμε ένα δωμάτιο πάνω από το καφενείο του Μπαρδούλια, πράμα πρακτικό, γιατί δεν θα 'χα να περπατάω για να την αράζω στις καρέκλες και να πίνω τα τσίπρα μου, επιτελώντας συγχρόνως βέβαια και το αστυνομικό μου καθήκον.

Καθόσον, είπαμε, δεν είπαμε; Το καφενείο είναι για τον χωροφύλακα ότι η βιβλιοθήκη για τον επιστήμονα. Εκεί μαθαίνει όσα ενδιαφέρουν το λειτούργημά του, εκεί ακούει τα νέα, εκεί τον βρίσκουν και οι ρουφιάνοι, άνευ των οποίων ούλες οι αστυνομίες του κόσμου είναι εντελώς άχρηστες.

Πίνεις το τσιπουράκι σου ή το καφεδάκι σου, που συνήθως στο κερνάνε οι νομοταγείς πολίτες, που θέλουν να σε καλοπιιάσουν, κι εργάζεσαι για το κοινό καλό, έχοντας μάτια κι αυτιά ανοιχτά. Αν δεν υπήρχαν καφενεία θα 'πρεπε να ανοίξει η Υπερεσία (και σε μερικές περιπτώσεις το κάνει).

Γιατί το λέω αυτό; Μα, όπως όλοι ξέρουμε, για να βγάλεις άδεια για περίπτερο ή για καφενείο δεν χρειάζεται απλώς να είσαι εθνικώς άμεμπτος... Πρέπει να είσαι πιο άμεμπτος από άμεμπτος. Υπεράμεμπτος, που λέει ο λόγος. Παναπεί, δεν φτάνει να είσαι παιδί δικό μας –και με τη βούλα– πρέπει να το αποδείχνεις κιόλας, καθημερινώς. Διότι η άδεια μπορεί να χορηγείται (άμα σε βρούμε εντάξει), πλην όμως χρειάζεται κι ανανέωση «κατά τακτά χρονικά διαστήματα» κι αν δεν βοηθάς το χέρι που σε βοη-

θάει, πώς θα σε βοηθήσει (το χέρι); Με τι κέφι και τι διάθεση; Σε ερωτώ. «Βόηθα με να σε βοηθώ, ν' ανεβούμε το βουνό» δεν λέει η παροιμία;

Οπότε... έχε το νου σου, ρε μάστορη. Άνοιξε τ' αυτιά σου και τα μάτια σου κι άπαξες κι αντιληφθείς κατιτίς που μπορεί να ενδιαφέρει την Υπερεσία, πε μου το. Να ξέρουμε κι εμείς, να κανονίσουμε την πορεία μας. Ένεκα που ο παράνομος, είτε του ποινικού, είτε του πολιτικού δικαίου, βρίσκεται παντού κι ο χωροφύλακας, ο έρμος, δεν μπορεί να γένει εκατό κομμάτια. Νά σε τι σε χρειαζόμαστε και νά γιατί –από την καλή μας την καρδιά, μη ζομίζεις...– σου χορηγούμε την άδεια για το περίπτερο, το ψιλικατζήδικο ή το καφενείο. Ε, κάνε κι εσύ κάτι για μας!

Ο Μπαρδούλιας ήτο φιλότιμος και καλός πατριώτης, δεν έχω παράπονο. Και δεν είναι επειδής ποτές δεν μου 'παιρνε λεφτά, αλλά επειδής και καλά πληροφορημένος ήτουνε και μου τα πρόκανε όλα, χαρτί και καλαμάρι, πριν ακόμα συμβούν μην σου πω. Μέχρι ποιος έτρωγε κέρατο από τη γυναίκα του κι από ποιον. Κανονικό Πρακτορείο Ειδήσεων μιλάμε! Με τον Μπαρδούλια να 'χει το νου του ο κάθε Διοικητής της Χωροφυλακής –εν προκειμένω εγώ– μπορούσε να κοιμάται ήσυχος. Μύγα να πετούσε στο χωριό άνευ αδείας, που λέει ο λόγος, ο Μπαρδούλιας θα το μάθαινε.

Απ' τον Μπαρδούλια έμαθα για το πρόβλημα με τα καλώδια.

Άκου τώρα να δεις πώς έχει το πράμα, να σου φύγει ο τάκος!

Κείνη την εποχή η σεβαστή μας κυβέρνηση, που έκανε έργα θαυμαστά «καθ' άπασαν την επικράτεια», όπως λένε και οι εφημερίδες (οι δικές μας, όχι οι αριστερές, που όλο γκρινιάζουν και ψεύδονται ασυστόλως). Μέσα στον οργανισμό αυτό των έργων το λοιπό, αποφάσισε να ηλεκτροδοτήσει και τα χωριά του κάμπου. Αμήν και πότε, Παναγία

μου, να γλιτώσουμε από τις λάμπες πετρελαίου και τα «λουξ». Έστειλαν το λοιπό συνεργεία της ΔΕΗ, να στήσουν κολώνες και να βάνουν σύρματα. Τα παιδιά, οι εργάτες, έρχονταν στο καφενείο, όταν σκόλαγαν, να τσιμπήσουν ό,τι υπήρχε και να πιουν το τσιπουράκι τους, τη ρετσίνα τους, το κοκκινέλι τους, να πάνε κάτω τα φαρμάκια.

Πλην όμως το έργο αργούσε και φαίνεται ότι κάτι δεν πάγαινε καλά. Από μισόλογα τώρα ο Μπαρδούλιας κατάλαβε ότι κάτι συνέβαινε με τα καλώδια, λέει. Όλο έφερναν καρούλια από την Αθήνα και τη Λάρσα κι όλο δεν έφταναν... όλο έλειπαν... δεν ήξερε να μου πει ακριβώς.

—Καλά, του λέω εγώ. Άσε και θα το διερευνήσω ο ίδιος, αστυνομικώς.

Πιάνω το λοιπό ένα βράδυ τον αρχιεργάτη των παιδιών, έναν Γιώργη Βούρδουλα, από τα Γιαννιτσά, τον κερνάω ένα 'κοσπεντάρι τσίπρο... πιάνουμε κουβέντα... κερνάω ένα δεύτερο, με μεζέ καλό... ήρθε και στάνιαρε ο άνθρωπος.

—Ρε μάστορη, του λέω απόξω-απόξω, πότε με το καλό το υπολογίζεις να τελειώσει το έργο; Όχι τίποτις άλλο... να πετάξουμε αυτές τις βρωμολάμπες...

Κούνησε το κεφάλι του το παιδί.

—Άσε, Θανάση, μου λέει, κι έχει γένει αυτή η εργολαβία σαν το γιοφύρι της Άρτας.

—Πώς κι έτσι; κάνω τον κουτό, δήθεν, εγώ.

—Τα καλώδια, μου λέει ο μάστορης. Μας κλέβουν τα καλώδια. Όλο φέρνουμε καρούλια κι όλο μας λείπουν. Καλωδιώνουμε δυο-τρεις κολώνες, πάμε για ύπνο και την άλλη μέρα μετράμε τις μπομπίνες και δεν είναι ούτε οι μισές!

—Και γιατί δεν το καταγγείλατε; του κάνω εγώ αυστηρά.

—Το καταγγείλαμε, πώς δεν το καταγγείλαμε; μου λέει ο μάστορης.

—Σε ποιον το καταγγείλατε; θυμώνω εγώ. Γιατί εγώ τώρα το ακούω για πρώτη βολά. Από σένα.

—Το είπαμε στη Διοίκηση στο Τοπουζλάρ, μου λέει ο άνθρωπος. Κι ο κύριος ανθυπασπιστής μας υποσχέθηκε να επιληφθεί προσωπικώς.

Α, τώρα τα πιάκαμε τα λεφτά μας! Ο ανθύπας, ο άσχετος, που έλιωσε παντελόνια στα γραφεία, ο κυρ-Βασίλης, που δεν έβλεπε την ώρα πότε θα βγει στη σύνταξη και το στραβάδι ο Τσούκας, όνομα και πράμα!

—Τι δουλειά έχει το Τοπουζλάρ; του λέω αυστηρά. Εδώ βάνετε τα σύρματα, σε μένα ήπρεπε να το πεις.

—Α, δεν ήξερα, δικαιολογήθηκε ο Βούρδουλας. Νόμιζα ότι θα ενημερώνόσανε υπερεσιακώς.

—Άμα δεν έχεις νύχια να ξυστείς μην περιμένεις την Υπερεσία να σε ξύσει, του λέω εγώ διδακτικά. Τέλος πάντων... καλά που μου το είπες και τώρα, για να πάρω τα μέτρα μου αρμοδίως.

* * *

Πάω και πιάνω τον Πρόεδρο της κοινότητας, τον Σταμάτη τον Γιογλαρή, καλή του ώρα, όπου κι αν βρίσκεται, γιατί ήτουνε καλός άνθρωπος και καλός φίλος.

—Πρόεδρα, του λέω, το και το. Κάποιος κλέβει καρούλια με καλώδια από τα συνεργεία της ΔΕΗ και δεν γένηται δουλειά έτσι.

—Τι μου λες, βρε Θανάση, πέφτω από τα σύννεφα! μου λέει ο Πρόεδρος. Αμ γι' αυτό αργοπορεύει το έργο;

—Εγώ είμαι φρέσκος εδώ πέρα, του λέω. Εσύ όμως, που ξέρεις προσώπατα και πράματα, έχεις μήπως καμιά ιδέα ποιος μπορεί να την κάνει τη βρωμοδουλειά;

—Οι γύφτοι, μου λέει ο Πρόεδρος, χωρίς δισταγμό. Αυτοί ειδικεύονται σε τέτοιες λοβιτούρες.

—Και υπάρχουν γύφτοι στο χωριό, ρε Πρόεδρα; απορώ εγώ, γιατί γύφτο δεν είχα δει εδώ ακόμα.

—Στο χωριό όχι, δόξα τω Θεώ, αλλά έχουν έναν πρόχειρο καταυλισμό κοντά στο Σαρίμι.⁹

—Και τι τα κάνουν τα καλώδια οι γύφτουλες; ξανα-απορώ εγώ.

—Βγάνουν την επένδυση και τα πουλάνε για μπακίρι, μου εξήγησε ο Πρόεδρος. Ξέρεις πόσο έχει η οκά το μπακίρι; Πολύ καλά λεφτά, εγώ στο λέω.

—Λες;

—Σίγουρα. Οι γύφτοι τα κλέβουν. Ποιος άλλος; Τους δικούς μας τους ξέρουμε έναν προς έναν.

Κι έτσι δανείστηκα το ποδήλατο του Μπόρτζου, του ταχυδρόμου, και κούτσα-κούτσα, πενταλιά στην πενταλιά, τράβηξα για τα τσαντήρια των δραστών.

Με υποδέχτηκαν, όπως ήτουνε αναμενόμενο, με την παραδοσιακή δυσπιστία που χαρακτηρίζει τις σχέσεις Νόμου και παραβατών—ιδίως όταν οι παραβάτες παραβατούν εξ' επαγγέλματος, όπως καληώρα οι γύφτοι.

—Πώς από τα μέρη μας, κυρ-αστυνόμε; μου λέει ένας γέρος με μουστάκες και τσαλακωμένο αρεπούμπλικο, που φαινόταν να κάνει κουμάντο στη σπείρα.

—Έτσι, για βόλτα βγήκα, του λέω. Να πάρω καθαρό αέρα.

—Από καθαρό αέρα άλλο καλό, μου λέει ο γύφτος. Το μόνο που δεν μας λείπει εδώπέρα.

—Και τι σας λείπει, ρε κουμπάρε; του κάνω. Έχετε και παράπονο; Δεν σας δίνει το κράτος μέχρι και τσαντήρια για να μένετε; Δεν στέλνει τα παιδιά σας σχολείο;

—Κανένα παράπονο, κυρ-αστυνόμε, μου λέει αυτός. Τι ψέματα να πούμε; Θα ρίξει φωτιά ο Θεός, να μας κάψει.

⁹ Σαρίμι: ο σημερινός Πρόδρομος.

—Το ψέμα τιμωρείται, του λέω εγώ διδακτικά. Κι αν δεν σας τιμωρήσει ο Θεός, θα σας τιμωρήσει ο Νόμος, που αγρυπνεί.

—Εμ, γι' αυτό κι εμείς δεν λέμε ποτέ ψέματα, μου λέει ο γύφτος. Μόνο αλήθεια! Άμα θες να μάθεις την καθαρή αλήθεια, γύφτο να ρωτήσεις.

—Ναι, ναι!..., σιγοντάρησαν εν χορώ κι οι άλλοι, που είχαν μαζωχτεί γύρω. Εμείς το ψέμα δεν το μπορούμε.

—Για να δούμε..., λέω εγώ. Γιατί κάτι άκουσα και πολύ στεναχωρήθηκα.

—Εσύ καλό άνθρωπο, μου λέει μια γριά με κλαρωτό τσεμπερί. Εσένα σε ζηλεύουν και θέλουν το κακό σου. Ασήμωσε να σε πω...

—Άστα αυτά που ξέρεις, κουμπάρα, και σε μένα δεν περνάνε, της λέω. Για άλλο ήρθα εγώ εδώ.

—Να σε πω τη μοίρα σου, λεβέντη μου..., επέμεινε αυτή. Ασήμωσε και δεν θα το μετανιώσεις.

—Άστον τον κυρ-αστυνόμο, θειά, της λέει ο γέρος, που φαινόταν αρχηγός. Δεν ακούς που σου λέει ότι ήρθε για άλλη δουλειά;

—Κάτι άκουσα που με στεναχώρησε, επαναλαμβάνω εγώ.

—Πες μας, να ξαλαφρώσεις, με προτρέπει ο γύφτος.

—Νά..., του λέω. Όπως ίσως ξέρετε έχουν έρθει συνεργεία για την ηλεκτροδότηση της περιοχής...

Γέλασαν οι γύφτουλες.

—Και μας τι μας νοιάζει; λέει ένας. Σάματις θα μας βάνουν ηλεκτρικό στα τσαντήρια;

—Στα τσαντήρια μπορεί να μη σας βάνουν, του λέω. Αλλά όπως πάει το πράμα ούτε στα σπίτια των κανονικών ανθρώπων βλέπω να βάνουν σύντομα.

—Μπα; μου κάνει ο γέρος. Και πώς αυτό;

—Γιατί υπάρχουν κάτι επιτήδαιοι που κλέβουν τα καλώδια, του πετάω εγώ.

Κούνησε το κεφάλι του ο γύφτος.

—Τστσιτς! λέει. Πάει, χάλασε ο κόσμος!... Σαν το Αμέρικο γενήκαμε!

—Παναπέι εσείς δεν ξέρετε τίποτις; του κάνω.

—Εμείς;! Τι να ξέρουμε εμείς; Φτωχοί άνθρωποι είμαστε, τη δουλειά μας κοιτάμε. Τι ξέρουμε εμείς από καλώδια;

Του δείχνω ένα σωρό καρούλια της ΔΕΗ –άδεια– που ήσαντε σωρευμένα παραπέρα.

—Κι αυτά εδώ τι είναι; του λέω αυστηρά.

—Καρούλια, μου λέει αυτός ατάραχος.

—Και πώς βρέθηκαν εδώ τα καρούλια;

—Τα πετάνε οι ΔΕΗτζήδες και τα μαζώνουμε εμείς, εξήγησε ο γύφτος. Τα διαλύουμε και πουλάμε την ξυλεία στους μαραγκούς στη Λάρσα. Ίσα να βγαίνει το μεροκάματο.

—Και τα καλώδια;

—Τα καλώδια τα βάνουν πάνω στις κολώνες, δεν μας τα δίνουν σε μας. Τι, κορόιδα είναι;

Λογικό μου ακουγόταν, αλλά έτσι το πράμα μπερδευόταν. Αν δεν τα έκλεβαν οι γύφτοι τότες ποιος τα έκλεβε;

—Σίγουρα δεν τα κλέβετε, ρε; του λέω αυστηρά.

Διαμαρτυρίες από την ομήγυρη.

—Ποιοι, εμείς;!...

—Εμείς να κλέψουμε ξένο πράμα;! Απαπαπά!

—Νά, να μην σώσω...

—Την κλεψιά εμείς ούτε που την ξέρουμε...

—Ούτε γι' αστείο!

—Και τότες ποιος τα 'κλεψε; απορώ εγώ.

—Ασήμωσε να σε πω, μου λέει η γριά με το τσεμπέρι.

—Άσε μας και συ, ρε κουμπάρα, στον πόνο μας, της λέω εγώ.

—Ασήμωσε κι εγώ ούλα θα στα βρω... Ποια τυχερή θα παντρευτείς... πώς θα προκόψεις, να γένεις μεγάλος και τρανός... πώς θα βρεις αυτούς που σε στεναχωρούν...

—Τους ξέρεις εσύ, κουμπάρα, αυτούς που με στεναχωρούν; τη ρωτάω εγώ έκπληκτος.

—Ούλα τα ξέρω εγώ κι ούλα τα γλέπω... Ασήμωσε...

Τι να κάνω κι εγώ, είπα να δώκω τόπο στην οργή και ν' ασημώσω, να δούμε τι θα μου 'λεγε η μαντική κουμπάρα. Αφού δεν βγάζαμε άκρη αλλιώς, ας βόηθαγε κι ο Καζαμιάς. Της δίνω το λοιπό ένα δίφραγκάκι... στραβομουτσουνιάζει η μάντισσα.

—Αμ, μ' ένα δίφραγκο πώς να δω την τύχη σου και το ριζικό σου, κουμπάρε; μου λέει. Ούτε τη μύτη μου δεν θα δω... έλα... μην τα τσιγκουνεύεσαι τα λεφτά και δεν έχουν ψυχή... Ασήμωσε...

Ασήμωσα το λοιπό μ' ένα τάλαρο και πήρε να εξετάζει η κουμπάρα την παλάμη μου.

—Πολλοί σε ζηλεύουνε και πολλοί σε κακολογάνε, μου λέει κουνώντας το κεφάλι της.

—Τα είπαμε αυτά, κουμπάρα, της λέω. Για τους κλέφτες πε μου.

—Αμ, δεν γλέπω καθαρά... Για ασήμωσε ξανά, μήπως και καθαρίσει η εικόνα...

Άλλο ένα ταλαράκι. Τι να κάνουμε, εδώ που μπλέξαμε;

Το μελετάει το χέρι η κουμπάρα και στο τέλος βγάνει το πόρισμα.

—Οι κλέφτηδοι είναι άνθρωποι που ξέρεις και πουμπιστεύεσαι, μου λέει. Νάτο, εδώ το λέει... καθαρά. Και δεν είναι γύφτοι... μπαλαμοί είναι... Ψάξε και θα με θυμηθείς.

Προβληματισμένος κάργα από την προφητεία της κουμπάρας καβαλάω πάλι το ποδήλατο του Μπόρτζου κι άντε πάλι, πενταλιά στην πενταλιά, πίσω στο χωριό και τον πολιτισμό.

Στον καφερέ βρήκα τον Γιώργη τον Βούρδουλα, τον αρχιεργάτη ΔΕΗτζή, που είχε σκολάσει κι έπινε τα τσίπρα του με τον παπά παρέα. Πάω και κάθομαι κι εγώ στο τραπέζι τους, πτώμα από την ποδηλατάδα και παραγγέλνω τσίπρο, να στασιάρω.

—Κουρασμένο σε γλέπω, τέκνον μου, μου λέει ο παπά-Βαγγέλης.

—Το και το, τους λέω. Πήγα μέχρι το Σαρίμι, να δω μήπως είναι οι γύφτοι που κάνουν την αβαρία με τα καλώδια. Αλλά δεν είναι αυτοί...

—Αυτοί είναι, λέει ο παπάς με σιγουριά. Αυτά τα αποβράσματα της κενωνίας. Ξεχνάμε ότι αυτοί έφτιαξαν τα καρφιά που σταύρωσαν τον Χριστό;

—Άλλο τα καρφιά, άλλο τα καλώδια, λέω εγώ.

—Κι αν δεν είναι οι γύφτοι, τότες ποιοι είναι, δικοί μας; ρωτάει ο Γιώργης απορεμένος (και με το δίκιο του).

—Έτσι φαίνεται, λέω εγώ (χωρίς να πω τίποτις για την κουμπάρα, που τα βρήκε ούλα στην παλάμη μου). Αλλά... μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη, τρεις και την κακή του μέρα.

—Άντε, να τους πιάχετε, να τελέψουμε κι εμείς την εγκατάσταση, να πάμε σπίτι μας, μου λέει ο Γιώργης.

—Θα τους πιάσουμε, του λέω. Πάντα τους πιάνουμε. Αλλά θα χρειαστώ βοήθεια. Μονάχος μου είμαι εδώ, τι να πρωτοκάνω, περίπουλο, παρακολούθηση, ενέδρα;... Δεν μου δίνεις καμπόσους από τους δικούς σου, να βάλουν ένα χεράκι;

Ο Γιώργης σήκωσε τα χέρια ψηλά.

—Α, Θανάση, σ' αγαπώ, σ' εκτιμώ, μου λέει. Όμως αυτές είναι δουλειές της Χωροφυλακής. Τι ξέρουμε εμείς ν' ανακατωθούμε; Και μετά... απαγορεύεται από το Σωματείο.

—Τι σωματείο; του κάνω έκπληκτος. Έχετε σωματείο;

—Αμ τι, χωρίς; Πώς θα υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας;

Διαολίστηκα. Εγώ τον είχα για φίλο κι αυτός μου έβγαине κανονικός εργατοπατέρας.

—Αυτά είναι κομμουνιστικά πράγματα, του κάνω αυστηρά.

—Ό,τι και να 'ναι, μια φορά υπερασπίζονται το δίκιο του εργάτη, μου βγάνει γλώσσα αυτός.

Όχι μόνο εργατοπατέρας, αλλά και βαμμένος κουκουές, ο... «φίλος»!

—Το δίκιο του εργάτη το ξέρει καλύτερα από τον κάθε κομισάριο το αφεντικό, του λέω.

Γέλασε ο σταχανοβίτης των σοβιέτ.

—Έλα τώρα, κυρ-αστυνόμει!..., μου κάνει. Ξέρεις εσύ κανένα αφεντικό που να σου δίνει αύξηση στο μισθό και να σου πλερώνει υπερωρίες άμα δεν είναι υποχρεωμένος;

—Γι' αυτό πάμε κατά διαόλου και δεν μπορούμε να δούμε προκοπή, του λέω. Επειδής ούλο ζητάμε και ποτές δεν προσφέρουμε.

—Δεν ζητάμε, απαιτούμε, με διόρθωσε ο κατάπτυστος. Απαιτούμε το σωστό και το δίκιο.

—Σωστό και δίκιο είναι αυτό που λέει ο Νόμος, τον αποστομώνω εγώ.

—Και τους νόμους ποιος τους φτιάχνει, κυρ-αστυνόμε μου; Τ' αφεντικά δεν τους φτιάχνουν;

—Δεν ξέραμε να το κάνουμε λαοκρατία, του λέω.

—Χριστός και Παναγία! σταυροκοπήθηκε έντρομος ο παπά-Βαγγέλης.

—Δεν είπαμε για λαοκρατία, λέει ο κομισάριος. Για το δίκιο του εργάτη μιλάμε.

—Κι αυτό τι είναι, δεν είναι λαοκρατία; φωνάζω εγώ, που μ' έπνιγε το δίκιο του χωροφύλακα.

—Μπορεί, χαμογέλασε ο άθλιος. Αλλά με την καλή έννοια.

Το ζουμί σε όλα αυτά ήτουμε ότι δεν είχα να υπολογίζω πουθενά. Θα μπορούσα βεβαίως να ζητήξω ενισχύσεις από τον Σταθμό του Τοπουζλάρ, αλλά εδώ αυτοί κάναν τον ψόφιο κοριό δεν με είχαν ειδοποιήσει καν για τις καταγγελίες, θα χάλαγαν τη βολή τους να με συνδράμουν;

Και μετά είναι και το άλλο... Αν είχαμε επιτυχία και τσακώναμε στα πράσα τους λωποδύτες... το πιθανότερο είναι ότι ο ανθύπας θα το παρουσίαζε σαν δικό του κατόρθωμα. «Κατόπιν ενεργειών μου... έδωκα εντολή... διεξήγαγον ενδεδελεχείς ερεύνας... προέβην εις την σύλληψιν των δραστών... με κίνδυνον της ζωής μου...». Δεν τα ξέρουμε; Τα ξέρουμε. Τα ζούμε καθημερινώς στην Υπερεσία, τι να λέμε τώρα; Μπα, καλύτερα μόνος και γλέπουμε.

Την παροιμία που λέει «*Η τύχη ευνοεί τους τολμηρούς*» την ξέρεις; Ε, αυτό ακριβώς μου συνέβηκε και μένα!

Την πρώτη κιόλα νύχτα που βγήκα για περίπουλο κοντά στο Ασμάκι, όπου βρισκόταν το εργοτάξιο των κουκουέδων ΔΕΗτζήδων, κάνω έτσι και γλέπω πάνω σ' ένα λοφάκι ένα αγροτικό ημιφορτηγό «*Datsun*». Κοιτάω καλύτε-

ρα και τι να δω;... Το όχημα ήτουνε φορτωμένο με... καρούλια!!!

Πλησιάζω με προφυλάξεις... γλέπω μια σκιά να συμπύχνει αγκομαχώντας ένα καρούλι την ανηφόρα. Το ευτύχημα που είχε φεγγάρι κι έγλεπα καλά, γιατί δεν ήθελα ν' ανάψω φακό, μην λακίσει ο δρόσστης.

Σαν γνωστή μου φανηκε η φυσιογνωμία... Πάω σιγά-σιγά και νυχοποδητί πίσω από κάτι πουρνάρια... πλησιάζω περισσότερο και τι να δω;!!!...

Ποιος ήτουνε ο λωποδύτης που έμπλαξα¹⁰ όλως τυχαίως επ' αυτοφώρω λες;...

Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Κοινότητας περικαλώ! Ο κύριος Σταμάτης Γιογλαρής αυτοπροσώπως.

—Αλτ τις ει! του φωνάζω αγριωπά, ανάβοντας τον φακό και ρίχνοντάς τον πάνω του, να φωτίζει τις ντροπές του.

Κόκαλο ο λωποδύτης Πρόεδρας! Γυρνάει, με γλέπει...

—Εσύ 'σαι, Θανάση; με ρωτάει.

—Εγώ και σ' έμπλαξα με τη γίδα στον ώμο, του λέω θριαμβευτικά.

—Ποια γίδα; απορεί αυτός (μέσα στην ταραχή του).

—Που λέει ο λόγος, του λέω. Ώστε εσύ είσαι, κύριε, που σουφρώνεις τα καλώδια;

—Θανάση με αδικείς..., μου λέει.

—Α μπα; του κάνω. Μήπως θα 'πρεπε να σου δώκω και συγχαρητήρια;

—Κάτσε ν' ακούσεις πρώτα και μου λες μετά, μου λέει.

—Για πε..., του κάνω.

¹⁰ Έμπλαξα: από το «μπλάζω», που σημαίνει καραγκουνιστί «συναντώ έξαφνα», «πιάνω στα πράσα».

—Κάτσε να κάνουμε ένα τσιγάρο και θα στα πω με το σι και με το νίγμα, μου λέει.

Καθίσαμε σε μια πέτρα, ανάψαμε τσιγάρο (από τα δικά του) κι ο Πρόεδρος άρχισε να κελαηδάει.

—Όπως ξέρεις το χωριό μας είναι φτωχό...

—Όλα τα χωριά είναι φτωχά, του λέω αυστηρά. Αλλά οι Πρόεδροι τους δεν κλέβουν καλώδια.

—Το δικό μας όμως παραείναι, επέμεινε ο κλέφτης. Οι εκκλησιές γκρεμίζονται... ο παπά-Βαγγέλης γκρινιάζει... να κάνουμε επισκευές... ο δάσκαλος τα ίδια και χειρότερα για το σχολειό... Πρέπει να στρώσουμε τον κεντρικό δρόμο με χαλίγια... Από πού ν' αρχίσω και πού να τελειώσω; Κάθε τόσο ζήτησας παγαίνω στη Νομαρχία, αλλά πού;... «Διανύουμε περίοδον στενότητας... δεν υπάρχει μία...» μου λένε...

—Οπότε... σουφρώνουμε τα καλώδια.

—Εσύ δηλαδή, ρε Θανάση... στο Θεό που πιστεύεις... αν ήσανε στη θέση μου τι θα 'κανες; Θα σου βαστούσε η καρδιά να γλέπεις τους σοβάδες από τις εκκλησιές να πέφτουν πάνω στα γερόντια; Και τα παιδιά να τουρτουρίζουν σ' ένα σχολειό χωρίς παράθυρα;

Αυτό δεν το είχα σκεφτεί.

—Και είναι λόγος αυτός να κλέβουμε καρούλια; λέω.

—Αμ δεν είναι; Ποίο το καθήκον του πάσα μία Πρόεδρου; Δεν είναι να φροντίζει τους ψηφοφόρους του; Γιατί, άπαξες και δεν τους φροντίζει θα τον ξαναψηφίσουν ύστερα; Αμ δεν θα τον ξαναψηφίσουν. Και μετά, ρε Θανάση... σιγά το πράμα! Δυο-τρία καρούλια δεν μπορεί να διαθέσει ολόκληρη ΔΕΗ για το καλό μιας φτωχής πλην τίμιας κοινότητας;

—Ναι, του λέω. Αλλά εγώ τώρα τι πρέπει να κάνω; Δεν πρέπει να κάνω το καθήκον μου και να σε συλλήψω;

—Κάμε ό,τι σε φωτίσει ο Θεός, μου λέει ο Πρόεδρος. Αλλά οι εκκλησίες;... τα γερόντια;... το σχολειό;... τα παιδάκια;... ο δρόμος;...

Το σκέφτηκα και είδα ότι κάπου ο Πρόεδρος είχε δίκιο.

—Έτσι που μου τα λες μάλλον για καλό είναι όλο αυτό το πράμα, του λέω. Για δυο-τρία καρούλια δεν χάλασε ο κόσμος. Άλλωστε από το να τα φαν σε αυξήσεις και δήθεν υπερωρίες αυτά τα κομμούνια οι εργάτες, καλύτερα στο χωριό, που θα πιάκουν τόπο.

—Αμ, τι λέμε; επικρότησε ο εξ' ανάγκης κλέφτης.

—Και τώρα που το σκέφτομαι..., του λέω. Κι η Χωροφυλακή έχει τα χάλια της... Ένα καλό σοβάντισμα το χρειάζεται...

—Θα στο φτιάξω εγώ φιγουρίνι, έννοια σου!

—Κι αυτό το ντιβάνι, ρε παιδί μου... χάλια μαύρα!... Μάτι δεν μπορεί να κλείσει κανείς...

—Πες πως γένηκε!

—Άντε τώρα, να σε βοηθήσω να τσουλήσουμε το καρούλι στ' αυτοκίνητο, μην μας δει κάνα μάτι και τρέχουμε μετά, του λέω.

—Μπράβο... μετά χαράς, μου λέει Πρόεδρος.

Κι αυτό κάναμε, αμ' έπος, αμ' έργον!

* * *

Θα μου πεις... παρανόμησες, Θανάση.

Ναι, αλλά θα σε ρωτήξω κι αν μπορείς μου απαντάς...

Τι είναι πιο σημαντικό, όχι στα χαρτιά, αλλά στην αληθινή, την άπονη τη ζωή; Ο Νόμος ή το γενικό καλό;

Α γειάσου! Μ' έπιαχες!

Κασικοκλήφτες

Το πρώτο χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο από την εποχή του Σπύρου Λούη έρχεται στην Ελλάδα από τον διάδοχο Κωνσταντίνο, στους Ολυμπιακούς της Ρώμης

Στον έξω κόσμο:

Στην Κούβα ο Φιντέλ Κάστρο κρατικοποιεί τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Το Τόγκο αποκτά την ανεξαρτησία του από τη Γαλλία.

Ο Αϊχμαν αιχμαλωτίζεται από Ισραηλινούς κομμάντο στην Αργεντινή.

Το Βελγικό Κογκό γίνεται ανεξάρτητο.

Η Κατάγκα, η πιο πλούσια επαρχία του Κογκό, αποσχίζεται.

Ο Κλαρκ Γκαϊήμπλ αποδημεί εις Κύριον.

Πλησίαζε Πάσχα ενθυμούμαι και είχα κατεβεί αυτοπροσώπως στη Λάρσα, να δω μήπως κατάφερα να τσιμπήσω καμιά άδεια, να πάω στο χωριό και στους γέρους, που είχα να τους δω καιρό.

Πάω το λοιπό στη Διοίκηση, γραμμή στον Μοίραρχο Κατσαδήμα, που ήτο φίλος του πατέρα μου και συμπολεμιστής, και του λέω “ευπειθώς αναφέρω και τα λοιπά... μια άδεια για το Πάσχα εάν ευκολύνεστε...”.

—Ευκολύνομαι, πώς δεν ευκολύνομαι, μου λέει αυτός. Αν δεν ευκολυνόμαστε για τα παιδιά τα δικά μας για ποιον θα ευκολυνόμαστε; Κάτσε, βρε Θανασάκη... Να παραγγείλω καφέ;

—Να μην σας προσβάλω, κύριε Μοίραρχε..., του λέω εγώ.

Κάθομαι, παραγγέλνει καφέ ο Μοίραρχος, κάνουμε τσιγάρο... είπαμε και τα δικά μας, τα υπερεσιακά...

—Στο Σαρτζιλάρ είσαι ακόμα, ρε Θανασάκη; απορεί ο Κατσαδήμας όταν του είπα πού υπερετώ. Τι διάολο, σε στείλαν εκεί και σε ξέχασαν;

—Ε, καλά είναι, κύριε Μοίραρχε, του λέω εγώ. Δεν έχω παράπονο... δόξα τω Θεώ να λέμε... Πρώτα η υγεία και μετά όλα τ' άλλα.

—Το άπαν η υγεία, συμφώνησε ο Μοίραρχος. Αλλά και η προκοπή μας στην κενωνία και η επαγγελματική μας εξέλιξη, ε; Άσε και θα σε τακτοποιήσω εγώ... Κάτι έχω στο μυαλό μου.

—Πρώτα να δούμε για κείνη την αδειούλα που λέγαμε, κύριε Μοίραρχε, του θυμίζω εγώ.

—Και την αδειούλα θα τη φτιάξουμε κι απ' όλα, μου λέει ο Μοίραρχος. Δεν είπαμε; Είπαμε, πρώτα φροντίζουμε τα παιδιά τα δικά μας και μετά όλα τα άλλα. Θα μου κάνεις όμως μια μικρή εξυπερέταση, Θανασάκη;

—Ό,τι θέλει ο κύριος Μοίραρχος, λέω εγώ.

—Την Τσαπουρνιά την ξέρεις; με ρωτάει.

—Την Τσαπουρνιά δεν ξέρω; του λέω εγώ. Εκεί, στα μέρη μας είναι. Τέρμα Θεού μιλάμε!... Όταν χιονίζει τον χειμώνα αποκλείονται τελείως.

—Ναι, αλλά καθαρός αέρας, ησυχία, ωραία φύση, γάρ-γαρα νερά!... Όλα τα καλά του Θεού! Καινούργιο συκώτι κάνει κανείς σ' αυτά τα μέρη! Νά, μά την Παναγία, ρε Θανασάκη, άμα με το καλό γεράσω και βγω στη σύνταξη σ' ένα τέτοιο μέρος λέω να πάω να την αράξω. Να ησυχάσω!

—Στην Τσαπουρνιά;!..., απορώ εγώ.

Γιατί στην Τσαπουρνιά μόνο για εξορία θα πάγαινε κανείς —όχι με τη θέλησή του βέβαια.

—Α, μην κοιτάς που είσαι νέος και θες την πόλη και τα γλέντια της, μου λέει ο Μοίραρχος. Άμα όμως σε πάρουν

τα χρόνια θα δεις που θα 'ρθεις στα λόγια μου. Τσαπουρνιά και πάλι Τσαπουρνιά!

Και συνέχισε.

—Στο θέμα μας όμως. Γιατί σου λέω για την Τσαπουρνιά... Στην Τσαπουρνιά που λες, Θανασάκη, έχω έναν κουμπάρο τσέλιγκα, τον Στάθη τον Κουβά. Φίλος καλός και άμεμπτος πατριώτης. Στην Κατοχή κάναμε μαζί δουλειές... λάδια, αλεύρια και τέτοια... Δόξα τω Θεώ έβγαίνε το μεροκάματο και με το περιπλέον, παράπονο δεν έχω, ήταν δύσκολοι εκείνοι οι καιροί, θα σου 'χει πει κι ο πατέρας σου.

Παναπέι ότι ο κουμπάρος ήτουνε κάτι σαν μαυραγορίτης. Δικός μας δηλαδή, όχι κάνας κατσαπλιάς, κομμούνι του κιαρατά! Πάλι καλά!

—Ο κουμπάρος λοιπόν μου παραπονιέται ότι του κλέβουν, λέει, ζώα, συνέχισε ο Μοίραρχος. Τον έχουν γονατίσει τον άνθρωπο! “Πού θα πάει αυτή η δουλειά, κουμπάρε;” μου λέει. “Ένα πρόβατο από 'δώ, ένα κατσίκι από κει, έναν τράγο μετά... Θα μείνω στον άσσο στα τελευταία. Δεν μου στέλνεις εκεί ένα απόσπασμα, να πιάσουν τον κλέφτη, να τελειώνουμε μ' αυτό το βιολί;”. “Απόσπασμα δεν μπορώ να σου στείλω, γιατί δεν υπάρχουν άτομα και με το ζόρι βγαίνει η υπερεσία” του λέω εγώ. “Πλην όμως θα σου στείλω ένα παιδί δικό μου, που πιάνει πουλιά στον αέρα, να σ' εξυπερετήσσει και να διελευκάνει το στυγερό έγκλημα”. Το οποίον δηλαδή εσένα σκέφτηκα, Θανασάκη. Να πας, λέω, εκεί, να δεις τι συμβαίνει, να πάρεις και τον αέρα σου, να ξεσκάσεις λίγο και μετά, πρώτα ο Θεός, να πας να κάνεις Πάσχα με τα γερόντια στο χωριό σου. Τι λες;

Τι να 'λεγα; Μπόραγα να πω όχι; Όταν σου ζητάει ανώτερος «εξυπερέτηση» είναι σαν να σου δίνει διαταγή. Μπορεί ο κατώτερος ν' αμφισβητήσει διαταγή ανωτέρου; Δεν μπορεί. Αλλιώς θα το είχαμε διαλύσει το μαγαζί και θα μπαίναν οι κομμουνισταί ν' αλωνίσουν.

Ανέβηκα το λοιπό στο λεωφορείο του ΚΤΕΛ, μέχρι την Ελασσόνα κι από κει με το κάρο ενού χωριάτη, που κουβάλαγε ζωοτροφές, κούτσα-κούτσα τον καρόδρομο, κοντά τριάντα χιλιόμετρα, μέχρι το τέρμα Θεού που βρισκόταν η Τσαπουρνιά, είπα τον Δεσπότη Παναγιώτη.

Ο τσέλιγκας με το που με είδε δεν έκανε χαρές.

—Τι, εσένα μόνο έστειλε ο Κατσαδήμας; με ρωτάει. Το απόσπασμα που γύρεψα πού είναι;

—Δεν χρειάζεται απόσπασμα, του λέω εγώ. Εγώ από μονάχος μου φτάνω και περισσεύω.

—Εσύ μονάχος σου θα πιάκεις τους κατσαπλιάδες που μου 'χουν ρημάξει τα κοπάδια και κοντεύουν να μ' αφήσουν στον άσσο; λέει ο Κουβάς δύσπιστα.

—Έννοια σου και όλα θα γένουν, του λέω εγώ. Και τους κατσοκωλέφτες θα πιάκουμε κι εσύ θα κοιμάσαι ήσυχος... Θα δεις.

—Έφερες τουλάχιστον μαζί μπιστόλι; με ρωτάει ο φίλος του Μοίραρχου.

—Τι να το κάνω το μπιστόλι, για μπελάδες; του λέω εγώ. Δεν χρειάζεται μπιστόλι, μυαλό χρειάζεται.

—Α, καλά!... Μ' αυτό το πλευρό να κοιμάσαι, μου κάνει ο Κουβάς. Αμ δεν τους ξέρεις τους κατσαπλιάδες, τι άτιμη φάρα που είναι... Για ρώτα μας κι εμάς, που τους πολεμήσαμε.

—Πολέμησες τους κατσαπλιάδες, μπάρμπα; απόρεσα εγώ, γιατί άλλα συμπεράσματα είχα βγάλει από τις διηγήσεις του Μοίραρχου.

—Που λέει ο λόγος...

Η κυρα-Παγώνα, η συμβία του αγωνιστή τσέλιγκα, μας έφερε τσίπρο και μεζέδες και για να πω τη μαύρη αλήθεια για λίγο ξέχασα για ποιον λόγο βρισκόμανε εδώ

πάνω, στην εξορία του Αδάμ. Δεν το ξέχασε όμως ο μπάρμπα-Στάθης.

—Κίτσος Σκουμπής, μου πετάει ξαφνικά.

—Όχι, Θανάσης Κουτσολέρας, τον διορθώνω εγώ.

—Δεν λέω για σένα, μου λέει ο τσέλιγκας. Για τον κλεφταρά λέω, αυτόν που μου σουφρώνει τα ζα.

—Ξέρουμε δηλαδή ποιος είναι ο κλέφτης; απορώ εγώ.

—Όπως σε γλέπω και με γλέπεις.

—Και γιατί δεν έχει συλληβεί πάραυτα; ξανα-απορώ εγώ.

—Διότι χρειάζονται, λέει, αποδείξεις. Ή να πιαστεί επ' αυτοφώρω –με τη γίδα στην πλάτη. Λες και δεν ξέρουμε τι κουμάσι του κιαρατά είναι αυτό το ελεεινό υποκείμενο και περιμένουμε να το μάθουμε τώρα!

—Για πες, μπάρμπα..., τον ενθαρρύνω εγώ.

—Τι να πω;... Ένα χαμένο κορμί... Που δεν έχει στον ήλιο μοίρα. Με καμιά εικοσαριά κεφάλια πρόβατα παιδεύεται να δει προκοπή, τρομάρα του! Ο χαμένος! Το βαμμένο το κομμούνι!

—Κομμούνι;!!!...

—Ατόφιος εαμβούργαρος σου λέω! Όταν εμείς, οι αγνοί πατριώτες προσπαθήγαμε στην Κατοχή να καλοπιάσουμε τον Γερμανό και τον Ιταλό, μην μας βρει καμιά χειρότερη συφορά, κάτι σαν αυτόνε ανέβαιναν στα βουνά, να κάνουν, λέει, αντάρτικο. Πού πα, ρε ανεύθυνε, πού πα; Να τα βάνεις με δυο αυτοκρατορίες, ρε ξυπόλυτε; Να πλερώνουμε μετά εμείς, οι νομοταγείς πολίτες, τα δικά σου τα καμώματα; Γιατί ο Γερμανός καλός-καλός, αλλά αν τον πείραζες γενόταν Τούρκος! «Έναν δικό μας φάγατε εσείς; Ολόκληρο το χωριό θ' αφανίσουμε εμείς». Είχαν τάξη και σύστημα οι αθρώποι, τι λέμε τώρα! Γι' αυτό και πήγαν μπροστά. Όχι σαν εμάς...

—Γι' αυτό προόδευσαν, συμφώνησα εγώ. Ενώ εμείς...

—Εμείς ακόμα κλέβουμε ο ένας τον άλλο, φώναξε ο τσέλιγκας. Και μην δούμε τον γείτονα να προκόβει... να τον γλωσσοφάμε αμέσως! Άτιμη φάρα!

* * *

Πήγα το λοιπό να βρω τον κλέφτη τζομπάνο, τον Κίτσο Σκουμπρή, που μας βγήκε κουκουές κι από πάνω, οπότε αν ικανός για το χειρότερο, και τον βρήκα να βόσκει τα ψωροπρόβατά του σαπέρα, σε μια πλαγιά.

—Έρχομαι να μου παραδώσεις τα ζα που έκλεψες από τον μπάρμπα-Στάθη τον Κουβά, του λέω χωρίς περιστροφές. Θα μου τα δώξεις με το καλό ή θα εφαρμόσουμε τον «άλλο τρόπο»;

Δεν ταραχτήκε ο αλητήριος —τους έχουν εκπαιδευμένους οι κομισάριοι.

—Γλέπεις εσύ τίποτις κλεψιμαίικα εδώ; μου λέει δείχνοντάς μου τα ελάχιστα ψωροζά του που μασούλαγαν χορτάρι.

—Και πού ξέρω εγώ ποια είναι τα κλεψιμαίικα, σάματις έχουν καμιά ταμπέλα πάνω τους; του λέω εγώ.

—Ε, πώς..., μου κάνει ο άθλιος. Εσείς, οι αστυνόμοι, ούλα τα ξέρετε, δεν σας χρειάζονται ταμπέλες. Εδώ ξεχωρίζετε αμέσως τους ανθρώποι, από το σουλούπι τους, στα πρόβατα θα κωλώσετε;

—Πολλά λες, του κάνω αυστηρά. Αλλά έτσι σας δασκαλεύουν οι κομισάριοι, να λέτε το ποίημα σας νεράκι, για να μπερδεύετε τον κοσμάκη. Άσε τα λόγια και φέρε τα πρόβατα... με το καλό.

—Ούτε με το καλό, ούτε με το άγριο, μου λέει ο αυθάδης. Εικοσιτρία είχα, εικοσιτρία έχω... Μέτρα τα να δεις.

Σάστισα ο άνθρωπος —και με το δίκιο μου.

- Τι, δεν τα 'κλεψες εσύ; του λέω.
- Αμ δεν τα 'κλεψα! Τι λέμε τόση ώρα;
- Και τότες τι λέει ο Κουβάς;
- Ο Κουβάς ό,τι θέλει λέει, τι ανάγκη έχει;
- Μα... αν δεν τα 'κλεψες εσύ, που είσαι, απ' ό,τι κατάλαβα, το κακοποιό στοιχείο στο χωριό, τότες ποιος τα 'κλεψε; τον ρωτάω.
- Ξέρω κι εγώ; Κάνας καλός άνθρωπος; μου λέει αυτός αναιδώς.
- Ψυλλιάστηκα πως αυτούνος ο συμμορίτης κάτι ήξερε κι έκανε νάζια για να το πει.
- Όπως παραδείγματος χάρη;..., του κάνω.
- Όπως παραδείγματος χάρη ο Τσάκας, ο κουμπάρος του Κουβά... Μια υπόθεση κάνουμε..., μου λέει ο αναίσχυντος.
- Μπα;... Και πώς το υποθέτουμε αυτό; ρωτάω εγώ.
- Βγάνει καπνό ο τζομπάνος, στρίβει ένα λαθραίο, μου δίνει και μένα, στρίβω κι εγώ... καθόμαστε σε μια κοτρώνα.
- Θα σου πω, μου λέει ο παράνομος. Όμως δεν τ' άκουσες από μένα... εγώ δεν ξέρω τίποτις... Μπέσα;
- Μπέσα, του λέω (Τι να του πω του αγαθού;... έχουν μπέσα οι χωροφυλάκοι;... Τέλος παντων...).
- Η κουμπάρα, μου λέει ο κουκουές. Η κουμπάρα κι ο κουμπάρος έχουν ανοίξει μια εργολαβία...
- Ούτε οι πρώτοι, ούτε οι τελευταίοι, λέω εγώ.
- Σύμφωνοι... Αλλά το ξέρει κι ο κερατάς.
- Α, μπα;...
- Το ξέρει και για να κάνει το κοροΐδο, τον αφήνει ο κουμπάρος που του τα φόρεσε, ο Κουβάς, να παίρνει κάνα-

-δυο-τρία πρόβατα κάθε τόσο, εξήγησε ο κατσαπλιάς τζομπάνος. Αλλά, τσιγκούνης όπως είναι και επειδής και μ' έχει άχτι, πάει να τα φορτώσει σε μένα. Μ' ένα συμπάρο δυο τρυγόνια. Κατάλαβες;

—Κι εσύ πώς τα ξέρεις αυτά; απόρεσα.

Ο παρ' ολίγον κατσιοκλέφτης χαμογέλασε.

—Η κουμπάρα που λέγαμε δεν έχει ανοίξει εργολαβίες μόνο με τον κουμπάρο, μου λέει.

Μ' άλλα λόγια θα ρίξει φωτιά ο Θεός, να μας κάψει! Και θα 'χει και δίκιο!

* * *

Μια και δυο πάω και πιάνω τον Τσάκα.

—Διερευνώ, του λέω, μια υπόθεση ζωοκλοπής που κατήγγειλε ο κουμπάρος σου ο Κουβάς. Μήπως και ξέρεις ελόου σου τίποτις;

—Εγώ, τι να ξέρω; μου λέει αυτός. Εγώ κοιτάω τη δουλειά μου και το σπίτι μου και το τι κάνουν οι άλλοι ούτε με νοιάζει, ούτε με κόφτει.

—Ούτε έτσι... σαν υποψία, δεν κάνεις κάποια σκέψη;

—Σαν υποψία κάνω, πώς δεν κάνω;...

—Ε, για πε μας κι εμάς...

Χαμήλωσε τη φωνή του ο κερατάς.

—Τον Κίτσο τον Σκουμπρή τον κοίταξες; μου λέει. Ξέρεις... στην Κατοχή είχε ανεβεί αντάρτης στο βουνό...

—Κι ο κουμπάρος σου αυτόν λέει, του λέω. Όμως, ο Σκουμπρής, μπορεί να είναι κατσαπλιάς του κιαρατά και κομμουνιστοσυμμορίτης, είναι όμως και φτωχός. Καμιά εικοσαριά πρόβατα έχει όλα κι όλα. Αν σουφρώσει μερικά φαίνονται αμέσως.

—Έτσι, μια υπόθεση κάναμε..., δικιολογήθηκε μισοκακόμοιρα ο Τσάκας.

—Οπότεν πρέπει να σας διερευνήσω ούλους, του λέω εγώ. Πόσα δηλώσατε στην Αγροτική Τράπεζα για να πάρετε δάνειο... πόσα έχετε τη στιγμή αυτή... Μείον δια μείον θα βρεθούν τα κλεμμένα.

—Όμως γεννάνε και οι προβατίνες..., διαμαρτυρήθηκε ο ύποπτος.

—Θα αφαιρέσουμε και τα μικρά. Ό,τι απομείνει είναι κλεμμένο.

Ζορίστηκε ο κουμπάρος.

—Όμως..., μου κάνει. Μπορεί να μην του τα έκλεψαν του Κουβά... Μπορεί να χάθηκαν... μπορεί να τα 'φαγε ο λύκος... Μπορεί να τα χάρισε σε κανέναν, από την καλή του την καρδιά...

—Λες; του κάνω εγώ (δήθεν ότι το σκεφτόμανε).

—Εμ ναι... Τι... Πάσχα έρχεται... Δεν θα κάνουμε εμείς, που το μποράμε, μια καλή πράξη; Για παράδειγμα... εσένα, κυρ-αστυνόμω... τώρα που θα φύγεις, να πας να κάνεις Ανάσταση στο χωριό σου... Έτσι θα σ' αφήσουμε;... Δεν κάνει. Δεν θα σου δώσουμε ρεγάλο ένα ωραίο κατσίκι, να πας στην οικογένειά σου, να το σουγλίσετε τη Λαμπρή;

—Έτσι ε;

—Εμ, έτσι για!... έχουμε φιλότιμο εμείς στα μέρη μας. Τον ξένο τον τιμάμε.

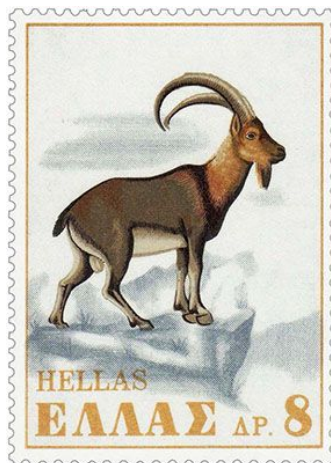
Αθάνατη Ελληνική επαρχία! Νά, αυτό το φιλότιμο και η φιλοξενία, ρε γαμώτη μου, είναι που μας ξεχωρίζει από όλους τους άλλους λαούς της Γης! Κι ας γκρινιάζουμε κι ας φαγωνόμαστε συναμετάξυ μας! Στο βάθος ειμάστενε λεβεντιές καμαρωτές, πάει και τελείωσε!

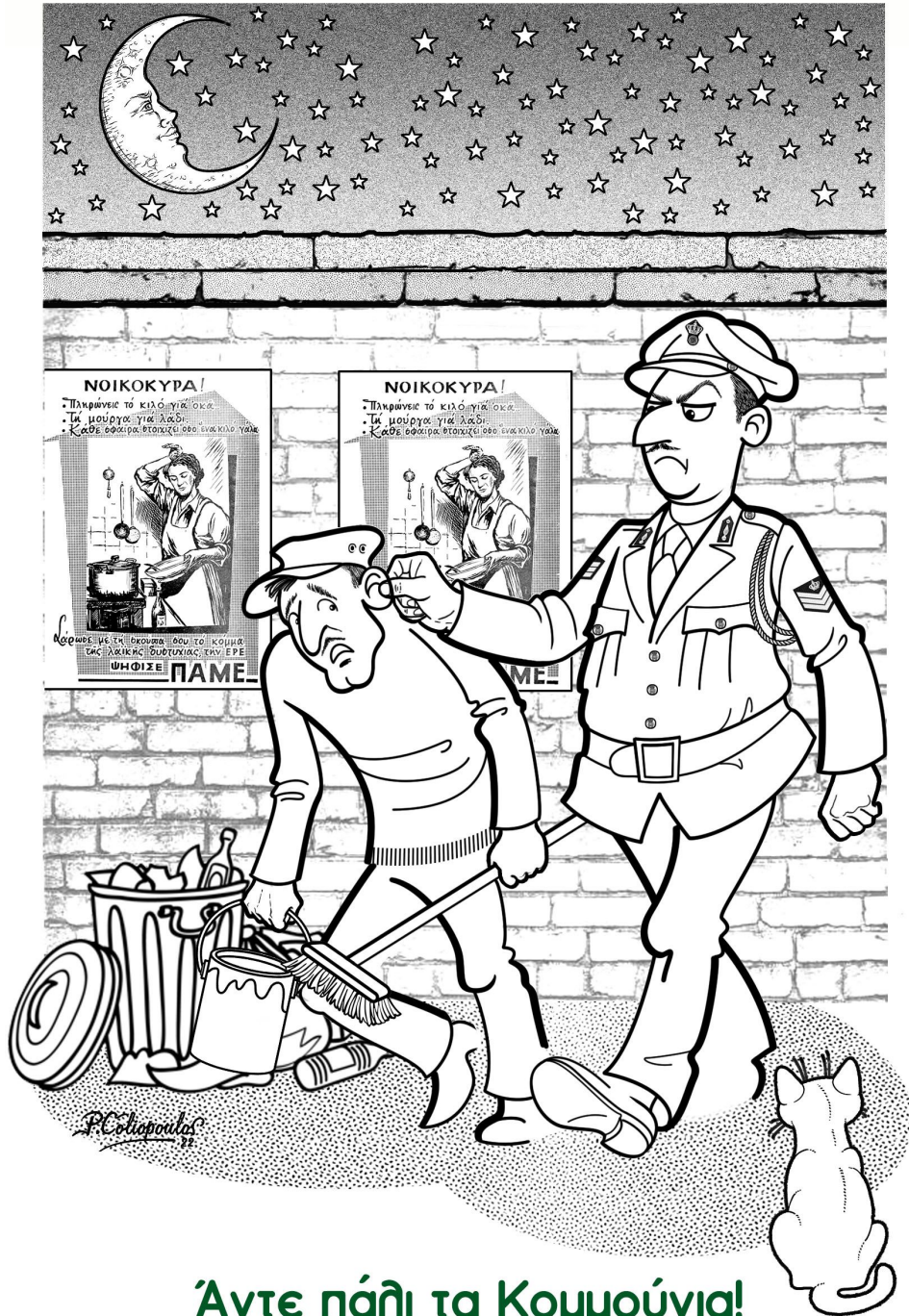
* * *

Η αναφορά που συνέταξα για τον Μοίραρχο ήτουνε λιγόλογη και περιεκτική.

«Ευπειδώς αναφέρω κλπ. ... λαμβάνω την τιμή κλπ. ... κατόπιν επισταμένων ερευνών μου διεπίστωσα ότι εις το χωρίον Τσαπουρνιά δεν υφίσταται ζωοκλοπή, αλλά ανταλλαγή προϊόντων, ήτις διεξάγεται κρυφίως, πλην συναινετικώς, προς αποφυγήν επεισοδίων δια λόγους που άπτονται της επιτοπίας ηθικής και τους οποίους, δεσμευθείς δια υποσχέσεως εις τα ενδιαφερόμενα μέρη, κωλύομαι όπως αναφέρω».

Στη Βερδικούσια κείνη τη Λαμπρή το κάψαμε με το κατσίκι που τους πήγα. Το γλέντι εκείνο θα μου μείνει αξέχαστο!

Άντε πάλι τα Κομμούνια!

Στις εκλογές του 1961, που «ψήφισαν και τα δέντρα», εκλέγεται και πάλι ο Καραμανλής.

Στον κόσμο;

Ο Κέννεντυ εκλέγεται Πρόεδρος στις ΗΠΑ.

Στο Κογκό δολοφονείται ο Πατρίς Λουμούμπα.

Ο σοβιετικός Γιούρι Γκαγκάριν είναι ο πρώτος άνθρωπος στο διάστημα.

Ο Χέμινγκουαίη μας αποχαιρετά οριστικώς κι αμετακλήτως.

Ο Νουρέγιεφ αυτομολεί στη Δύση.

Χτίζεται το λεγόμενο «Τείχος του Αίσχους» στο Βερολίνο.

Ο Μεντερές στην Τουρκία καταλήγει στην κρεμάλα.

Η Ταγκανίκα αποκτά την ανεξαρτησία της.

Κατά το έτος 1961 προήχθην εις ενωμοτάρχη, ενώ μετετέθην εις Φάρσαλα, πράγμα που με χαροποίησεν πολλαπλώς, διότι θα ευρισκόμην επιτέλους εις κωμόπολιν και όχι σ' αυτά τα απερίγραπτα λασποχώρια του κάμπου, πλην όμως αυτό μου χάλασε και την ησυχία, καθόσον στο Σαρτζιλάρ ήμην αφεντικό του εαυτού μου και των πέριξ, ενώ εδώ θα καθιστάμην υπόλογος ανωτέρων και συγκεκριμένως του ανθυπασπιστού Καρανίκα Ευαγγέλου, εξ Αγιάς, που είχε φήμην αυστηρού και ατέγκτου προϊσταμένου. Ευτυχώς θα είχα υπό εμέ δυο χωροφυλάκους, τον Μπουγάν Ευθύμιον, εκ Μαϊμουλίου, έναν αργόστροφον χωρικόν, και τον Τσίρλαν Γεώργιον, από την ορεινήν Αρκαδίαν.

Η αλήθεια είναι πως είχα τρακ όταν παρουσιάστηκα στον νέο μου Διοικητή, αλλά όπως φάνηκε δεν υπήρχε ουδείς λόγος.

—Κουτσολέρας; μου λέει όταν αναφέρθηκα ευπειθώς. Έναν Κουτσολέρα Περικλή, που ήτουνε πρωτοπαλήκαρο του Σούρλα, τι τον έχεις;

—Πατέρας μου, κύριε Διοικητά, του λέω εγώ.

—Και δεν μιλάς, ρε παιδί; μου λέει αυτούνος ενθουσιωδώς. Με τον πατέρα σου ημάστενε αχώριστοι, τόσο επί Κατοχής όσο και μετά, στα ντράβαλα που είχαμε με τους Κομμουνιστοσυμμορίτες. Αξέχαστες εποχές! Ρώτα τον να σου πει τι γλέντια όπου έχουμε κάνει μαζί. Τι κομμούνια έχουμε κρμάσει ανάποδα στα πλατάνια, τι χωριά κατσαπλιάδικα έχουμε κάψει, τι ξύλο έχουμε ρίξει σε όποιον μας κουνιόταν και τι ηρωικά πράματα διαπράξαμε για την πατρίδα τότες! «Σουρλάδες και Ταγματασφαλίτες ενωμένοι, ποτέ νικημένοι». Εποχή αφήσαμε! Ακόμα μας γλέπουν στον κάμπο και χέζονται απάνω τους.

Νά λοιπόν που ο γέρος μου, για μια ακόμα φορά, μου φαινόταν χρήσιμος. Μεγάλη υπόθεση, ρε παιδί μου, να είσαι άτομο αγαπητό κι αξιοσέβαστο στην κοινωνία –σου ανοίγει ούλες τις πόρτες! Οπότεν ο Διοικητής μου ανέθεσε σε μένα να κάνω κουμάντο στα πάντα όλα και είχε ο ίδιος το κεφάλι του ήσυχο. Δηλαδή κι εδώ πασάς στα Γιάννενα ήμανε, αφού εγώ έλυνα κι έδενα και δεν μου την έβγαينه καμιά κυρία.

Υπό τας διαταγάς μου οι δυο χωροφυλάκοι του Σταθμού, που στέκονταν σούζα όταν μ' έγλεπαν, γιατί ήξεραν ότι τα ψέματα τελείωσαν κι από 'δώ και πέρα θα ήσαντε και οι δυο σήκω-σήκω, κάτσε-κάτσε, αλλιώς... Σουφλί.

Ο Θύμιος ήτουνε καμιά εικοσαριά χρονών, και γραμματιζούμενος, όπως ελόου μου –είχε πάει μέχρι την Πέμπτη Δημοτικού να φανταστείς– οπότεν του ανάθεσα όλη την διεκπεραίωση της χαρτούρας και ησύχασα, γιατί, όπως όλοι οι άνθρωποι της δράσης, τις αναφορές και το χαρτοβασίλειο δεν τα μπόραγα, μ' έπιανε πονοκέφαλος.

Όχι ότι δεν τσίνισε δηλαδή το παιδί στην αρχή.

—Μα δεν κάνω καλά γράμματα, μου λέει.

—Να εξασκηθείς, να κάνεις, του λέω εγώ. Δεν υπάρχει «δεν μπορώ», υπάρχει μόνο το «δεν θέλω», και στη Χωροφυλακή το «δεν θέλω» απαγορεύεται.

—Είμαι κι ανορθόγραφος, επιμένει αυτός.

—Θα κοιτάς τα υποδείγματα, του λέω εγώ. Γι' αυτό τα έχουμε. Κι άμα έχεις αμφισβολία για κάτι θα ρωτάς κάποιον που ξέρει.

—Ποιον; απόρεσε το παιδί (και με το δίκιο του).

—Χωροφύλαξ, του κάνω εγώ αυστηρά. Μήπως... μήπως λέω, τυχόν αμφισβητείς εντολές ανωτέρου;

—Όχι, κυρ-΄νωματάρχη, Θεός φυλάξοι! μου λέει αυτός.

—Οπότε... διορίζεσαι επισήμως γραμματικός.

—Μα...

—Χωρίς «μα».

Ο Γιώργης από την άλλη μεριά ήτουνε πιο του γούστου μου. Ναι μεν από γράμματα ίσα να βάνει την υπογραφή του, αλλά έπαιζε καλή μπάλα και ήτο σέντερ μπακ στον «Τοξότη Λαρίσης». Ένα παιδί που μπορούσες να εμπιστευθείς για τις τρέχουσες αστυνομικές υποθέσεις καθώς και για να ρίξει δυο-τρία χαστούκια σε καμιά ανάκριση υπόπτων – αν χρειαζόταν.

Όχι πως χρειαζόταν συχνά δηλαδή, διότι κι εδώ το έγκλημα είχε παταχθεί, αλλά όλο και καμιά μικρο-διάρρηξη, έσκαγε, όλο και καμιά μικρο-ζωοκλοπή... Οπότεν εμείς τι κάναμε; Είχαμε σταμπαρισμένα τρία-τέσσερα κουκουέδια, από τα θύματα δηλαδή, καθόσον τις κεφαλές τις είχαμε στείλει να παραθερίσουν στα ξερονήσια, και τους τσακώναμε –κατά σειράν προτεραιότητας. Δυο-τρεις μπούφλες, με τη μουσοκλέτα να δουλεύει απόξω, για να μην ακούγονται τα «αχ-βαχ» και διαταράσσεται η κοινή ησυχία, κι έρχονταν εκεί που τους θέλαμε.

—'Μολόγα, ρε, να τελειώνουμε... Εσύ την έκαμες τη δουλειά.

—'Όχι, κυρ-αστυνόμει!... Νά, μά την Παναγία!

—Σχασμός, απόβρασμα της κοινωνίας, που θα πιάξεις την Παναγία στο στόμα σου. Αφού εισάστενε ούλοι αντίχριστοι, ρε ρεμάλια...

—Να σου ορκιστώ σ' ότι θες... Νά... στον Λένιν...

Έπεφταν κάνα-δυο μπούφλες ακόμα, έτσι, στο φιλικό δηλαδή, τίποτις το εξεζητημένο... ίσα για να σπάσει ο πάγος που λένε...

—'Μολόγα.

—Τι να 'μολογήσω;... Αφού...

—Ρε 'μολόγα με το καλό που σου λέω... Για το συμφέρο σου δηλαδή, όχι τίποτις άλλο. Θα μπεις εκεί δυο-τρεις μήνους στη στενή, να σε ταΐζουμε και να σε κοιμίζουμε τζάμπα, και ξεμπερδέψαμε. Τι θες δηλαδή, να σε στέλνουμε να σπας πέτρες στα ξερονήσια ένεκα αντεθνική δράση; Κι άντε μετά να βγεις από χει πέρα...

—Μα... αφόσον είμαι αθώος!...

—Έτερον εκάτερον.

Οπόταν τι να 'κανε ο δράστης;... Ομολόγαγε, υπόγραφε, τον στέλναμε δια τα περαιτέρω, λαμβάναμε εμείς εύφημον μνεϊαν από τα Κεντρικά κι ούλοι ειμάστενε ευχαριστημένοι.

Άλλωστε το έχουμε πει και ξαναπεί. Κίνδυνος για το έθνος δεν είναι ο κάθε βιοπαλαιστής μικρολωποδυτάκος, αλλά ο κομμουνισμός, που θέλει να μας κάνει Σοβιετία. Οπόταν, ποιον θα κυνηγήσουμε; Τον περιστασιακό παραπτωματία ή τον αδίσταχτο κομισάριο, που παίρνει εντολές από τη Μόσχα και δεν θα ησυχάσει αν δεν μας χώσει όλους εμάς, τους αγνούς πατριώτες, στα κολχόζ της Σιβηρίας;

* * *

Στον Σταθμό έμενε μόνο ο Θύμιος, που ήτουμε μπε-
κιάρης και μπατιράκι και που τα μάζωνε φασούλι το φα-
σούλι, να παντρέψει τις αδερφάδες του στο χωριό. Ο Γιώρ-
γης, παιδί ξύπνιο και περπατημένο, τα 'χε μπλέξει με μια
μοδίστρα στη Λάρσα κι έμενε εκεί τα βράδια —δεν τον έβανα
νυχτερινή υπερεσία εξεπίτηδες. Ο ανθύπας έμενε στο σπίτι
ενού μπάρμπα του, τσαγκάρη, ενώ εγώ είχα βουλευτεί σε
μια κάμαρη που μου νοίκιαζε (φτηνά) η κυρα-Σουλτάνα.

Η κυρα-Σουλτάνα καταγόταν, όπως έλεγε αυτή από τη
Σμύρνη (αλλά στην πραγματικότητα από ένα κωλοχώρι
πιο πάνω) και ήρθε εδώ πρόσφυγας με την Καταστροφή
του '22. Τα 'χε φάει τα ψωμιά της, θα 'ταν καμιά πενηντα-
ριά χρονώ, αλλά ζωηρή και κοτσονάτη κι όπως όλες οι πα-
στρικές που μας κουβαλήθηκαν από 'κει, το 'λεγε η περδι-
κούλα της.

Εμένα με συμπάθησε αμέσως κι αυτό είναι μεγάλο ευ-
τύχημα, γιατί μαγέρευε κάτι φαγιά μούρλια!

—Τον άντρα τον κιμπάρη, τζάνουμ, από το στομάχι
τον καταλαβαίνεις για..., μου 'λεγε. Κι ελόου σου δείχνεις
πολύ κιμπάρης, να σε χαρώ.

Ωραία ζωή κι όλα πάγαιναν μια χαρά, όταν μια μέρα,
δυο μήνους μετά τη μετάθεση, μου 'ρχεται ο Διοικητής ένα
πρωί στο σταθμό με κάτι μούτρα ίσαμε το πάτωμα.

—Το Χριστό τους... την Παναγία τους... χει πάνω στην
Αθήνα..., μου λέει. Πάλι σε μπελάδες μας βάνουν... την πί-
στη μου μέσα!

—Επί ποίου θέματος, κύριε Διοικητά, ενδιαφέρομαι
εγώ υπερεσιακώς.

—Εκλογές! γάβγισε ο ανώτερος. Πάμε για εκλογές!
Παραιτήθηκε, λέει, ο πρωθυπουργός και κηρύχτηκαν εκλο-
γές για τον άλλο μήνα. Θανάση, 'τοιμάσου, προβλέπω για
μας δουλειές με φούντες.

Θυμόμανε κι από τις προηγούμενες, που μας είχε βγει η πίστη ν' αποτρέψουμε τις κυράτσες από το να ψηφίσουν, και μ' έζωσαν τα φίδια. Γιατί έτσι είναι... όταν οι Μεγάλοι κάνουν το κέφι τους, εμείς, οι Μικροί, είναι που τρέχουμε να κάνουμε όλη τη δουλειά και τις αγγαρείες.

—Μας κάλεσαν ούλους τους Διοικητές από τον κάμπο να πάμε στη Λάρσα για οδηγίες, με πληροφόρησε ο Κατσαδήμας. Ένας Θεός ξέρει σε τι τρεχάματα θα μας βάνουν πάλι!

Και είχε δίκιο ο άνθρωπος!

—'Τοιμάσου για χαρές και πανηγύρια, μου είπε σκουντούφλικα όταν επέστρεψε. Έχουμε εντολή να πατάξουμε παντοιοτρόπως τους αντίπαλους και να υποστηρίξουμε «με όλας μας τας δυνάμεις» τους δικούς μας. Προς Θεού, μην πάθουμε τη νίλα να πάρουν μεγάλο ποσοστό τα κομμούνια, όπως γένηκε την προηγούμενη βολά, και το φυσάμε και δεν κρυώνει. Όχι ότι με τον Παπατζή θα ειμάστενε πιο μαλακοί δηλαδή... Είπαμε, μαύρο στους αντιφρονούντες. Να τους πατάξουμε απαξάπαντες και να θριαμβεύσουμε εμείς!

—Έννοια σου και θα τους πατάξουμε, κύριε Διοικητά, του λέω εγώ. Έχουν γνώση οι φύλακες...

Και τους πατάξαμε.

Πρώτα τα εύκολα. Οι αφίσες και τα φέϊγ-βολάν, η μόστρα των υποψηφίων. Ο ψηφοφόρος ψηφάει αυτόν που του δείχνεις πιο πολύ. Δεν καταλαβαίνει από ιδεολογίες, παλάμπρες και γλωσσικά ακροβατικά —τον πιάνει πονοκέφαλος (εξόν βέβαια από τα κομμούνια). Στην κάλπη αυτόν που του έχει αποτυπωθεί στο μυαλό σταυρώνει. Οπότεν άπαξες και του εξαφανίσεις τους άλλους και κρατήσεις μόνο τον δικό σου έχεις κερδίσει τις μισές εκλογές.

Μάζωξα τους δικούς μου.

—Θα περιπολείτε νυχθημερόν, τους λέω. Μην σας πω και τη νύχτα... Κι όπου γλέπετε αφίσες που δεν είναι δι-

κώνε μας υποψήφιων θα τις κατεβάζετε πάραυτα και ασκαρδαμυκτί.

—Και πώς θα ξέρουμε ποιες είναι των δικώνε μας και ποιες των δικώνε τους; απόρεσε ο Τσίρλας.

—Εύκολο, του λέω. Των δικώνε μας είναι καλοτυπωμένες, σένιες, σε γυαλιστερό χαρτί... πλούσια πράματα!... ενώ των άλλων, των μπατίρηδων, είναι σαν τα τρία κακά της μοίρας τους.

—Κι άμα κάνας δικός μας είναι φτωχός; ρώτηξε ο Μπουγάς.

—Αν ήτουμε φτωχός δεν θα ήτουμε με μας, θα ήτουμε με τους άλλους, του λέω.

—Κι εμείς, που ειμάστενε φτωχαδάκια, γιατί ειμάστενε αποδώ, ξανα-απόρεσε ο Μπουγάς.

—Διότι εμείς ειμάστενε πατριώτες και εξουσία, του λέω αυστηρά. Και πάντα οι πατριώτες και η εξουσία βρίσκονται από 'δώ κι όχι από κει.

Μετά πιάκαμε τα πιο δύσκολα.

Για να γένει μια πολιτική συγκέντρωση χρειάζεται η άδεια της «οικείας αστυνομικής αρχής». Εδώ σε θέλω κάβουρα να πηδάς στα κάρβουνα! Καθόσον αυτά δεν είναι εύκολα πράματα.

Έρχεται, ας πούμε, ο κομματάρχης ή ο εκπρόσωπος μιας αντίπαλης παράταξης στον Σταθμό για το απαραίτητο χαρτί.

—Άδεια; λέω εγώ ευγενέστατα. Πολύ ευχαρίστως. Γι' αυτό ειμάστενε εμείς εδώ, για να εξυπερευτούμε τα δίκαια αιτήματα των πολιτών. Για πότε το έχετε προγραμματίσει, αν επιτρέπεται;

—Για την Κυριακή που μας έρχεται, πρώτα ο Θεός.

Παίρνω μια έκφραση εγώ, δήθεν στεναχωρεμένη.

—Α, την Κυριακή!... λέω. Δυστυχώς... την Κυριακή παίζει ο «Αχιλλέας» με τον «Φαλανιακό» ενταύθα κι όπως καταλαβαίνετε σύσσωμος η δύναμη της Χωροφυλακής θα παρίσταται στο γήπεδο.

—Κι εμείς;!... Η συγκέντρωση;...

—Δυστυχώς... Δεν μπορούμε να σας εξυπερετήσουμε. Τι να κάνουμε κι εμείς, να γενούμε χίλια κομμάτια;

—Δεν γίνεται τίποτις;...

—Τι να γένει... Δεν επαρκούν τα άτομα... Ξέρετε τι τραβάω για να βγει η υπερεσία; Μια απελπισία, κύριε μου! Κανείς δεν σκέφτεται τον φιλότιμο χωροφύλακα, που δίνει τον καλύτερο εαυτό του για το κοινό καλό της πατρίδος. Δυστυχώς!

Το σκέφτεται ο κομματάρχης.

—Μια άλλη μέρα τότενες;... λέει.

—Μια άλλη μέρα πολύ ευχαρίστως, λέω εγώ (η σουπιά).

—Να πούμε την Παρασκευή;...

—Α, την Παρασκευή... ε; κάνω εγώ (δήθεν) στεναχωρημένος. Δυστυχώς... την Παρασκευή δεν γίνεται, καθόσον θα έρθει ο κύριος υποργός (τάδε) να βγάλει λόγο.

—Το Σαββάτο τότες;...

—Το Σαββάτο που είναι η εορτή του Αγίου Ονουφρίου—μεγάλη η χάρη του; Σε περικαλώ!... Τι έχουμε πει; Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια! Μην τα ισοπεδώσουμε όλα τώρα!...

—Τότες πότε;

—Ξέρω κι εγώ;... Κάντε εκεί μια αίτηση, να τη διαβιβάσουμε υπερεσιακώς και θα περιμένουμε άνωθεν να μας πουν...

—Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι δηλαδή!

—Υπεμονή. Τι να κάνουμε; Έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τ' αφήσουμε...

Οπότεν ο κομματάρχης φεύγει και τρέχει να βγάλει άκρη με το χαρτοβασίλειο, κινητοποιώντας βουλευτές και Φαρισαίους, οι οποίοι «διαμαρτύρονται εντόνως», οι «άνωθεν» εξετάζουν το «δίκαιον αίτημα» και μέχρι να βγάλουν απόφαση μην σου πω ότι έχει τελειώσει η προεκλογική περίοδος.

Τώρα, αν έσπαγε ο διάολος το ποδάρι του και ξεπέρασαν όλα τα εμπόδια και γενόταν η συγκέντρωση, τότε κι εμείς λαμβάναμε τα μέτρα μας.

Πιάνουμε κάτι παιδιά δικά μας, ζωηρά, παρακρατικά, που τα 'χαμε γι' αυτές τις δουλειές, και τ' αμολάγαμε μέσα στη συγκέντρωση. Αρχίζουν αυτοί τότες τα συνθήματα του τύπου «Κάτω ο Φασισμός», «Κάτω ο Βασιλέυς», «Κάτω οι προδότες» κλπ., γενόταν σούσουρο, επεμβαίναμε εμείς, για ν' αποκαταστήσουμε την τάξη, με ματσουκιές, μαντρώνουμε εκείνους που είχαμε σταμπαρισμένους από τα πριν, τους τυλίγαμε σε μια κόλλα χαρτί για «εξύβρισιν των ιερών και των οσίων, του Βασιλέως και των συμβόλων» και για «παρακίνησιν προς βιαίαν ανατροπήν του πολιτεύματος» κι άντε να ξεμπλέξεις μετά και ν' αποδείξεις ότι δεν είσαι ελέφαντας! Η συγκέντρωση πάγαινε βεβαίως φούντο, αύτανδρη!

Απλά πράγματα, δεν χρειαζόταν να είσαι προφέσορας.

Όσο για τις αφίσες... είπαμε. Περίπουλο κι όποιον πιάνουμε να κολλάει, από τ' αυτί και μέσα.

Καμιά φορά ψαρεύαμε και κάνα λαβράκι.

—Τι κάνεις εσύ εδώ, ρε σκερβελέ;

—Εγώ, κυρ-νωματάρχη; Τίποτις... Κολλάω αφίσες.

—Αφίσες! Δεν ξέρεις ότι απαγορεύονται;

—Και οι δικοί σας πώς κολλάνε;

—Ποιος κολλάει; Κανείς δεν κολλάει.

—Ορίστε... αυτό το μούτρο, ο δωσίλογος, ο Κακαλιούρας...

—Ο κύριος Κακαλιούρας είναι βουλευτής εν ενεργεία σε πληροφορώ. Κι όταν μιλάς για τον κύριο Κακαλιούρα να πλένεις το βρωμόστομά σου με σαπουνάδα.

—Σιγά τον Γερμανοτσολιά!

—Αμ πε μας ότι είσαι κομμούνι του κιαρατά, να συνεννοηθούμε!...

—Ό,τι θέλω είμαι... Δημοκρατία έχουμε.

—Α, τώρα που σε συμφέρει έχουμε Δημοκρατία! Για έλα να πάμε μια βόλτα από το τμήμα, να το συζητήσουμε το θέμα «πλέρια και διεξοδικά», που λέτε κι εσείς...

—Γιατί, τι έκανα;

—Αν περιμέναμε να κάνεις ζήτω που καήκαμε! Αρκετά κάνατε στον συμμοριτοπόλεμο, θέτε κι άλλα;

—Η βία της Εξουσίας δεν θα περάσει.

—Βρε προχώρει που σου λέω... μην πάρω ανάποδες και σου δείξω τι εστί βία...

—Λαός προδομένος, ποτέ νικημένος!

—Αυτά να τα πεις εκεί που θα σε στείλουμε. Θα χαρούν πολύ να τ' ακούσουν τα παιδιά στην Ασφάλεια.

—Δεν θα περάσει ο Φασισμός!

—Βρε προχώρει... Που θα μου πεις εμένα για τον Φασισμό, κομμούνι του κιαρατά!

Τον πακετάραμε λοιπόν τον κατσαπλιά και τον στέλναμε συστημένο δια τα περαιτέρω. Κι άντε μετά να ξεμπλέξει, το ερυθρό μίασμα!

Οι οδηγίες που είχαμε άνωθεν —πόσο «άνωθεν» δεν ξέρω— ήσαντε σαφείς. «Μην πάθουμε καμιά λαχτάρα, όπως

την άλλη φορά, που η κατάπτυστη ΕΔΑ πήρε 24% και βγήκε δεύτερο κόμμα».

Τώρα η ΕΔΑ κατέβαινε μεταμφιεσμένη. Είχαν φτιάξει τα κομμούνια έναν «συνασπισμό» λέει ονόματι ΠΑΜΕ, για να θολώσουν τα νερά. Πονηρά τα συντρόφια. Διότι «πάμε» έλεγε ο άλλος και δεν ήξερες αν έκανε αντεθνική προπαγάνδα.

Πονηρά τα κομμούνια, αλλά πιο πονηροί εμείς. Απαγορεύσαμε το «πάμε». Δηλαδή πώς;...

Έλεγε ένας στο δρόμο: “Πάμε, Αποστόλη...”.

Πέφταμε εμείς από δίπλα –πάντα στο ευγενικό και το μη μου άπτου εννοείται.

—Για έλα εσύ εδώ, να πούμε δυο κουβέντες υπερεσιακές στο τμήμα, του λέγαμε.

—Γιατί, τι έκανα; απορούσε (δήθεν) αυτός.

—Είπες «πάμε».

—Και τι να 'λεγα;

—Το «πάμε» είναι αντεθνικό σύνθημα.

—Εγώ του Αποστόλη είπα «πάμε».

—Να μην έλεγες. Για μπούγιουρουμ

Το πρόβλημα ήτουμε με τα εισπρακτοράκια του ΚΤΕΛ –όλα τους σεσημασμένα κομμούνια– που έβγαζαν το άχτι τους φωνάζοντας του οδηγού “Πάμε Θανάση!” κι απαντούσε αυτός (άλλο κομμούνι!) “Πάμε Μένιο!”. Το «πάμε» εννοείται τονισμένο –κομμουνιστικώς.

Πιάχαμε τα εισπρακτοράκια ιδιαιτέρως.

—Τα «πάμε» κομμένα, τους είπαμε.

—Και τι θα λέμε για να φύγει το αμάξι; μας έλεγαν αυτά.

—Να λέτε «φύγαμε».

—Αφού δεν φύγαμε ακόμα...

—Πες «προχώρει, Θανάση», πες ό,τι σε φωτίσει ο καλός Θεός. «Πάμε» μην ξανακούσω να λες.

Πιάχαμε και τα γερόντια, τους δώχαμε έτοιμα, σταυρωμένα, ψηφοδέλτια, βάλουμε και στους εκλογικούς καταλόγους καμπόσους απονθαμένους να ψηφίσουν... εννοείται ότι τα φαντάρια και η Χωροφυλακή το έριξαν μονοκούκι (και σε διάφορα εκλογικά τμήματα), ήρθε κι έδεσε μια χαρά το γλυκό κι ο Καραμανλέας βγήκε με τα τσαρούχια, στο άλογο καβάλα, με 51%. Τα κομμούνια βεβαίως πιάχαν πάτο, ούτε 14% δεν κατάφεραν να μαζώξουν (κι αυτό πολύ ήτουνε).

Τι είπαμε;... Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει!

Μπούρμπουλας, Πολιτευτής

Στην Ελλάδα ο «Ανένδοτος» του γερο-Παπανδρέου καταλήγει στις εκλογές του 1963 και στην επικράτηση της «Ένωσης Κέντρου».

Στον κόσμο χαμός:

Οι ΗΠΑ στέλνουν στρατό στο Βιετνάμ.

Η Μάλτα αποκτά την ανεξαρτησία της.

Ο Άντολφ Άιχμαν απαγχονίζεται στο Τελ Αβιβ.

Η Βραζιλία κερδίζει το Παγκόσμιο Κύπελλο.

Ρουάντα και Μπουρούντι ανεξαρτητοποιούνται καθώς και η Ουγκάντα, η Τζαμάικα και το Τρίνινταντ και Τομπάγκο.

Η Μαίριλυν Μονρόε πεθαίνει. Το ίδιο και η Εντίθ Πιαφ.

Παρ' ολίγον Τρίτος Παγκόσμιος Πόλεμος εξ' αιτίας των πυραύλων που ήθελαν να εγκαταστήσουν οι Σοβιετικοί στην Κούβα.

Ο δορυφόρος «Mariner II» στέλνει τις πρώτες φωτογραφίες από την επιφάνεια της Αφροδίτης.

Οι Μπήτλς κυκλοφορούν το πρώτο τους LP.

Η Βαλεντίνα Τερέσκοβα είναι η πρώτη γυναίκα κοσμοναύτης.

Ο Κέννεντυ δολοφονείται στο Ντάλλας.

Κι εκεί που είπαμε “Ουφ, ησυχάσαμε!”, διότι οι εκλογές είναι πολύ μεγάλη κούραση και ταλαιπωρία για μας –άσε πια την ψυχική οδύνη–, βγαίνει ο Παπατζής, αυτός ο ανακατωσούρης, και μας κατηγορεί, λέει, για «βία και νοθεία», ότι ψηφίσαμε, λέει, μέχρι κι οι πεθαμένοι, μέχρι και τα δέντρα! Ποιον, εμάς, που ημάστενε με το σεις και με το σας και με τον σταυρό στο χέρι! Αλλά τα ξέρουμε τώρα αυτά, δεν τα ξέρουμε; Όποιος χάνει του φταίει ο διαιτητής, το γήπεδο, ο αέρας, η βροχή και ποτές η δική του η τυφλαμάρα.

Τέλος πάντων κήρυξε, λέει, τον «Ανένδοτο», ο χασογκόλης και κατέβαζε τους ξυπόλυτους στον δρόμο, να φωνάζουν για δημοκρατίες και πράσινα άλογα, κι εμείς δεν προφταίναμε να δέρνουμε τους «παρανόμως συγκεντρωθέντες», γιατί σιγά μην δίναμε και άδεια, για να μαζώνονται και να μας κράζουν! Αυτά σε καμιά Αγγλία, καμιά Σουηδία, καμιά Ελβετία... εδώ είναι Ελλάδα κι αν δεν σας αρέσει να πάτε να ζήσετε στη Μόσχα, να καλοπεράσετε.

Δυο χρόνια κράτησε αυτό το βιολί (βαρεθήκαμε να δέρνουμε) και στο τέλος ο Καραμανλής, που ήτο ευαίσθητος και φιλότιμος κύριος, απηύδισε. “Έτσι εισάστενε, ρε κερατάδες;” τους λέει. “Εκλογές θέτε; εκλογές θα σας δώκω και να δούμε τι ψάρια θα πιάκετε. Θα δούμε ποιος είναι μάγκας και ποιος σαπουνόφουσкас”. Και τους τραβάει μια μούντζα και παραιτείται μέσα στο κατακαλόκαιρο.

Καλοκαίρι εκλογές γίνονται; Δεν γίνονται. Ο κόσμος πάει για μπάνιο... έχει μυαλό για πολιτική και φούμαρα; Οπότεν πολύ σωστά ο Μεγαλειότατος τις όρισε για τον Νοέμβριο.

Κι άντε πάλι το προεκλογικό νταβαντούρι κι άντε εμείς να τρέχουμε και να μην φτάνουμε. Γιατί, να το ξέρετε, πάντα ο χωροφύλακας την πλερώνει και στα τελευταία ένα «ευχαριστώ» δεν ακούει από κανέναν.

Τώρα, οι Παπατζήδες, που τους πέρασε το δικό τους, πήραν θάρρος, λες και το είχαν σίγουρο. Ξαμολήθηκαν το λοιπόν παντού κι έπιακαν να τριβελίζουν το μυαλό των φιλήσυχων πολιτών με την προπαγάνδα τους.

“Θα σας κάνουμε τούτο... θα σας κάνουμε κείνο... θα σας κάνουμε το άλλο... Πασάδες στα Γιάννενα θα σας έχουμε... θα τρώτε με χρυσά κουτάλια... θα... θα... θα...”.

Αν το κάθε «θα» είχε αξία ένα τάλαρο θα χεζόμασταν όλοι στα λεφτά.

Εμείς βέβαια κάναμε ότι μποράγαμε για ν' ανοίξουμε

τα μάτια του κοσμάκη, αλλά σάματι μας άκουγαν; Όλοι περίμεναν τα χρυσά κουτάλια.

Και σαν να μην έφταναν αυτά, εμάς στα Φάρσαλα μας προέκυψε άλλος διάλογος.

Ο Μπούρμπουλας ήτουμε δικηγόρος. Χασοδίκης δηλαδή, αλλά δικηγόρος. Νύχτα το είχε πάρει το πτυχίο, όμως οι χωριάτες δεν τα κοίταγαν αυτά, τους θάμπωναν τα κοστούμια και οι γραβάτες και οι τζάμπα υποσχέσεις. Καθόσον ο Μπούρμπουλας, σεσημασμένος Παπατζής, κατέβαινε στις εκλογές αυτές για βουλευτής κι έταζε ό,τι μπορείς να φανταστείς —σαν το αφεντικό του. Την Πόλη με την Αγιά Σοφιά, που λέει ο λόγος.

—Ψηφάτε με και θα σας κάνω εγώ τα Φάρσαλα το Παρίσι του κάμπου. Τι Παρίσι;... Ανώτερα!... Αθήνα θα σας κάνω... με την Ακρόπολη και τον Λυκαβηττό!... Θα σας φτιάξω δρόμους... θα σας φέρω τον σιδηρόδρομο... θα βάνω τρόλεϋ... θα χτίσω πολυκατοικίες... μην σας πω ότι κι ο ίδιος ο Βασιλέας θα έρθει να μείνει εδώ!... Σωθήκατε λέμε!

Τ' άκουγαν αυτά οι χώριατοι κι έχασκαν. Εντάξει, σαν πολλά τους έλεγε, αλλά... και δυο-τρία απ' όλα αυτά να έκανε άσχημα θα ήτουμε;

—Θα κάνετε εξαγωγές του χαλβά μέχρι την Αμερική! Θα έρχονται εδώ τουρίσθηδοι από τα πέρατα της Γης! Με τα τσουβάλια θα παγαίνετε τα λεφτά στην τράπεζα κάθε μέρα για κατάθεση. Κανέναν κιαρατά δεν θα 'χετε ανάγκη. Ωνάσηδες θα γενείτε ούλοι!

Ο ανθύπας ανησύχησε.

—Θανάση ανησυχώ, μου λέει. Αυτός εδώ ο σαλτιμπάγκος θα μαζώξει όλους τους ψήφοι. Είναι επαγγελματίας ψεύτης, εκπαιδευμένος στα δικαστήρια. Οι δικοί μας δεν πιάνουν χαρτωσιά μπροστά του.

—Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε, κύριε Διοικητά, προσπάθησα να τον καθησυχάσω εγώ. Τη δουλειά την ξέρουμε... Τι, χθεσινοί ειμάστενε;

—Ότι θα τον δυσκολέψουμε, θα τον δυσκολέψουμε, μου λέει αυτός. Αλλά μη γένει καμιά στραβή και βρούμε κάναν διάολο. Έχω κακό προαίσθημα.

—Άστο πάνω μου, κύριε Διοικητά, και ξέρω εγώ, του λέω. Μην φοβάσαι τίποτις.

—Λες, βρε παιδί μου;...

—Ξέγνοιασε σου λέω...

Οπότεν ξέγνοιασε ο ανώτερος κι ανέλαβα εγώ, που ήξε-
ρα (τρομάρα μου!).

Έρχεται ο κολαούζος του Μπούρμπουλα το λοιπό μια μέρα, ένας Ανέστης Τσούφιας, από το Μπαϊσλάρ, που ήτουνε στα μέσα και στα έξω του αφεντικού του.

—Για μια άδεια..., μου λέει.

Την κοροίδα εγώ.

—Τι άδεια, ποδηλάτου; του λέω.

—Για μια συγκέντρωση...

—Τι συγκέντρωση;

—Προεκλογική.

—Πολύ ευχαρίστως, λέω εγώ –ευγενέστατος. Μόλις κηρύξει ο Μεγαλειότατος την προεκλογική περίοδο να 'ρθεις να σου βγάλω όσες άδειες θες.

Κώλωσε ο άλλος.

—Μα... είμαστε σε προεκλογική περίοδο, μου λέει.

—Α, εγώ δεν το ξέρω αυτό, του λέω. Δεν μας ήρθε κα-
μιά εγκύκλιος αρμοδίως, και άνευ εγκυκλίου δεν υπάρχει προεκλογική περίοδος.

—Μα στην Αθήνα γίνονται συγκεντρώσεις εδώ και πάνω από μήνα, επιμένει ο κολαούζος.

—Άλλο η Αθήνα κι άλλο η επαρχία, του λέω. Εδώ εμείς

πάμε με το σταυρό στο χέρι. Τίποτις δεν γένεται άνευ εντολών άνωθεν.

—Και στη Λάρσα κάνουν συγκεντρώσεις...

—Ε, τότες να πάτε στη Λάρσα.

—Εμείς για εδώ ενδιαφερούμαστε.

—Πολύ ευχαρίστως, δεν είπαμε; Όταν με το καλό λάβουμε την εγκύκλιο.

Έφυγε φουριόζος ο παρατρεχάμενος, αλλά σε δυο μέρες είχα τηλεφώνημα από τον Μοίραρχο στη Λάρσα.

—Τι του 'κανες του Μπούρμπουλα, ρε Θανασάκη, και είναι πυρ και μανία μαζί σας; με ρωτάει.

—Τίποτις, κύριε Μοίραρχε. Τι να του κάνω εγώ, ένας ταπεινός υπερέτης του Νόμου και της Τάξης;

Γέλασε ο Μοίραρχος.

—Δεν του δίνεις, λέει, άδεια για συγκέντρωση.

—Του είπα πολύ ευχαρίστως, όταν λάβουμε την εγκύκλιο.

—Ποια εγκύκλιο;

—Που λέει ο λόγος, του λέω. Όσο μπορούμε να δυσκολέψουμε την κατάσταση για τους αδίστακτους αυτούς τυχονδιώκτες, που επιβουλεύονται την πατρίδα. Τι, δεν κάνω καλά;

—Μωρέ καλά και άγια κάνεις, αλλά αυτός ο χασοδίκης είναι διαόλου κάλτσα και μη βρούμε κάναν διάολο φοβάμαι.

—Να τον διευκολύνω δηλαδή;

—Να μην τον διευκολύνεις καθόλου, αλλά να βρεις δικαιολογίες που να στέκουν. Τα νομικά τα κατέχει αυτός ο μούργος, δεν είναι άσχετος, σαν τους άλλους.

—Έννοια σας και θα επιληφθώ, του λέω εγώ.

Ξανάρχεται ο Τσούφιας.

—Για κείνη την άδεια που λέγαμε..., μου λέει μοχθηρά (αφού είχε κάνει τη ρουφιανιά του).

—Βεβαίως, μετά χαράς, του λέω. Μόλις λάβαμε την εγκύκλιο και είμεθα και τυπικώς εντάξει. Για πότε με το καλό;

—Την Κυριακή, μου λέει.

—Ευχαρίστως, του λέω. Να σε πληροφορήσω όμως, όπως έχω υποχρέωση, ότι για την Κυριακή κάνει συγκέντρωση και η ΕΔΑ. Τώρα, αν εσάς δεν σας πειράζει να μαζωχτείτε μαζί με τους κουκουέδες, εμένα λόγος δεν μου πέφτει.

Κώλωσε ο έτσι! Σου λέει... ώρες είναι να μας κολλήσει καμιά ρετσινιά!

—Το Σάββατο μήπως;

—Πολύ ευχαρίστως... Να σε πληροφορήσω όμως ότι το Σαββάτο έρχεται ο Ολυμπιακός να δώσει φιλικό αγώνα με τη Μικτή Θεσσαλίας. Δεν ξέρω... σας συμφέρει; Ποιος θ' αφήκει τον αγώνα να έρθει σε σας; Λέω εγώ τώρα...

—Τότες πότε;

Κάνω εγώ ότι συμβουλευόμαι τα κιτάπια μου.

—Τετάρτη είναι ελεύθερη, του λέω. Να το κλείσουμε;

—Κλείστο.

Και κλείσαμε. Και μαζί το σπίτι των Παπατζήδων, καθόσον λησμόνησα να πληροφορήσω τον κολαούζο ότι την Τετάρτη είχαμε το πανηγύρι της Υπαπαντής, και ως γνωστόν, όλος ο κάμπος μαζώνεται εκεί.

Έτσι η συγκέντρωση του Μπούρμπουλα γένηκε με τρεις και τον κούκο. Ας πρόσεχαν. Αν δεν ήσαντε άθεοι θα ήξεραν για το πανηγύρι και θα προγραμματίζαν την κωλοσυγκέντρωσή τους για άλλη ημερομηνία, οπότε ο Κουτσολέρας θα φρόντιζε να τους βάνει άλλου είδους τρικλοποδιά – καθόσον ανεξάντλητος.

Πόσο αγαθός πρέπει να 'ναι κανείς για να τα βάνει με τη Χωροφυλακή; Τι λέμε τώρα! Εκατό η αλουπού; Εκατόν ένα το αλεπουδάκι!

Στην επόμενη συγκέντρωση, για την άδεια, δεν ήρθε ο κολαούζος, αλλά ο ίδιος ο Μπούρμπουλας αυτοπροσώπως.

—Μπούρμπουλας, πολιτευτής κι ο επόμενος βουλευτής του Νομού Λαρίσης, μου συστήθηκε με στόμφο.

—Ενωματάρχης Κουτσολέρας Αθανάσιος, νυν υποδιοικητής του Σταθμού Φαρσάλων της Βασιλικής Χωροφυλακής, του συστήνομαι κι εγώ. Σε τι μπορούμε να σας εξυπηρετήσουμε, κύριε Μπούρμπουλα;

—Κουτσολέρας... Κουτσολέρας..., λέει ο χοντρός, σαν να προσπαθούσε να θυμηθεί. Έναν Κουτσολέρα Ταγματασφαλίτη τι τον έχετε;

Κατάλαβα πού το πήγαινε ο ξεφτίλας, αλλά κράτησα την ψυχραιμία μου, για να μην του κάνω τη χάρη.

—Απλή συνωνυμία θα είναι, του λέω. Καθόσον η δική μου οικογένεια, όχι που να το παινευτώ, αλλά πολέμησε μέχρις εσχάτων για την πατρίδα.

—Δεν αμφιβάλω, μου αντιμιλάει ο τζερεμές. Τέλος πάντων, αυτά είναι περασμένα-ξεχασμένα... Άλλο είναι το θέμα μας τώρα.

—Σας ακούω ανελλιπώς, του λέω εγώ (με το σεις και με το σας, ο καριόλης! ούτε σε σαλόني να ημάστενε!).

—Προγραμματίζουμε μια συγκέντρωση και θα θέλαμε να μας χορηγήσετε τη σχετική άδεια, μου πετάει ο Παπατζής.

—Πολύ ευχαρίστως, του λέω εγώ. Για πότε με το καλό;

—Για την επόμενη Δευτέρα, μου λέει ο χασοδίκης. Και μην μπείτε στον κόπο να μου φέρετε εμπόδια, διότι διερεύνησα εξονυχιστικώς και βρήκα ότι κατά την ημερομηνία

αυτή ούτε άλλες συγκεντρώσεις γίνονται, ούτε μπάλα παίζεται, ούτε κάνας άγιος γιορτάζει.

—Εμπόδια; του κάνω εγώ. Μα τι λέτε; Εμείς να σας φέρουμε εμπόδια; Εμείς ειμάστενε εδώ για να εξυπερετούμε, όχι για να εμποδάμε... Ορίστε η άδειά σας και καλή επιτυχία.

Ξαφνιάστηκε ο τζούφιος. Άλλα περίμενε.

—Τι, έτσι εύκολα; μου λέει.

—Μα... εφόσον τηρείτε τις προϋποθέσεις είναι καθήκον μας να σας εξυπερετήσουμε, του λέω.

Έφυγε ο έτσι και ήμανε σίγουρος ότι σταυροκοπιόταν από μέσα του.

Οπότεν πιάνω εγώ και φέρνω κάτι παιδιά δικά μας, που τα είχαμε γι' αυτές τις δουλειές, από την Κατερίνη — εδώ κανείς δεν τους ήξερε.

Αρχινάει να μιλάει με τα «θα» ο Μπούρμπουλας, αρχινάνε τα γιούχα οι δικοί μας. Πάνε να τους ζητήσουν το λόγο οι Παπατζήδες, βγάνουν τα στειλιάρια τα παιδιά τα δικά μας και γένεται Ανάστα ο Κύριος! Τους κάναν τους χωριάτες τ' αλατιού.

Αναγκάστηκε να επέμβει δυναμικά η Χωροφυλακή. Προέβημεν, ως οφείλαμεν, σε συλλήψεις —των ταραχοποιών Παπατζήδων εννοείται, οι άλλοι, δυστυχώς, διέφυγαν— και κανείς δεν μπορούσε να πει τίποτις. Εμείς, τι... το καθήκον μας το διαπράξαμε.

Συντάξαμε και μια αναφορά μούρλια —δια χειρός Μπουγά— όπου συνιστούσαμε «απαγόρευση των συναθροίσεων του εν λόγω πολιτευτού, διότι με τας αντεθνικάς κι επιβλαβείς του ρητορίες, εξάπτει τα πολιτικά ήθη και προκαλεί την δικαίαν αγανάκτηση των υγιώς σκεπτομένων πολιτών».

Ο Μπούρμπουλας το φύσαγε και δεν κρύωνε.

Κόλλαγαν αφίσες; «Άγνωστοι» τις ξεκόλλαγαν τη νύχτα. Αν επέμεναν τους μαντρώναμε για παράνομη αφισοκόλληση.

Έριχναν φέϊγ-βολάν; Τους κυνηγούσαμε για ρύπανση δημοσίου χώρου. Τίποτις παράνομο δεν γένηται ανεκτό! Όλα όπως τα έγραφε το βιβλιαράκι των κανονισμών. Κι ας λένε οι αντεθνικοί και οι κομιτατζήδες ότι η Χωροφυλακή παρανομούσε. Δεν παρανομούσε καθόλου η Χωροφυλακή, απλά εφαρμόζε τον Νόμο κατά γράμμα –εκεί που χρειαζόταν. Κι οποιανού δεν του αρέσει να πάει να ζήσει στη Μόσχα, να πει το ψωμί, ψωμάκι.

Και μιας και ήρθε η κουβέντα στη Σοβιετία, να πω εδώ ότι παραλίγο η Κόκκινη Αρκούδα να μας βάλει σε μεγάλους μπελάδες.

Τι γένηκε; Αποφάσισε ξαφνικά ο σύντροφος Κρούτσεφ να εγκαταστήσει, λέει, πυραύλους (με βόμπες) στην Κούβα, όξω από την πόρτα της Αμερικής –δηλαδή πατάς το κουμπί και... μπουρλότο! Τσαντίζεται τώρα ο δικός μας ο Πρόεδρος, ο Κέννεντης, και τους λέει να τα μαζώξουν όπως ήρθαν και να τα πάνε πάλι πίσω στη Σιβηρία, γιατί θα μαλώσουμε.

Κι ούλοι ξέρουμε ότι όταν τσακώνονται τα βουβάλια την πλερώνουν τα βατράχια. Οπότεν κοιμόμασταν με την ψυχή στο στόμα, μέχρι που έβαλαν την ουρά στα σκέλια τα κομμούνια και λάκισαν κανονικά.

Τέλος πάντων, τη γλιτώσαμε... πίσω στα δικά μας.

Δυστυχώς, για μια ακόμα φορά αποδείχτηκε ότι το σωστό και το δίκιο δεν θριαμβεύει πάντα, όπως στα αμερικάνικα έργα, κι άμα θέλει ο Διάολος να κάνει τη δουλειά του ό,τι και να κάνεις εσύ θα στα φέρει τούμπα.

Τις εκλογές τις χάσαμε. Και μαζί με τις εκλογές χάσαμε και τον κοσμοαγάπητο ηγέτη μας, που, αηδιασμένος από τόση αχαριστία, μας έριξε μια μούντζα κι έφυγε για το Παρίσι ο άνθρωπος, να γλιτώσει από μας.

Κι όχι μόνο βγήκε ο Παπατζής, με τα ατελείωτα «θα», αλλά –ω, του θαύματος!– βγήκε και ο Μπούρμπουλας, παρά τις φιλότιμες, τις ηρωϊκές θα έλεγα, προσπάθειες μας.

Τα αποτελέσματα αυτής της Καταστροφής είναι γνωστά.

Όλοι εμείς, του Σταθμού Φαρσάλων, πήραμε φύσημα για τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Ο ανθύπας μετατέθηκε στη Σάμο, ο Μπουγάς κάπου στα Αλβανικά σύνορα, ο Τσίρλας σ' ένα λασποχώρι της Φλώρινας κι εγώ... τέρμα Θεού, σ' ένα χωριό ονόματι Κιοπεκλί, στο Σουφλί. Το 'πε και το 'κανε ο κερατάς ο χασοδίκης!

Αλλά έτσι είναι φτιαγμένος αυτός ο ψεύτης ο ντουινιάς. Τις πραγματικές αξίες δεν τις αναγνωρίζει.

Αναταραχή

Ο βασιλεύς Παύλος πεθαίνει. Τον διαδέχεται ο Κωνσταντίνος, ο οποίος μετ' ολίγον παντρεύεται κιόλας.

Γίνονται και πάλι εκλογές, γιατί εκείνες του 1963 δεν ευδοκίμησαν, ο Παπανδρέου τις κερδίζει πάλι αλλά δεν μπορεί να στεριώσει στην εξουσία και παραιτείται.

Αποστασία, «Ιουλιανά» και αρχή του πολιτικού χάους.

Στον κόσμο:

Στη Νότιο Αφρική ο Μαντέλα δικάζεται ισόβια για προδοσία. Εμπάρκο στη Νοτιοαφρικανική Δημοκρατία.

Οι Γάλλοι αποσύρονται από την Αλγερία.

Οι Ολυμπιακοί του Τόκιο.

Ο Κρούτσεφ ανατρέπεται. Τον διαδέχεται ο Μπρέζνιεφ.

Πεθαίνουν οι: Τσώρτσιλ, Κόουλ Πόρτερ, Νατ Κινγκ Κόουλ, Μπάστερ Κήτον, Γουώλτ Ντίσνεϋ και Σταν Λώρελ (ο «Λιγνός»).

Οι ΗΠΑ στέλνουν 3.500 πεζοναύτες στο Βιετνάμ. Τους ακολουθούν άλλοι 50.000 δυο μήνες αργότερα.

Ο Ντε Γκωλ αποσύρει τη Γαλλία από το ΝΑΤΟ.

Φυλετικές ταραχές στις ΗΠΑ.

Η Αγγλία κερδίζει το Παγκόσμιο Κύπελλο.

Ξεκινά η «Πολιτιστική Επανάσταση» του Μάο στην Κίνα.

Οι Παπατζήδες, στην εκδικητική τους μανία δεν κάταναν μισές δουλειές. Το Κιοπεκλί (επισήμως Θυμαριά) καλά-καλά δεν το είχε ούτε ο χάρτης. Ένα λασποχώρι απερίγραπτο, στα σύνορα με την Τουρκία, πενταχόσιοι νοματαίοι όλοι κι όλοι, οι πιο πολλοί Μεμέτηδες ή πρόσφυγες από απέναντι, που είναι το ίδιο, μην σου πω και χειρότερα. Ούτε ηλεκτρικό υπήρχε, με λάμπες πε-

τρελαίου πορευόμασταν, ούτε τρεχάμενο νερό... από τα πηγάδια, με τους κουβάδες βγάζαμε... ούτε τίποτις. Μια σκέτη απελπισία! Πώς ήσαντε στα δικά μας τα μέρη τα χωριά δεκαπέντε χρόνια πίσω; Ε, χειρότερα.

Ο Σταθμός της Χωροφυλακής ήτο ένα δωμάτιο δίπλα στο κοινοτικό γραφείο, σ' ένα καλυβόσπιτο από πλιθιά, που έτσι και φύσαγε δυνατά έμπαζε από παντού. Τι τον θέλαν τον Σταθμό σ' αυτό το τέρμα Θεού; Μου έλυσε την απορία ο Χαραλάμπης Μούλογλου, ο κοινοτάρχης.

—Εδώ, τζάνουμ, είναι «ευαίσθητη περιοχή». Πολλοί οι Μεμέτηδες, που εμείς τους θέλουμε ρωμιούς, αλλά αυτοίνοι στην Τουρκιά έχουν το νου τους. Ό,τι τους πει ο μουφτής κι οι πράκτορες από απέναντι. Ευκαιρία ζητάνε να μας κάνουν κάνα χουνέρι. Όξω να βγεις, πιο πολύ τούρκικα θ' ακούσεις παρά ρωμεία. Γι' αυτό και το κράτος θέλει να τονίζει την παρουσία του, για να μαζώνονται στο καβούκι τους και να σέβονται. Και πώς θα γένει αυτό, γιαβρί μ'; Με τον Στρατό και τη Χωροφυλακή. Εσύ εδώ, για να ξέρεις, δεν είσαι απλά ένας ζαπτιές του γκουβέρνου, είσαι το γκουβέρνο το ίδιο!

Τα χρειάστηκα.

—Δηλαδή τι; του κάνω. Μπορεί κάνα βράδυ, εκεί που κοιμάμαστε, να 'ρθουν να μας σφάζουν;

Γέλασε ο Χαραλάμπης.

—Όχι, μπρε, μου λέει. Φτωχοί άνθρωποι είναι, ήσυχτοι... Αλλά νά... καλό είναι να θυμούνται πού βρίσκονται και ποιος κάνει κουμάντο.

Να πω ότι ησύχασα; Ψέματα θα 'λεγα, αλλά και τι να κάνω; Εδώ μ' έριξε η μοίρα μου η άδικη, εδώ έπρεπε να πορευτώ κι ο Θεός βοηθός. Γιατί ο Θεός τον καλό τον άνθρωπο δεν τον εγκαταλείπει, εγώ σας το λέω και να το ξέρετε.

Ήτουνε όμως στενάχωρα, μην λέμε ψέματα.

Οι άνθρωποι, δεν λέω, καλωσυνάτοι κι ευγενικοί ήσαντε, αλλά κρατούσαν αποστάσεις. Δεν έπιανες εύκολα φιλίες... εξόν κι αν απέφευγαν ειδικά εμένα, λόγω του ότι εδώ ήμανε το Κράτος –κι απ’ ότι κατάλαβα το Κράτος, μην λέμε ψέματα, δεν τους είχε πια και στα όπα-όπα. Και δεν μιλάω για την Τούρκικη προπαγάνδα, που έλεγε ότι το ρωμέϊκο θεωρούσε τους Μουσουλμάνους της Θράκης πολίτες βήτα διαλογής και τους καταπίεζε. Αυτοί τη δουλειά τους έκαναν, όπως κι εμείς τη δικιά μας. Μιλάω για όσα ο ίδιος αντελήφθην, που θα αποσιωπήσω, εκ πατριωτισμού, και διότι οι μέρες είναι πονηρές και δεν ξέρεις τι σου ξημερώνει.

Εδώ πάνω είχαμε ησυχία. Λες και ημάστενε σε άλλη χώρα. Οι εφημερίδες –οι Σαλονικιώτικες, γιατί οι Αθηναϊκές δεν έρχονταν– έκαναν δυο και τρεις μέρες να φτάκουν ως εμάς. Τηλέφωνο δεν υπήρχε και το μοναδικό ραδιόφωνο ήτουνε ένα τρανζίστορ με μπαταρίες, που είχε ο Πρόεδρος, αλλά κι αυτό πιο εύκολα έπιανε Αδριανούπολη (Εντιρνέ τουρκιστί) ή Βάρνα παρά ελληνικό σταθμό. Κι άντε τώρα να πληροφορηθείς τα νέα από τους Τουρκαλάδες ή τους Κομιτατζήδες!

Και θα μου πεις... τι σε νοιάζαν εσένα τα νέα σ’ αυτή την εξορία του Αδάμ, ρε Κουτσολέρα; Και θα σου απαντήσω ότι με νοιάζαν και με κόφταν, καθόσον, αν δεν πέφταν σύντομα οι Παπατζήδες κι ο εκδικητικός Μπούρμπουλας, εδώ θα άφηνα τα κοκαλάκια μου.

Κι όπως λένε στο χωριό μου... «Καλομελέτα κι έρχεται». Μέσα σ’ ενάμισο μήνα ο μέγας «Θα» παραιτήθηκε κι ο Βασιλέας προκήρυξε νέες εκλογές, για τον Φεβρουάριο!

Σιγά να μην ξανάβγαινε ο άχρηστος, σκέφτηκα. Κι αυτός κι ο Μπούρμπουλας, που με καταδιώκει. Μωρέ θα φάει η μύγα σίδερο και το κουνούπι ατσάλι! Καβάλα στο άλογο θα πάμε στη Βουλή! Θα επιστρέψει κι ο Αρχηγός από τα ξένα και ούλα θα μπουν στη θέση τους.

Εμείς εδώ πάνω εκλογές δεν καταλάβαμε. Ούτε ήρθε κανείς να μιλήσει, ούτε αφίσες, ούτε τίποτις. Ούτε καν στρατό δεν στείλαν να φυλάει την κάλπη. Αυτή τη δουλειά θα την έκανα, λέει, εγώ –ήρθε εγκύκλιος υπερεσιακώς. Καμιά σχέση με το νταβαντούρι στα Φάρσαλα.

Μετά που κλείσαν οι κάλπες πέρασε ένα φορτηγό της Νομαρχίας, τη μάζωξε και την πήγε μαζί με άλλες, από άλλα χωριά, στο Σουφλί για καταμέτρηση, λέει. Τώρα πώς έφυγαν οι ψήφοι και πώς έφταξαν στον προορισμό τους εγώ δεν μπορώ να πω, γιατί δεν ήμανε παρών, να ξέρω, όμως τι, ... λίγα έχουν δει τα μάτια μας;

Κείνο το βράδυ ξενυχτήσαμε με τον Χαραλάμπε, σχυμμένοι πάνω στο τρανζίστορ, να σημειώνουμε τα «έλαβον». Είχε φτιάξει μια πρόχειρη πατέντα, με σύρματα, σαν κεραία, κι έτσι μπορέσαμε να πιάκουμε τον αναμεταδότη της ΕΙΡ στη Σαλονίκη.

Από την πρώτη ώρα κιόλας τα πράματα δεν φαίνονταν καλά. Τα νούμερα «έλαβον» σαν να βγαίνουν ανάποδα.

—Σαν να μου φαίνεται ότι ο θείτσος¹¹ τα 'κανε μούσκεμα, μου λέει σε μια στιγμή ο Χαραλάμπε, που ως Πρόεδρος ήτουνε δικό μας παιδί βέβαια (αλλιώς σιγά να μην έβγαينه!).

—Μπα, νωρίς είναι ακόμα, λέω εγώ. Μόλις αρχίσουν να έρχονται τ' αποτελέσματα από την επαρχία θα πάρουμε τα πάνω μας.

—Μωρ' η καλή μέρα από το πρωί φαίνεται, μουρμούρισε ο απαισιόδοξος Χαραλάμπε.

Κι έτσι ήτουνε. Τα «έλαβον» αντί να καλυτερεύουν χειροτέρευαν. Κι άντε λίγο ακόμα... κι άντε να δούμε... Σε μια στιγμή χάθηκε το σήμα κι όπως το 'φαχνε ο Πρόεδρος

11 Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος, αρχηγός της ΕΡΕ μετά την αποχώρηση του Καραμανλή, ήταν θείος της Αμαλίας Καραμανλή και κατ' επέκταση, εξ' αγχιστείας, και του Σερραίου.

πέσαμε πάνω σ' έναν Τούρκικο σταθμό. Τον γλέπω να στήνει αυτί...

—Σώπα, μου λέει, ν' ακούσουμε. Λένε τα γενικά αποτελέσματα.

—Τι, ξέρεις Τούρκικα, ρε Χαραλάμψη; απορώ εγώ.

—Αμ να μην ξέρω; μου λέει. Από πού ήρθα εγώ το '22, από την Ελβετία; Σουτ!... ν' ακούσουμε...

Κι ακούσαμε, αλλά οι γειτόνοι σαν να μην μας τα λέγαν καλά...

—Δίνουν στον Παπατζή πάνω από 50%, με πληροφορεί ο τουρκομαθής. Εμάς... 30 με το ζόρι...

—Και πού ξέρουν οι Τουρκαλάδες; του λέω εγώ. Εμάς ακόμα εδώ δεν μας έδωκε συγκεντρωτικά η ΕΙΡ.

—Λες να περιμένουν να πληροφορηθούν απ' το δικό μας ραδιόφωνο; μου λέει ο Χαραλάμψη. Λες να μην έχουν τον τρόπο τους αυτοί;

—Μπα... προπαγάνδα είναι, του λέω εγώ. Επειδής τους συμφέρει να βγουν οι Παπατζήδες, που είναι όλο «θα» και «θα» κι από ουσία μηδέν. Ενώ τον Καραμανλή τον χέζονται.

—Να σου θυμίσω ότι ο Καραμανλής είναι στο Παρίσι, μου λέει.

—Ναι, αλλά θα γυρίσει αμέσως μόλις πάρουμε τις εκλογές, του λέω.

Αλλά δεν τις πήραμε.

Το πρωί η ΕΙΡ μα ενημέρωσε περίλυπα ότι οι Παπατζήδες είχαν κερδίσει με 53% και θα κάναν κυβέρνηση με αυτονομία.

Είχα μια ελπίδα να μη βγει τουλάχιστον ο Μπούρμπουλας. Μου πήρε μια βδομάδα να μάθω κι όταν έμαθα γέννηκε η καρδιά μου περιβόλη. Ο Μπούρμπουλας όχι μόνο

βγήκε με τα τσαρούχια, αλλά προοριζόταν λέει και για υπουργός.

Ήρθαν τα πάνω-κάτω! Έπρεπε να πάρω απόφαση ότι σ' αυτή την εξορία του Αδάμ θα άφηνα τα κοκαλάκια μου. Ν' ακούω τον μουεζίνη να καλεί τους Μεμέτηδες για προσευχή από τον μιναρέ, καθημερινώς, και να μου γυρίζουν τα άντερα. Με το μπιστόλι κάτω από το μαξιλάρι κοιμόμανε πια. Όχι ότι θα μ' έσωζε δηλαδή έτσι και κάναν ντου καμιά νύχτα να μας σφάξουν ούλους, σαν τ' αρνιά στη Λαμπρή.

Κι ας έλεγε ο Χαραλάμπης ότι δεν υπήρχε φόβος κι ότι ήσαντε ούλοι τους καλά και φιλήσυχα ανθρωπάκια. Αυτός τι θα 'λεγε, αφού κατά κάποιον τρόπο από κείθε κρατούσε η σκούφια του; Ξεχνιέται όμως ο Αθανάσιος Διάκος, ο Κιουταχής, το Κούγκι και το Μεσολόγγι; Εμ δεν ξεχνιούνται.

Τώρα δεν ξέρω ποιος σοφός είχε πει ότι τη μια συφορά την ακολουθάνε κι άλλες, αλλά είναι αλήθεια. Γιατί δεν φτάνει που μας κατσικώθηκε ο Παπατζής με τη συμμορία του... μας έβρηκε κι άλλο κακό.

Έρχεται ένα πρωί ο Χαραλάμπης από δίπλα με κάτι μούτρα μέχρι το πάτωμα.

—Ζωή σε λόγου μας, μου λέει.

—Γιατί, τι γένηκε; ρωτάω εγώ.

—Ο Βασιλεύς, μου λέει. Μας άφηκε χρόνους.

—Απόνθανε ο Βασιλέας; φωνάζω εγώ. Πώς;... πότε;... από τι;

—Δεν ξέρω λεπτομέρειες, μου λέει. Τώρα δα το είπαν από τη Βάρνα.

—Από τη... Βάρνα!

—Εμ, ναι... Προσπάθησα να πιάκω τον δικό μας σταθμό, αλλά τίποτις.

—Και είσαι σίγουρος, ρε Χαραλάμπη; του λέω. Τι, καταλαβαίνεις και Βουλγάρικα;

—Εμ τι, εδώ δίπλα τους έχουμε... γειτόνοι... όλο και κάτι μαθαίνουμε, για να συνεννοηόμαστε.

—Μπορεί να είναι προπαγάνδα των Κομιτατζήδων, του λέω εγώ. Αν απόνθανε ο Μεγαλειότατος δεν θα το μαθαίναμε;

—Και πώς θα το μαθαίναμε, μπρε Θανάση; Αφόσον για να πιάσουμε ελληνικό σταθμό πρέπει να κάνουμε τάμα στην Παναγιά τη Σουμελά –μεγάλη η Χάρη Της!

—Για κάνε μια προσπάθεια..., τον προτρέπω.

Προσπάθησε ο Χαραλάμπης, έστησε την κεραία από σύρματα... με τα πολλά πιάκαμε Σαλονίκη.

Σε μουζική πέσαμε, αλλά από κείνες που βάνουν όταν μας αφήνει χρόνους κάποιος επιφανής.

Δυστυχώς οι Κομιτατζήδες είχαν δίκιο.

—Από τη στεναχώρια του θα πήγε ο άνθρωπος, να μου το θυμηθείς, που βγήκε ο Παπατζής, του λέω του Χαραλάμπη.

—Και τώρα τι κάνουμε; με ρωτάει αυτός.

—Τώρα ορφανέψαμε, μου λέω εγώ.

—Εννοώ εμείς... ως Αρχές...

Σάματις ήξερα; Είχα χάσει κι άλλον Βασιλέα;

—Ξέρω κι εγώ; Εσύ είσαι Πρόεδρος, του λέω. Τι προβλέπει ο κανονισμός;

Το σκέφτεται ο Χαραλάμπης.

—Όταν απόνθανε ο Παπάγος βάλουμε τη σημαία μεσί-στια, μου λέει.

—Ε, αυτό να κάνουμε και τώρα, του λέω.

—Και ποιος θ' ανεβεί στη σκεπή, εσύ ή εγώ;

—Να βάλουμε έναν πιτσιρικά... Τι, εδώ θα κολλήσουμε;

—Βαρέσαμε και την καμπάνα πένθιμα, μου λέει ο Χαραλάμπης.

—Να τη βαρέσουμε και τώρα.

—Μήπως όμως την ακούσουν κι οι απέναντι και πάρουν θάρρος;

—Λες;

—Εμ...

Το σκέφτηκα κι εγώ.

—Άσε, του λέω. Μέχρι να μαθευτεί δεν θα κάνουμε τίποτις. Ούτε τη σημαία. Άσε να δούμε...

Έτσι πήγε ο Μεγαλειότατος άκλαυτος. Μόνο στη φωτογραφία του βάλουμε μια μαύρη κορδέλα, έτσι, για το έθιμο.

Δέκα μέρες πιο μετά ο ταχυδρόμος μας έφερε, υπερεσιακώς, δυο φωτογραφίες του καινούργιου Μεγαλειότατου, του Κωνσταντίνου, μια για το Κοινοτικό Γραφείο και μια για τη Χωροφυλακή.

Με τον Χαραλάμπη καθίσαμε να ξηλώσουμε τον συχωρεμένο από την κορνίζα και βάλουμε στη θέση του τον Ολυμπιονίκη μας.

—Ωραίος είναι, αλλά πιτσιρικάς, μου λέει ο Χαραλάμπης.

—Τόσο το καλύτερο, του λέω. Θα τον έχουμε για πιο πολύ καιρό.

—Μπρε Θανάση, μου λέει ο Χαραλάμπης. Εκείνη την προφητεία την έχεις υπόψη σου, τζάνουμ;

—Ποια προφητεία; απορώ εγώ.

—Κείνη που λέει: «Κωνσταντίνος την έχτισε, Κωνσταντίνος την έχασε, Κωνσταντίνος θα την πάρει πίσω».

—Την ποια; ξανα-απορώ εγώ.

—Την Πόλη, μπρε! Την Πόλη και την Αγιά Σοφιά.

—Λες;

—Εμ... τέτοια σύμπτωση πια!...

—Αμήν και πότε, Παναγία μου!

Σταυροκοπηθήκαμε ευλαβικά και οι δυο και καμαρώσαμε τον Μεγαλειότατο.

—Λένε πως είναι και εξαδάχτυλος, μου λέει ο Χαραλάμπης. Το ένα του ποδάρι έχει έξι δάχτυλα.

—Αμ τότες αυτός είναι! ανέκραξα ενθουσιασμένος. Το λέει και η άλλη προφητεία, ότι εξαδάχτυλος θα την πάρει την Πόλη.

Ο Χαραλάμπης έπεσε σε σκέψεις.

—Ένα πράμα με ανησυχεί..., μου λέει.

—Τι πάλι, ρε Πρόεδρα;

—Νά... Τη θυμάσαι κείνη την προφητεία που λέει ότι, όταν πάρουμε πίσω την Πόλη, θα ξυπνήσει ο Μαρμαρωμένος Βασιλιάς και θα πάει να λειτουργηθεί στην Αγιά Σοφιά στο άλογο καβάλα;

Ανατρίχιασα! Νά, μά την Παναγία, μου σηκώθηκε η τρίχα με όλες αυτές τις προφητείες.

—Τη θυμάμαι, πώς δεν τη θυμάμαι; λέω του Χαραλάμπη.

—Και τι θα γένει τότες; αναρωτιέται ο Χαραλάμπης. Δυο βασιλιάδες θα 'χουμε;

—Μωρ' καλά λες! Τ ου λέω. Ώρα είναι να τσακωθούν οι δυο τους για το ποιος θα κάνει κουμάντο!...

—Και μεις με ποιον θα πάμε τότες, μπρε Θανάση;

Αυτό δεν το 'χα σκεφτεί.

—Μήπως με τον τωρινό; του λέω. Που τον ξέρουμε και μας ξέρει; Τον άλλον... τι να σου πω... καλός, χρυσός, αλλά δεν τον έχουμε ζήσει. Ξέρω 'γώ τι καπνό φουμάρει; Μπορεί να 'ναι μέχρι και κομμούνι, που λέει ο λόγος.

—Ίσως τα κανονίσουν να είναι ο ένας στην Πόλη κι ο άλλος εδώ, μου λέει σκεφτικός ο Χαραλάμης.

—Αμήν, λέω κι εγώ. Γιατί δεν μας παίρνει τώρα να τσακώνονται οι Μεγαλειότατοι συναμετάξυ τους.

Όμως κοίτα να δεις πώς έρχονται καμιά φορά τα πράγματα, ρε παιδί μου! Γιατί απ' αλλού το περιμέναμε κι απ' αλλού μας ήρθε!

Πριν ακόμα πάρουμε την Πόλη και την Αγιά Σοφιά ο Βασιλέας άρχισε να τσακώνεται, όχι με τον Μαρμαρωμένο, αλλά με τον... Παπατζή!

Κι ο λόγος; Αέρας κουβέντα! Άλλον υπουργό ήθελε ο ένας κι άλλον ο άλλος. Οπότε... κόντρα στην κόντρα... δεν γενόταν να κάνει πίσω ο Μεγαλειότατος, η γεροντάρα πάλι ήτουνε αγύριστο κεφάλι... παραιτήθηκε ο Παπατζής (παλιά μου τέχνη κόσκινο)!

Κι αυτό για μας ήτουνε καλό, γιατί γλιτώναμε —εγώ κυρίως— αλλά μπαίναμε σε άλλες περιπέτειες. Καθόσον κάτι Παπατζήδες δεν συμφωνούσαν, λέει, με τον αρχηγό κι αποστάτησαν, να κάνουν, λέει, δικιά τους κυβέρνηση κι αρχίνισε ένα νταβαντούρι απίστευτο! Ο ένας να ανεβαίνει... ο άλλος να κατεβαίνει... ο Παπατζής άντε πάλι «ανένδοτος» — ξανά-μανά παλιά μου τέχνη κόσκινο— κι άντε να βγάλεις άκρη!

Δεν ξέραμε ποιον πρωθυπουργό να κρεμάσουμε στον τοίχο πια!

Αλλά δεν είχαμε μόνο εμείς ντράβαλα.

Μια μέρα έρχεται στο καφενείο ο Νώντας ο Φούρκας, ο αγροφύλακας, αναψοκοκκινισμένος, και μας φέρνει τη χαρμόσυνη είδηση.

—Τα μάθατε; μας λέει. Έπεσε ο Κρούτσεφ στη Σοβιετία.

Στην αρχή νομίζαμε ότι μας έκανε πλάκα, διότι ο Νώντας ήτουμε μεγάλος πλακατζής, αλλά αυτός επέμενε.

—Μου το 'πε ένας ανθύπας της μονάδας που κάνει γυμνάσια εδώ γύρω, είπε. Τον ξήλωσαν με συνοπτικές διαδικασίες τα συντρόφια! Πάει και σκόλασε!

—Δηλαδή τώρα θα πέσει ο κομμουνισμός; ρώτησε ένα γερόντιο.

—Αμ τι θα κάνει;...

—Θα μπουν μέσα οι Αμερικάνοι και θα βάλουν τάξη, είπε ένας άλλος.

—Και οι Γερμανοί πήγαν να βάλουν τάξη, αλλά φάγαν τα μούτρα τους, είπε ένας άλλος (που τον σημείωσα για ύποπτο).

—Άλλο οι Γερμανοί. Δεν τους αφήκαν οι άλλοι... Γιατί αν τους αφήναν...

—Ο Κόκκινος Στρατός δεν τους άφηκε. Αυτός δεν τους άφηκε και κανένας άλλος, είπε ο ύποπτος, που τώρα σημειώθηκε για σίγουρος κουκουές.

—Μωρέ δεν ξέρω εσείς τι λέτε, είπε ο καφετζής. Εγώ φοβάμαι μην πάει κάνας τρελός να πατήσει το κουμπί και γενούμε στάχτη.

—Όπως παραλίγο την άλλη φορά με την Κούβα, επιδοκίμασε ο Χαραλάμης.

—Αυτός ο Κρούτσεφ δεν ήτουμε τότες; ρώτησε ο αγροφύλακας.

—Αυτός, αυτοπροσώπως.

—Παναπεί ότι ήτουμε εντάξει το ανθρωπάκι, λέει ο κουκουές.

—Τι εντάξει; επεμβαίνω εγώ (ώρα ήτουνε). Κομμουνιστής και να 'ναι εντάξει; Πού ακούστηκε; Όλοι τους ίδιοι είναι κι ο Θεός και η Αμερική να βάνουν το χέρι τους.

Εδώ συμφώνησαν όλοι (αν ήθελαν ας μην συμφωνήσαν!) και η συζήτηση έληξε.

Αργότερα ο Χαραλάμης με πήρε ιδιαιτέρως.

—Θανάση, μου λέει, ανησυχώ.

—Γιατί ανησυχείς, ρε Χαραλάμης; τον ρωτάω εγώ.

—Μ' αυτή την κουβέντα για τα κουμπιά... Δεν θες να μας βρει κάνα κακό, στα καλά του καθουμένου;

—Μπα, του λέω. Δεν έχουμε ανάγκη εμείς. Έχουμε τους Αμερικάνους σύμμαχους.

—Μωρέ ναι, δεν λέω... αλλά, αν γένει καμιά στραβή; Πε μου, μπρε Θανάση, εσύ που είσαι μέσα στα πράματα... τη Βόμπα εμείς την έχουμε;

—Τη Βόμπα την καλή;

—Α, γειάσου!

—Δεν το νομίζω, του λέω. Μόνο οι Αμερικάνοι και οι Ρώσοι...

—Και οι Αμερικάνοι δεν έχουν βάσεις εδώ;

—Έχουν, πώς δεν έχουν.

—Εμ, αυτό λέω... Μήπως έφεραν τίποτις τέτοιες βόμπες κι εδώ... επειδής και ειμάστενε κοντά στη Ρωσία, για την περίπτωση που γένει καμιά στραβή.

—Και να 'χουν φέρει για καλό δεν είναι; του κάνω.

—Αμ δεν είναι, μου λέει ο Χαραλάμης. Γιατί έτσι και γένει πόλεμος και πατηθούν τα κουμπιά οι Ρώσοι πού θα τις ρίξουν τις βόμπες τους πρώτα;

—Στην Αμερική, του λέω εγώ.

—Και στις βάσεις της Αμερικής που έχουν τέτοιες βόμπες.

Αυτό δεν το 'χα σκεφτεί και μ' έκοψε κρύος ιδρώτας. Γιατί ένα πράμα είναι να κοιμάσαι με το μπιστόλι κάτω από το μαξιλάρι, μην και μπουκάρουν οι Τούρκοι με τα καριοφίλια κι άλλο να περιμένεις να σου σκάσει στο κεφάλι μια ατομική βόμβα. Απ' αυτή πώς διάολο να φυλαχτείς;

Ευτυχώς δεν γένηκε τίποτις κι αδίκως ανησυχήσαμε για τις εκκαθαρίσεις στη Ρωσία.

Ποια Ρωσία; Εδώ σε μας γινόταν ο κακός χαμός και δεν ξέραμε τι θα μας ξημερώσει. Οι «ανένδοτοι» αμολυτοί στις διαδηλώσεις, οι κυβερνήσεις ν' ανεβαίνουν και να πέφτουν και να μη γνωρίζει το σκυλί τον αφέντη του!

Το μόνο ευχάριστο ήτουνε που στεφανώθηκε ο καινούργιος Μεγαλειότατος με τη Βασιλοπούλα της Δανίας και μπόρεσε να χαρεί επιτέλους με κάτι ο λαός.

P. Coliopoulos
22

Ευτυχώς Σωθήκαμε !

Η Χούντα των Συνταγματαρχών καταλαμβάνει την εξουσία πραξικοπηματικώς.

Στον έξω κόσμο:

Η κόρη του Στάλιν Σβετλάνα Αλληλούγιεβα αυτομολεεί στη Δύση.

Στη Μέση Ανατολή ο πόλεμος των 6 ημερών, όπου το Ισραήλ κατατροπώνει τους Άραβες.

Η Τζαϊν Μάνσφηντ σκοτώνεται σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα.

Έναρξη του πολέμου της Μπιάφρας.

Πραξικόπημα των μισθοφόρων στο Κογκό.

Ο Τσε Γκεβέρα συλλαμβάνεται και δολοφονείται στη Βολιβία από πράκτορες της ΣΙΑ.

Πρώτη μεταμόσχευση καρδιάς από τον Δρ. Κρίστιαν Μπάρναρντ.

Βρισκόμαστε στη Σαλονίκη, όπου είχα πάει συνοδεία τον Μήτσο τον Πιρτσικίδη, που χρώσταγε στην Τράπεζα και τον δικάζαν, λέει, για «εξαπάτησιν του Δημοσίου». Του είχα καταστραφεί η σοδιά απ' το χαλάζι του ανθρώπου και δεν μπόραγε να ξεπλερώσει το δάνειο (από πού;), πλην όμως ήτουνε υπότροπος, λέει, κι άντε να ξεμπλέξει τώρα απ' το χαρτοβασίλειο —ο Θεός να μας φυλάει από την ώρα την κακιά!

Τον παράδωσα το λοιπό τον φουκαρά «στας οικείας αστυνομικής αρχάς» και μετέβην στη Διοίκηση Χωροφυλακής, να αναφέρω εκτέλεσιν της εντολής και να θεωρήσω το φύλλον πορείας, καθόσον είχα λάβει πενθαήμερη άδεια, να πάω στο χωριό μου επιτέλους, ο καψερός.

Ο συνάδελφος που του έδωκα το χαρτί όμως κούνησε το κεφάλι λυπητερά.

—Καλά, δεν τα 'μαθες, συνάδελφε; μου λέει. Έχουμε τεθεί σ' επιφυλακή κι όλες οι άδειες ανακλήθηκαν.

Αμάν, ρε παιδιά! Σε μένα έτυχε το λαχείο;!

—Γιατί, συνάδελφε; τον ρωτάω. Τι τρέχει;

—Τι να τρέχει; μου λέει αυτός. Μ' αυτά και μ' αυτά, με όλο αυτό το τζέρτζελο και τις διαδηλώσεις... δεν καταλαβαίνεις;... στην αναμπουμπούλα ο λύκος χαίρεται. Υπάρχουν πληροφορίες ότι κάτι 'τοιμάζουν τα κομμούνια.

—Και τώρα τι κάνουμε; λέω εγώ.

—Τώρα επιφυλακή. Θα κοιμηθείς εδώ, στο Κέντρο Διερχομένων, κι όταν με το καλό ξημερώσει ο Θεός τη μέρα βλέπουμε...

Μου δώκανε κουβέρτες και με στείλαν στο θάλαμο, όπου βρήκα άλλους πεντέξι, στην ίδια κατάσταση με μένα.

—Τι γίνεται, ρε παιδιά, τι μαθαίνετε; τους ρωτάω.

—Ό,τι ξέρεις ξέρω, συνάδελφε, μου λέει ο ένας.

—Κάτι για τα κομμούνια λένε, με πληροφορεί ένας άλλος.

—Εγώ άκουσα ότι 'τοιμάζει πραξικόπημα ο Βασιλεύς, λέει ένας τρίτος.

—Πραξικόπημα! απορώ εγώ. Γιατί;

—Για να βάνει μια τάξη στο μπουρδέλο, ρε συνάδελφε, γι' αυτό. Το 'χουν παραχέσει πια... κάθε μέρα διαδηλώσεις... κάθε μέρα κι άλλη κυβέρνηση!...

—Ναι, μωρέ. Δεν πάει άλλο!

—Απηυδίσσαμε να δέρνουμε πια! Νισάφι!

Κοιμηθήκαμε όπως-όπως, αλλά δεν κοιμηθήκαμε πολύ. Κατά τις πέντε, μπορεί και πιο νωρίς, μας ξύπνησαν.

—Γρήγορα, ντυθείτε και 'τοιμαστείτε... Θα σας γένει ενημέρωση στην αίθουσα αναφορών, φώναξε ο χωροφύλακας υπερεσίας.

Εκεί μας περίμενε ένας γηραλέος ανθυπομοίραρχος, απ' αυτούς που πέρασαν αξιωματικοί στο συμμοριτοπόλεμο κι έμειναν εκεί στάσιμοι, με μούτρα όλο σοβαρότητα και μας ενημέρωσε ότι...

—Κατά τας πρώτας πρωινάς ώρας της σήμερον εκινήθη ο Στρατός προκειμένου να βάλει τέλος εις την άνομον και ανίερρον κατάστασιν, ήτις ταλανίζει την χώραν. Ευρισχόμεθα εν επιφυλακή.

—Δηλαδής γένηκε κίνημα; ρώτησε κάποιος.

—*Επανάστασις*, διόρθωσε ξερά ο ανθυπομοίραρχος. Στρατός και λαός ενωμένοι θα βαδίσουν μαζί στον δρόμο των ιστορικών των πεπρωμένων. Όπως εις την εποποιϊάν του Γράμμου και του Βίτσι. Ο κομμουνισμός θα παταχθεί αμειλίχτως.

—Κι ο Βασιλεύς; πετάχτηκε ένας άλλος.

—Ο Βασιλεύς ηγείται ασφαλώς της επαναστάσεως.

—Αυτά που λέγαμε..., μου λέει ο συνάδελφος από τον θάλαμο.

—Μπλέξαμε, μουρμούρισε ένας άλλος (που σημειώθηκε νοερά στα «υπόψη»).

—Η ένδοξος Βασιλική Χωροφυλακή καλείται να συνδράμει τον Εθνικόν Στρατόν παντοιοτρόπως, συνέχισε ο ανθυπομοίραρχος. Μας ανετέθη η αποστολή συλλήψεως ατόμων τινών αντιδραστικού χαρακτήρος, ίνα διασφαλιστεί η επιτυχία του εθνοσωτηρίου αυτού εγχειρήματος. Θα σας δοθούν ονόματα και διευθύνσεις, προκειμένου να προβείτε εις τας εν λόγω συλλήψεις πάραυτα. Ζήτω το Έθνος!

—Ζήτωωω!

—Ζήτω ο Βασιλεύς!

—Ζήτωωωω!

—Ζήτω η ένδοξος Βασιλική Χωροφυλακή!

—Ζήτωωωωωω!

Ξαμοληθήκαμε στους δρόμους, νύχτα ακόμα, και είδαμε τανκς, τεθωρακισμένα και σκουντούφλικα φαντάρια, που έπαιρναν θέσεις σε καίρια σημεία.

Ρωτάω έναν έφεδρο λοχία, που μου φάνηκε λιγότερο άγριος από τους άλλους...

—Τι συμβαίνει, ρε συνάδελφε;

—Πού να ξέρω; μου λέει το παιδί. Μας είπαν ότι πάμε να σώσουμε την Ελλάδα. Εσάς;

—Εμάς μας στέλνουν να συλλήψουμε τους ταραξίες.

—Άντε, καλό βόλι.

—Αμήν κι ο Θεός να βάλει το χέρι του, λέω.

Ο πρώτος μου πελάτης έμενε εκεί κοντά. Τον ήξερα από τις εφημερίδες, καθόσον τύγχανε βουλευτής των αποστατών και δεν έχανε ευκαιρία να αυτοπροβάλλεται ως «δημοκράτης», παναπεί κρυπτοκομμούνι.

Χτυπάω την πόρτα... μου ανοίγει ένα τρομαγμένο δουλικό, με το νυχτικό.

—Ο κύριός σου πού είναι; της λέω αυστηρά.

—Κοιμάται, μου λέει.

—Ξύπνα τον, της λέω.

—Μα...

—Βρε ξύπνα τον που σου λέω, μην σε μπαγλαρώσω και σένα...

Αγουροξυπνημένος ο μπάρμπαρς, με τις πυτζάμες και τις παντούφλες, με βλέπει και παθαίνει ίκτερο.

—Τι συμβαίνει, ενωμοτάρχα; μου λέει.

—Συμβαίνει ότι συλλαμβάνεσαι, του λέω, άνευ περιστροφών.

—Συλλαμβάνομαι;!!! αναφωνεί ο κατάπτυστος. Ξέρεις ποιος είμαι εγώ;

—Ξέρω, πώς δεν ξέρω, του λέω. Είσαι ένα επικίνδυνο κι αντεθνικό στοιχείο και πιθανώς κρυπτοκομμουνιστής. Θα 'ρθεις με το καλό ή θα σε τσουβαλιάσω;

—Διαμαρτύρομαι εντόνως!... αρχίζει αυτός.

—Βρε ξου... που θα μου πεις εμένα!... Προχώρει, του κάνω.

—Με τις πυτζάμες;... Να ντυθώ τουλάχιστον...

—Όπως είσαι, του λέω. Προχώρει.

—Όταν με συνέλαβαν οι Γερμανοί μου επέτρεψαν τουλάχιστον να ντυθώ...

—Νά, από κάτι τέτοιες ευγένειες το φάγαν το κεφάλι τους οι Γερμανοί, του λέω βλοσυρά. Προχώρει.

Από κάτω περίμενε μια «Καναδέζα» της ΕΣΑ. Τον φόρτωσα μαζί με τους άλλους, που είχαν κιόλας συλληθεί, και πήγα για τον επόμενο.

Μέχρι να ξημερώσει τους είχαμε μαζώξει όλους. Με τα σώβρακα τους πιάκαμε, τους λεχρίτες, και τους μαντρώσαμε στο Καυταντζόγλειο για τα περαιτέρω.

Η αλήθεια είναι ότι ούτε κι εμείς, αλλά ούτε και τα φαντάρια που ρωτάγαμε ξέραμε τι στ' αλήθεια συμβαίνει και ποιος έκανε το ντου.

Το ραδιόφωνο έπαιζε συνέχεια εμβατήρια και δημοτικά, όπως το «Λεμονάκι μυρωδάτο». Ότι είχαμε δικτατορία, όπως επί αείμνηστου Μεταξά, ήταν σίγουρο, αλλά ποιανού; Τους πολιτικάτζες και τα κομμούνια τους είχαμε πιάκει πρώτους-πρώτους. Τότε ποιος; Ο Βασιλεύς; Ο Στρατός; Ο Βασιλεύς και ο Στρατός;

Την απορία μας την έλυσε ο σταθμός των Ενόπλων, γύρω στις εξήμισι το πρωί.

«Λόγω της δημιουργηθείσης εκρύψιμου καταστάσεως, από του μεσονυκτίου ο στρατός ανέλαβε την διακυβέρνησιν της χώρας. Ακολουθεί η ανάγνωσις του βασιλικού διατάγματος:

»Κωνσταντίνος Βασιλεύς των Ελλήνων.

Έχοντες υπ' όψιν το άρθρον 91 του Συντάγματος και κατόπιν εισηγήσεως της Κυβερνήσεως, αναστέλλομεν τας διατάξεις των άρθρων 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 18, 20, 95 και 97 του εν ισχύι Συντάγματος καθ' όλον το Κράτος λόγω εκδήλου απειλής κατά της δημοσίας τάξεως και ασφαλείας της χώρας εξ εσωτερικών κινδύνων. Ο ημέτερος επί των Εσωτερικών Υπουργός δημοσιεύσει και εκτελέσει το διάταγμα τούτο.

Εν Αθήναις τη 21η Απριλίου 1967

Κωνσταντίνος Βασιλεύς των Ελλήνων

Το υπουργικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος, τα μέλη...»

Οπότεν... ο Μεγαλειότατος! Δόξα σοι ο Θεός! Σωθήκαμε!

Τα τηλέφωνα είχαν κοπεί, οι συγκοινωνίες σταματήσκει και αναγγέλθηκε ότι μετά τη δύση του ηλίου όποιος κυκλοφορούσε στους δρόμους «θα πυροβολείται άνευ προειδοποιήσεως».

Από τη Διοίκηση μας χώρισαν σε ομάδες δυο-δυο ή τρεις-τρεις και μας ξαμόλησαν να περιπολούμε, λείει, στα προάστια της πόλης, που βρίσκονταν στη δικαιοδοσία μας, «ίνα τηρούμε την τάξιν». Ποια τάξη; Ψυχή δεν κόταγε να βγει όξω. Κάθε τόσο ακούγαμε και καμιά ντουφεκιά. Από τα φαντάρια σίγουρα, γιατί εμάς οπλισμό δεν μας έδωκαν, πέρα από το υπερεσιακό μπιστόλι (που εγώ είχα αφήκει στο χωριό).

Τέλος πάντων, υπήρχε ένας φόβος και μια ανησυχία –κι όχι μόνο στους πολίτες– γιατί εμείς, οι νεότεροι τουλάχιστον, δεν ημάστενε συνηθισμένοι σε κάτι τέτοια.

Βλαστήμαγα μέσα μου τον υπόδικο Πιρτσικίδη, που με

κουβάλησε εδώ και μ' έμπλεξε σ' αυτή την κατάσταση, ενώ αλλιώς τώρα θα ήμανε αραχτός στο Κιοπεκλί και με τον Χαραλάμπη θα προσπαθούσαμε να πιάσουμε κάναν ξένο σταθμό, να μάθουμε νέα.

Τελικά στις οκτώμισι το βράδυ μας ανακοίνωσαν από το ραδιόφωνο ότι:

«Την 7ην εσπερινήν ώραν της σήμερον ωρκίσθη ενώπιον της Αυτού Μεγαλειότητος του Βασιλέως εις τα Ανάκτορα Αθηνών υπό του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος η νέα Εθνική Κυβέρνησις υπό τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Κόλλιαν Κωνσταντίνον, η σύνθεσις της οποίας έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος κυβερνήσεως ο εισαγγελεύς του Αρείου Πάγου κ. Κόλλιας Κωνσταντίνος.

Αντιπρόεδρος κυβερνήσεως και υπουργός Εθνικής Αμύνης ο αρχηγός του ΓΕΣ αντιστράτηγος κ. Σπαντιδάκης Γρηγόριος.

Υπουργός Συντονισμού ο συνταγματάρχης Πυροβολικού κ. Μακαρέζος Νικόλαος.

Υπουργός Εσωτερικών ο ταξίαρχος κ. Παττακός Στυλιανός.

Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως ο συνταγματάρχης Πυροβολικού κ. Παπαδόπουλος Γεώργιος.

Μετά την ορκωμοσίαν της κυβερνήσεως συνήλθε το υπουργικόν συμβούλιον εις πρώτην συνεδρίασιν. Τα ονόματα ετέρων μελών της Εθνικής Κυβερνήσεως θα ανακοινωθούν εις νεώτερα δελτία μας».

Κανένας απ' αυτούς δεν ξέραμε κι όχι μόνον εμείς, αλλά και οι αξιωματικοί μας, που κοιτάζονταν απορημένοι.

—Τουλάχιστον είναι στρατιωτικοί, είπε ένας Μοίραρχος. Δικοί μας άνθρωποι. Σκέψου να ήσαντε τίποτις αριστερά μιάσματα.

—Μας λυπήθηκε ο Θεός! είπε ένας ανθύπας.

—Ευτυχώς σωθήκαμε, είπε ένας Ασφαλίτης, που δεν ξέρω πώς βρισκόταν εδώ.

—Και με μας, που υπερετούμε στα χωριά, τι θα γένει; ρωτάει ένα από τα παιδιά που ημάστενε μαζί στον θάλαμο.

—Μόλις επιτραπούν οι μετακινήσεις θα πάτε στην ευχή του Θεού, απάντησε ο αξιωματικός υπερεσίας, που άκουγε μαζί μας το ραδιόφωνο.

Κάτι που γένηκε σε δυο-τρεις μέρες, οπότε μπόρεσα κι εγώ να επιστρέψω στο Κιοπεκλί.

—Τι γένεται, μπρε Θανάση; Τι χαμπέρια μας φέρνεις από τον όξω κόσμο; με ρωτάει ο Χαραλάμπης.

—Ό,τι ξέρεις ξέρω, του λέω. Έχουμε επανάσταση. Ο Βασιλεύς έδωκε εντολή στον Στρατό να σώσει, δια μίαν εισέτι φοράν, την πατρίδα.

—Ευτυχώς, μουρμούρισε ο Χαραλάμπης. Για τους δημάρχοι και τους κοινοτάρχες, ποια είναι τα μαντάτα; Ακούστηκε ότι θα μας καταργήσουν όλους κι ότι θα βάλουν δικούς τους απάνω.

—Δεν ξέρω τίποτις, του λέω. Θα μας ενημερώσουν. Εδώ τι γένηκε όσο έλειπα;

—Τι να γένει, τίποτις δεν γένηκε. Δυο-τρεις μόνο την κάναν για απέναντι. Θα ήσαντε φαίνεται μπλεγμένοι και φοβόντανε.

—Καλύτερα, του λέω. Να καθαρίσει ο τόπος. Το ράδιο τι λέει;

Κι εννοούσα βέβαια τους σταθμούς του εχθρού, που πιάναμε εδώ πάνω.

—Τι να πουν; Οι Βούργαροι μιλάν για «ντικτατούρα» και για εκτελέσεις, ενώ οι Τουρκαλάδες μάλλον χάρηκαν, γιατί τώρα που έχουν να κάνουν με στρατιωτικούς μπορεί, λέει, και να συνεννοηθούμε.

—Πες το ψέματα! Κάτι μου λέει ότι όλα θα πάνε καλά και για μια ακόμη βολά η Ελλάς θα θριαμβεύσει, του λέω.

—Αμήν, μου λέει.

Σε λίγες μέρες μαθεύτηκε ότι τη δουλειά την είχαν κάνει τρεις. Δυο συνταγματάρχαιοι, ο Παπαδόπουλος κι ο Μακαρέζος κι ένας ταξίαρχος, ο Παττακός. Στην αρχή αυτοί δεν φαίνονταν, είχαν βάνει άλλους μπροστά, για βιτρίνα, αλλά σιγά-σιγά, βλέποντας ότι είχαν την ολόψυχη κι ανεπιφύλακτη αποδοχή του κόσμου, ξεθάρρεψαν κι αρχίνισαν εκείνα τα «αποφασίζομεν και διατάσσομεν», που εμάς, τους υγιώς σκεπτόμενους και εθνικόφρονες μας έκαναν να φουσκώνουμε από δικαιολογημένη εθνική υπερηφάνεια.

Αυτούς που δεν τους αποδέχονταν, τους μάζωξαν και τους έστειλαν για διακοπές στα ξερονήσια, που ξανάνοιξαν. Όπως τον παλιό, καλό καιρό!

Τέρμα τα συλλαλητήρια και οι «ανένδοτοι», τέρμα οι απεργίες, τέρμα τα «θέλω» και τέρμα οι πολιτικάτζες και τα τερτίπια τους. Ο κάθε κατεργάρης στον πάγκο του! Άντε, γιατί το είχαμε παραχέσει τελευταία.

Και βέβαια απέκτησε ξανά η στολή την αίγλη που της αξίζει. Μας γλέπαν τώρα και στέκονταν σούζα. Έτσι να τον αγριοκοίταζες τον άλλον πάθαινε ταρακούλο!

Μας λυπήθηκε φαίνεται ο Θεός —που είναι σίγουρα Έλληνας— και είπε να βάλει ένα χεράκι, δι' αντιπροσώπων, να μας σώσει. Όταν έπεσε και κείνο το μεγαλειώδες σύνθημα: «Ελλάς-Ελλήνων-Χριστιανών»... βεβαιώθηκα πια τελείως.

Έναν μήνα αργότερα έφτακαν και τα καλά μαντάτα.

Μετάθεση στη Θεσσαλία! Η διαταγή δεν έλεγε πού. «*Δέον όπως παρουσιαστείτε εντός 48 ωρών εις την Διοίκησιν Χωροφυλακής Λαρίσης ίνα λάβετε περαιτέρω οδηγίες*», έγραφε. Παναπεί ότι η τιμωρία που μου επέβαλαν οι Παπατζήδες για τα άμεμπτα πατριωτικά μου αισθήματα είχε πάρει τέλος.

Πάω να χαιρετήσω τον Χαραλάμπη και τον βρίσκω στα μαύρα τα πανιά.

—Τι τρέχει, ρε Πρόεδρα; του λέω. Πέσαν όξω τα καράβια σου;

—Ποιος Πρόεδρος;... μου λέει αυτός. Πάει, αυτός, σκόλασε. Έλαβα σήμερα το μπουγιουρντί. Παύομαι, λέει, αυτοστιγμεί και στη θέση μου βάναν κείνο το ακάθαρμα, τον διοικητή των ΤΕΑ.

—Γιατί, ρε Χαραλάμπη; απορώ εγώ. Υπάρχει καμιά μουντζούρα στον φάκελό σου και δεν το 'ξερα;

—Τι μουντζούρα; μου λέει αυτός. Αν υπήρχε μουντζούρα θα μ' άφηναν να βγω Πρόεδρος;

—Τότες;

—Ξέρω κι εγώ; Χίλια πράματα βάνω με το νου μου. Μήπως επειδής ημάστενε πρόσφυγες;... Μήπως επειδής και στην οικογένεια ήσαντε Βενιζελικοί;...

—Αμ, έτσι πε μου! του λέω. Τώρα εξηγείται. Υπάρχει η ρετσινιά...

—Μα... τόσα χρόνια... Πώς;

—Τόσα χρόνια ήτουνε μπάτε σκύλοι αλέστε, του λέω. Τώρα μπήκε μια τάξη. Ο κάθε κατεργάρης στον πάγχο του. Ορίστε, εγώ παίρνω μετάθεση για τα μέρη μου. Τι λέει αυτό; Ότι επήλθε επιτέλους δικαιοσύνη και πλέον θα πάμε μπροστά.

—Λες να 'ναι απ' αυτό; με ρωτάει ο άνθρωπος.

—Σίγουρα. Βενιζελικός δεν είναι σαν να 'σαι κουκουές βέβαια, αλλά δεν είναι και για παράσημο. Ξεχνάς ότι εξαιτίας του σκατόψυχου χάσαμε τη Μικρά Ασία;

—Ξεχνιούνται αυτά;

—Και τώρα τι λες να κάνεις, ρε Χαραλάμπη;

—Ξέρω κι εγώ; Μήπως λέω να τα μαζώξω και να επιστρέψω στην Πόλη... Έχουμε ακόμα συγγενείς εκεί...

—Θα τουρκεψεις, ρε Χαραλάμπη;!!!

—Γιατί; Κι εδώ τουρκόσπορους δεν μας λένε; Είδα την προκοπή που κάναμε! Και τώρα νά η χαριστική βολή.

Αποχαιρετιστήκαμε κι ανέβηκα στο λεωφορείο του ΚΤΕΛ, αφήνοντας πίσω μου, μακάρι για πάντα, αυτή την εξορία του Αδάμ.

Στη Λάρσα πήγα γραμμή στη Διοίκηση Χωροφυλακής, όπου με υποδέχτηκε ο Μοίραρχος Κατσαδήμας, που είχε πάρει προαγωγή σε Ταγματάρχη.

—Θανασάκη, μου λέει. Όπως ξέρεις τα πράγματα άλλαξαν για τα καλά. Ήρθε επιτέλους και η δικιά μας η σειρά. Αμέσως, ένεκα η φιλία με τον γέρο σου, σε σκέφτηκα κι ενήργησα δεόντως για την άμεση μετάθεσή σου. Λέω να σε κρατήσω εδώ, γιατί μου χρειάζονται άνθρωποι δικοί μου, της εμπιστοσύνης.

—Κύριε Ταγματάρχα, του λέω εγώ, ευχαριστώ πολύ, πλην όμως αν με βάνεις εμένα, που είμαι συνηθισμένος αλλιώς, σ' ένα γραφείο, θα τα τινάξω τα πέταλα, νά, μά την Παναγία!

Γέλασε ο Ταγματάρχης.

—Κι εσύ σαν εμένα, άνθρωπος της δράσης είσαι, ρε Θανασάκη, μου λέει. Εντάξει, έλα να δούμε πού μπορούμε να σε στείλουμε. Και να σ' έχουμε κοντά, και να παίρνεις τον αέρα σου.

—Όπου σας φωτίσει ο Θεός, κύριε Ταγματάρχα, του λέω. Μόνο σε γραφείο μη με βάνεις γιατί ζαλίζομαι.

—Έννοια σου, μου λέει, και θα τη βρούμε τη λύση.

Άνοιξε τα κιτάπια του ο Ταγματάρχης κι άρχισε να ψάχνει.

—Σαν να μου φαίνεται ότι το βρήκα, μου λέει μετά. Έχουμε ένα κενό, εδώ, στο Καραλάρ, όπου μετά την συνταξιοδότηση του προηγούμενου χρέη διοικητή κάνει ένας χωροφύλακας. Τι λες;

Το Καραλάρ μου ακουγόταν μια χαρά. Μικρό χωριό, ήσυχο, λίγο πιο πέρα από το Τοπουζιάρ και το Σαρτζιλάρ, στο δρόμο της Αγιάς και περιπλέον θα είχα υπό τας διαταγές μου κι έναν χωροφύλακα, να τραβάει το κουπί, όπου χρειαζόταν... τι άλλο ήθελα; Πασάς στα Γιάννενα ξανά!

Οπότεν είπα το ναι, ενθουσιωδώς, και γλίτωσα!

Από Χωρίου εις Χωρίον

Λίγο πριν τα Χριστούγεννα του 1967 γίνεται το «Βασιλικό Κίνημα», που αποτυγχάνει. Ο Κωνσταντίνος καταφεύγει, με την οικογένειά του, στη Ρώμη.

Στον υπόλοιπο κόσμο:

Ο Γιούρι Γκαγκάριν σκοτώνεται σε αεροπορικό δυστύχημα.

Ο Μάρτιν Λούθερ Κίνγκ δολοφονείται στο Μέμφις.

Μάης του '68 στο Παρίσι.

Ο Ρόμπερτ Κέννεντυ δολοφονείται κατά τη διάρκεια της προεκλογικής του εκστρατείας.

Άνοιξη της Πράγας. Τα ρωσικά τανκς εισβάλουν στην Τσεχοσλοβακία.

Στους Ολυμπιακούς του Μεξικό ο Μπομπ Μπήμον πηδάει 8.90 στο μήκος.

Ο Ωνάσης παντρεύεται τη χήρα του Τζων Κέννεντυ.

Ο Νίξον εκλέγεται Πρόεδρος των ΗΠΑ.

Οι Αμερικάνοι στέλνουν τρεις αστροναύτες σε περιστροφή γύρω από τη Σελήνη με το «Απόλλων 8».

Προς μεγάλη μου έκπληξη στο Καραλάρ μου γένηκε υποδοχή πρωθυπουργική, μην σου πω και μπαλαδόρου που μόλις είχε σηκώσει το κύπελλο! Έτριβα τα μάτια μου και δεν το πίστευα κατεβαίνοντας από το λεωφορείο του ΚΤΕΛ. Όλο το χωριό ήτουνε εκεί, Πρόεδρος, χωροφύλακας, παπάς, δάσκαλος, μέχρι και παιδάκια από το σχολείο, με σημαιάκια, είχαν φέρει. Μετά έμαθα ότι είχε ειδοποιήσει ο Ταγματάρχης από τη Λάρσα και είχε δώσει εντολή.

Και να 'ταν η μόνη έκπληξη!...

Ποιον βρήκα Πρόεδρο της κοινότητας εδώ, λες, και μου 'φυγε ο τάκος;

Τον φιλαράκο μου, τον λωποδύτη των καλωδίων, από το Σαρτζιλάρ, τον Σταμάτη Γιογλαρή, που τον είχα σώσει από τη φυλακή, από την καλή μου την καρδιά.

—Ρε Σταμάτη, εσύ εδώ; του κάνω. Πώς;!...

—Έχει ο καιρός γυρίσματα, Θανάση, μου λέει αυτός γελώντας. Παντρεύτηκα μια τσούπρα από 'δώ και ήρθα σώγαμπρος. Με το που έσκασε η Επανάσταση —που σημειωτέον μας έσωσε από την φαυλοκρατία και τον κομμουνισμό— με διόρισαν κοινοτάρχη. Γιατί πλέον μετράει η αξία κι όχι το μέσον, οπότεν ο ικανός κι ο σωστός άνθρωπος παίρνει τη θέση που του αξίζει.

Παναπέι θα έπρεπε να έχω τα μάτια μου δεκατέσσερα σε τούτον εδώ μην και μας σκαρώσει καμιά κομπίνα πάλι και τρέχουμε.

Το χωροφυλακάκι που θα είχα υπό τας διαταγάς μου ήτουνε ένα βλαχάκι από τη Σαμαρίνα, ονόματι Σαλούφας Αστέριος. Ευτυχώς τύγχανε απόφοιτος του Δημοτικού, οπότεν θα μπορούσε να διεκπεραιώνει τη χαρτούρα, χωρίς να χαλάω εγώ τη ζαχαρένια μου. Για σεμνό και σεβαστικό παιδί τον έκοψα, οπότεν θα τα παγαίναμε μια χαρά.

Αυτός ανέλαβε να με οδηγήσει στο Σταθμό, που εδώ ήτουνε ένα δίπατο, ετοιμόρροπο, πίσω από την εκκλησία κι όχι καμιά τρούπα, ως συνήθως.

Στο πάνω πάτωμα ήτουνε το γραφείο, με τη φωτογραφία του Βασιλέως στον τοίχο βέβαια, κι άλλα δυο δωμάτια, το ένα αποθήκη και το άλλο για να διαμένουν εκείνοι από το προσωπικό που τύγχαναν μπεκιάρηδες —όπως καληώρα. Το κάτω πάτωμα ήτουνε ένα ερείπιο και θα χρησίμευε σαν κρατητήριο, όταν κι εφόσον χρειαζόταν —που δεν το βλέπω.

—Όλο δικό σου, αφεντικό, μου λέει ο κατώτερος δίνοντάς μου τα κλειδιά.

—Μπα; του κάνω. Κι ελόου σου, για να 'χουμε το καλό ρώτημα, πού έχεις βολευτεί; Σε καμιάς κουμπάρας;

—Όχι, μου λέει αυτός, που από καλαμπούρι δεν τον έχοβα πολύ ζωηρό. Σε μιανής θειάς μου, που έμεινε χήρα, κάθομαι.

—Ωραία, του λέω. Ποσώς μ' ενδιαφέρει τι κάνετε το καλύτερο προσωπικό, αρκεί να εισάστενε στην ώρα σας και να κάνετε αυτό που σας διατάζει ο ανώτερος, που πάντα κάτι περισσότερο θα ξέρει από σας. Έτσι, χωροφύλαξ;

—Μάλιστα, κύριε Διοικητά! Όπως διατάξετε!

—Πάμε τώρα στο καφενείο, να με κεράσεις ένα τσίπρο για τα καλωσορίσματα, διέταξα εγώ.

* * *

Οι προύχοντες του χωριού, πλην του φίλου μου, του λωποδύτη Πρόεδρου, ήσαντε βεβαίως ο παπάς κι ο δάσκαλος.

Ο παπά-Λευτέρης ήτουνε ένα γερόντιο, κοντά στα εξήντα, πονηρό, αλλά συνεργάσιμο, όπως ούλοι οι παπάδες, κι ένθερμος υποστηρικτής της Επαναστάσεως.

—Ελλάς Ελλήνων Χριστιανών, έλεγε σε κάθε ευκαιρία και σταυροκοπιόταν. Μας λυπήθηκε ο Θεός, παρά τις αμαρτίες μας, και μας έστειλε αυτούς τους λεβεντάνθρωπους, να μας σώσουν και να μας βάνουν σε μια σειρά!

Ήτουνε παντρεμένος με την κυρα-Μαριάνθη, σαφώς μικρότερή του και αρκούντως ζουμπουρλή, για να μην πω μπουκιά και συχώριο και κολαστώ (ντροπής πράματα, ξένη γυναίκα!...), η οποία έφτιαχνε κάτι σμυρναίικα φαγητά... άλλο που να σου το λέω!... μιας και η σκούφια της κράταγε από το Κορδελιό.

—Τη λυπήθηκα και τη μάζωξα, τη φουκαριάρα, παρ' όλο που ήτουνε τουρκομερίτισσα και προσφύγισσα, μου εξήγησε απολογητικά ο καλός παπάς. Ευτυχώς μου βγήκε καλή μαγείρισσα και καλή υπερέτρια. Δεν έχω παράπονο.

Όπως κι ο ίδιος σύντομα διαπίστωσα τη μαγειρική της τέχνη και την προκοπή, ούτε εγώ είχα παράπονο.

Ο δάσκαλος όμως, ένας Κλεάνθης Κασούνης, που πλησίαζε κι αυτός τη σύνταξη, να πω την αμαρτία μου, δεν μου γιόμνησε το μάτι.

Όπως αμέσως τον υποψιάστηκα, δεν έγλεπε με καλό μάτι την Επανάσταση, παρ' όλο που ήτο κρυπτο-Βενιζελικός και κάτι τέτοιες ανατροπές θα έπρεπε να τις είχε συνηθίσει από τον σκατόψυχο.

—Φοβούμαι πως πρόκειται περί καραμπινάτης παραβίασεως της συνταγματικής τάξεως, έλεγε όταν ερχόταν η κουβέντα στην Εθνοσωτήριο.

—Γιατί το λες αυτό, δάσκαλε; του έλεγα αυστηρά. Εσύ, σαν μορφωμένος, δεν ηξεύρεις ότι «Η Επανάστασις δημιουργεί δίκαιον»;

—Αυτά τα λένε οι ίδιοι, απαντούσε ο θρασύς. Πλην όμως δεν παύει ν' αποτελεί εκτροπήν.

—Τι εκτροπήν μου τσαμπουνάς και πράσιν' άλογα, του έλεγα εγώ αγανακτισμένος (και με το δίκιο μου). Αν ήτο ανατροπή θα το επέτρεπε ο Βασιλεύς;

—Άμα σου βάνουν το μπιστόλι στα μούτρα όλα τα επιτρέπεις και λες κι ένα τραγούδι, μουρμούραγε ο δάσκαλος και σώπαινε, γιατί καταλάβαινε ότι και η υπομονή έχει τα όριά της.

Αλλά φαίνεται κάτι ήξερε ο αναθεματισμένος, που δεν ξέραμε εμείς.

Καθόσον ένα βράδυ, λίγο πριν τα Χριστούγεννα, εκεί που ετοιμαζόμανε να πάω στης παπαδιάς, που μου είχε τραπέζι με ιμάμ-μπαϊλντί, μιας κι έλειπε ο παπάς στη Λάρσα για δουλειές και φοβότανε μονάχη της η γυναίκα, έρχεται αναστατωμένος ο Στέργιος και μου λέει...

—Κύριε Διοικητά, κάτι γένηκε... Το ράδιο παίζει εμβατήρια πάλι και κάτι λένε για τον Βασιλιά, που δεν κατάλαβα...

—Τι ο Βασιλεύς, ρε Στέργιο; τον ρωτάω εγώ αναστατωμένος. Έπαθε τίποτις ο Βασιλέας μας;

—Δεν ξέρω, κύριε Διοικητά, μου λέει αυτός. Μασημένα τα λένε και δεν βγάνω άκρη.

Ανοίγουμε το ραδιόφωνο και πέφτουμε πάνω στην ανακοίνωση που μας έκανε την καρδιά περιβόλι.

«Η Αντεπανástασις απέτυχε πλήρως. Συνετρίβη. Από όλα τα σημεία της Ελλάδος καταφθάνουν επίσημοι αναφοραί ότι αι Ένοπλιοι Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας είναι παρά τω πλευρώ και εκτελούν τας διαταγάς αποκλειστικώς και μόνον της εθνικής επαναστατικής κυβερνήσεως της 21ης Απριλίου. Ησυχία απόλυτος επικρατεί εις ολόκληρον την επικράτειαν. Οι συνωμόται και ο Κωνσταντίνος προσπαθούν να διαφύγουν κρυπτόμενοι από τον Στρατόν από χωρίου εις χωρίον.»

Κεραυνός εν αιθρία!

Ο Μεγαλειότατος έκανε κίνημα στο κίνημα; Μα αυτός δεν είχε δώσει την εντολή αρχικά να τεθεί τέλος στη φαυλοκρατία και τον παλαιοκοματισμό; Τί γίνεται εδώ πια; Η Δευτέρα Παρουσία;

Κει πάνω χτύπησε το τηλέφωνο. Νά γιατί δεν τα χωνεύω εγώ αυτά τα μηχανήματα του Σατανά.

Έτουνε βέβαια η Διοίκηση Λαρίσης και συγκεκριμένα ο Ταγματάρχησ Κατσαδήμας.

—Θανασάκη, τα άκουσεσ τα νέα; με ρωτάει.

—Τα άκουσα και γένηκε η καρδιά μου περιβόλι, κύριε Ταγματάρχα, του λέω.

—Κουράγιο, μου λέει. Όλοι στεναχωρεμένοι ειμάστενε, αλλά πάνω απ' όλα το καθήχον.

—Το καθήχον, κύριε Ταγματάρχα, συμφωνώ εγώ. Τι να κάνουμε;... Έτσι που τα κατάφερε ο Μεγαλειότατος...

—Ροΐδο τα 'κανε, είπε ο Ταγματάρχησ. Κοίτα, Θανα-

σάκη... όπως άκουσες διεφεύγει, λέει, της συλλήψεως, μετακινούμενος από χωρίου εις χωρίον...

—Το άκουσα, κύριε Ταγματάρχα.

—Υπάρχουν πληροφορίες ότι αυτό το «από χωρίου εις χωρίον» είναι εκεί, σε σας...

—Σε μας ο Μεγαλειότατος, κύριε Ταγματάρχα;!!!

—Έτσι μας είπαν άνωθεν. Και εδόθη εντολή όπως εντοπισθεί πάραυτα.

—Δηλαδή;

—Δηλαδή... ξαμολιόσαστε και τον ψάχνετε. Αυτές τις εντολές λάβαμε, αυτά σου λέω.

—Κι αν —ο μη γένοιτο— τον βρούμε, κύριε Ταγματάρχα, τι κάνουμε; απορώ εγώ. Να τον συλλήψουμε; Η Βασιλική Χωροφυλακή συλλαμβάνει το αφεντικό της δηλαδή; Τον ίδιο τον Βασιλέα;!!!

—Σου είπα εγώ να τον συλλήψεις, ρε Θανασάκη; μου λέει ο Ταγματάρχης με παράπονο. Γιατί προτρέχεις; Εγώ σου είπα να διερευνήσεις... Άλλο η διερεύνηση, άλλο η σύλληψη. Τώρα, αν βρεθεί... θα δούμε τι κάνουμε... Εντολές εκτελούμε, δεν κάνουμε του κεφαλιού μας.

—Μάλιστα, κύριε Ταγματάρχα.

—Και πού 'σαι... Οπλισμένοι να βγείτε στη γύρα. Δεν ξέρουμε πώς μπορεί να συμπεριφερθούν οι χωριάτες σε μια τέτοια περίπτωση.

Τώρα, οπλισμένοι μια κουβέντα είναι. Εδώ ούτε το μπιστόλι δεν παίρναμε μαζί. Τι να το κάνουμε;

Γυρίσω στον Στέργιο.

—Για πε μου, ρε χωροφύλαξ..., του λέω. Τι οπλισμό έχουμε;

—Τι οπλισμό να έχουμε; μου λέει αυτός χλωμιάζοντας. Τα μπιστόλια μας έχουμε.

—Άλλο τίποτις;... πιο εκλεκτό;

Το σκέφτηχε ο χωροφύλαξ.

—Έχουμε και κείνο το «Ένφηλντ», που είχα κατασχέσει από τον Κίτσο τον Τσάκωνα, τον ΤΕΑτζή, που είχε μεθύσει κι έριχνε στον γάμο του Καραγκιόζη στη γιορτή του μπατζανάκη του, του Θόδωρα... και μετά ξέχασα να του το επιστρέψω...

—Πάνε να το πάρεις, του λέω. Βγαίνουμε περίπουλο.

—Μα σάματις ξέρω πώς δουλεύει αυτός ο διάολος, κύριε Διοικητά; διαμαρτύρεται αυτός.

—Δεν σου είπαμε να το χρησιμοποιήσεις, τον αποπαίρω εγώ. Για μόστρα το θέμε.

—Α, άμα είναι από έτσι... τότες καλά.

Κάναμε το σταυρό μας και βγήκαμε όξω, να συλλήψουμε, λέει, τον... Βασιλέα —Θε μου σχώρα με.

Καβαλήσαμε δυο ποδήλατα, εγώ δανεικό από τον Φάνη, τον καφετζή, κι ο Στέργιος ένα δικό του, προπολεμικό, και χωρίς να βιαζόμαστε βγήκαμε στη δημοσιά, με κατεύθυνση για Τοπουζλάρ, γιατί σκέφτηκα ότι αν παγαίναμε βόρεια είχαμε περισσότερες πιθανότητες να μπλάξουμε τον Μεγαλειότατο, που θα κατέβαινε υποτίθεται από την Καβάλα, κι αυτό δεν το θέλαμε με τίποτις. Ο σκοπός εδώ ήτουνε να κάνουμε την παλαβή και ν' αφήσουμε τους άλλους να βγάλουν τα κάστανα από τη φωτιά. Γιατί ξέρουμε, δεν ξέρουμε;... Αν σε κάτι τέτοιες περιπτώσεις γένει η στραβή ποιος θα την πλερώσει; Το κατώτερο προσωπικό, που εκτελεί εντολές ανωτέρων, θα την πλερώσει, οι άλλοι θα τη βγάλουν λάδι.

—Κι αν τύχει κι απαντήσουμε τον Μεγαλειότατο —ο μη γένοιτο— κύριε Διοικητά, τι θα κάνουμε; με ρωτάει όπως πενταλούσαμε σιγά-σιγά στην όμορφη φύση ο Στέργιος.

—Δεν θα τύχει, μην κακολογάς, τον αποπήρα εγώ.

- Λέω «αν»...
- Θα κάνουμε ότι δεν τον είδαμε.
- Κι αν έχει κόσμο εκεί και μας γλέπουν;
- Τότες θα τον περικαλέσουμε ευγενικά να μας ακολουθήσει και λίγο παρακάτω, που δεν θα μας γλέπει κανείς, θα τον αφήσουμε να πάει στην ευχή του Θεού και θα πούμε ότι μας ξέφυγε.
- Και δεν θα βρούμε τον μπελά μας, κύριε Διοικητά;
- Χωροφύλαξ, του κάνω αυστηρά. Αυτό που φοράς στην κεφάλια σου ξέρεις τι είναι;
- Καπέλο, κύριε Διοικητά.
- Πηλήκιο, αστοιχείωτε. Καπέλο φοράνε οι πολίτες.
- Μάλιστα, κύριε Διοικητά.
- Και πάνω στο πηλήκιο τι έχεις;
- Τι έχω; απόρεσε το βλίτο.
- Κορώνα έχεις, του λέω εγώ, που θυμήθηκα τις διδασχές του πρώτου μου Διοικητή. Την κορώνα του Βασιλέως.
- Α, μάλιστα!
- Καθόσον υπερετείς στη Βασιλική Χωροφυλακή, η οποία παναπεί ανήκει στον Βασιλέα. Κι εμείς ούλοι, όταν ορκιστήκαμε, σε ποιον δηλώσαμε πίστη, χωροφύλαξ;
- Στον Βασιλέα, κύριε Διοικητά.
- Ακριβώς. Στον Βασιλέα! Ούτε στον πρωθυπουργό, ούτε σε κάναν υπουργό, ούτε στον Αρχηγό της Χωροφυλακής. Αυτοί έρχονται και παρέρχονται, ο Βασιλέας μένει.
- Τι, θα μείνει και τώρα, μετά απ' αυτό το γεγονός; απόρεσε ο Στέργιος.
- Άμα δεν τον πιάκει κανείς θα μείνει βέβαια.
- Κι αυτοί, εκεί πάνω στην Αθήνα, που τώρα τον έχουν άχτι;

—Θα αντιληφθούν το λάθος τους και θα τα βρουν με τον Μεγαλειότατο, του λέω. Διότι κι αυτοί... τι, πίστη στον Βασιλέα δεν ορκίστηκαν;

—Αυτό δεν το σκέφτηκα, ομολόγησε ο Στέργιος.

—Εμ, γι' αυτό είσαι ένας απλός χωροφύλαξ, ενώ εγώ ολόκληρος ενωματάρχης, του λέω.

Έτσι, με την κουβέντα, χωρίς να το καταλάβουμε, είχαμε φτάκει στον καταυλισμό των γύφτων, στο Σαρίμι.

Μια μεγάλη έκπληξη μας περίμενε εκεί.

Δίπλα στη δημοασιά ήτουνε παρκαρισμένη μια απαστράπτουσα σκούρα «Μερσεντέ», γύρω από την οποία χοροπηδούσαν κάμποσα γυφτάκια, κάτω από το βλέμμα ενός βλοσυρού, αξύριγου μουστακαλή, που τη φύλαγε.

«Μερσεντέ» σ' αυτή την ερημιά, τέτοια ώρα, δεν ήτουνε κι ό,τι πιο συνηθισμένο! Στη Λάρσα ο μόνος που είχε «Μερσεντέ» ήτουνε ο γιατρός ο Κατσίγρας, εξάιρετος επιστήμων και άνθρωπος, αλλά τι δουλειά είχε εδώ πέρα ο γιατρός ο Κατσίγρας;

—Κοίτα δίπλα στις πινακίδες κυκλοφορίας, κύριε Διοικητά, ακούω τον Στέργιο να μου λέει ξέψυχα.

Κοιτάω και τι να δω;!!! Ένα στέμμα νάααα —με το συμπάθιο! Μου κόπηκαν τα ήπατα! Από ολόκληρο τον κάμπο εδώ βρήκε να έρθει ο Μεγαλειότατος να κρυφτεί; Στους γύφτους; —την τύχη μου μέσα!

Τι να κάνω;... με μισή καρδιά απευθύνομαι στον αξούριγο φύλακα.

—Ποιανού είναι η κούρσα, ρε λεβεντόπαιδο; τον ρωτάω.

—Του Βασιλιά, μου λέει αυτός με καμάρι. Ποιανού να 'ναι;

—Και είναι εδώ ο Βασιλιάς; ξαναρωτάω φαρμακωμένος.

—Εμ, εδώ είναι, πού να 'ναι; μου λέει αυτός.
Κοιταζόμαστε με τον Στέργιο... η αναποδιά που λέγα-
με. Τώρα θα έπρεπε να υποδυθούμε το ρόλο μας.
—Για σύρε να τον φωνάζεις..., λέω του μουστακαλή.
—Αυτό δεν γένεται, μου το ξεκόβει αυτός βλοσυρά.
—Γιατί δεν γένεται, ρε κουμπάρε; τον ρωτάω εγώ.
—Πρώτον, γιατί τον Βασιλιά δεν τον ενοχλάμε όταν
κοιμάται, και δεύτερον... αν φύγω, αυτοί εδώ οι διαόλοι τα
το κάνουν το αμάξι καλοκαιρινό και θα εκτεθούμε.
—Μη σε νοιάζει και θα το φυλάμε εμείς, του λέω.
Πάγαινε να φέρεις κάποιον τέλος πάντων, να συνεννοηθού-
με.
—Εγώ δεν το κουνάω από 'δώ, μου δηλώνει ο γύφτος.
Να στείλουμε έναν πιτσιρικά.
—Να τον στείλουμε, λέω κι εγώ (τι να 'κανα;).
Φεύγουν το λοιπό καμπόσα γυφτάκια και σε λίγο επι-
στρέφουν με καμιά δεκαριά γύφτους, εκ των οποίων ο μου-
στακαλής μπάρμπας και η θειά, που μου 'χε πει τη μοίρα
μου, τότε στην υπόθεση με τα καλώδια της ΔΕΗ.
—Βρε, καλώς τον καπετάνιο! με χαιρετάει ο αρχηγός.
Χρόνια και ζαμάνια! Πώς και μας θυμήθηκες;
—Είδα την κούρσα, του λέω.
—Και σκέφτηκες “ποιος να την κλαίει τώρα, που σί-
γουρα την τσούρνεψαν οι γύφτοι”, μου λέει χαμογελώντας
πονηρά.
—Όχι, βρε αδερφέ, προς Θεού! του λέω εγώ. Πού πήγε
το μυαλό σου;!
—Επειδής ξέρω πού πάει το δικό σου, μου λέει. Δεν τα
'παμε; Οι γύφτοι δεν κλέβουν ξένα πράματα. Το έχουμε
για γρουσουζιά. Την κλεψιά και το ψέμα εμείς δεν τα ξέρου-

με. Είδες και την άλλη βολά, που μας υποψιάστηκες για τα καλώδια; Εμείς τα σουφρώσαμε; Ε;

—Δίκιο έχεις, κουμπάρε, του λέω. Αλλά... το καθήκον...

—Συχωρεμένος, μου λέει ο κουμπάρος. Σε τι μπορούμε να σ' εξυπερετήσουμε τώρα εμείς;

—Για την κούρσα θέλω να σε ρωτήξω, κουμπάρε, του λέω. Ξέρεις ποιανού είναι, αν τύχει;

—Ξέρω, πώς δεν ξέρω; μου λέει αυτός.

—Για πε...

—Του Βασιλιά, μου λέει αυτός ατάραχος (και με στέλνει αδιάβαστο τον φουκαρά).

—Και πού 'ναι τώρα ο Βασιλιάς; ξαναρωτάω.

—Τι πού είναι; απορεί ο μπάρμπαρ. Κοιμάται.

—Εύπνα τον, του λέω. Έχω να του μιλήσω.

—Γιατί, τι έκανε; απορεί ο γύφτος.

—Κίνημα έκανε, τι θες να έκανε; ξεσπάω εγώ. Και τον ψάχνουν παντού... την τύχη μου μέσα!

—Κίνημα ο Βασιλιάς;!!! Πότε;

—Απόψε, του λέω. Τι πότε;

—Απόψε αποκλείεται, μου δηλώνει ατάραχος ο γύφτος. Ούλο το βράδυ ήτουμε εδώ. Φάγαμε, ήπιαμε, χορέψαμε και μετά πήγε για ύπνο ο άνθρωπος. Πότε να το κάνει το κίνημα;

—Είσαι σίγουρος, κουμπάρε;

—Έχω και μαρτύρους.

Μπερδεύτηκα. Εδώ είχαμε κοσμοϊστορική ανατροπή!

—Όλο το βράδυ ήτουμε εδώ ο Βασιλιάς; απορώ εγώ.

—Εμ πού να ήτουμε;

—Και πώς βρέθηκε εδώ;

—Τι πώς βρέθηκε; Πάγαινε στη Μακεδονία να πουλήσει χαλιά και σταμάτησε να μας πει μια καλησπέρα.

—Να... πουλήσει χαλιά;!!!...

—Εμ ναι. Τι, ψέματα θα σου πω;

Αλληλοκοιταχτήκαμε με τον Στέργιο.

—Δεν μου λες, κουμπάρε..., του λέει αυτός του γύφτου. Για ποιον Βασιλιά μιλάμε, να 'χουμε το καλό ρώτημα;

—Ένας είναι ο Βασιλιάς, του απαντάει ο γύφτος. Ο Χαλιλόπουλος.

—Ο δικός σας ο Βασιλιάς!...

—Εμ ποιος, ο δικός σας;

Καθίσαμε κάτω να συνέλθουμε με τον Στέργιο, γιατί είχε πάει η ψυχή μας στην Κούλουρη. Μας φέραν κι οι κουμπάροι να πιούμε κι ένα τσίπρο, να στασιάσουμε, χαιρετηθήκαμε μετά, αρνηθήκαμε ευγενικά να μας πει η θεία τη μοίρα μας και καβαλήσαμε πάλι τα ποδήλατα, να πάμε στην ευχή του Θεού.

—Φτηνά τη γλιτώσαμε, κύριε Διοικητά, μου λέει ο Στέργιος.

—Φτηνά δεν θα πει τίποτις...

Πενταλιά στην πενταλιά πήραμε και πάλι τον δρόμο για το χωριό. Κάποια στιγμή κουρασθήκαμε και κατεβήκαμε να ξαποστάσουμε.

Εκεί που κάναμε τσιγάρο ακούμε μέσα από τα χωράφια έναν υπόκωφο σαματά.

—Τι 'ναι τούτο πάλι; μου λέει ο Στέργιος αλαφιασμένος.

—Ξέρω κι εγώ; του λέω. Κάνας μεθυσμένος;

—Τέτοια ώρα; Στη μέση του πουθενά;

—Αυτό να μου πεις...

—Μήπως... ο Μεγαλειότατος; Μήπως «από χωρίου εις χωρίον» έχασε τον δρόμο και περιπλανιέται στα χωράφια, σαν την άδικη κατάρρα, ο ταλαίπωρας;

—Λες;

—Δεν πάμε να ρίξουμε μια ματιά;

Ανάψαμε μια λάμπα θυέλλης, που είχαμε φέρει μαζί εξεπιτούτου, και πλησιάσαμε με προφυλάξεις.

—Μεγαλειότατε, μην φοβείστε, του φωνάζω εγώ. Της Χωροφυλακής σας ειμάστενε... Ήρθαμε να σας σώσουμε.

—Μέεε..., έρχεται η απάντηση.

—Συνθηματικό θα είναι, μου λέει ο Στέργιος.

—Μέεε..., κάνω κι εγώ. Ενωματάρχης Κουτσολέρας... στις διαταγές σας!

Φτάκαμε σ' ένα ξέφωτο...

Μια κατσίκα, που μασούλαγε ατάραχη χορτάρι, γύρισε να μας κοιτάξει με την περιέργεια και την ψυχραιμία που διακρίνουν τα ωραία αυτά ζώα.

Ευτυχώς και πάλι δεν ήτο ο Βασιλεύς.

* * *

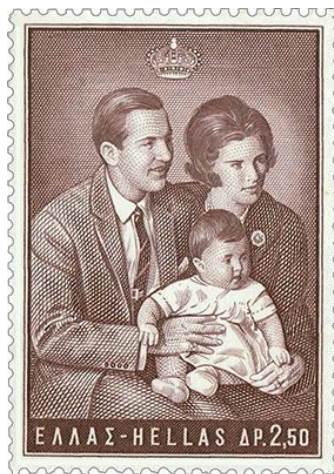
Επιστρέφοντας στο χωριό μάθαμε από τον Πρόεδρο, που το είχε ακούσει στο ράδιο, ότι ο Μεγαλειότατος το έσκασε ασφαλώς και βρισκόταν, με την οικογένειά του, στη Ρώμη.

Όταν έφτακαν οι εφημερίδες την άλλη μέρα, με το ΚΤΕΛ, διαβάσαμε ότι...

«Η Επαναστατική Επιτροπή διά διακηρύξεώς της, λόγω των εκτάκτων γεγονότων άτινα σήμερα απειλούν την καθεστηκυίαν τάξιν και την ασφάλειαν του Κράτους, ως και της αδικαιολογήτου αποχής του Βασιλέως εκ της ενασκήσεως των

καθηκόντων του, ώρισεν ως Αντιβασιλέα τον αντιστράτηγον κ. Γεώργιον Ζωιτάκη, όστις ορκισθείς υπό του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, ανέλαβε τα καθήκοντά του. Ο Αντιβασιλεύς ανέδεσεν εν συνεχεία τον σχηματισμόν Κυβερνήσεως εις τον συνταγματάρχην Πυροβολικού κ. Γεώργιον Παπαδόπουλον. Ο κ. Παπαδόπουλος αποδεχθείς την εντολήν ωρκίσθη μετά των μελών της Εθνικής Κυβερνήσεως ενώπιον του Αντιβασιλέως, υπό του Αρχιεπισκόπου κ. Ιερωνύμου...».

Αλλά την ψυχική οδύνη αυτής της νύχτας εγώ δεν θα την ξεχάσω ποτέ.

Ησυχία-Τάξις-Ασφάλεια

Η Χούντα κυνηγά ανελέητα όποιον κρίνει «επιζήμιο» στα μεγαλεπίβολο σχέδιά της. Ξεκινάει έργα μόστρας κι ο Παττακός τρέχει παντού για εγκαίνια με το μυστήρι στο χέρι. Τα ξερονήσια γεμίζουν πάλι.

Στον έξω κόσμο:

Η Γαλλία αποχωρεί από το ΝΑΤΟ.

Ο Πομπιντού εκλέγεται Πρόεδρος στη Γαλλία.

Οι πρώτοι άνθρωποι πατούν στο Φεγγάρι (τουλάχιστον έτσι μας είπαν).

Ο Καντάφι ανατρέπει τον Βασιλέα Ίντρις στη Λιβύη.

Η Μπιάφρα συνθηκολογεί.

Ο Πορτογάλος δικτάτωρ Σαλαζάρ πεθαίνει. Το ίδιο κι ο Νάσερ, από καρδιακό επεισόδιο. Ακολουθεί ο Ντε Γκωλ.

Στην Ελβετία οι γυναίκες αποκτούν δικαίωμα ψήφου.

Στρατιωτικό πραξικόπημα και στην Τουρκία.

Ο Κρούτσεφ μας αφήνει χρόνους.

Στους Ολυμπιακούς του Μονάχου Παλαιστίνιοι τρομοκράτες σπέρνουν τον θάνατο.

Οι τελευταίοι Αμερικάνοι φαντάροι φεύγουν από το Βιετνάμ (με την ουρά στα σκέλια).

Ο Φράνκο στην Ισπανία μεταβιβάζει την εξουσία στον Χουάν Κάρλος.

Ο Πρόεδρος της Χιλής Αλλιέντε σκοτώνεται σε πραξικόπημα.

Για μας, στη Χωροφυλακή, ήτουνε σαν να είχαμε χάσει τον άνθρωπό μας. Διότι, μη ο Μεγαλειότατος, τι ημάστενε; Ένα τίποτις ημάστενε, ένα μηδενικό. Ακόμα βέβαια το «Βασιλική» παρέμενε, όπως και η τιμημένη κορώνα, και τα έγγραφα είχαν επικεφαλίδα «Βασίλειον της Ελλάδος», όμως ψιθυρίζονταν πολλά και μ' ένα φόβο πέφταμε για ύπνο το βράδυ... μην ξυπνήσουμε το πρωί και βρεθούμε κι εμείς «Δημοκρατία». Το τέλος του κόσμου δηλαδή.

Δεν είναι ότι δεν περνάγαμε καλά δηλαδή, με τους γενναίους αξιωματικούς που μας έσωσαν από τη φαυλοκρατία και τον παλαιοκομματισμό. Μια χαρά περνάγαμε. Και έργα μας έκαναν και λεφτά μας έδωκαν, εμάς των στρατιωτικών και αστυνομικών, που πριν λιμοκτονούσαμε, και γιορτές και πανηγύρια μας πρόσφεραν άφθονα κι απ' όλα. Αλλά, χωρίς τον Μεγαλειότατο... πώς να το κάνουμε;... κάτι μας έλειπε. Γιατί κακά τα ψέματα. Άλλο Βασιλεύς – γιομίζει το στόμα σου– κι άλλο Αντιβασιλεύς. Και να πεις ότι ήτουμε τίποτις από δαύτον!... Ένας χοντρός караβανάς με γυαλάκια ήτουμε, που ούτε μιλούσε, ούτε λαλούσε. Άσε που την κυρά του, μια βλαχάρα απερίγραπτη, την έλεγαν... Παγώνα! Μα στο Θεό που πιστεύεις!... Μεγαλειοτάτη... άντε, Αντιμεγαλειοτάτη Παγώνα;!!! Γελάνε και τα τσιμέντα! Τέλος πάντων.

Στο χωριό Ησυχία-Τάξις-Ασφάλεια. Ποιος να κουνηθεί άλλωστε υπό την σιδεράν πυγμήν εμού του ιδίου; Φύλλο δεν κουνιόταν. Ακόμα κι ο δάσκαλος, ο ύποπτος για κουκουές, είχε λουφάξει και δεν έβγαζε άχνα. Τους είχα βάνει όλους στο γύψο, όπως ο λαοφιλής πρωθυπουργός μας ολόκληρη τη χώρα. Όχι, παίζουμε!

Αλλά το σπουδαιότερο που μας έφερε η μεγάλη πρόοδος που έπεσε ξαφνικά στην πατρίδα μας ήτουμε η τηλεόραση!

Μέχρι τότες ακούγαμε ραδιόφωνο και διαβάζαμε – εμείς, οι εγγράμματοι– εφημερίδα. Τώρα είχαμε εικόνα! Τα πάντα όλα που συνέβαιναν στον κόσμο βρίσκονταν μπροστά μας στο γυαλί. Για πρώτη φορά γλέπαμε τους κυβερνήτες μας ζωντανά, αντί να τους ακούμε μόνο! Τζάμπα κενιματόγραφος δηλαδή.

Το ευτύχημα που ο Φάνης, ο καφετζής, είχε κερδίσει μια τηλεόραση σε λοταρία! Την έβαλε στο καφενείο, έστησε κι ο Γιάγκος ο Τσίτουρας, ο ηλεκτρολόγος, μια κεραία με πατέντες δικές του, στη σκεπή, για να πιάνει το σήμα, και ημάστενε πασάδες! Ξεκολλημό δεν είχαμε από τον καφενέ

κι ο Φάνης έτριβε τα χέρια του, με την κονόμα που έκανε από τα τσίπρα και τους καφέδες.

Το μόνο κακό ήτουμε ότι τώρα, λόγω της τηλεόρασης, έρχονταν και οι γυναίκες στο καφενείο κι αυτό ανέτρεπε κατάφορα τη σωστή τάξη των πραγμάτων, διότι η θέση της νοικοκυράς είναι στο σπίτι κι όχι στους καφενέδες και τα καπηλειά, αλλά δυστυχώς δεν υπήρχε κάνας νόμος που να μου λύνει τα χέρια, ώστε να τις στείλω να πλύνουν κάνα πιάτο, και ιδού οι ολέθριες συνέπειες της προόδου! Καθόσον, έτσι και ξεπορτίσει η γυναίκα, άντε να τη μαζώξεις μετά! Τα λέω κι εγώ κι ο παπά-Λευτέρης, αλλά ποιος μας ακούει;

—Ο κόσμος πάει μπροστά, Θανάση, όχι πίσω και βάλτο καλά στο μυαλό σου, μου έβγαλε γλώσσα η παπαδιά η Μαριάνθη.

Και βέβαια ήξερα εγώ να της απαντήσω καταλλήλως, αλλά ας έχει χάρη που της έχω αδυναμία.

Μεγάλη υπόθεση όμως η τηλεόραση! Αντί να πολεμάς με τις ψείρες τα γράμματα στην εφημερίδα, που πολλές φορές ανάθεμα κι αν καταλάβαινες τι έλεγαν, κάθεσαι αρχτός, με το τσιπουράκι σου και το καφεδάκι σου, και γλέπεις τα πάντα όλα στο γυαλί. Τον πρωθυπουργό μας να βγάξει λόγο στους καθηγητάδες του πανεπιστημίου, που τον κοιτάζανε μ' ανοιχτό το στόμα, γιατί ο άνθρωπος ήτουμε πολύ μεγάλος ρήτορας και τάπωνε και τον ανώτερο γραμματιζούμενο, να πούμε... έβλεπες τους υπουργούς να τρέχουν με μυστριά και ψαλίδια, να εγκαινιάζουν έργα, έβλεπες ξένους ηγέτες να εκθειάζουν το έργο που επιτελούσε στη χώρα μας η Εθνική μας Κυβέρνηση... έβλεπες μέχρι μπάλα... μέχρι τα πάντα όλα!

Αλλά εκεί που γενόταν το έλα να δεις στο καφενείο ήτουμε όταν έβγαινε εκείνη η εκφωνήτρια με το φουντωτό μαλλί «λάχανο» και μας έλεγε, πάντα με πονηρό χαμόγελο και μάτι τσακίρικο, τι επρόκειτο να δούμε. Ήτουμε, ρε παιδί μου, σαν να σου 'λεγε...“Ψιτ, αγόρι... θα σε περιμένω

στη γωνία, μόλις σχολάσω και κανόνισε την πορεία σου”. Στις γυναίκες δεν άρεζε καθόλου, αλλά στους άντρηδοι έκανε θραύση. Νά, μια τέτοια να μου τύχαινε και μένα και την έπαιρνα αμέχως, με παπά και με κουμπάρο, και χωρίς μεγάλη προίκα, που λέει ο λόγος. Αλλά πού τέτοια τύχη!

Πάντως το γεγονόςτο που μας έκαμε τη μεγαλύτερη εντύπωση ήτουνε όταν οι φίλοι μας οι Αμερικάνοι έστειλαν τον άνθρωπο στο Φεγγάρι.

Όχι τίποτις άλλο,, αλλά δώκαμε ένα καλό μάθημα στα συντρόφια της Μόσχας, που όλο μας κουνιόνται ότι είναι μπροστά στην επιστήμη. Σοβαρά; Αμ, για να σε δω στα δύσκολα!... Γιατί, εδώ σε θέλω κάβουρα να πηδάς στα κάρβουνα! Φάε τη σκόνη μου τώρα!

Καθίσαμε το λοιπό, να δούμε το μεγάλο αυτό επίτευγμα –όλο το χωριό στο καφενείο– και νομίζαμε ότι θα ήτουνε όπως τα έργα του σινεμά.

Αλλά δεν ήτουνε.

Κάτι θολές εικόνες, με παράσιτα και διακοπές... μια κακομοιριά, άλλο πράμα! Αν δεν ήτουνε ο εκφωνητής να μας εξηγεί τίποτις δεν θα καταλαβαίναμε. Μεγάλη απογοήτευση!

—Σιγά το κατόρθωμα! μουρμούρισε ο δάσκαλος (που ευκαιρία έφαχνε). Ούτε που καταλαβαίνεις αν είναι στο Φεγγάρι. Θα μπορούσαν να ήσαντε και στο Μεζούρλο, που λέει ο λόγος.

—Μα πώς, τέκνον μου..., διαμαρτυρήθηκε ο παπά-Λευτέρης. Πρόκειται περί μεγάλο επίτευγμα... Το είπες κι ο εκφωνητής... δεν άκουσες;

—Εξόν κι αν μας κοροϊδεύουν, για να κάνουν τους καμπόσους, και το έστησαν όλο αυτό στο Χόλλυγουντ, γκρίνιαζε ο δάσκαλος.

—Μα τι;... Ψέματα λέει η τελεόραση;...

—Α, δεν ξέρω... Εδώ γκοτζάμ Ρωσία και δεν μπόρεσε να πατήσει το Φεγγάρι και μπόρεσαν τώρα τα Αμερικανάκια;

—Κι έχει η Σοβιετία καλύτερη επιστήμη από την Αμερική, δάσκαλε; του κάνω εγώ αυστηρά.

—Σε ό,τι αφορά στο διάστημα χιλιάδες φορές καλύτερη, μου βγάζει γλώσσα το κομμούνι. Ξεχνάμε ποιος έστειλε τον πρώτο δορυφόρο εκεί όζω;

—Άλλο αυτό.

—Και τον Γκαγκάριν πού τον βάνεις, ε;

—Ε, τι; Κι εμείς στείλαμε.

—Δεύτεροι και κταϊδρωμένοι.

—Στο Φεγγάρι πάντως πήγαμε πρώτοι.

—Αν πήγατε.

—Γιατί, αμφιβάλεις;

—Α, δεν ξέρω... Εγώ μια θολούρα και παράσιτα είδα. Να σου φτιάξω εγώ ένα τέτοιο σκηνικό, εδώ, στα χωράφια, όποτε θες.

Αλλά ο ερυθρός δάσκαλος τι θα 'λεγε; Θα 'λεγε καλό για την προστάτιδα του Ελεύθερου Κόσμου; Αμ, δεν θα 'λεγε, γιατί τότες τα συντρόφια του θα τον στέλναν στη Σιβηρία, να σπάει πέτρες.

Όπως και να 'χει όμως το πράμα, εδώ που τα λέμε, δεν μπορώ να πω ότι για ένα τόσο μεγάλο επίτευγμα κάναν καμιά υπερπαραγωγή, όπως το «Μπεν Χουρ». Τα λυπήθηκαν τα φράγκα φαίνεται και φτιάξαν εκεί μια ψευτοπάρσταση. Άλλωστε έχουν κι έξοδα οι άνθρωποι στο Βιετνάμ που μπλέξαν και σίγουρα τα ντόλλαρς δεν περσεύουν.

Αντιθέτως σε μας εδώ γενόταν, όπως είπαμε, οργανισμός έργων, όπως έλεγε και η τσαχπίνα στην τηλεόραση, με κείνο το τσακίρικο χαμόγελο, το γιομάτο υποσχέσεις. Δεν πρόκαναν οι υπουργοί να τρέχουν στα εγκαίνια!

Αφού μέχρι και σε μας ανακοίνωσαν ότι θα μας έφτιαχναν υπερσύγχρονο, λέει, νοσοκομείο, που θα εξυπερετούσε, λέει, όλη την περιοχή.

Δευτέρα βράδυ το είπαν στην τηλεόραση, Τρίτη πρωί πέφτει τηλέφωνο από τον Ταγματάρχη Κατσαδήμα.

—Θανασάκη, ποιος τη χάρη σου, μου λέει. Καλώς να τα δεχτείτε. Έρχεται ο ίδιος ο κύριος Αντιπρόεδρος της Εθνικής μας Κυβερνήσεως, για τα εγκαίνια του νοσοκομείου.

—Ποιου νοσοκομείου; απορώ εγώ παραζαλισμένος.

—Αυτού που είπε η τηλεόραση, ρε...

—Τι... τόσο γρήγορα; ξανα-απορώ εγώ.

—Εμ τι; Τι νόμισες; Στα τσάκα-τσάκα. Αμ' έπος αμ' έργον!

—Και θα 'ρθει ο ίδιος ο κύριος Αντιπρόεδρος;!!!...

—Αυτοπροσώπως! Με το μυστρί. Φρόντηξε να ετοιμάσεις αυθόρμητον κι ενθουσιώδη υποδοχήν. Ξέρεις εσύ... Κοίτα μην εκτεθούμε...

—Μείνετε ήσυχος, κύριε Ταγματάρχα, του λέω εγώ. Θα επιληφθώ εν τω άμα. Πότε μας έρχεται με το καλό;

—Αύριο, μου λέει. Θα πάει και σε άλλα χωριά, για κάτι άλλα εγκαινία, οπότεν φρόντηξε εσύ. Βασίζομαι πάνω σου.

Πανικόβλητος τώρα εγώ, μαζώνω κατεπειγόντως τις τοπικές αρχές στο καφενείο και τους προφταίνω τα συχαρίκια.

—Και πότε θα προκάνουμε; μου λέει απελπισμένος ο λωποδύτης ο Πρόεδρος. Πότε θα σκουπίσουμε... πότε θ' ασβεστώσουμε τα δέντρα... πότε θα σημαιοστολίσουμε;...

—Α, δεν ξέρω, του λέω. Εσύ είσαι Πρόεδρος, εσύ θα εκτεθείς... Κανόνισε. Επιστράτευσε τις νοικοκυράδες εν ανάγκη.

Ανασκουμπωθήκαμε το λοιπό απαξάπαντες και μέχρι το βράδυ το κάναμε το χωριό στρατώνα. Μέχρι τους ντενεκέδες με τα πούλουδα ασβεστώσαμε, μέχρι τα πεζοδρόμια, τα δέντρα, τα πάντα όλα. Σκουπίσαμε τις γόπες και τα φύλλα από κάτω, σημαιοστολίσουμε όπως στην 25η Μαρτίου... δυστυχώς δεν είχαμε κάνα πανώ που να γράφει «Ζήτω η 21η Απριλίου», γιατί μας είχε πιάκει φωτιά στον περσινό εορτασμό... και ημάστενε έτοιμοι για την υποδοχή.

—Φτου, γαμώτη μου! λέει σε μια στιγμή ο Πρόεδρος Σταμάτης. Τη Φιλαρμονική ξεχάσαμε.

—Αφού δεν έχουμε Φιλαρμονική..., του λέω εγώ.

—Και πώς θα υποδεχτούμε τον Αντιπρόεδρο; Χωρίς μουζική;

—Να φέρω τους ψαλτάδες; πρότεινε ο παπάς.

Τον αγριοκοιτάξαμε.
—Τα παιδάκια του σχολείου..., σκέφτηκε ο Πρόεδρος.
—Και τι να πουν;
—Ξέρω κι εγώ; Το «Λεμονάκι μυρωδάτο»;... «Μαύρη είν' η νύχτα στα βουνά»;...
—Δεν τα ξέρουν αυτά, είπε ο δάσκαλος.
Σιγά μην τους τα 'χε μάθει!
—Και τι ξέρουν;
—«Ήταν ένα μικρό καράβι»... «Της δεξαμενής οι βατραχοί»... Τέτοια.
—Να πουν ό,τι ξέρουν τέλος πάντων...
—Να φέρουμε και τον Μήτσουλα, τον κλαριντζή, πρότεινε ο Φάνης.
Ο Μήτσουλας ήτουνε από πανηγύρι, ξενυχτισμένος, και κατέφθασε μαχμουρλής... Του εξηγήσαμε πώς είχε το πράμα και δεν ενθουσιάστηκε.
—Εμβατήρια δεν ξέρω, μας το ξέκοψε.
—Δεν θα παίξεις εμβατήρια, του λέω. Θα σου πει ο δάσκαλος...
—Και μένα ποιος θα με πλερώσει; ενδιαφέρθηκε ο κλαριντζής.
—Τι θα πει ποιος θα σε πλερώσει; εξανίσταμαι εγώ. Ολόκληρος Αντιπρόεδρος της Εθνικής Κυβέρνησης μας επισκέπτεται, όλοι πρέπει να συνεισφέρουμε.
—Όλοι να συνεισφέρουμε, πλην ο οργανοπαίκτης πλερώνεται —Νόμος! μας δηλώνει ο καλλιτέχνης.
—Εντάξει, θα κάνει η κοινότητα μια θυσία, του λέει ο Πρόεδρος. Όσο για ένα κατοσταρικάκι, το αντέχει ο προϋπολογισμός.

Γέλασε ο Μήτσουλας.

—Άστα, Πρόεδρα, και μην ξοδεύεσαι, του λέει. Για λιγότερο από μια πεντακοσαρού το όργανο δεν βγαίνει από τη θήκη του —Νόμος!

—Μήτσουλα, μου βάνεις το μαχαίρι στο λαιμό, του λέει ο Πρόεδρος. Εκμεταλλεύεσαι την ανάγκη του χωριού... Να πούμε δυο κατοστάρικα, να κλείσει η δουλειά;

—Αν μαθευτεί ότι ο Μήτσουλας έπαιξε για κάτω από τέσσερα κατοστάρικα, πάει, σβήσαμε από το καλλιτεχνικό στερέωμα! Ούτε για σερβιτόρους δεν θα μας φωνάζουν πια στα πανηγύρια, απάντησε ο καλλιτέχνης.

Τελικά πείστηκε, με τρία κατοστάρικα, να μας κάνει τη χάρη, με τη συμφωνία αυτό να μείνει συναμετάξυ μας και να μην βγει παραέξω.

Την άλλη μέρα το πρωί, στις εννιά, κατέφθασαν τέσσερα τζηπ, τίγκα στους ΕΣΑτζήδες, που ακροβολίστηκαν αμέσως να ψάξουν, μήπως και κρύβονταν τίποτις κακοποιά στοιχεία στα σοκάκια και τις ρούγες.

Ο επικεφαλής τους, ένας Λοχαγός, με πήρε ιδιαιτέρως.

—Δεν μου λες, ρε παληκάρι..., μου λέει. Εδώ, εσύ κάνεις κουμάντο;

—Αυτοπροσώπως, κυρ-Λοχαγέ, του λέω.

—Ωραία, θα συνεργαστούμε τότες. Τι όπλα υπάρχουν στο χωριό;

Εδώ ο ΕΣΑτζής μ' έπιακε στον ύπνο.

—Τι όπλα υπάρχουν; του λέω. Δεν υπάρχουν. Όσοι είχαν δίκαννα τα πήγαν και τα παρέδωσαν στη Λάρσα, όταν κηρύχτηκε ο στρατιωτικός νόμος.

—ΤΕΑτζήδες δεν έχετε;

—Έχουμε, πώς δεν έχουμε; του λέω.

—Να παραδώσουν τον οπλισμό πάραυτα, διατάζει ο ΕΣΑτζής. Εδώ, σε μας, για να 'μαστε σίγουροι. Το αναλαμβάνεις προσωπικώς εσύ.

—Μάλιστα, κυρ-Λοχαγέ.

—Εσείς; Οπλισμό δεν έχετε; συνεχίζει ο μυστήριος.

—Τι οπλισμό να 'χουμε, κυρ-Λοχαγέ; του κάνω. Σάματις τον χρειαζόμαστε εδώ πέρα; Τα υπερεσιακά μας μπιστόλια μόνο –στο Σταθμό.

—Να τα φέρετε κι αυτά.

—Γιατί, συμβαίνει τίποτις, κυρ-Λοχαγέ; τον ρωτάω ανήσυχος.

—Για να μην συμβεί φροντίζουμε, ρε συνάδελφε, μου λέει αυτός αυστηρά. Μην και βρεθεί κάνας τρελός, όπως τότες με τον πρωθυπουργό μας, και τρέχουμε μετά.¹² Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγερεύουν... Το λέει και το Ευαγγέλιο.

Αμοληθήκαμε με τον Στέργιο, να μαζώξουμε τα ντουφέκια των ΤΕΑτζήδων, και τα μπιστόλια τα δικά μας, και του τα πήγαμε.

—Και οι σφαίρες πού είναι; ρωτάει αυτός βλοσυρά.

—Τι, και τις σφαίρες; απορώ εγώ.

—Αμ τι, χωρίς; Τι είπαμε, ρε 'νωματάρχη; Δεν είπαμε ότι όποιος φυλάει τα ρούχα του έχει τα μισά;

Άντε πάλι γιουρούσι, να μαζώξουμε τις σφαίρες! Οι ΤΕΑτζήδες άρχισαν ν' ανησυχούν.

—Τι τρέχει, κυρ-νωματάρχη; με ρωτάγανε. Συμβαίνει τίποτις;

—Τίποτις, τίποτις..., τους καθησύχαζα εγώ.

¹² Αναφέρεται στην αποτυχημένη απόπειρα του Αλέξανδρου Παναγούλη να ανατινάξει τον Παπαδόπουλο στις 13 Αυγούστου 1968, στο 31ο χιλιόμετρο Αθηνών-Σουνίου.

Ο Λοχαγός κοιτάζε το ρολοί του.

—Άντε τώρα, να μαζώξεις το χωριό, να παρουσιαστεί αυθορμήτως στην πλατέα, μου λέει. Μην μείνει κανένας στο σπίτι του, γιατί μαύρο φίδι κολοβό που τον έφαγε!

Εδώ άρχισα ν' ανησυχώ κι εγώ.

—Κυρ-Λοχαγέ..., του λέω. Μήπως να μην τους ζορίσουμε τους ανθρώποι; Γιατί, επί Κατοχής, σ' αυτό εδώ το χωριό, τους μάζωξαν οι Γερμανοί κι εκτέλεσαν όλους τους άντρηδοι, από δεκαπέντε και άνω...

—Μπα; μου κάνει ο ΕΣΑτζής. Και γιατί τους εκτέλεσαν;

—Κάτι είχε γένει με τους αντάρτες και κατηγορήσαν το χωριό, ότι τους βόηθαγε, του λέω. Αλλά στην πραγματικότητα για αντίποινα.

—Α, μου κάνει αυτός. Αντάρτικο χωριό, ε; Ένας λόγος παραπάνω να 'χουμε το νου μας. Άντε, να τους μαζώξεις... Ακόμα εδώ είσαι;

Τι να 'κανα; Τους μάζωξα.

Ο ΕΣΑτζής έβαλε τους δικούς του σε καιρία σημεία – μέχρι στο καμπαναριό ανέβασε κάνα-δυο– και περιμέναμε.

Κατά τις έντεκα κατέφθασε ο κύριος Αντιπρόεδρος, με ελικόπτερο, συνοδευόμενος από πεντέξι μυστήριους, που έδειχναν χειρότεροι κι από τους ΕΣΑτζήδες και που σίγουρα ήτουνε Ασφαλίτες.

Τα παιδάκια, υπό τη διεύθυνση του δασκάλου, τραγούδησαν «Τη Υπερμάχω», συνοδευόμενα από το κλαρίνο του Μήτσουλα, που έδωκε ρέστα.

Μετά, ο Σταμάτης, ως Πρόεδρος, επιχείρησε να βγάλει λόγο, αλλά ο υψηλός επίσημος, με το μυστρί στο χέρι, τον έκοψε.

—Πού 'ναι το νοσοκομείο; είπε.

Κοιταχτήκαμε συναμετάξυ μας. Έλα μου ντε!... Πού είναι το νοσοκομείο;

—Δεν ξέρουμε, κύριε Αντιπρόεδρε, του λέει ο Σταμάτης. Κι εμείς εφές το μάθαμε, από την τελεόραση.

—Είδατε λοιπόν τι γρήγορα που προχωρεί η Εθνική μας Κυβέρνηση στο έργο της ανοικοδόμησης της πατρίδος; θριαμβολόγησε ο μεγάλος. Αμ έπος, αμ έργον! Πού να το φτιάξουμε τώρα αυτό το μεγαλεπίβολο έργο;...

Κοίταξε γύρω του. Το βρήκε.

—Σ' αυτό εδώ το οικόπεδο, αποφάσισε. Στην είσοδο του χωριού. Να φαίνεται κι από τη δημοσιά.

—Μα... αυτό είναι δικό μου, προικώο... κύριε Αντιπρόεδρε, κλαψούρισε ο δυστυχής Σταμάτης.

—Τόσο το καλύτερο. Θα λάβεις αποζημίωση.

—Μα...

—Δεν έχει μα και ξεμά, Πρόεδρε. Αποφασίζομεν και διατάσσομεν. Φέρτε την πλάκα και φτιάξτε λάσπη, για τη θεμελίωση του έργου —στα τάκα-τάκα, διέταξε ο εθνοσωτήρας.

Σε δέκα λεπτά η πλάκα είχε τοποθετηθεί. Ένας κάμεραμαν από την τηλεόραση γύριζε συνέχεια ταινία, μας έστησε και με τον Αντιπρόεδρο... δεξιά τον παπά, αριστερά εμένα... χειροκροτούσε το χωριό —αυθορμήτως... χαιρετούσε ο υψηλός επισκέπτης... Ανέβηκαν μετά πάλι στο ελικόπτερο και χάθηκαν στον γαλάζιο ελληνικό ουρανό, που τη μέρα εκείνη, σεβόμενος το κοσμοϊστορικό αυτό γεγονός, ήτουνε εντελώς ασύννεφος.

Ο Λοχαγός μου επέστρεψε τα όπλα και μας αποχαιρέτησε με τα παρακάτω συγκινητικά λόγια...

—Την άλλη φορά που θα ξανάρθουμε, τα όπλα να είναι λαμπίκος, είπε. Αράχνες έχουν πιάκει. Μ' αυτά θα σταμα-

τήσετε, μωρέ, την Κόκκινη Αρκούδα, που επιβουλεύεται την πατρίδα;

* * *

Το υπερσύγχρονο νοσοκομείο δεν γέννηκε ποτές. Δεν ξεκίνησε καν να χτίζεται. Μένει βέβαια η πλάκα, να θυμίζει στον περαστικό ότι «εδεμελιώδη παρά του Εξοχωτάτου κυρίου Αντιπροέδρου της Εθνικής Κυβερνήσεως».

Εντάξει, τόσα έργα! Τι να πρωτοπρολάβαιναν οι άνθρωποι!

ΕΛΛΑΣ ΕΛΛΗΝΟΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΝ

Η Δευτέρα Παρουσία

Το «Δημοψήφισμα» του Παπαδόπουλου καταργεί τη Βασιλεία και ορίζει Πρόεδρο Δημοκρατίας τον ίδιο.

Γεγονότα του Πολυτεχνείου, που οδηγούν στην ανατροπή του Παπαδόπουλου από τον Ιωαννίδη.

Πραξικόπημα Σαμψών στην Κύπρο και εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο. Πτώση της χούντας κι επιστροφή του Καραμανλή.

Στον έξω κόσμο:

Πόλεμος του Γιομ Κιπούρ και ήττα των Αράβων –πάλι.

Πραξικόπημα στην Πορτογαλία από τον στρατηγό Σπινόλα.

Η Ιζαμπέλα Περόν Πρόεδρος στην Αργεντινή μετά τον θάνατο του Χουάν.

Ο Νίξον παραιτείται λόγω του «Watergate».

Ο Χαϊλέ Σελασιέ ανατρέπεται στην Αιθιοπία με πραξικόπημα.

Κι εκεί που όλα πήγαιναν μια χαρά, κι όλα είχαν μπει σε μια σειρά, άρχισαν οι αναποδιές, η μια μετά την άλλη, που μας κατέληξαν εκεί που μας κατέληξαν, δηλαδή, για να τα λέμε σταράτα, εκεί απ' όπου είχαμε ξεκινήσει, πριν μας σώσει η λαοπρόβλητη Εθνική μας Κυβέρνηση από τον κομμουνισμό, τη φαυλοκρατία και τον παλαιοκομματισμό.

Το πρώτο χτύπημα της μοίρας ήρθε δυστυχώς από τον ίδιο τον πρωθυπουργό, αντιβασιλέα, υπουργό Προεδρίας και Αμύνης και δεν ξέρω κι εγώ τι άλλο, τον πεφωτισμένο ηγέτη μας και απaráμιλλο ρήτορα (που μιλάγε ο άνθρωπος και χάζευες!), ο οποίος είδε κι απόειδε με τον Μεγαλειότατο, που δεν έβαζε μυαλό, να καταλάβει το λάθος του, αλλά παρασυρόταν από τους κομμουνιστές και τους συνοδοιπόρους, που τον συμβούλευαν εκεί στα ξένα, κι αποφάσι-

σε να τον απολύσει δια παντός, καταργώντας, λέει, τη Βασιλεία!

Αυτό που φοβόμασταν δηλαδή. Από «Βασίλειον της Ελλάδος» να γενούμε, λέει, «Δημοκρατία», ένα βήμα πριν από τον κομμουνισμό δηλαδή. Αυτό από τον εξοχώτατο δεν το περίμενα, καθόσον είχε δώσει άπειρα δείγματα πατριωτισμού, αλλά ποιος ξέρει... μπορεί να τον παρέσυραν κι αυτόν τίποτις συμβουλάτορες καλοθελητάδες, που του άλλαξαν τα μυαλά.

Πάλι καλά που προκήρυξε, λέει, δημοψήφισμα, για ν' αποφασίσει, λέει, ο ίδιος ο λαός –σαν να του έκοβε του λαού, ν' αποφασίζει για τα μεγάλα εθνικά ζητήματα (μη χέσω!).

Θα είχαμε, λέει, το «ΝΑΙ» και το «ΟΧΙ».

«ΝΑΙ» για την κατάργηση της Βασιλείας (Θε μου σώρα με) και την αλλαγή σε... Δημοκρατία, με τον ίδιο τον ηγέτη μας μόνιμο Πρόεδρο, και «ΟΧΙ» για μας, που θέλαμε τον Βασιλέα, στο οποίο ορκιστήκαμε όλοι πίστη (μη τα ξεχνάμε αυτά).

Ξεκίνησε το λοιπό μια μεγάλη προεκλογική εκστρατεία για το «ΝΑΙ», από τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, αλλά και τις τοπικές αρχές, που είχαν λάβει σχετική εντολή, ενώ αυτοί του «ΟΧΙ» ήτουνε άφαντοι, γιατί, άσε που δεν είχαν τα μέσα, φοβόντανε κιόλας.

Εμείς λάβαμε εντολή –τηλεφωνικώς, από Λάρσα– να σβήσουμε με μπογιά, λέει, το «Βασιλική» από την ταμπέλα στο Σταθμό και να μείνουμε απλά «Ελληνική Χωροφυλακή». Έβανα τον Στέργιο να το κάνει, γιατί εμένα δεν μου βαστούσε η καρδιά –με την κατάντια.

Στο καφενείο βέβαια οι συζητήσεις έδιναν κι έπαιρναν. Ο Σταμάτης, αυτή η νυφίτσα, δεν έχανε την ευκαιρία να προπαγανδίζει το «ΝΑΙ».

—Το χωριό μας, σαν ένας άνθρωπος, θα ψηφίσει «ΝΑΙ», έλεγε. Θα τον βγάλουμε τον Πρόεδρό μας με τα τσαρούχια. 100% θα του δώσουμε.

—Αμήν ο Κύριος, σιγοντάριζε η άλλη η μουχρίτσα, ο παπάς. Ελλάς-Ελλήνων-Χριστιανών!

Ο δάσκαλος μόνο έκανε δυσκολίες.

—Είναι ελεύθερες οι εκλογές ή δεν είναι; είπε.

—Και βέβαια είναι, το είπε κι ο Πρόεδρος, του απάντησε ο ντόπιος ο Πρόεδρος, ο λωποδύτης.

—Ε, τότες ο καθένας θα ψηφίσει ό,τι θέλει, είπε ο δάσκαλος (που σ' αυτό δεν είχε άδικο).

—Τι θα πει ό,τι θέλει; διαολίστηκε ο Σταμάτης. Όλοι τον Παπαδόπουλο θέλουν. Όποιος δεν τον θέλει να μας το πει τώρα, για να λάβουμε τα μέτρα μας.

—Α, όλα κι όλα!... Η ψήφος είναι μυστική.

—Για όποιον έχει να κρύψει κάτι, φώναξε ο Πρόεδρος. Εμείς οι άλλοι το λέμε και το διαλαλούμε.

—Ξέρετε πού είναι η πλάκα; μας λέει σε μια στιγμή ο Φάνης, ο καφετζής. Οι αντιφρονούντες θα ψηφίσουν «ΟΧΙ», έτσι;

—Που κακός ψόφος να τ'ς εύρει!

—Τα κομμούνια είναι αντιφρονούντες και με τη βούλα, έτσι; Οπότεν τι,... θα ψηφίσουν τον... Βασιλέα;

Αυτό δεν το είχα σκεφτεί. Δηλαδή, αν ψήφιζα για τον Βασιλέα, ως όφειλα, θ' ακολουθούθαγα τη γραμμή που έδινε η Μόσχα;

Μ' έλουσε κρύος ιδρώτας!

Και τώρα τι γίνεται; Μια ζωή αγώνες για το καλό της πατρίδας και στο τέλος να καταλήγουμε ίσα κι όμοια με τους κατσαπλιάδες; Αν είναι δυνατόν!

Αχ, ρε Μεγαλειότατε, πώς τα κατάφερες έτσι; Εκεί που περιμέναμε να μας φέρεις πίσω την Πόλη με την Αγιά Σοφιά, εκεί μας έκανες να μην ξέρουμε πού παν τα τέσσερα!

Τι να 'κανα; Να πρόδυνα την πατρίδα ή να πρόδυνα τον Βασιλέα;

Με βαριά καρδιά έριξα κι εγώ, μαζί με τους άλλοι, το «ΝΑΙ». Κοιμηθήκαμε με την κορώνα και ξυπνήσαμε με το πουλί. Ο Πρόεδρος βγήκε παμφηφεί. Έτσι κι αλλιώς μόνος του έπαιζε στο γήπεδο... η μπάλα δικιά του... ο ρέφερης δικός του... ποιος να του βάνει γκολ;

Με τον Στέργιο κατεβάσαμε τη (μικρή) φωτογραφία του Μεγαλειότατου, που είχαμε στο τοίχο, δίπλα στη μεγάλη του πρωθυπουργού, που τώρα ήτουνε Πρόεδρος, και τη φυλάξαμε στην αποθήκη, γιατί ποιος ξέρει... έχει ο καιρός γυρίσματα κι εκεί που έχεις απελπιστεί τελείως γένεται ένα θαύμα –τι, λίγα ακούμε και διαβάζουμε;– κι όλα μπαίνουν και πάλι στη σωστή τους θέση.

Αλλά αυτή τη φορά το πράμα φαίνεται είχε τόσο πολύ στραβώσει που δεν μας έσωζε πια τίποτις.

Στην Αθήνα οι φοιτητές είχαν ξεσηκωθεί. Πρώτα στη Νομική και μετά στο Πολυτεχνείο.

«Ψωμί-Παιδεία-Ελευθερία» φώναζαν. Λες και δεν τα ταΐζαμε τα τσογλάνια, δεν τους μαθαίναμε γράμματα, δεν τους είχαμε αμολυτούς!

Και μια ωραία μέρα ξυπνήσαμε πάλι μ' εμβατήρια και με το «Λεμονάκι μυρωδάτο».

Τι γένηκε, ρε παιδιά;...

Η Δευτέρα Παρουσία γένηκε, αυτό γένηκε.

Ο λαοπρόβλητος ηγέτης και προσφάτως Πρόεδρος, ανατράπηκε, λέει, και μαζί όλος ο θίασος, με τα μυστριά, τα ψαλίδια, τα γυαλιστερά κοστούμια και τα βερνικωμένα σκαρπίνια.

Τη δουλειά αυτή τη φορά την έκανε, λέει, μια νυφίτσα, ταξίαρχος, Διοικητής της ΕΣΑ, λέει, ονόματι Ιωαννίδης. Αλλά αυτός δεν φαινόταν πουθενά. Έβανε για Πρόεδρο

έναν άλλο καραβανά κι έκανε τη δουλειά του στα μουλω-
χτά.

Στην αρχή τούτοι εδώ, οι καινούργιοι, έδειξαν καλό πρόσωπο. Αμόλησαν τους κρατούμενους από τα νησιά (αυτό καλό δεν ήτουνε, αλλά άρεζε στους ξένους), είπαν ότι θα κάνουν εκλογές προσεχώς (ούτε αυτό ήτουνε καλό, αλλά κι αυτό άρεζε στους ξένους) και γενικώς έδειχναν χουβαρντάδες, λιγότερο αυστηροί με τον κοσμάκη και πιο συνεννοήσιμοι.

Αλλά κι αυτό για λίγο κράτησε.

Ένα ωραίο πρωί, εκεί που πίναμε το καφεδάκι μας στο καφενείο του Φάνη, βγαίνει η τσαχπίνα με το πονηρό χαμόγελο στο γυαλί, και μας πληροφορεί –με νάζι– ότι στην Κύπρο, λέει, γένηκε πραξικόπημα, λέει, από έναν Σαμψών, κι ανατράπηκε, λέει, ο εθνάρχης Μακάριος.

—Σαμψών, όπως ο βιβλικός ήρωας, που κατατρόπωσε τους Φιλισταίοι, μας πληροφορήσε ο παπά-Λευτέρης. Επιτέλους γλιτώσαμε από τον Μούσκο,¹³ που όλο προβλήματα μας δημιουργούσε.

—Ή παπάς-παπάς ή ζευγάς-ζευγάς, είπε διδακτικά ο δάσκαλος. Και τα δυο μαζί δεν γένεται.

—Μωρέ... μήπως βρούμε κάναν διάολο με τους Τούρκους..., είπε ο Φάνης, που είχε υπερετήσει στην ΕΛΔΥΚ και ήξερε.

—Σιγά μην φοβηθούμε τους Τουρκαλάδες! είπε ο Σταμάτης. Αυτοί τώρα θα είναι χεσμένοι από τον φόβο τους, μην μπούμε στα χωριά τους και τους σφάζουμε, όπως το '64.

Αλλά οι Τουρκαλάδες μόνο χεσμένοι δεν ήσαντε.

Καθόσον ξυπνήσαμε πάλι ένα πρωί με ταρατατζούμ κι εμβατήρια.

¹³ Το κοσμικό όνομα του Μακαρίου. Μιχαήλ Χριστοδούλου Μούσκος.

Τι γένηκε, ρε παιδιά;

Μας τα πρόλαβε ο λεβέντης από το ραδιόφωνο.

«Ανακοινούται ότι την πρωίαν της σήμερον, τουρκικά αεροσκάφη άνευ προειδοποιήσεως, υπούλως και ανάνδρως προσέβαλαν τον σταθμό Ραντάρ, εβομβάρδισαν το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ, και έριξαν εντός του τουρκοκυπριακού θύλακα Λευκωσίας-Αγίρτας μικράν δύναμη αλεξιπτωτιστών. Οι Ελληνικές Κυπριακές δυνάμεις, αντιμετωπίζουν με πρωτοφανή γενναιότητα την απρόκλητη επίθεση του τουρκικού σωβινισμού. Ο εχθρός ουδέν κατόρθωσε να επιτύχει. Μέχρι στιγμής κατερρίφθησαν τρία εχθρικά αεροσκάφη. Ουδεμία απώλεια εσημειώθη στις ημέτερες δυνάμεις.»

Παναπέι... μπήκαν οι Τούρκοι στην Κύπρο! Η κυβέρνηση κηρύσσει, λέει, γενική επιστράτευση. Όσοι έχουν απολυτήρια τάδε χρώμα, τάδε χρώμα και τάδε χρώμα να παρουσιαστούν εντός εικοσιτεσσάρων ωρών στις μονάδες που γράφουν απάνω τα χαρτιά.

Μύλος!

Να χάνει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα!

Γιατί εδώ δεν ήτουνε αστεία πια. Είχαμε πόλεμο. Κι όχι με τίποτις ξυπόλυτοι κατσαπλιάδες, αλλά με ολόκληρη Οθωμανική Αυτοκρατορία!

Τρέχουμε με τον Στέργιο στο Σταθμό, πολεμάμε να τηλεφωνήσουμε στη Διοίκηση στη Λάρσα... μετά από δυο ώρες πετύχαμε έναν χωροφύλακα.

—Τον Ταγματάρχη Κατσαδήμα, τον διατάζω εγώ.

—Ποιον Κατσαδήμα; μου λέει αυτός. Έχουν λακίσει ούλοι... ούτε ξέρω πού πήγαν... μόνος μου είμαι εδώ.

—Κι εμείς τι θα κάνουμε, ρε; του φωνάζω.

—Ό,τι σας φωτίσει ο Θεός, μου λέει αυτός και μου το κλείνει.

Και να 'ρχονται οι χωριανοί να ρωτάνε τι να κάνουν και να μην ξέρω τι να τους πω!

—Πώς να παρουσιάσουμε στις μονάδες μας αφού τα λεωφορεία δεν κάνουν δρομολόγια; με ρώταγαν.

Τι να τους έλεγα; Με τα πόδια;

Κάνα-δυο που παρουσιάζονταν στη Στρατιά, στη Λάρσα, πήγαν με τα μηχανάκια. Το πρωί πήγαν, το βράδυ ήσαντε πίσω.

—Δεν υπάρχει κανείς, μας είπαν. Οι μονιμάδες έχουν λακίσει. Ένας φουκαράς γέρο-λοχαγός, έφεδρος, πάλευε να βγάλει άκρη και στο τέλος μας είπε να πάμε σπίτια μας.

Από την άλλη μεριά, στη δημοσιά, μια μεγάλη φάλαγγα από τανκς είχε ακινητοποιηθεί, από βλάβη, λέει, στις ερπύστριες, που δεν ήσαντε φτιαγμένες για ασφάλτο και τα 'χαν φτύσει. Αυτοί πάγαιναν στα σύνορα, λέει, μήπως και κάναν ντου οι Τουρκαλάδες. Τα φαντάρια ούτε να φάνε, ούτε να πιούνε είχανε. Τα μαζώξαμε στα χωριά, να τα φροντίσουμε τα παιδιά.

Το βράδυ η τηλεόραση μας είπε ότι στείλαμε, λέει, τηλεσίγραφο στην Τουρκιά, εντός εικοσιτεσσάρων ωρών ν' αποσυρθεί από την Κύπρο, γιατί αλλιώς, λέει, θα τους επιτεθούμε. Με τι; Με τζουγκράνες;

Ο Στέργιος ωστόσο ήτουνε αισιόδοξος.

—Κυρ-'νωματάρχη, μου λέει. Ξέρεις τι σκέφτηκα; Λέω μήπως τώρα που έχουμε πόλεμο επιστρέψει ο Βασιλέας, να μας πάει να πάρουμε την Πόλη και την Αγιά Σοφιά, όπως λέει κι η προφητεία...

—Λες, ρε Στέργιος; του κάνω εγώ.

—Εμ, λογικό δεν είναι;

Λογικό ήτουνε, αλλά σάματις τι λογικό γένεται σ' αυτή τη χώρα, τη διαλυμένη;

Αντί για τον Βασιλέα ποιον λες ότι μας φέραν πίσω;

Τον ίδιο τον Καραμανλέα, μάγκα μου! Από τα Παρίσια.

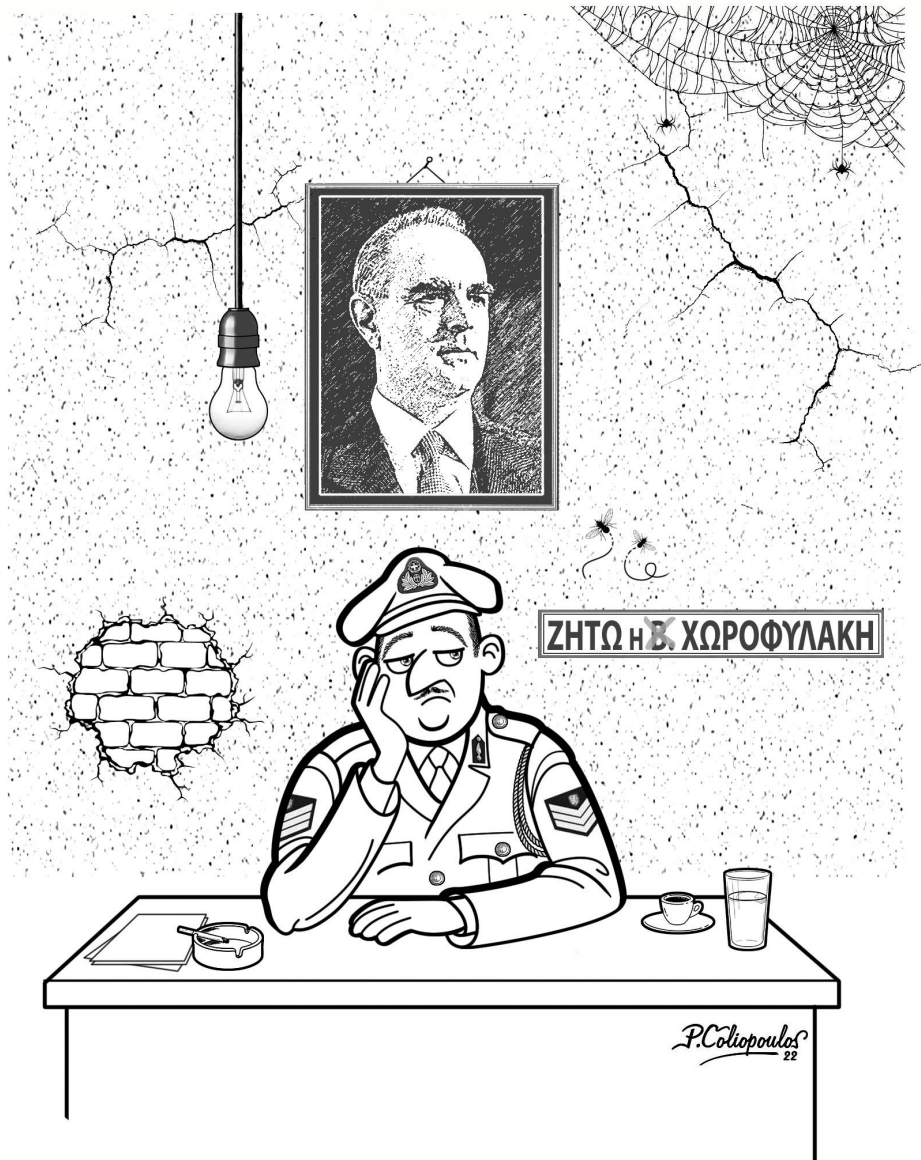
Και δεν λέω... από το τίποτις καλός και ο ηγέτης, αλλά άλλο Βασιλέας κι άλλο όποιος-όποιος, μια λύση ανάγκης, πώς να το κάνουμε!

Από κει και πέρα η κατρακύλα δεν είχε σταματημό.

Οι Τούρκοι κατέλαβαν τη μισή Κύπρο κι εμείς καθόμασταν και κοιτάγαμε. Τους εθνοσωτήρες τους έπιακαν και θα τους πέραναγαν, λέει, από δίκη «επί εσχάτη προδοσία», εμείς πήραμε εντολή να κατεβάσουμε όλα τα πουλιά και τα «Ζήτω η 21η Απριλίου» κι ό,τι φωτογραφίες είχαμε στους τοίχους... τα κομμούνια που ήσαντε ακόμα μαντρωμένα τα απολύσανε κι άρχισαν να καταφθάνουν και οι «αντιστασιακοί» από τας Ευρώπας, με καραμουστάκες και πανταλόνια «καμπάνες», κι εκεί που είχαμε πετύχει την Ησυχία-Τάξη-Ασφάλεια γενήκαμε και πάλι κουλουβάχατα, όπως πριν από την Επανάσταση.

Και βέβαια οι πρώτοι που πλερώσαμε τη νύφη ημάστενε εμείς, οι στυλοβάτες του Νόμου και της Τάξης, που πήραμε φύσημα για τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα –συμπεριλαμβανομένου βεβαίως και εμού του ιδίου.

Η Αρχή του Τέλους

Εκλογές και θρίαμβος Καραμανλή.

Δεύτερο Δημοψήφισμα κι οριστική κατάργηση της Βασιλείας. Δίκη και καταδίκη των Απριλιανών.

Ο Ωνάσης μας αφήνει χρόνους. Νομπέλ λογοτεχνίας στον Αλεπουδέλη (γνωστότερο ως Ελύτη).

Στον έξω κόσμο:

Οι Βιετκόγκ μπαίνουν στη Σαϊγκόν.

Ο Χαϊλέ Σελασιέ μας αφήνει χρόνους. Ο Φράνκο πάει κι αυτός. Το ίδιο κι ο Χάουαρντ Χιούζ.

Εμφύλιος στον Λίβανο.

Ανεξαρτησία της Αγκόλα κι έναρξη του εκεί Εμφύλιου.

Ισραηλινοί κομμάντος ελευθερώνουν ομήρους αεροπειρατείας από το Έντεμπε, στην Ουγκάντα.

Οι Ολυμπιακοί του Μόντρεαλ.

Ο Μάο πεθαίνει. Το ίδιο κι ο Μακάριος. Κι ο Έλβις.

Ο Τζίμμι Κάρτερ, ο φυσικός, εκλέγεται πρόεδρος των ΗΠΑ.

Ο Μποκάσα αυτοανακηρύσσεται Αυτοκράτωρ της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας.

Ο Τσάρλυ Τσάπλιν, η Μαρία Κάλλας, ο Μπινγκ Κρόσμπυ κι ο Τζων Γουαίην πεθαίνουν.

Ο Σάχης του Ιράν πέφτει κι εγκαταλείπει τη χώρα.

Η Θάτσερ πρώτη γυναίκα πρωθυπουργός στη Βρετανία.

Οι Σοβιετικοί εισβάλουν στο Αφγανιστάν.

Αφού τα 'φερε έτσι η μοίρα να χάσουμε τους στυλοβάτες του Έθνους, τους ανθρώπους που μας έσωσαν –δυστυχώς προσωρινά– από την φαυλοκρατία και τον παλαιοκομματισμό, αφού αντί να πάρουμε πίσω την Πόλη και την Αγιά Σοφιά, μας πήραν οι Τουρκαλάδες τη μισή Κύπρο, κάναμε τον σταυρό μας... “Πάλι καλά,

Παναγία μου, που έφερες πίσω τον Καραμανλή και δεν πέσαμε σε τίποτις άλλα χέρια, να το φουσάμε και να μην κρυώνει”!

Αλλά τζάμπα η χαρά. Τι χαρά δηλαδή... εξ’ ανάγκης... το μη χειρότερα που λένε... Γιατί τι έκανε από τα πρώτα λες ο ηγέτης, που άλλοτε τον βλέπαν τα κομμούνια και παθαίνουν ίκτερο; Δεν θα το πιστέψεις... Αφού κι εγώ που το λέω τώρα με πιάνει σύγκρυο. Νομιμοποίησε, λέει, το... Κουκουέ!!! Ακούς; Ακούω να λες. Ο Καραμανλέας κι όχι κάνα αριστερό απόβρασμα, σαν τον γιο του Παπατζή (πίσσα στα κόκαλά του). Κι όχι μόνο αυτό, αλλά συχώρεσε, λέει, και τους κατσαπλιάδες που το είχαν σκάσει μετά τον συμμοριτοπόλεμο στο Παραπέτασμα και τους έδωκε πίσω την υπηκοότητα, λέει. Να ’ρθουν δηλαδή και να μας σφάζουν ξανά με τα κονσερβοκούτια!

Δηλαδή... τι να πω; Δεν το χωράει ο νους του ανθρώπου! Η Δευτέρα Παρουσία!

Και να ’ταν μόνο αυτό;!...

Όλους όσους φοράγαμε στολή μας πήρε και μας σήκωσε, ειδικά τους πολισμάνους κι εμάς, τους χωροφυλάκους. Περπατάγαμε στον δρόμο και μας στραβοκοίταζαν, αυτοί που χέζονταν πάνω τους όταν μας έγλεπαν πριν. Δεν τολμάγαμε να ζητήσουμε ταυτότητα από άνθρωπο. Η χαρά του κλέφτη μιλάμε! Όλοι τους βγήκαν αντιστασιακοί κι όλοι εμείς ημάστενε, λέει, χουντικοί (που δεν ξέρουμε και τι θα πει η λέξη).

Οι χειρότεροι ήσαντε κείνα τα αποβράσματα του Αντρίκου, του υιού Παπατζή δηλαδή, που μας ήρθαν από τα εξωτερικά, με κάτι μαλλούρες και κάτι καραμουστάκες Κολοκοτρωνείικες και που έριξαν, λέει, τη Χούντα από τα Παρίσια, τις Σουηδίες, τις Αμερικές και τους Καναδάδες και που δήλωναν, λέει, σοσιαληστιάδες κι όποιοι δεν είχανε τα ίδια μυαλά με δαύτους ήσαντε, λέει, φασίστες και ήπρεπε να εξαφανιστούν από προσώπου της Γης. Μαζί και κάτι ρού-

χλες κυράτσες, αναμαλλiάρες, με φουστώνες και ταγάρια, που τσίριζαν συνθήματα κομμουνιστικά κι αντεθνικά λες και δεν είχαν πατεράδες, αδέρφια, άντρηδοι, να τις σβουρίζουν δυο φούσκους και να τις μαζώξουν, να σφουγγαρίσουν κάνα πάτωμα και να πλύνουν κάνα πιάτο στο σπίτι τους, που θα 'χε πιάκει κορέους.

Ορίστε, που θέλατε δικαίωμα ψήφου! Τα 'χα πει τότες εγώ, δεν τα 'χα πει; Άπαξες και ξεπορτίσει το θήλεο, άντε μετά να το συμμαζώξεις. Ορίστε τώρα! Τις καμαρώνετε βουλευτίνες και υπουργίνες και ο Θεός να μας φυλάξει... ποιος ξέρει τι ακόμα; Με πρώτη και χειρότερη κείνη την παλιοπατσαβούρα, που μας εξέθετε στο εξωτερικό όλα αυτά τα χρόνια και που ήρθε να μας εκθέσει κι εδώ, να μας πει για τον σοσιαλισμό και πράσιν' άλογα, που δεν ντρέπεται η μουλάρα... είχε και παππού Δήμαρχο, που θα τη γλέπει από τον άλλο κόσμο και θα τρίζουν τα κόκαλά του στον τάφο του, του ανθρώπου, με τις πομπές της (Θε μου σχώρα με).¹⁴

Η Δευτέρα Παρουσία σου λέω κι αξιώθηκα να το ζήσω κι αυτό.

Τουλάχιστον στις εκλογές βγήκε, όπως τον παλιό, καλό καιρό, ο Σερραίος ηγέτης μας, και δεν ξεπέσαμε εντελώς, αλλά τι να το κάνεις... κι αυτός αλλαγμένος μας ήρθε πίσω, από τας Ευρώπας, κι ο Θεός να βάνει το χέρι του, τι έχουν να δουν τα μάτια μας από 'δώ και πέρα.

Γένηκε κι ένα ακόμα δημοψήφισμα, αν θέλαμε, λέει, τον Βασιλέα, αλλά κι αυτό στημένο ήτουνε, γιατί σιγά μην άφηναν τα κομμούνια να βγει το σωστό αποτέλεσμα.

Μας είχαν βγάλει τις κορώνες απ' το πηλήκιο, είχαν κοτσάρει το πουλί, βγάλαν τώρα το πουλί και μας έμεινε μόνο η σημαία. Άντε να δούμε πότε θα μας τη βγάλουν κι αυτή, να βάλουν το σφυροδρέπανο, γιατί εκεί πάει το πράμα και να μη γελιόμαστε.

¹⁴ Υπονοεί υποθέτω την Ελληνίδα Πασιονάρια Μελίνα Μερκούρη.

Στην Υπερεσία ήρθαν τα πάνω-κάτω. Έχανε η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα! Τον δικό μου, τον προστάτη, που με είχε σαν παιδί του, τον Ταγματάρχη Κατσαδήμα, τον αποστράτευσαν άρον-άρον. Μαζί κι όλους τους παλαιούς, που ήσαντε οι στυλοβάτες της Χωροφυλακής και οι ακοίμητοι φρουροί της πατρίδας. Ήρθαν κάτι παιδαρέλια, που βγήκαν, λέει, από Σχολές και Πανεπιστήμια (μη χέσω!), και που εμάς, τους βετεράνους, μας έγλεπαν σαν το κακό σπυρί.

Κι αρχίσαν οι μεταθέσεις.

«Δέον όπως παρουσιαστείτε εντός εικοσιτεσσάρων ωρών εις το χωρίον (τάδε)... εν Σουφλίω... εν Ροδόπη... εν Φλωρίνη...»
και πάει λέοντας.

Το δικό μου το χαρτί έγραφε Ανεμοδούρι Σερρών. Έχεις ακούσει εσύ για το Ανεμοδούρι Σερρών; Ούτε εγώ. Ούτε και κανένας άλλος. Και στον χάρτη να το ψάξεις σιγά μην το βρεις!

Τι να βρεις; Είκοσι σπίτια στα σύνορα, μέσα στη λασπουριά και την απελπισία; Όπου ο νεότερος έχει κάνει κληρωτός επί Μικράς Ασίας;...

Ένα ετοιμόρροπο καλύβι για Σταθμό της Χωροφυλακής, με μια αρχαία ξυλόσομπα της συμφοράς, ένα τραπέζι κουτσό κι ένα ράντζο για κρεβάτι, με τον «Εθνάρχη» (στα νιάτα του) να σε κοιτάει σκουντούφλικά από τον τοίχο και να φωτίζεται με λάμπα πετρελαίου και σπαρματσέτα.

Πάλι καλά να λες που μας είχαν βάλει και τηλέφωνο, με σύρμα και μανιβέλα, από το παραπλεύρως στρατιωτικό φυλάκιο, και δεν ημάστενε εντελώς ξεχασμένοι από τον όξω κόσμο. Να μπουν καμιά νύχτα οι Κομιτατζήδες, να μας σφάζουν και να μην πάρει είδηση κανείς.

Τι να πεις;

Καφενείο δεν είχε. Υπήρχε μόνο το μπακάλικο του Γαρδούμπα, με δυο-τρία τραπέζια, όπου μαζώνονταν τα γε-

ρόντια, να πιουν ένα τσίπρο και να πουν πέντε κουβέντες. Ούτε το ΚΤΕΛ δεν ερχόταν μέχρι εδώ να φανταστείς. Το λεωφορείο σταμάταγε σ' ένα χωριό πιο δώθε και μετά το 'κοβες ποδαράτα, τρία-τέσσερα χιλιόμετρα, μέσα στη λασπουριά και το χιόνι μέχρι το γόνα τον χειμώνα.

Όταν με είδαν να καταφθάνω απόρεσαν.

—Πώς από 'δώ, κυρ-νωματάρχη; με ρώτησε ο Γαρδούμπας. Ψάχνεις κάνα λωποδύτη που το 'σκασε από τη στενή, να πούμε;

—Όχι, του λέω. Με στείλαν εδώ, στο Σταθμό, να σας φυλάω και να σας προσέχω.

—Μπα; μου κάνει ο μπακάλης. Πώς κι αυτό; Πώς και μας θυμήθηκαν;

—Γιατί το λες αυτό; απόρεσα εγώ.

—Γιατί έχουμε να δούμε χωροφύλακα από το '63, που μας είχαν στείλει κείνον τον κακόμοιρο, τον Περιβολάρη, μου λέει.

—Περβολάρη σας στείλαν αντί για χωροφύλακα; απορώ εγώ.

—Όχι μωρέ... Περιβολάρης ήτουνε το όνομά του. Από την Άρτα, αν θυμάμαι καλά. Καλή του ώρα του ανθρώπου, όπου κι αν βρίσκεται.

—Γιατί, τι γένηκε; ρωτάω εγώ.

—Τι να γένει; Δεν άντεξε ο άνθρωπος. Το 'σκασε για απέναντι.

—Πού; Στους Κομιτατζήδες;

—Ναι, γειάσου... Ούτε που τον έψαξαν οι δικοί μας να φανταστείς. Ούτε και σκέφτηκαν να στείλουν άλλον, εξόν από σένα, τώρα.

Από τον Περιβολάρη κληρονόμησα και τη φωτογραφία του «Εθνάρχη» στον τοίχο του Σταθμού. Μόνο που ήτουνε νέος τότες, με τα φρύδια ακόμα μαύρα.

Τέλος πάντων, τακτοποιήθηκα όπως-όπως, ήτουμε εκεί και μια γειτόνισσα, η κυρα-Σταματία, χήρα, νεότατη (σε σχέση με τους άλλους), καμιά εξηνταπενταριά χρονώ, που μου μαγέρευε κι ερχόταν να μου κάνει παρέα... Περνούσε ο καιρός... δεν έχω παράπονο.

Στο κάτω-κάτω δεν είχα κανέναν κιαρατά πάνω απ' το κεφάλι μου, να με διατάζει, ούτε και κανέναν παραπτωμάτσια να κυνηγήσω. Ο μισθός έπεφτε κανονικά, τα νέα τα μαθαίναμε, όταν τα μαθαίναμε, από καμιά εφημερίδα, που έφτανε στο μπακάλικο με μια και δυο βδομάδες καθυστέρηση, το τρανζιστοράκι που είχα φέρει μαζί δεν έπιανε τίποτις, οπότε κι ο Χριστός ο ίδιος να κατέβαινε εμείς εδώ πάνω δεν θα το μαθαίναμε παρά όταν θα μας έστειλε στην Κόλαση, για τις αμαρτίες μας. Οπότεν μια χαρά!

Πέραγε ο καιρός, πεθαίνανε οι γέροι, τους θάβαμε –αν ήτουμε χειμώνας χωρίς παπά, γιατί ημάστενε αποκλεισμένοι–, αραιώνε ο πληθυσμός, έφυγε και η κυρα-Σταματία, να πάει στην κόρη της, στο Αμύνταιο, και δεν ξαναγύρισε, στο τέλος κάποιος φαίνεται με θυμήθηκε, που με ταΐζαν τζάμπα και ήρθε εντολή να παρουσιαστώ το συντομότερο στη Διοίκηση, στις Σέρρες.

—Εσένα γιατί σε έχουμε αραχτό κι ωραίο στη μέση του πουθενά; με ρώτησε ένας ανθυπομοίραρχος, που ήτουμε αξιωματικός υπερεσίας.

—Κι εγώ αναρωτιέμαι ώρες-ώρες, ομολογώ εγώ.

—Δεν μπορεί... κάτι θα 'χεις κάνει, μου λέει αυτός.

—Τίποτις, κύριε ανθυπομοίραρχε, του λέω. Μά την Παναγία. Εγώ πάντα με τον σταυρό στο χέρι πορευόμανε.

Ο ανθυπομοίραρχος κοίταξε τον φάκελο που είχε μπροστά του και κούνησε το κεφάλι του προβληματισμένος.

—Αυτό γλέπω κι εδώ, μου λέει. «Αμέμπτου διαγωγής... εθνικόφρων... ευσυνείδητος... εύφημος μνεία... του καδήκοντος...». Μπα... κάποιος σ' έβαλε στο μάτι φαίνεται και είπε να σου κάνει τη ζωή δύσκολη.

—Ζούμε σε δύσκολους καιρούς, κύριε ανθυπομοίραρχε, του λέω εγώ φιλοσοφικά. Δεν ξέρει πια κανείς τι του ξημερώνει.

—Σηκώθηκαν τα πόδια να βαρέσουν το κεφάλι, Κουτσολέρα, αναστέναξε ο ανθυπομοίραρχος. Άστα να παν στο διάολο. Και μη χειρότερα πες... που δεν το γλέπω...

—Τι, υπάρχουν και χειρότερα, κύριε ανθυπομοίραρχε;

—Όπως σε γλέπω και με γλέπεις, μου λέει αυτός χαμηλώνοντας τη φωνή. Πρώτα σκόλασαν τον Βασιλέα, μετά νομιμοποίησαν τους κουκουέδες... δεν θα με παραξένηε μια μέρα να δω και τον Παπατζή υιό πρωθυπουργό!

—Κούφια η ώρα που τ' ακούει, κύριε ανθυπομοίραρχε.

Ο ανθυπομοίραρχος χτύπησε ξύλο.

—Ζούμε σε εποχές δύσκολες, Κουτσολέρα, μου λέει.

—Αμ δεν το ξέρω; του λέω. Κι εγώ αυτό δεν είπα;

Ο ανθυπομοίραρχος έβγαλε τα τσιγάρα του και μου πρόσφερε. Κύριος, δεν μπορώ να πω!... Ανάψαμε.

—Ο Σταθμός στο Ανεμοδούρι έχει καταργηθεί από το '64, μου λέει. Τζάμπα και βερεσέ σε στείλαν εκεί. Να κάνεις τι; Να φυλάς τα γερόντια;

—Ό,τι λέει η Υπερεσία και το καθήκον, κύριε ανθυπομοίραρχε, του λέω εγώ. Τι, θ' αμφισβητούμε τώρα, εμείς οι κατώτεροι, τις εντολές των ανωτέρων;

—Σε συγχαίρω για την αφοσίωσή σου, ενωματάρχα, μου λέει αυτός. Όμως τα λάθη πρέπει να διορθώνονται. Πε μου, πού θες να σε στείλω, να ενεργήσω προσωπικώς για τη μετάθεσή σου.

—Εγώ, κύριε ανθυπομοίραρχε, είμαι από τη Θεσσαλία, του λέω. Από την ιστορική Βερδικούσια, αν έχετε ακουστά.

—Ε, εκεί θα σε στείλουμε, μου λέει αυτός. Πάγαινε να

μαζώξεις τα σέα σου και τα μέα σου κι έλα να παραλάβεις το φύλλον πορείας.

—Πώς να σας ευχαριστήσω, κύριε ανθυπομοίραρχε; του λέω εγώ.

—Τίποτις... τι λες τώρα; Μεταξύ συναδέλφων;

Δίστασε για μια στιγμή.

—Ωστόσο... τώρα που το σκέφτομαι... υπάρχει τρόπος, μου λέει.

—Στας διαταγάς σας, του λέω εγώ, που ένιωθα υποχρεωμένος στον άνθρωπο που μ' έστειλε στο σπίτι μου.

Άλλο τσιγάρο... Απ' αυτά με φίλτρο, όχι τίποτις στούκας που φούμερνα εγώ ο φουκαράς στο Ανεμοδούρι.

—Έχω εδώ έναν προϊστάμενο, έναν Μοίραρχο, που είναι πολύ μεγάλο καθήκι, μου λέει ο δικός μου. Ξέρεις πώς είναι αυτά. Έχει στρογγυλοκαθίσει στην καρέκλα του και δεν αφήνει άνθρωπο να δει προκοπή. Ειδικά όταν ο άνθρωπος αυτός είναι εγνωσμένης αξίας, όπως ελόου μου, φερ' ειπείν.

—Καταλαβαίνω, κύριε ανθυπομοίραρχε, του λέω όλος κατανόηση. Τα έχω περάσει κι εγώ...

—Επιπλέον ο εν λόγω τυγχάνει και υπόπτου διαγωγής, συνέχισε ο εγνωσμένης αξίας υφιστάμενος. Είναι σίγουρο ότι εμπλέκεται σ' ένα σωρό βρωμοδουλειές. Μην σου πω ότι έχει να κάνει και με διακίνηση απαγορευμένων ουσιών...

Είχα μείνει με το στόμα ανοιχτό. Μα σε τι κόσμο ζούμε; Εμείς που ειμάστενε ταγμένοι στη διαφύλαξη και την εφαρμογή των νόμων να αποδεικνυόμαστε χειρότεροι απ' αυτούς που κυνηγάμε;

—Ο Μοίραρχος;!!! κατάφερα να ψελλίσω.

—Ο Μοίραρχος, μου επιβεβαιώνει ο ευεργέτης μου. Μόνο που είναι πολύ γάτα κι όλο ξεγλιστράει.

- Α, τον άθλιο!
- Οπόταν η ενοχή του πρέπει ν' αποδειχτεί με στοι-
χειά ατράνταχτα.
- Βεβαίως, αλλά πώς;
- Αν τον πιάνανε, ας υποθέσουμε, να έχει στην κατοχή
του μια μεγάλη ποσότητα χόρτο στο αμάξι του, φερ' ειπείν;
- Στοιχείο ατράνταχτο! παραδέχομαι εγώ.
- Ο ανθυπομοίραρχος άνοιξε ένα συρτάρι κι έβγαλε από
μέσα ένα μεγάλο πακέτο τυλιγμένο σε καφέ λαδόχαρτο και
δεμένο με σπάγκο.
- Ιδού το πειστήριο! μου λέει. Τρεισήμισι κιλά χόρτο
πρώτης ποιότητας.
- Του... Μοίραρχου;!!!
- Εμ, τι λέμε τόση ώρα;
- Οπόταν τι, τον πιάνουμε;
- Τον πιάνουμε, αλλά για να τον πιάσουμε το πειστή-
ριο πρέπει να βρεθεί στο αμάξι του.
- Και πώς θα βρεθεί στο αμάξι του;
- Ο ανθυπομοίραρχος βγάζει και μου δίνει κάτι κλειδιά.
- «Skoda» γκρι, παρκαρισμένο στο διπλανό στενό, μου
λέει κλείνοντας μου το μάτι.
- Δηλαδή;...
- Δηλαδή, ρε Κουτσολέρα, θέλουμε να βοηθήσουμε τη
Δικαιοσύνη να λάμψει ή δεν θέλουμε;
- Θέλουμε, πώς δεν θέλουμε, κύριε ανθυπομοίραρχε.
- Οπόταν, παίρνεις το πακέτο, το βάνεις στο πίσω
κάθισμα και πας γραμμή στην Ασφάλεια.
- Εγώ;!!!

—Αμ εσύ για! Αν πάγαινα εγώ μπορεί να νόμιζαν ότι είναι δι' ίδιον όφελος κι ότι η δουλειά είναι στημένη.

—Και τι θα πω;

—Θα πεις ότι υπέπεσε στην αντίληψή σου ύποπτη συναλλαγή του εν λόγω με άτομα του υποκόσμου, που παρακολουθούσες προσωπικώς.

—Και θα με πιστέψουν;

—Άμα βρουν το πράμα λες να μην σε πιστέψουν;

Τώρα τι να 'κανα; Του είχα υποχρέωση του ανθρώπου. Και περιπλέον θα βοηθούσα στο έργο της Δικαιοσύνης. Αυτό λίγο το έχεις; Τι όρκο δώκαμε;

* * *

Οι Ασφαλίτες έπεσαν από τα σύννεφα.

—Ο κύριος Μοίραρχος! είπαν. Είσαι σίγουρος, ρε συνάδελφε;

—Τι να σας πω; τους λέω εγώ. Μπορεί να κάνω και λάθος. Δεν πάμε να δείτε κι από μόνοι σας;

—Και δεν πάμε; μου λένε. Βόλτα θα κάνουμε, να ξεμουδιάσουμε λίγο. Και πού ξέρεις... μπορεί να ρίξουμε και καμιά φάπα —αν χρειαστεί.

Πήγαμε το λοιπό, στηθήκαμε κοντά στην ύποπτη κούρσα κι όταν εμφανίστηκε ο παραβάτης οι δυο Ασφαλίτες, που ήσαντε μαζί μου, του την πέσαν από δίπλα, ευγενέστατα, με το σεις και με το σας.

—Δικό σου είναι το αμάξι; του λένε.

—Δικό μου, λέει αυτός.

—Για άνοιξε, να ρίξουμε μια ματιά...

Ο Μοίραρχος γένηκε Τούρκος.

—Με ποιο δικαίωμα, ρε; τους βάνει τις φωνές. Ξέρετε ποιος είναι εγώ;

—Ασφάλεια, του λένε και του μοστράρουν ταυτότητες.

Άμα ακούς «Ασφάλεια» και στρατηγός να είσαι, που λέει ο λόγος, χέζεσαι πάνω σου.

Ανοίγει την κούρσα ο στυγερός λαθρέμπορος, βρίσκουν το δέμα οι Ασφαλίτες, το ανοίγουν...

—Προυσαλιό, δηλώνει ο ένας τους. Άλφα-άλφα ποιότη!

* * *

Εννοείται πως έλαβα εύφημον μνείαν.

Ο Μοίραρχος δεν ξέρω τι απόγινε. Μάλλον θα τον ξήλωσαν και θα τον στείλαν σπίτι του άκλαυτο και μάλλον δεν θα τον πέρασαν από δίκη, γιατί κάτι τέτοια κλονίζουν την εμπιστοσύνη του κόσμου στην Αστυνομία.

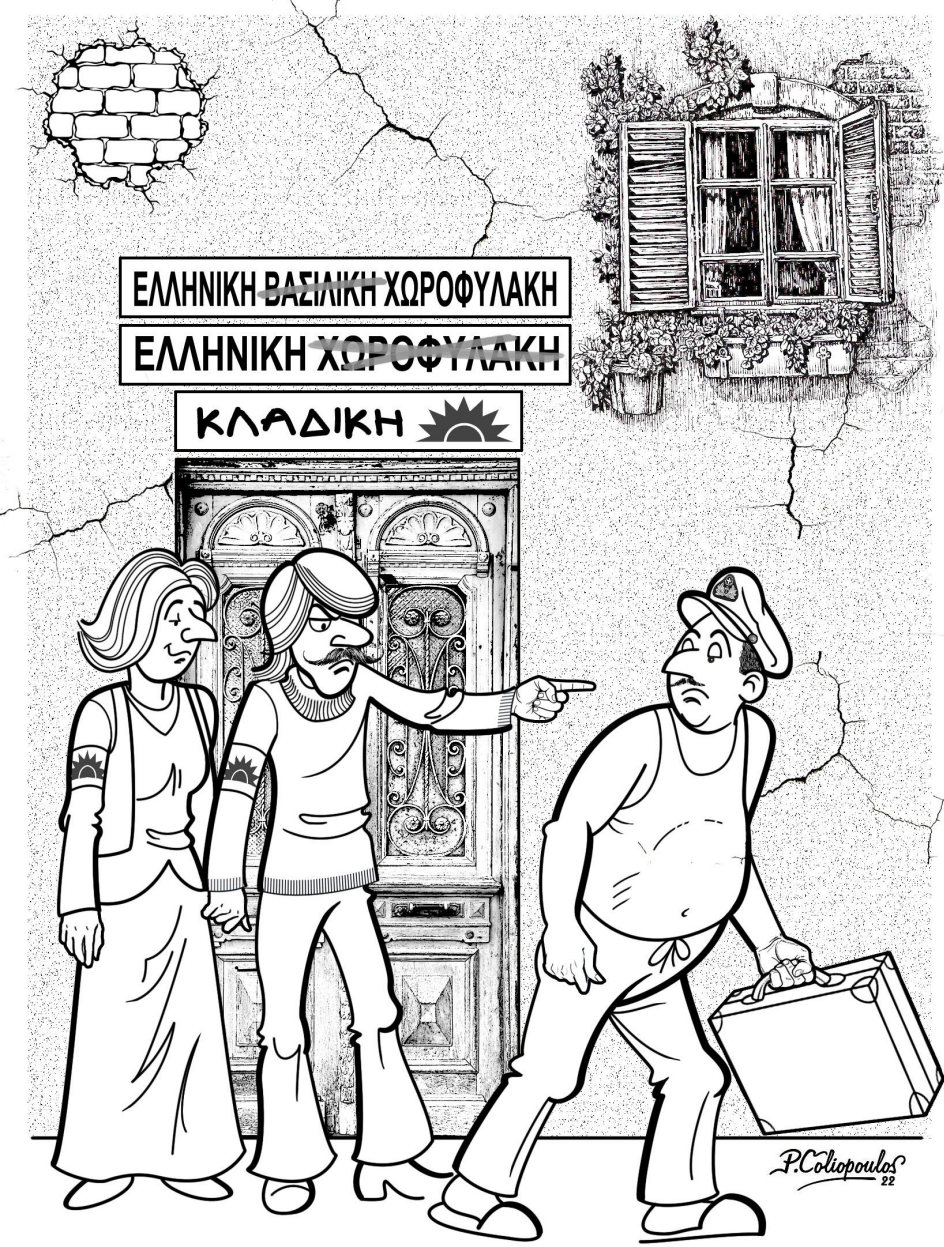
Ο ανθυπομοίραρχος προήχθη και κράτησε το λόγο του.

Πήρα –επιτέλους– μετάθεση για το σπίτι μου!

Με την αξία μου βέβαια.

Τετέλεσται - Η Καταστροφή

Ο Καραμανλής προάγεται σε Πρόεδρο της Δημοκρατίας και βάζει την Ελλάδα στην ΕΟΚ.

Ο Αντρίκος κερδίζει τις εκλογές του '81. Το '84 καταργεί τη Χωροφυλακή.

Στον υπόλοιπο κόσμο:

Ο Μουγκάμπε πρώτος Πρόεδρος της Ζιμπάμπουε.

Ο Τίτο μας αφήνει χρόνους. Το ίδιο κι ο θρυλικός ολυμπιονίκης Τζέσσε Όουενς. Ακολουθεί ο Σάχης της Περσίας.

Ολυμπιακοί της Μόσχας. Οι Αμερικάνοι τουςμπούκοτάρουν.

Πραξικόπημα Εβρέν στην Τουρκία.

Ο Ρήγκαν Πρόεδρος στις ΗΠΑ (!!!)

Ο Μιτεράν στη Γαλλία.

Ο Σαντάτ δολοφονείται στην Αίγυπτο.

Πόλεμος των Φώκλαντς.

Η Γκραιήσ Κέλλυ σκοτώνεται σε αυτοκινητιστικό ατύχημα.

Ο Μπρέζνιεφ μας αποχαιρετάει κι αυτός.

Ο Ντενκτάς ιδρύει «ψευδοκράτος» στην Β. Κύπρο.

Πεθαίνει ο Τζώννυ Βαϊσμούλλερ, ο θρυλικός Ταρζάν του σινεμά. Πάει κι ο Αντρόπωφ, επ' ολίγον Πρόεδρος στη Ρωσία.

Η Ιντίρα Γκάντι δολοφονείται στην Ινδία.

Εντοπίζεται ο ιός που προκαλεί το AIDS.

Και νά που επιτέλους με αξίωσε ο Θεός να επιστρέψω στο σπίτι μου –νικητής και τροπαιούχος! Γιατί τον καλό τον άνθρωπο και τον σωστό πατριώτη μπορεί να τον ταλαιπωράει λίγο, για να τον δοκιμάσει, αλλά στο τέλος τον ανταμείβει, όπως του αξίζει.

Τα γερόντια τα βρήκα μια χαρά. Ο γέρος ακόμα παιδεύοταν με το καφενείο, δεν έλεγε να το βάνει κάτω, να

βγει στη σύνταξη, να ξεκουράσει τα κοκαλάκια του. Μια ζωή αγώνες αυτός ο άνθρωπος! Πάντα για το καλό της πατρίδας!

—Τι να ξεκουραστώ; μου είπε όταν του έκανα την παρατήρηση. Να ξεκουραστώ και ν' αφήνω τα κομμούνια ν' αλωνίζουν, τώρα που βρήκαν την ευκαιρία; Ξέρεις ότι απέναντι από το δικό μας άνοιξε καφενείο αυτός ο κατσαπλιάς ο Ντούλας και μαζώνονται εκεί ούλα τα αποβράσματα της κενωνίας; Και πώς το ονόμασε λες; «Ο Πράσινος Ήλιος» το 'βγαλε ο κιαρατάς! Για να μου μπει στο μάτι. Αν κλείσω εγώ πού θα παγαίνουν οι σωστοί και τίμιοι πατριώτες, σε αρωτώ.

Είχε δίκιο, αλλά πού να το βρει;

Θα μου πεις... ολόκληρος Διοικητής της Χωροφυλακής, δεν μπορούσες να βάνεις εσύ μια τάξη;

Αμ δε που μπορώ!... Καθόσον μου έχουν τα χέρια δεμένα πισθάγκωνα. Ήρθαν οι Σάκηδες, οι Λάκηδες, οι Μάκηδες και οι Τάκηδες (ονόματα για υπουργούς!... Θε μου 'σχώρα με!) κι έφεραν τα πάνω κάτω. Όλα τούμπα! Ούτε κλίση για παράνομη στάθμευση δεν κοιτάμε να κόψουμε. Αλλά να 'ξεραν σε τι κέρατο βερνικωμένο έπεσαν! Κιοτεύει ορέ ο Κουτσολέρας; Αμ δεν κιοτεύει!

Υπό τας διαταγάς μου είχα δυο χωροφυλάκους. Ο ένας, Τζούρμπασης Κοσμάς, ήτουνε πατριωτάκι και καλό παιδί, από το Σκλήθρο. Του καθήκοντος και της εμπιστοσύνης, έτσι τον έκοψα. Ο άλλος, Πίτσιλας Νεκτάριος, από τη Σάμο, κι όπως όλοι οι νησιώτες, αραχτός και άνετος, όσα παν κι όσα έρθουν. Τέλος πάντων, αυτό το υλικό βρήκα, μ' αυτό θα πορευόμανε, τι να 'κανα;

Τους μάζωξα, να τους νουθετήσω.

—Ποιος από σας ξέρει γράμματα, ρε; τους ρωτάω με πατρικό ενδιαφέρον.

—Ο Νεκτάριος, βιάζεται να ρουφιανέψει ο Κοσμάς.

Εγώ στο σχολείο το 'σκαγα, να κυνηγήσω τσόνια με το λάστιχο.

—Μην τον ακούς, κυρ-Διοικητά, διαμαρτυρήθηκε ο Νεκτάριος, που ως πονηρός νησιώτης την φυλλιάστηκε τη δουλειά. Μέχρι την Πρώτη Γυμνασίου πήγα, ο καφερός, κι αυτή δεν την τέλειωσα.

—Πρώτη Γυμνασίου! αναφωνώ εγώ θαυμαστικά. Μα τότες εσύ, παιδάκι μου, είσαι πανεπιστήμων! Από σήμερα αναλαμβάνεις την διεκπεραίωση κάθε γραφειοκρατικής εργασίας.

—Την τύχη μου μέσα! γκρίνιαζε το Σαμιωτάκι. Γιατί, κυρ-Διοικητά;

—Διότι, είπαμε... εσύ είσαι ο πανεπιστήμων εδώ. Ο άλλος ξέρει από τσόνια. Εγώ έχω να διοικώ. Ποιος θα γράφει τις αναφορές;

—Μην τον ακούς τον ρουφιάνο, που θέλει να βγάλει την ουρά του απόξω, μου λέει ο Νεκτάριος. Κι αυτός ξέρει μια χαρά να γράφει αναφορές. Πέμπτη Δημοτικού έχει τελειώσει, με άριστα 7!

—Με το 6 κι αυτό χαριστικά, επειδής η μάνα μου είχε πιάκει γλύψιμο τη δασκάλα, τον διόρθωσε ο Κοσμάς. Ίσα που δεν βάνω σταυρό, αντίς για υπογραφή.

—Είπαμε και πάει τελείωσε, τους λέω. Εδώ θα έχουμε δίκαιο καταμερισμό εργασίας. Ο ένας θ' αναλάβει τις εξωτερικές εργασίες κι ο άλλος τις εσωτερικές. Εγώ θα διοικώ. Έκαστος εφ' ω ετάχθη.

—Παναπεί τις περιπολίες θα τις αναλάβει ο Κοσμάς, λέει ο Νεκτάριος (για να το σιγουρέψει, η σουπιά).

—Γιατί ρε, είσαι μάγκας; τον αποπαίρνει ο υποδειχθείς.

—Περιπολίες θα παγαίνετε αμφοτέροι και οι δύο, τους το ξεκόβω εγώ. Όπως και όταν παρίσταται ανάγκη. Θα παίρνετε και καθαρό αέρα.

—Μα... εγώ θα έχω και τη γραφική εργασία, διαμαρτυρήθηκε το Σαμιωτάκι. Είμαι ριγμένος, κυρ-Διοικητά.

—Κι ο άλλος θα αναλάβει την καθαριότητα του Σταθμού, λέω εγώ. Τι είπαμε; Δίκαιος καταμερισμός εργασίας.

Κατέβασαν τα μούτρα και οι δυο, αλλά τι να 'λεγαν; Αρχηγού παρόντος πάσα αρχή παυσάτω.

—Αντελήφθην, τους λέω, ότι στο χωριό μας υπάρχει κι ένα καφενείο όπου συχνάζουν κάθε λογής ύποπτα κι αντεθνικά στοιχεία.

Οι χωροφυλάκοι κοιτάχτηκαν απορεμένοι.

—Όχι, κυρ-Διοικητά, μου λέει ο Κοσμάς. Δυο καφενεία είναι όλα κι όλα, του πατέρα σου και του Ντούλα.

—Και για πες μου, πώς λέγεται το καφενείο του πατέρα μου, χωροφύλαξ; του λέω αυστηρά. Τι γράφει στην ταμπέλα;

—«*Το Εθνικόν*», κυρ-Διοικητά.

—Και σε ερωτώ... Είναι δυνατόν ποτέ καφενείο με ταμπέλα «*Το Εθνικόν*» να είναι ύποπτο για αντεθνικές ενέργειες;

—Όχι, κυρ-Διοικητά, Θεός φυλάξοι!

—Και το άλλο, του κατάπτυστου Ντούλα, πώς λέγεται;

—«*Ο Πράσινος Ήλιος*»...

—Και πράσιν' άλογα. Πάλι καλά που δεν λέγεται «*Το Σφυροδρέπανο*».

—Ο Χριστός κι ο Απόστολος, κυρ-Διοικητά!

—Αυτό λέω κι εγώ, τους λέω. Οπότε... ποίο το δικό μας το καθήκον, ως χωροφυλάκων και ως άμεμπτων πατριωτών;

Ξανακοιτάχτηκαν τα σαΐνια.

—Ποίο, κυρ-Διοικητά; ρώτησε το Σαμιωτάκι.

—Να κάνουμε τη ζωή δύσκολη, αν όχι αδύνατη, στα αντεθνικά στοιχεία, που επηρεάζουν φθοροποιώς τη νεολαία του ιστορικού τούτου χωρίου.

Ο Κοσμάς το έπιακε πρώτος.

—Τον Ντούλα, κυρ-Διοικητά;

—Ακριβώς.

—Δηλαδή πώς;

—Έλεγχος και πάλι έλεγχος, τους λέω. Αγορανομία! Υγειονομία! Τα πάντα όλα! Ένα πενηνταράκι να λείπει από το λογαριασμό κόβουμε πρόστιμο, λίγο κατουρημένος να είναι ο καμπινές... καμπάνα! Ό,τι προβλέπει ο κανονισμός. Θα τους ταράξουμε στη νομιμότητα!¹⁵

—Και τον άλλο καφενέ δεν θα τον ελέγχουμε; απόρесе ο Κοσμάς.

—Χωροφύλαξ, του λέω, θα σε μαλώσω. Το μυαλό μας το 'δωκε ο καλός Θεός για να το χρησιμοποιούμε, όχι για να γιομίζει απλώς την κεφαλα μας. Είναι δυνατόν ποτέ ο πατέρας του Διοικητού της Χωροφυλακής να παρανομεί; Και μάλιστα όταν έχει ονομάσει το καφενείο του «Το Εθνικόν»; Παρανομεί ποτέ το Έθνος;

—Α, αυτό δεν το σκέφτηκα, μου λέει.

—Εμ, γι' αυτό είσαι ένας απλός χωροφύλαξ κι εγώ ενωματάρχης και Διοικητής, του λέω εγώ. Άλλη φορά να μην ξαναεπαναληφθεί.

Ο Ντούλας πια είχε αλαλιάσει, ο καψερός. Τα προστίματα πέφταν βροχή —τι λέω βροχή... χαλάζι! Ό,τι έβγανε το κωλοχανείο του πάγαινε κατευθείαν στα προστίματα. Δικαίως βέβαια. Διότι οι νόμοι είναι φτιαγμένοι έτσι που να διευκολύνουν εμάς, που τους εφαρμόζουμε. Άμα θέλουμε και τον πιο νομοταγή τον βγάνουμε παραβάτη, πόσο μάλ-

¹⁵ Αν ήξερε ο Κουτσολέρας ότι αυτό το είχε πει ο Πρόεδρος της ΕΔΑ Ηλίας Ηλιού στον Τσάτσο, το 1962, σίγουρα θα κατάπινε τη γλώσσα του.

λον έναν κατάπτυστο ανατροπέα της σωστής τάξης των πραγμάτων. Εμ, ας πρόσεχε.

Είδε κι απόειδε ο σοσιαλησταράς, έριξε τα μούτρα του κάτω και ήρθε να με βρει.

—Κυρ-Διοικητή, μου λέει, δεν είσαι εντάξει.

—Γιατί το λες αυτό, ορέ Ντούλα; του κάνω εγώ.

—Με έχεις ταράζει στα προστίματα!

—Εμ, να ήσανε σωστός και πειθαρχικός πολίτης, να μην παρανομούσες κι εγώ θα σε είχα 'κόνισμα, του λέω.

—Τι δηλαδή, μόνο εγώ παρανομώ;

—Εμείς εσένα αντιληβήκαμε, του λέω. Όταν αντιληβούμε κι άλλους θα τους πατάξουμε κι αυτούνους, έννοια σου.

—Ο απέναντης δηλαδή είναι σωστός; μου βγάνει γλώσσα ο πρασινοφρουρός.

—Ο απέναντης είναι τύπος και υπογραμμός, του λέω.

—Επειδής δηλαδή έχετε συγγένεια;

—Ο Νόμος, Ντούλα, δεν γνωρίζει συγγένειες, του λέω αυστηρά. Όποιος παραβατεί τιμωρείται.

—Μα... έτσι που το πας θα το κλείσω το ρημάδι, μου κλαίγεται ο έτσι. Αμαρτία δεν είναι;

—Να συμμορφωθείς για να μην τιμωρείσαι, του λέω εγώ.

—Μα τι να συμμορφωθείς; Έτσι και θέτε εσείς με βγάνετε παράνομο στο πιτς-φυτίλι. Τι λέμε τώρα;

—Ό,τι λέει ο Νόμος, Ντούλα, του λέω. Άμα ο Νόμος σε βρει παράνομο, πάει και τελείωσε, είσαι παράνομος.

Ο κατάπτυστος συνειδητοποίησε φαίνεται το λάθος του κι άλλαξε τροπάριο.

—Ρε Θανάση..., μου λέει. Μαζί μεγαλώσαμε. Στο ίδιο θρανίο καθομάστενε... Θυμάσαι;

—Πώς δεν θυμάμαι, του λέω εγώ. Πλην όμως εσύ μετά πήρες τον κακό δρόμο, ενώ εγώ διέπρεψα.

—Ρε Θανάση... και οι δυο φτωχοί βιοπαλαιστές ειμάστενε...

—Αυτό είναι αλήθεια, αναγκάζομαι να παραδεχτώ.

—Οπότε... δεν είναι αμαρτία να μας τα τρώει τα λεφτά, που βγάζουμε με ιδρώτα και αίμα, το κράτος; Και να πεις ότι σε μια ανάγκη θα γυρίσει να σε κοιτάξει αυτό το πούστικο το κράτος;... Τίποτις... ο γείτονας θα σε βοηθήσει... ο συχωριανός... Το 'να χέρι νίβει τ' άλλο και τα δυο το πρόσωπο, που λέει και το Ευαγγέλιο.

—Τώρα να σου πω ότι έχεις άδικο, ψέματα θα σου πω, του λέω εγώ.

—Γι' αυτό σου λέω... Δεν βοηθάς κι εσύ... να βοηθήσω κι εγώ... ν' ανεβούμε μαζί την ανηφόρα;...

—Δηλαδή πώς, ρε Νικόλα;

—Νά... εκεί που θα μας τα τρώνε οι ξένοι... εις υγείαν των κοροϊδων... γιατί να μην τα παίρνουν οι δικοί μας, που λέει ο λόγος;

Εδώ υπήρχε μια ατράνταχτη λογική στο επιχείρημα.

—Για πε..., του κάνω.

Μου είπε την ιδέα του ο Ντούλας... και πάλι τη βρήκα λογική και συμφέρουσα —γιατί ένας ψωρομισθός τι να σου κάνει;— οπότεν και δώκαμε τα χέρια.

—Θα κάμεις όμως κι εσύ μια μικρή αβαρία, του λέω του παλιού συμμαθητή.

—Τι αβαρία; Κι άλλη αβαρία;

—Αυτή την ταμπέλα, ρε Νικόλα... «Ο Πράσινος Ήλιος»... Πώς να το κάνουμε;... Είναι προκλητικό. Σαν να

κάνουμε διαφήμιση του Παπατζή... και μάλιστα τζάμπα...
Άλλαξέ την εκεί, να πάει στο διάολο, να μην φωνάζει κι ο
γέρος μου, που του ανακατεύονται τα άντερα...

—Και πώς να το πω;

—Ξέρω κι εγώ; Πες το φερ' ειπείν «*Το πράσιν' άλογο*».

—Να το πω καλύτερα «*Ο Πράσινος Κάμπος*»;

—Άντε, να σου κάνω το χατήρι, του λέω εγώ και ξανα-
δώκαμε τα χέρια.

Τα προστίματα βέβαια σταμάτησαν, αφού ο παραβάτης
κατάλαβε το λάθος του και μετανόησε, κάτι που χαροποίη-
σε και τους χωροφυλάκους, που θα 'χαν λιγότερη δουλειά.

Μόνο ο γέρος μου γκρίνιαζε ακόμα (παλιά μυαλά, τι τα
θες, δεν τους αρέσει η πρόοδος).

—Τι θα γένει μ' αυτόν τον λούστρο απέναντι; με ρώτα-
γε κάθε τόσο. Πότε θα τον κλείσεις;

—Όλα θα γένουν, πατέρα, του έλεγα εγώ. Μην ανησυ-
χείς καθόλου. Έχουν γνώση οι φύλακες...

Και ναι μεν οι φύλακες είχαν γνώση, αλλά οι αποπάνω
δεν μας τα 'λεγαν καλά.

Όταν διαβάσαμε στην εφημερίδα ότι «*επίκειται συγ-
χώνευσις Αστυνομίας και Χωροφυλακής*» με ζώσαν τα φίδια.
Όλα τα περίμενα από τους Παπατζήδες, τους σοσιαλη-
στάδες, αλλά να φτάκουν μέχρι αυτό το σημείο δεν το περι-
μένα.

Όταν «*αποσπάστηκαν*» οι χωροφυλάκοι μου «*σε άλλες
υπερεσίες*» κατάλαβα πως η Συντέλεια του Κόσμου είχε
φτάκει.

Και μια ωραία μέρα έρχονται στο σταθμό ένας μακρυ-
μάλλης μουστακαλής, με πανταλόνι καμπάνα, και μια ρού-
χλω, με φουστώνα και ταγάρι, και μου φέρνουν τα μαύρα
τα μαντάτα.

—Ειμάστενε της τοπικής Κλαδικής, μου λένε.

—Κι εις ανώτερα, τους λέω εγώ.

Μου δίνουν ένα χαρτί. Από τα επίσημα... με «Ελληνική Δημοκρατία» (μη χέσω!) και τα ρέστα. «Ως ευδοκίμως τερματίσας την θητείαν σας εις την καταργηθείσαν Ελληνικήν Χωροφυλακήν, σας γνωστοποιούμεν... κλπ. κλπ.». Ορίστε το ευχαριστώ για τις θυσίες και τους αγώνες μας!

—Παναπέι;... τους ρωτάω.

—Παναπέι ότι εντός της σήμερα, μπάρμπα, να μας αδειάσεις τη γωνιά, καθόσον το οίκημα θα γένει εντευκτήριον της εδώ Κλαδικής, μου λένε.

—Ο Σταθμός Χωροφυλακής;!!! αναφωνώ εγώ.

—Ο τέως Σταθμός Χωροφυλακής, με διορθώνει αναιδώς η ρούχλω.

Αυτό ήτουνε! Τι να 'κανα; Σηκώθηκαν τα ποδάρια να βαρέσουν το κεφάλι! Και τα 'λεγα εγώ, δεν τα 'λεγα; Αλλά ποιος μ' άκουγε;

* * *

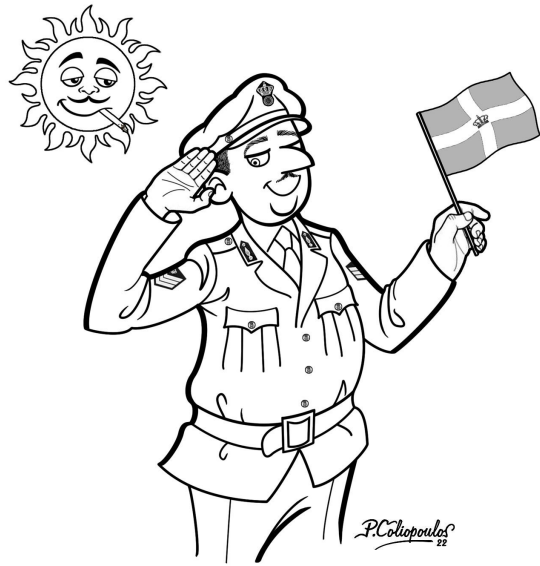
Έτσι, άδοξα πήρε τέλος η λαμπρή εποποιία μου στην ένδοξη Βασιλική Χωροφυλακή και τώρα εντευκτήριο των Πρασινοφρουρών (Θε μου 'σχώρα με).

Καλό κουράγιο να 'χουμε όλοι μας και καλά ξεμπερδέματα –που δεν το γλέπω.

* * *

'Τοιμάζω τα χαρτιά μου να φύγω στην ξενιτειά, μετανάστης, τώρα στα γεροντάματα. Ένας ξάδερφος στη Γερμανία μου βρήκε, λέει, θέση νυχτοφύλακα στο εργοστάσιο που δουλεύει, στο Λεβερκούζεν. Τι να κάνουμε, αφού με διώχνουν οι δικοί μας, οι αχάριστοι, πάλι καλά που βρέθηκαν να με περιμαζώξουν οι ξένοι.

Τ Ε Λ Ο Σ

Ξεκίνησε να γράφεται τον Απρίλιο του 2022 στην Κέρκυρα και τελείωσε στην ίδια πόλη τον Ιούλιο του ίδιου χρόνου.